

! CHIP DVD İÇERİĞİ ARTIK İNTERNETTE HERKESİN KULLANIMINA AÇIK VE BEDAVA!

CHIP

ON AIR

EN İYİ CANLI

20. YAYIN ARAÇLARI

Kendi mobil TV kanalınızı kurun!

EKİM 2015 • TEKNOLOJİ KÜLTÜRÜ • AYLIK YAYINDIR ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:20 • 8,50 TL

PC VE MOBİL CİHAZLARDA GÜVENLİĞİNİZİ TEHDİT EDEN EN GÜNCEL YÖNTEMLER VE KORUNMA YOLLARI

Ne kadar güvendesiniz?

► İŞLETİM SİSTEMİ ► WEB TARAYICI ► AKILLI TELEFON ► İNTERNET ► ONLINE BANKACILIK ► ÇEVRE BİRİMLER

HANGİ ANAKART İÇİN HANGİ İŞLEMCİ? İdeal ikiliyi bulun

En iyi performans için anakart, işlemci & ram tavsiyeleri

WWW.CHIP.COM.TR

Büyük iş yapan küçük araçlar

PC'lerin olmazsa olmaz en iyi 30 minik yazılımı

2 Test Bulut servisleri

En iyi online depolama sunan 13 servis testte

+ PCIe SSD: Yeni yüksek hızlı SSD'leri inceledik

İFA'NIN ÇARPICI ÜRÜNLERİ

Berlin'de tanıtılan en iyi tüketici elektroniği ve mobil ürünleri karşınızda

TABLETLERE DOPİNG

Basit ipuçları ve pratik uygulamalarla tabletinizin pil ömrünü kolayca artırın

TAM 11 SAYFA İPUCU >>

Windows, Office, Donanım, Fotoğraf, Mobil, Sosyal Ağ için onlarca pratik çözüm

POPULAR SCIENCE EKİM SAYISINDA

GIDANIN GELECEĞİ NASIL OLACAK?

- FBI bombalardaki izleri nasıl arıyor?
- Geleceği şekillendiren en parlak 10 beyin
- Çekimleri süren Marslı hakkında Ridley Scott'la konuştuk
- Rüyalar hakkında merak ettiğiniz her şey
- Yoksa her şeyin teorisi bu mu: E8
- James Bond'un en son otomobili

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

Ekim sayısını
Kaçırmayın!

UFUK YAMANKILIÇOĞLU
CHIP Yazı İşleri Müdürü

“Windows as a Service”

Şunu baştan söylemek istiyorum. Size herhangi bir şey satmak gibi bir niyetim yok. Çoğunuz zaten Windows 7 veya 8.1'e sahipsiniz, Windows 10 çıktı ve sizin için tamamen ücretsiz!

Windows as a Service sizin için şu demek: Bu kurmanız gereken en son Windows sürümü, bundan sonra başka bir Windows kurmanız gerekmeyecek. Elbette Windows'u geliştirmeye devam edeceğiz, ancak bunu dert etmenize gerek yok: Yeni güncelleme ve fonksiyonlara tamamen otomatik olarak ve anında sahip olacaksınız. Hatta evinizde bunlara ofisinizde olduğundan daha erken sahip olacaksınız, çünkü biz, sistem yöneticilerinize göre ne istediğinizi daha iyi biliyoruz.

Bunu nerden mi biliyoruz? Sihirli sözcüğün adı telemetri. Sizinle ilgileniyoruz, sizi sizden çok düşünüyoruz, en çok neleri yapmaktan hoşlandığınızı görüyor ve nerelerde sorun yaşadığınızı biliyoruz. Sorun yaşadığınızı pek sanmıyoruz, ancak yine de, hani olmaz ya, diyelim bir sorun çıktı... o zaman bunu görebiliyoruz. Gerekirse tekniklerimizden birinin sabit diskinize göz atmasına izin veriyoruz ve hatayı hemen buluyoruz.

“Windows as a Service” aynı zamanda çevrimiçi hizmetlerimizin sisteminize hazır entegre edilmiş olması demek. Elbette sizin için tamamen ücretsiz. Dokümanlarınızı, fotoğraflarınızı ve diğer tüm kişisel dosyalarınızı bulutta kolayca kaydedebilirsiniz, bunlar güvenli bir şekilde sunucularımızda tutuluyor. Ayarlarınızı tam otomatik olarak saklıyoruz. Yedekleme mi dediniz? O sorun geçmişte kaldı! En iyisi de şu: Biz, eee pardon siz, verilerinize her yerden, PC'den, cep telefonundan, tabletten, nereden isterseniz oradan ulaşabiliyorsunuz.

Windows 10 hatta web sitelerindeki ve uygulamalardaki reklamları daha çikilebilir hale getiriyor. Zira bunları sizin ilgi alanlarınıza göre kişiselleştiriyoruz. Hadi, biraz daha samimi olalım: Reklam görmek istiyorsanız, kadın ayakkabısı görmek istemezsiniz, değil mi? Kadın ayakkabılarıyla da ilgileniyor olabilirsiniz, hiç sorun değil. Mükemmel algoritmalarımız sayesinde bunu da tespit edebiliyor ve her şeyi ona göre ayarlayabiliyoruz. Harika değil mi?!

uyaman@chip.com.tr

Ufuk Yamankılıçoğlu

TREND

- 8 **McAfee ABD Başkanı olur mu?**
BD'de 2016'da yapılacak başkanlık seçimine sürpriz bir aday çıktı
- 10 **Güncel haberler**
Bu ay dikkat çeken önemli gelişmeler
- 20 **Güvenlik raporu**
Bu ay dikkat edilmesi gereken kritik güvenlik açıkları ve çözümler
- 22 **Meraklısına: Uygulamalar**
Uygulama mağazaları giderek büyüyor
- 23 **Haritalar: Sörf hızları**
Haritamızda ortalama internet hızını ve geniş bant ağ kullanımını görebilirsiniz
- 26 **IFA 2015 trendleri**
Akıllı teknolojiler birçok alanda klasik eğlence elektroniğinin yerini alıyor
- 32 **Tartışmalı gollere son**
Futbolda topun çizgiyi geçip geçmediğine artık bilgisayar teknolojisi karar verecek
- 34 **Kendi TV kanalınızı kurun**
Periscope, Meerkat, YouNow: Yeni canlı akış uygulamalarıyla akıllı telefonunuzu TV stüdyosuna dönüştürün
- 36 **İyi hacker olabilir mi**
Hacker'lar bilgisayar sistemlerini çökerten kötü kişiler olarak biliniyor. Peki, gerçekten öyleler mi?

TEST

- 42 **Yeni SSD'ler testte**
PCI Express sayesinde yeni rekor performansa ulaşan yeni nesil SSD'leri inceledik
- 46 **Bulut servisleri**
Ücretsiz depolama alanı sunan bulut servisleri ekstra neler sunuyor?
- 54 **Yeni ürünler ve uygulamalar**
Yeni donanım ürünleri ve mobil uygulamalar incelemede
- 58 **En iyi uygulamalar**
Üç milyondan fazla uygulama var. Bunların içinden en iyi 100 tanesini seçtik
- 60 **CHIP TOP10**
Farklı kategorilerde en iyi donanımlar
- 62 **CPU rehberi**
Piyasadaki en iyi masaüstü, mobil ve grafik işlemciler
- 64 **CHIP fiyat barometresi**
En iyi dizüstü ve PC tavsiyeleri, 7 aygıt türü için fiyat tahminleri

Büyük etkili küçük araçlar

Sayfa 74

TEKNOLOJİ

- 66 **En iyi PC bileşenleri**
En güncel mobil uygulamalar testte
- 70 **Temiz Windows 10**
Terfi yerine işletim sistemini sıfırdan tertemiz kurabilirsiniz
- 74 **Büyük etkili küçük araçlar**
Büyük işler başaran küçük ama faydalı yazılımlar
- 80 **WLAN optimizasyonu**
Hızlı, güvenli, etkili: Bu küçük hilelerle ev ağıınızı güçlendirin
- 84 **Güvenlik açıkları**
Hackerların en çok kullandığı yöntemleri ve bunlara karşı nasıl korunabileceğinizi açıklıyoruz
- 90 **Eski donanımları hızlandırın**
IT cihazları zamanla yavaşlar ve güvensiz hale gelir. PC ve diğer aygıtları hızlandırabilirsiniz
- 94 **Tabletinize pil dopingi**
Tablet bataryanızın bir hafta dayanmasını sağlayın
- 96 **Ev ağları**
Daha fazla hız ve güvenilirlik istiyorsanız bu ipuçlarını denemelisiniz
- 99 **Soy ağacı: Windows**
- 100 **Android Wi-fi optimizasyonu**
- 102 **En iyi Android video uygulamaları**
- 104 **Apple Music**
- 106 **CoolTech**
- 114 **Teknik Sözlük: High Bandwidth Memory**
- 116 **Pratik ipuçları**
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet, donanım için en iyi ipuçları

Bölümler

- 3 Seyir Defteri
- 6 Okur Yorumları
- 108 Yazılım Günlüğü
- 110 CHIP Cloud içeriği
- 112 En iyi ücretsiz araçlar
- 121 Abone Formu
- 130 Gelecek sayıda ve Künye

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Assassin's Creed: Syndicate, StarCraft II: Legacy of the Void
Dosya Konusu Tom Clancy's The Division, Heroes of Might & Magic
İnceleme Metal Gear Solid V The Phantom Pain, FIFA 16, Mad Max
İlk Bakış DiRT Rally, Interstellar Rift

Ekim Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde.

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

“Tor ve VPN kullanıyorum, asla bir otelin WLAN’ında sörf yapmıyorum!”

Secrettin Akay

Yeni para birimi olarak veriler

Yeni para birimi olarak veriler

CHIP 09/2015 – SAYFA 78

Microsoft’ın milyonlarca Windows 10’u he-diye ettikten sonra geçimini neyle sağlaya-cağını hiç düşündünüz mü? Bu sorunun cevabı, 01.08.2015 tarihinden itibaren tüm dünyada geçerli olan yeni hizmet koşulla-rında yazıyor. Microsoft, Google ve Facebook’un izinden gidiyor, toplayabildiği tüm kullanıcı verilerini topluyor, bunları ve kaydediyor ve mükemmel bir kullanıcı profili için analiz ediyor ve hedefli reklam-larla para kazanıyor.

ARDA UÇAR

TPM yongasız terfi

Birkaç aydır Windows 8.1 yüklü bir dizsütü kullanıyorum. Yazınızı okuduktan sonra bir konuda emin olamadım, Windows’a ücret-siz terfiyi kabul mu etmeliyim, yoksa pas mı geçmeliyim. TPM yongası diye bir şey bu-güne kadar duymadım ve sanıyorum bilgi-sayarımda böyle bir şey yok. Bilgisayarımda pek kişisel veri ve dosya bulunmuyor, bu yüzden aslında Windows 10’a terfi etmek istiyordum, zira Windows 8.1’den pek de memnun değilim (bu sistemi kullanırken kontrolün bende olmadığı izlenimine kapılı-yorum). Ancak şimdi de terfi başarıyla ger-çekleşmezse ortada işletim sistemi kal-maktan korkuyorum, zira Windows 8.1 sis-temim önceden kurulu olarak geldi ve bir kurulum DVD’sine sahip değilim.

NAIL ÖKÇE

CHIP: TSunulan terfi seçeneğini gönül ra-hatlığıyla kabul edebilirsiniz. TPM yongası, donanım üreticileri eğer Microsoft’tan bir

Windows 10 logosuna sahip olmak istiyor-larsa, yeni bilgisayarda gerekli olan bir özellik ve bunun Windows 10 çıktıktan sonra bir yıl içinde olması gerekiyor. An-cak sadece bu senaryoda bir TPM yongası önümüzdeki yıl zorunlu hale gelecek. Bil-gisayarınız Windows 10 altında da sadece Secure Boot (şu anda Windows 8 altında olduğu gibi) kullanacaktır, ancak Trusted ve Measured Boot gibi diğer gelişmiş gü-venlik önlemleri içinse bir TPM yongası gerekiyor.

ORÇUN DÖNEMEN

Aygıt gizli kalıyor

Güvensiz ağlarda güvenli sörf

CHIP 09/2015 – SAYFA 94

Kamuya açık ağlarda güvenli sörfle ilgili yazınızı büyük bir heyecanla bekledim ve okudum. Ancak maalesef önemli bir soru-ya kesin bir cevap bulamadım: Tor veya VoIP kullanırken sadece başka bir IP nu-marasına sahip olsak da, yine de kullanı-lan cihazın MAC adresi üzerinden kolayca takip edilebiliriz. Bunu doğru mu anlıyo-rum, kullanıcının sadece konumu gizli ka-lıyor, ancak MAC kimliği gizlenmiyor mu?

KEMAL ATAMAN

CHIP: Endişelenmenize gerek yok, inter-nette MAC adresi normal koşullar altında transfer edilmez, iletişim için sadece IP adresi kullanılır ve bu da TOR ağı tarafın-dan gizlenir.

Zahmetli hata arama

CHIP 09/2015 – SAYFA 122

Geçen sayıda verdiğiniz bir ipucunu (“Ekran kartı sürücüsü kurtarıldı” hatasını gider-mek) okumadan önce bu sorundan kurtul-manın başka yollarını da buldum. Bende bu hata Windows XP’den Windows 7’ye güncelleme yaptıktan sonra ortaya çıktı. Ekran kartıyla ilgili çeşitli testler yaptım, ancak her seferinde bilgisayar kilitletti. Soruna bir çözüm ararken, bu fonksiyonun (ekran kartı sürücüsünün tepki verip ver-medığının test edilmesi) iptal edilmesi için bir registry anahtarının değiştirilmesi ge-rektiğini öğrendim »regedit« ile TdrLevel değerini HKEY_LOCAL_MACHINE\System\CurrentControlSet\Control\GraphicsDrivers altında REG_DWORD = 0 olarak değiştirmek gerekiyor. Bu değişiklikten sonra sistem direkt daha stabil hale geldi. Bundan sonra şunu dü-şündüm: Bilgisayarı satın aldıktan sonra neleri değiştirdim? Güç kaynağım artık iyice eskidi ve yeni sistem yükünü kaldırma-

mıyor olabilir mi? Güç kaynağını değiştir-dim, daha önce yaptığım testleri tekrar yap-tım, artık bir sorun yok görünüyor. Yani problem çözülmüş gibi görünüyor.

ALİ RIZA TECER

Hemen indirin

Yasak yazılımları indirin

CHIP 09/2015 – SAYFA 72

Çeşitli nedenlerle yasaklanmış bazı uygula-malar ve programlar yazınızda da belirttiğiniz gibi bazı durumlarda gerçekten de çok daha işe yarıyor. Bunlara gizli hazineler de diyebili-riz. Yine konumdan kaynaklanan engelleme-ler de bence internetin ve paylaşmanın özgür ruhuna aykırı bir durum. Ülkeden ülkeye de-ğişen uygulamalar olmamalı. Neyse ki bun-ları da indirip kullanmanın yolları mevcut.

CAN BODUR

En iyi PC bileşenleri

Kasa ve güç kaynağı

CHIP 09/2015 – SAYFA 90

Uzun zamandır derginizi takip ediyorum. Bir donanım meraklısı olarak ilk baktığım sayfa-lar CPU ve GPU rehberi, PC tavsiyeleri, TOP10 listeleri ve Barometre sayfalarınız. Ancak der-ginin içinde ayrıntılı PC bileşeni rehberi olması çok daha iyi. Bileşen bazında bir yazı dizisine başlamanız çok iyi olmuş. Yazınızı okuduktan sonra gerçekten de neye ihtiyacımız olduğunu daha iyi anlayabiliyoruz. Ayrıca fiyatı aşırı uçuk olmayan “satın alınabilir” bileşenleri ter-cih etmeniz de çok doğru. Özellikle de dolar almış başını gitmişken. Yazının devamını sa-bırsızlıkla bekliyor tüm CHIP ekibine başarılar diliyorum.

ALPAY BABACAN

BİLGİ VE YARDIM

Okur mektupları

CHIP yazı işleri
Trump Towers, Kule2, Kat 21-24 34387
Şişli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

Dergi ve DVD ile

ilgili sorular

okurhizmetleri@doganburda.com

Abonelik, Eski sayı

siparişi ve özel sayılar

Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye’de bulabilirsiniz. (S. 130)

**NE O
KADAR CİDDİ**

**NE O
KADAR SULU**

NE O ?

Beyaz Saray'a sürpriz bir talip var!

McAfee ABD Başkanı olur mu?

ABD'de 2016'da yapılacak başkanlık seçimine sürpriz bir aday çıktı: McAfee Antivirüs yazılımının geliştiricisi, ünlü macera ve aksiyon insanı, John McAfee. Peki McAfee gerçekten başkan olabilir mi? Bazılarına göre şansı çok fazla. Bakın neden?

Cem Sancı

Bir zamanlar dijital dünyada sadece PC sahipleri ve hackerlar yer alıyordu. Masum bilgisayar kullanıcıları, hiçbir koruma olmaksızın tehlikeli surlarda yüzüyor, çok basit yöntemlerle kandırılarak bilgisayarlarına sızmak mümkün oluyordu. Hatta internete bağlı olmayan bilgisayarları bile sadece zevk için kullanılmayacak duruma getirmek için üretilmiş yazılımlar, o yılların en büyük kabusuydu. Çoğunlukla kopya yazılımlar vasıtasıyla, disketler üzerinden yayılan bu yazılımlar nedeniyle dünya çapında bir anda on binlerce bilgisayarın çalışmaz duruma geldiği haberlerini almak sıradan bir olaydı.

İşte o karanlık günler PC sahipleri ile kötü kalpli virüs yazıcılarının arasına giren bir kahraman olarak karşımıza John McAfee ismi çıktı. İlk ticari antivirüs yazılımını üreten ve kısa sürede popüler olan McAfee zaman içinde hızla büyüyen antivirüs pazarının en bilinen markası ve ürünü haline geldi. Ardından da Intel tarafından satın alındı ve şirketin kurucusu olan McAfee Intel'den aldığı milyon dolarlarıyla Güney Amerika'ya yerleşerek, macera dolu bir yaşam sürmeye karar verdi. Bu aşamada, blogundan yayınladığı fotoğraflarda her gün başka kızlarla sıcak fotoğraflar yayınlayan, elinde silahlarla pozlar veren "çılgın bilgisayarçı" John McAfee, kısa süre sonra yaşadığı Güney Amerika ülkesinde cinayetle suçlanıp aranmaya başlayınca, kaçıp saklandı ve blogundan canlı yayınladığı olaylar silsilesiyle kaçak yollardan ABD'ye ulaşmayı başardı. Yaşadığı ülkenin yöneticilerinin ona kumpas kurduğunu ve servetini ele geçirmek için üzerine cinayet yılmaya çalıştıklarını açıklayan McAfee ABD'de üzerindeki suçlamalardan aklandı ve hayatına devam etti. Elbette eski alışkanlıklarından vazgeçmeyerek kadınlarla ve silahlarla dolu bol bol fotoğraflar ve videolar çekmeyi de ihmal etmedi.

İşte o John McAfee, Eylül ayı içinde yaptığı duyuru ile ABD Başkanlık Seçimleri'ne aday olacağını açıkladı. ABD'de Başkanlık için vatandaşlar da adaylık koyabiliyor ancak aldıkları oylar kayda değer boyutlarda değil. Dolayısıyla, bu bireysel adayları kimse ciddiye almıyor. Oysa McAfee'nin durumu biraz farklı. Onu sıradan bir bireysel aday gibi görmek kolay değil zira ABD'de son yıllarda en büyük problemlerden biri dijital güvenlik ve mahremiyet tartışmaları. Tüm dünyayı ayağa kaldıran Prism skandalıyla ABD'nin gizlice dünyadaki herkesi dinlediğinin ortaya çıkması gibi problemler nedeniyle ABD vatandaşları ülke yöneticilerine çok kızgın ve dijital mahremiyetlerini geri istiyorlar. İşte süper kahramanımız John McAfee bu noktada devreye giriyor ve ABD vatandaşlarına, "NSA'yı sabah kahvaltısında ekmeğime sürüp yerim" mesajı veriyor. Dolayısıyla ABD'de siyasi analistler, John McAfee'nin başkan olacak kadar büyük bir oy alamasa da başkanlık seçiminin sonucunu değiştirecek kadar büyük oy olarak, o seçime girmese başkan olabilecek asıl adayın oylarını çalabileceğini ve seçimi kaybetmesine neden olabileceğini düşünüyorlar.

Öte yandan John çok daha iddialı ve çok sürpriz bir başkanlık kampanyasıyla büyük kitlelere ulaşacağını ve başkanlığı kazanacağını ifade ediyor. Şimdilik medya ona sadece "kucağında çıplak kızlarla fotoğraf çektiler macera peşinde koşan çılgın zengin" olarak bakıyor ve muhafazakar ABD seçmeninin ona oy vermeyeceğini düşünüyor ama genç seçmen artık bunlara önem vermiyor. Rakiplerinin McAfee'den çekindiklerini ve onu küçümsemediklerini de unutmamalıyız. McAfee önümüzdeki aylarda ABD'nin ve dünyanın en çok konuştuğu isim olabilir. Elbette onunla birlikte dijital güvenlik meselesi de dünyanın gündemine oturacak. Hazır olalım.

cemsanci@chip.com.tr

40 POSTER 64 STICKER

DERGİNİZ
ARTIK

5₺

EKİM 2015 SAYI 10 FİYATI 6.5

blue ifan

TOKIO
HOTEL

A'dan Z'ye

Demi

Miley

ZAC
EFRON

Unutulmaz müzikleri

Lana Del Rey

5SOS

YAZ BİTTİ

yeni Albüm

YAĞMURU BAŞLADI

CHRIS
HEMSWORTH

Zaman Tüneli'nde

HARDWELL

5SOS konsere geri sayım

DAVID
GILMOUR

İtalya'da idedik!

JAMES
FRANCIS

Porto'da

5SOS

10 KİŞİYE LITTLE MIX CD'Sİ HEDİYE

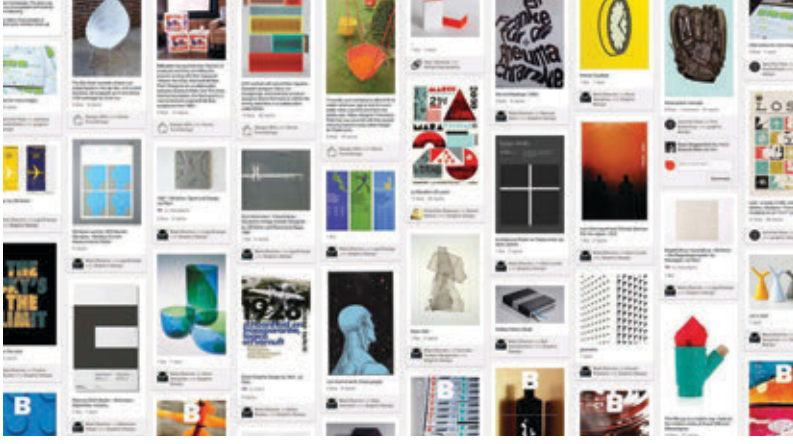
/bluejeanmagazine /bluejeandergi /bluejeanmagazine bluejean.com.tr

40 POSTER
64 STICKER

EKİM
SAYISI
BAYİLERDE

Haberler

Pinterest 100 milyon barajını geçti

Sevilen uygulama Pinterest, önemli bir sınırı aştığını duyurmuş durumda. İnternet sitesinin yaptığı açıklamaya göre, artık aylık aktif 100 milyon üye bulunmakta. Bu çizginin aşılmış olması, beş yaşındaki firmanın keşif için kullanılacak birinci site olma amacı hakkında ne kadar hırslı olunduğunun bir göstergesi. Pinterest'in belirttiğine göre, geçtiğimiz sekiz ay içerisinde kullanıcı sayısı iki katına çıktı ve bu kullanıcıların yüzde 45'i ABD'nin dışında. Pinterest sözcüsü Jamie Favazza "bu yıl uluslararası büyümeye odaklandık. Pinterest yıllardır

uluslararası olarak ulaşılabilmekteydi ve sitenin ilk çeviri sürümü Fransız Pinciler için 2013 Haziranda sunulmuştu" cümlelerini kurmakta. Bugün Pinterest, 30'un üzerinde dilde kullanılabilmekte. Geçirdiği değişim ve büyümesine rağmen San Francisco tabanlı firma, halen rakiplerini yakalamak için çabalamakta. Facebook 1 milyardan fazla günlük aktif kullanıcı sınırını aşarken, Twitter aylık 300 milyon kullanıcı düzeyinde bulunuyor. Snapchat ise günlük 100 milyon aktif kullanıcıya sahip. Pinterest ise kullanıcı sayısını ilk defa açıkladı.

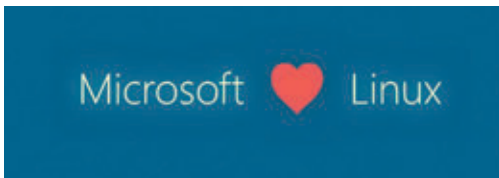

Google otomobil üretmeyecek

Almanya'daki Frankfurt otomobil fuarında Google merkez ve doğu Avrupa yöneticisi Philipp Justus'un söylediğine göre firma, bir araba üreticisi olmayı planlamıyor: "Bu, yalnız yapabileceğimiz bir şey değil. Ayrıca Google, bir araba üreticisi olmayı planlamıyor." Google'ın eski Ford ve Hyundai Genel yöneticisi John Krafçik ile anlaştığı ve otonom araba üretme planlarını ilerilettiği söylentileri, Eylül ayında artmaya başlamıştı. O sırada Krafçik'in yayınladığı bir tweet de yöneticinin, Google'a yardımcı olmak için sabırsızlandığı belirtilmekteydi. Justus'un açıklamasına göre Google, otomobil endüstrisi ile ortak çalışmaya devam edecek. Ancak diğer otomobil üreticileri ile ortak çalışmasına devam edecek olan firmanın, kendi arabalarını üretmek ve satmak gibi bir planı yok. Bunun anlamı, sürücüsüz araba teknolojisinin arkasındaki itici güç olan Google'ın, bir gün diğer firmalar tarafından kullanılacak olan teknolojiyi geliştirmekle yetineceği.

İnanılmaz ama gerçek!

Microsoft, kendi Linux dağıtımını geliştirdi. Azure Cloud Switch (ACS) adı verilen yazılım, Microsoft'un tanımıyla "Linux üzerinde geliştirilmiş, veri merkezi ağına yönelik, çapraz-platform destekli modüler bir işletim sistemi". Microsoft'un Azure Networking yöneticilerinden Kamala Subramanian, yaptığı açıklamada şöyle konuştu: "Microsoft olarak piyasada birçok mükemmel switch donanım platformunun olduğuna, yeniliği, hızı ve maliyet düşüşünü sağlayan sağlıklı bir rekabetin bulunduğu inanıyoruz. Ancak bulut ağları ve kurumsal ağlar, bulut genişliğinde ağ yönetim platformlarında farklı tür switch'lere farklı yazılımları entegre etmeyi zor buluyorlar. İdeal olarak, yeni switch yazılımlarındaki yeniliğine öncülük etsek bile, geliştirdiğimiz işlevlerin tüm faydalarını elde etmek ve yaptığımız onarımların bizle kalmasını istiyoruz." Microsoft'un kurucusu Bill Gates, on yıl önce verdiği beyanlarda Linux gibi açık kaynak kodlu yazılımlara ateş püskürürken bugün yaşanan bu değişimin çok şaşırtıcı olduğunu kabul etmek gerek.

Bambaşka bir Tempo geliyor!

Yayın hayatında 28 yılı geride bırakan Tempo dergisi, logosundan kâğıt kalitesine, içeriğinden tasarımına baştan aşağı yenilendi. Yenilenen teknik özelliklerin başında kâğıt kalitesi özellikle dikkat çekiyor. Bundan sonra Tempo'nun kapağı 300 gram, iç sayfaları ise 115 gramlık parlak kuşe kâğıda basılacak.

"Yaşam tarzına derinlik katma" felsefesiyle yolan çıkan dergi içeriğinin kilit kelimesi 'hikâye'. "Bilgi sahibi olduğumuzu sandığımız konulara ne kadar hakimiz?" diye soran Tempo yazı işleri kadrosunun hedefi biyografik, düşünsel konularda olduğu kadar sanat, tasarım, stil gibi yaşam tarzı konularında da okurlarına derinlemesine hikâyeler sunmak. Tempo'nun ekim sayısında bu hedefe örnek olarak Nuri Bilge Ceylan portresi, Jane Birkin & Serge Gainsbourg aşkı, Küçük Prens'in yazarı Antoine de Saint-Exupéry'nin yaşam öyküsü gibi konular göze çarpıyor. Ayrıca dünyaca ünlü çağdaş performans sanatçısı Ulay ile röportaj, Türk tasarımcıların son işleri, 50 yaşında James Bond kızı olarak bir devrime imza atan Monica Bellucci ile söyleşi de öne çıkan başlıklar. Bellucci, aynı zamanda

dünyanın önde gelen fotoğraf sanatçılarından Rankin'in sanatsal bir karesiyle derginin ekim kapağında yer alıyor.

Okurlarının alışık olduğu üzere düşünce konularından uzaklaşmayan dergi, farklı fikirlere kapı aralayan makalelerini sürdürüyor. Yeni sayısında "Vicdan nedir?" sorusunun kavramsal yanıtı, aralarında Murat Menteş, Oya Baydar, Mehmet Y. Yılmaz ve Murat Belge'nin de olduğu usta kalemlerin satırlarıyla Tempo okurlarına ulaşıyor. Dünyaca ünlü yazar Stephen King "Bir romancı üretken olabilir mi" başlıklı yazısıyla okurlarını başka bir sorgulamaya götürürken, Onur Baş-türk, daha popüler bir alana uzanıp Soho House İstanbul'un yüzlerini anlatıyor. Dergi yeni yüzüne ve içeriğine uygun pek çok etkinlik ve projede de okurlarıyla bir araya gelmeyi hedefliyor.

POPULAR SCIENCE EKİM SAYISINDA

GIDANIN GELECEĞİ NASIL OLACAK?

- FBI bombalardaki izleri nasıl arıyor?
- Geleceği şekillendiren en parlak 10 beyin
- Çekimleri süren Marslı hakkında Ridley Scott'la konuştuk
- Rüyalar hakkında merak ettiğiniz her şey
- Yoksa her şeyin teorisi bu mu: E8
- James Bond'un en son otomobili

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

EKİM SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

CEM ŞANCI, CHIP yazar
cemsanci@chip.com.tr,
twitter.com/cem_sanci

HABERİNİZ OLSUN

Ne de çok “beğenmemek” isteyen varmış?

Facebook Eylül ayı içinde “beğenmedim” butonu üzerinde çalıştığını açıkladığında, ilk şok dalgasında sevinç çılgınlıkları atan oldu ama aslında durum öyle değil.

Mark Zuckerberg Eylül ayı içinde medya önüne çıkıp “Facebook’ta şöyle yapıyoruz, böyle yapıyoruz,” temalı konuşmalarından birini gerçekleştirirken, “Ha, bir de, beğenmedim tuşu üzerinde çalışıyoruz, teste de başladık,” deyince ortalık karıştı.

Haberin ilk yayıldığı andaki gözlemlerime dayanarak, bu tuşu bekleyen yüz milyonlarca insan olduğunu söylemek mümkün. Aslında “beğenmedim” tuşu, beğenmediğiniz paylaşımlara nefret kusmak için değil de, kötü haberler karşısında üzüntünüzü belirtmek, arkadaşlarınızın acısını paylaşmak için bir tür “üzüntü” belirtecek.

Ancak tepkiler de bize gösterdi ki, sosyal medya insanların birbirine girip kavga çıkarmak için fırsat kolladığı, her an patlayacak bir bombaya dönüşmüş durumda. İnsanlar, beğenmedikleri, sevmedikleri, gıcık oldukları insanların paylaşımlarına “beğenmedim” diyebilme ihtimalini bile o kadar sevdiler, o kadar mutlu oldular ki bu abartılı sevinç patlamak üzere olan sosyal medya bombasının da ispatı oldu.

Yine de Facebook’un bu hamlesinin çok yerinde olduğunu kabul etmek lazım. Bir milyardan fazla insan her gün Facebook’a bağlanarak sosyal hayatını yönetirken, arkadaşlarının acı haberleriyle de karşılaşılıyorlar. Ailesinden acı ölüm haberleri duyanlar, hastaneye düştüm, hasta oldum, kaza geçirdim, ıssız sokakta dayak yedim diye dert anlatan arkadaşımızın paylaşımlarına “like” basmak pek doğru olmuyor. İnsanların, üzüntülerini pratik olarak anlatacak bir sembole ihtiyaçları vardı ve işte Facebook’un yeni “sad” butonu bu işe yarayacak. Gerçi artık sevincimizi de üzüntümüzü de sadece bir tuşa basarak belirtiyor olmamız ve cümle kurmaktan vazgeçiyor olmamız, gelecek nesillerin güdük kalacağı korkusunu yaşamama neden oluyor ama teknolojiye karşı durmak da mümkün değil. Umarım, insanlar bu “like veya “sad” butonlarının sadece sembolik değerler olduğunu unutmazlar.

Sony, Project Morpheus’un adını koydu

Tokyo Games Show’da Sony’nin yaptığı açıklamaya göre Sony’nin daha önce Project Morpheus olarak tanıttığı sanal gerçeklik cihazının son ismi „PlayStation VR“ olacak. PlayStation VR’in henüz resmi bir piyasaya çıkış tarihi bulunmasa da, tahmini çıkış zamanı 2016 yılı... Project Morpheus, GDC 2014’te ilk kez duyurulmuştu ancak bu VR başlığı ile oynanabilir olacak oyunları bu yıl E3’te görmeye başladık. Bu oyunların arasında Battle Zone ve London Heist da bulunuyordu.

HTC Vive’in üretim aşamasına geçmesi ve Oculus Rift sürümlerinin sunuma hazır olması ile beraber PlayStation VR’in de pazara çıkmak için gün saydığı tahmin ediliyor. Cihazın şu anda ufak görsel sorunları bulunsun da - kenarların fazla sert olması ve nesnelerin HD ekrana göre biraz daha az kaliteli gibi gözükmesi - Sony’nin bu sorunları piyasaya çıkış tarihinden önce ortadan kaldıracığına kesin gözü ile bakılabilir. Yeni bir raporun tahmini ne göre 2020 yılından önce 30 milyon cihazı içermesi beklenen VR endüstrisi içerisinde, PS VR’in kendine ayırabileceği büyük bir pay bulunuyor.

iOS 9’u hack’leyene 1 milyon dolar ödül

Siber güvenlik firması Zerodium, jailbreak olmadan cihazları tehlike altına sokacak ve mobil tarayıcıyı, tarayıcı aracılığı ile ulaşılabilen uygulamalar veya SMS mesajları hedef alan iOS 9 güvenlik açıklarını bulacak kişilere 1 milyon dolar ödeyeceğini açıkladı. Geçtiğimiz gün App Store için meydana gelen güvenlik ihlali, şimdiye kadarki en güvenli mobil işletim sistemi olarak gösterilen iOS 9’un saldırılara karşı tamamen güvenilir olmadığını ortaya çıkarmıştı. Şirket bu güvenlik açıklarını kurumsal müşterilerine satarak kazanç sağlamayı hedefliyor. Katılımın geçerli sayılabilmesi için en önemli kural ise keşfedilecek açığın Apple veya kamuya kesinlikle paylaşılma zorunluluğu. Hackerlar’ın konuyla ilgili bulgularını göndermeleri için 31 Ekim tarihine kadar zamanları var. Zerodium, ödülü birden fazla kişiye dağıtmak istiyor ve toplam miktar 3 milyon doları geçince teklifin sona ereceği bildiriliyor.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Assassin's Creed: Syndicate, StarCraft II: Legacy of the Void
Dosya Konusu Tom Clancy's The Division, Heroes of Might & Magic
İnceleme Metal Gear Solid V The Phantom Pain, FIFA 16, Mad Max
İlk Bakış DiRT Rally, Interstellar Rift

Ekim Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde.

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

Google Glass'ın ismi değişti

Google Glass'ın henüz gerçekten ölmediği ve 'Project Aura' adındaki yeni bir girişim kapsamında yeniden canlandırılacağı söyleniyor. Şirketin yeni giyilebilir teknoloji girişimi için Amazon'un gizli

Lab126 bölümünden gelen mühendisleri içeren bir ekip kurduğu ifade ediliyor. Bunlara ek olarak yakın kaynaklar Project Aura'nın, 'Alphabet' çatısı altında bağımsız bir şirket olmaktan ziyade Google bü-

nyesinde devam edeceğini söylüyor. Şirket, Amazon'un donanım bölümü Lab126'dan üç çalışanı işe aldığını bildirerek bu alandaki çalışmalarını hızlandırdığını ortaya koymuş durumda. Yeni çalışanlar LinkedIn profillerinde Project Aura'yı „Google Glass and Beyond“ (Google Glass ve Ötesi) olarak tanımlıyor. Google bu yılın başlarında 1.500 dolar fiyat etiketiyle satışa sunduğu Google Glass sürümünün, pahalı olması ve yeterli ilgi görmemesi nedeniyle satışını durdurmuştu. Video kaydına izin veren ürün ayrıca gizlilik endişelerinden dolayı tüketicilerin tepkilerine neden olmuştu. „Google Glass and Beyond“ sloganlı yeni Google Glass girişiminin, giyilebilir teknoloji alanına yeni bir soluk getirmesi bekleniyor.

Firefox'ta anında mesajlaşma

Mozilla, Firefox'un 41. versiyonuna Hello isimli bir anında mesajlaşma yazılımı ekledi. Hello, Skype gibi kullanıcılar arasında video sohbet imkanı sunuyor ancak doğrudan Firefox tarayıcısı üzerinden çalışıyor. Kullanıcıların birbirine bağlanması için sadece karşıdaki kullanıcının adını yazıp bağlanma isteği göndermesi yeterli oluyor. Bu yeni video sohbet imkanı, özellikle internet kafe gibi güvensiz ortamlarda Skype hesaplarını açmak istemeyenlerin pratik şekilde tarayıcı üzerinden video konferans yapmasına imkan tanıyacak. Mozilla, Firefox'un sonraki sürümünde Hello'nun Chrome ve Opera tarayıcılarına bağlanmasını sağlayacağını da açıkladı.

Yeni şarj teknolojisi

Qualcomm mobil cihazlar için Quick Charge 3.0 hızlı şarj teknolojisini duyurdu. Yeni nesil Snapdragon işlemcilerin içine yerleştirilen yeni teknolojiyle birlikte artık akıllı telefonlar sadece 35 dakikada yüzde 80 şarj seviyesine ulaşabilecek. Yeni şarj teknolojisi Quick Charge 2.0'dan yüzde 38 oranında daha verimli çalışırken, Quick Charge 1.0 teknolojisinden iki kat daha hızlı şarj imkanı sunabilecek. Akıllı telefonları için Qualcomm'un yeni işlemcilerinden birini tercih eden üreticiler Quick Charge 3.0 teknolojisinden yararlanabilecekler. Snapdragon 820, 620, 618, 617 ve 430 model işlemcilerin hızlı şarj desteği bulunuyor. Quick Charge 3.0 teknolojisi microUSB ve USB-C girişlerini ve kablolarını destekleyecek. 2016 yılı itibarıyla HTC One M10, LG G5 ve belki de Samsung Galaxy S7 gibi bazı gelişmiş telefonlarda bu özelliği görebiliriz.

Android'in canlı oyun akış işlevi duyuruldu!

Son dönemin trendi internetten oynadığınız oyunları yayınlamak. Google'ın Twitch'e rakip yeni oyun akış hizmeti YouTube Gaming ise yakında Android kullanıcılarının oyunları hizmet üzerinden direkt olarak yayınlatabileceğini duyurdu. Duyurunun yapılmasında Japonya'da mobil oyunlara olan ilginin artışının önemli rolü var. YouTube'un Oyun Ortaklıkları

Global Başkanı Ryan Wyatt, yaptığı bir açıklamada "Japonya'nın mobil oyunlarının ülkenin oyun kültürünü belirlediğini" söyledi ve mobil oyun trendinin, oyuncuların ekranlarında gördüklerini canlı olarak toplulukla paylaşması ihtiyacı doğduğunu belirtti. YouTube Gaming'in Twitch gibi sıkı bir rakibi olsa da Twitch, Japonya'da yoğun olarak kullanılmıyor ve henüz mobil

oyun tutkunlarının ilgisini çekmiyor. Bu yüzden YouTube Gaming, Japonya'da oyun akış pazarında iyi bir fırsat yakalamış durumda. Geçen ay ABD ve İngiltere'de hizmet vermeye başlayan YouTube Gaming'in Android üzerinden akış özelliğini ne zaman kazanacağı konusunda resmi bir tarih verilmiyor. YouTube, yalnızca bunun "yakın" olduğunu söylemekle yetiniyor.

Fiber
Destekli

TP-LINK®
The Reliable Choice

300Mbps Kablosuz N
VDSL2/ADSL2+/Fiber
Modem Router
TD-W9970

VDSL ile Yüksek Performansa Hazır Mısın?

300Mbps Hız

4 Port

Çok Fonksiyonlu
USB Port

2x5dBi Anten

- 300Mbps'ye varan kablosuz N hızları ile HD video, online oyunlar ve internet aramaları gibi uygulamalar için ideal performans
- VDSL2/ADSL2+/Fiber standartlarını destekler
- Çok fonksiyonlu USB portu ile arkadaşlarınız ve aile bireylerinizle dosya, medya ve yazıcı paylaşımı
- Eş zamanlı 10 adet IPSec VPN tünel desteği

Instagram'da 400 milyon kişi

Instagram, geçen yılın sonlarında 300 milyon kullanıcı sayısına ulaşarak kendi alanında erişilmesi zor bir konuma yükselmisti. Fotoğraf odaklı sosyal ağı bu ivmeyi devam ettirip ettiremeyeceği merak ediliyordu. Ancak gelen son raporlar geride bırakılan 9 aylık süreçte 100 milyon kullanıcının daha Instagram topluluğuna katıldığını ortaya koyuyor. Güncel olarak 400 milyon kullanıcı sayısına ulaşan Instagram üyelerin çoğunun bu popüler sosyal ağı aktif olarak kullandığı belirtiliyor. Son 100 milyon katılımcının yarısından fazlasının Avrupa ve Asya bölgelerinde yaşadığı bildiriliyor.

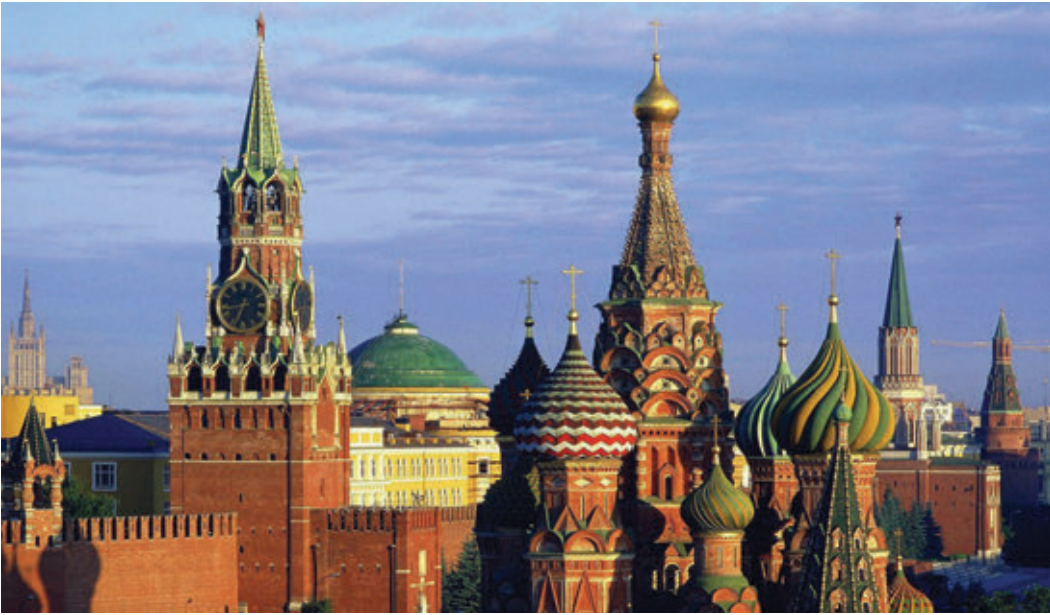

Kickstarter vurgununa mahkeme engeli

Günümüzün en büyük sorunlarından biri de Kickstarter, GoFundMe ve IndieGoGo gibi fon sitelerinin dolandırıcılık için kullanılması. Washington Eyalet Ofisi Başsavcısı, Asylum Playing Cards isimli kart oyunu için finansman arayışında olan proje sahiplerine 54.851 dolarlık bir ce-

za keserek sahtekarlık girişimleri için emsal teşkil edilebilecek bir karar verdi. Kickstarter üzerinden Ekim 2012 tarihinde oluşturulan proje, özel olarak tasarlanmış oyun kartları üzerine fon toplamayı amaçlıyordu. Yaklaşık 810 destekçiden gelen bağış miktarı 25

bin dolar seviyelerine yükselmiş ve proje sahipleri Aralık ayında destekçilerine teşekkür hediyeleri göndereceklerini ifade etmişlerdi. Başsavcılık basın açıklamasına göre Altius Management isimli şirket Temmuz 2013 tarihinden bu yana destekçileriyle hiç iletişime geçmedi. Kickstarter, başarılı bir şekilde finanse edilen projelerin yaratıcılarına „projeyi tamamlama ve hediye sözlerini yerine getirme“ zorunluluğu getiriyor. Altius Management, Washington eyaletinde yaşayan 31 destekçi için 668 dolar ödeyecek. Şirkete ayrıca devlet tüketici koruma yasasının ihlali için kişi başı 1.000 dolardan, toplamda 31 bin dolar para cezası kesilmiş durumda. Mahkeme ve avukat ücretleri için de 23.183 dolar ödeyecek proje sahipleri, 25 bin dolar bağış toplayıp ortadan kaybolmanın faturasını iki kat olarak geri ödemiş olacaklar.

Rusya, Google'ı fena zorluyor!

Google, Rusya'daki çalışma şeklini değiştirmek zorunda kalabilir. Rusya'nın anti-tekel ajansının yaptığı açıklamaya göre arama devi, „hakim olduğu konumu kötüye kullanarak“ federal bir kanunu çiğnemiş durumda. Bu kararın alınmasına sebep olan şikayet ise, Google'ın kendi hizmetlerini - Google Maps, Search ve YouTube gibi - Dünya'daki akıllı telefonların

yüzde 80'inde bulunan Android mobil işletim sistemi yazılımı ile birlikte sunmasından kaynaklanıyor.

Rusya'nın Federal anti-tekel servisine göre Rusya, Google'ın mobil cihaz üreticileri ile sahip olduğu anlaşmaların taslaklarını değiştirebilir. Ancak Google'ın pazarı kötüye kullanmadan dolayı suçlu bulunmuş olmasına rağmen

Rus bir anti-tekel düzenleyicisinin The Wall Street Journal'a yaptığı açıklamaya göre Kaliforniya tabanlı firma „haksız rekabet“ ile suçlu bulunmuş değil.

Google'a göre ise firmaya henüz bir karar iletilmiş değil. „Karar bize ulaştığı zaman inceleyeceğiz ve sıradaki adımlarımıza karar vereceğiz,“ yorumunda bulunuyorlar.

Katlanabilen telefon Ocak'ta geliyor

Samsung'un iki yıl önce basın karşısına çıkardığı ancak daha sonra piyasaya sürmekten vazgeçtiğini açıkladığı katlanabilen telefonları, Ocak ayında görücüye çıkabilir. İki model olarak tasarlanan cihazların biri Snapdragon 620 işlemci sunacakken diğeri daha güçlü bir seçenek olan Snapdragon 820 içerecek. Her iki telefonda da 3 GB RAM, bütünlük batarya, ekstra depolama için microSD yuvası olacak. Samsung'un gelecek yılın Şubat ayında Galaxy S7 amiral gemisini tanıtmadan önce kullanıcılara bükülebilir telefon kavramını sunmak istediği belirtiliyor. Şirket geçtiğimiz Mart ayında katlanabilir akıllı telefonların ticarileştirilme sürecinin 2016 yılında tamamlanabileceğini bildirmişti. Bu açıklamanın üzerinden çok geçmeden de Samsung'un "Project Valley" kod adına sahip benzersiz tasarım ve katlanabilir ekrana sahip modeller üzerine çalışmalar yaptığı duyurulmuştu.

**NE O
KADAR CİDDİ**

**NE O
KADAR SULU**

NE O ?

IRMAK ÖZKAŞIKÇI,
irmak.ozkasikci@gmail.com
twitter: irmak_ozkasikci

SOCIALIZER

Beğen-M-iyorum Kardeşim Diyebilecek Miyiz?

Herkesi birleştiren sosyal medya, yoksa bir de ayıracak mı?

Senelerdir Facebook'un "Beğenme" butonunu koymasını bekliyorum. Bir insan fikrini söyleyecekse madem; beğenmek kadar beğenmemek de en doğal hakkı. Paylaşılan bir resim, bir makale, bir görüş hoşunuza da gidebilir, görüp – duyduklarınıza katılababilirsiniz de. Bugüne kadar Facebook'un neden sadece iyi yönlü geri bildirim verme, kullanıcılara pembe bir fotoğraf çizdirme konusunda ısrar ettiğini anlayamamıştım ama "beğenme" butonu koyulacağı haberini aldıktan sonra haber akışında neleri beğenmeyeceğime alıcı gözle tekrardan bir baktım. Baktıktan sonra da kendime bile şaşırdım.

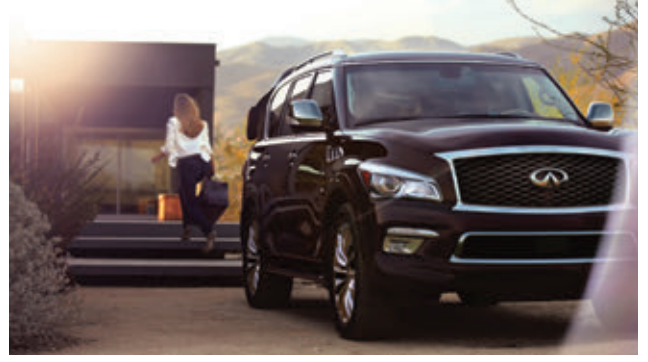
Ülke olarak içinden geçtiğimiz günlere, yaşananlara, söylenenlere inanmıyorum. Birçok arkadaşım da benimle benzer şaşkınlıklar içerisinde. Yaşanan olaylar karşısında herkesin bir fikri, duruşu, tavrı ve hatta almak istediği aksiyonlar var. Sadece Facebook değil tüm sosyal medya kanallarında paylaşılanlara bakıyorum da; "laptop edebiyatı"ndan sonra "laptop savaşları" başlamış, klavyeler birer kılıç gibi kuşanılmış, herkes birbirini kırıp geçiriyor.

Fikir ayrılıkları doğaldır. İfade özgürlüğü olan bir ülkede ayrı ve hatta aykırı fikirlerin farklı mecralarda paylaşılabilmesi de günümüz dünyasında hava gibi, su gibi bir ihtiyaçtır. Ama o da ne öyle. Fikrini söyleyen sadece paylaşmakla kalmıyor, kendi gibi düşünmeyene düşman kesiliyor, kavgalar çıkıyor, arkadaşlıklar bozuluyor.

Sosyal hayatta yaşanan kutuplaşmaların sanal mecralara sığamaması düşünülemezdi. Hele de insanın oturduğu yerden yazıp – çizmesi bu kadar kolaylaşmışken. Kurulan gruplar üzerinden hakarete varan atışmalar, yüksek tonda bağışmalar, kendi fikrini zorla kabul ettirme çabaları ve daha neler neler... "Bağlılık ve bağlantılılık" artırmak için kurulan sosyal medya araçlarının, ülkenin içinde bulunduğu konjonktürde insanları nasıl ayırmaya, ayrıştırmaya götürdüğüne inanmakta zorlanıyorum.

Eylül ayı başında çıkan bir haberi tekrar hatırlayalım. Görmeniz olduysa da internette bir göz atmanızı tavsiye ederim. Ünlü aktör Gerard Depardieu, Fransız vatandaşlığından çıkacağını açıklıyor. "Aman ne güzel!" deyip geçilecek bir haberin altında yazılan onlarca yorum, haberin kendisinden büyük bir haber oluyor. Yorum yapanlar ne aktörün kim olduğunu anlamış, ne bu kararının sebebini araştırmış, ne de klavye başından ağzına geleni söylemeden bir an düşünüp taşınmış. Haberdan sonra olan haberi okuduktan sonra bir beğenme butonu olsaydı, hiç düşünmeden basardım.

Fikrini özgürce ifade etmek, karşındakinin sınırlarını bilip kendi sınırlarını ona göre belirlemek ve farklı fikirlere anlayışlı olmak gibi sosyal yaşam normlarının unutulduğu şu günlerde, "beğenme" butonunun hayatımıza neler getireceğini maalesef öngörmüyor; biraz da ürkütüyor.

Intel'den otomobil güvenliği hamlesi

Intel, bağlantılı araç sektörü ile olan ilişkisini yeni kurduğu Automated Security Review Board (ASRB) komitesi ile geliştirmeyi planlıyor. Bu yeni komite, gelecekteki bağlantılı araçların tamamen güvenli olduklarından emin olmayı amaçlıyor. Grubun öncelikli odağı ise araçların içerisindeki her şeyi kontrol eden siber-fiziksel sistemler olacak. Intel Security yöneticisi Chris Young'ın belirttiği üzere „otomobillerde, siber saldırılara karşı çitayı yükseltmek zorundayız. ASRB'nin yardımı ile Intel, güvenliğe öncelik veren çalışmalar yapabilir ve siber güvenliğin her bağlantılı arabanın tasarımında gerekli bir malzeme olmasını sağlayabilir. Yolda güvenli olmamızdan daha özel olan çok az şey bulunuyor ve bu da ASRB'yi şu anda doğru fikir yapıyor.“ Intel'in bu konuya katılım göstermesi, gelişmiş bir otomotiv gelişimi platformunun oluşturulması ve araştırmaların yapılması için imkan yaratacak. Bulunan ve paylaşılan bulgular sayesinde de araçların güvenliği artırılmış olacak. Ayrıca Intel, gruba en fazla katkıyı yapan üyeye yeni bir araç hediye edecek ve böylelikle de komitenin mümkün olan en yüksek güvenlik standartlarını sunması sağlanacak. Özellikle gelecekteki bağlantılı arabalar düşünüldüğünde siber güvenlik en önemli endişelerden birini oluşturuyor. ASRB'nin oluşturulmasının yanı sıra Intel Security'nin sahibi olduğu McAfee markası, sürücüsüz araçların ortaya çıkartacakları farklı güvenlik tartışmalarını belirten açıklamada bulunmuştu.

Kimse Windows XP'den vazgeçmiyor!

Microsoft, bir yıldan fazla bir süredir Windows XP için desteğini kesmiş durumda ancak şirket ve bireysel kullanıcıların hala XP'ye elveda demeye hazır olmadıkları görülüyor. Hatta bazı şirketlerin işletim sistemi güncelleme desteği almak için para ödediği de biliniyor.

Yayınlanan Bitdefender raporuna göre Ukrayna'da işletme ve kamu kuruluşlarının yüzde 41,2'si halen Windows XP kullanmaya devam ediyor. Macaristan'da yüzde 37,5 ve Romanya'da ise yüzde 34'lük bir kesim henüz Windows XP'ye veda etmiş değil. Bu ülkeleri yüzde 24,05 oranla Polonya takip ediyor. Moldova Cumhuriyeti'nin yüzde 18,7'lik kesimi XP kullanmaya devam ederken bu oran Slovakya'da yüzde 10,61 seviyelerinde. Diğer ülkeler yüzde 6 ile Bulgaristan ve son olarak yüzde 4,7 ile Çek Cumhuriyeti. Bitdefender tehdit analisti Liviu Arsene, verdiği röportajda bu yüksek oranların arkasındaki olası nedenler hakkında da görüş belirtti. Arsene'e göre şirketler sistemlerinde bazı özel yazılımlar çalışabiliyor ve bunların Windows 7 ve 8.1 işletim sistemleriyle uyum problemi göstermesi nedeniyle Windows XP kullanımı devam ediyor.

40 POSTER 64 STICKER

DERGİNİZ
ARTIK

5₺

EKİM 2015 SAYI 10 FİYATI 6.5

blue ifan

TOKIO
HOTEL

A'dan Z'ye

Demi

Miley

ZAC
EFRON

Unutulmaz müzikleri

Lana Del Rey

5SOS

YAZ BİTTİ

yeni Albüm

YAĞMURU BAŞLADI

CHRIS
HEMSWORTH

Zaman Tüneli'nde

HARDWELL

5SOS konsere geri sayım

DAVID
GILMOUR

İtalya'da idedik!

JAMES
FRANCIS

Porto'da

5SOS

10 KİŞİYE LITTLE MIX CD'Sİ HEDİYE

/bluejeanmagazine /bluejeandergi /bluejeanmagazine bluejean.com.tr

40 POSTER
64 STICKER

EKİM
SAYISI
BAYİLERDE

Zararlılar App Store'a sızmayı başardı!

Zararlı uygulamaların Apple'ın uygulama mağazası App Store'a girdiği Çinli geliştiriciler tarafından keşfedildi. ABD merkezli bir güvenlik firması olan Palo Alto Networks'ün de doğruladığı olayın, Xcode'un modifiye edilmiş bir sürümü yoluyla gerçekleştiği söyleniyor. Apple'ın resmi uygulama geliştirme aracı Xcode'un kötü amaçlar için değiştirilmiş sürümü olan XcodeGhost, Çince geliştirici sitelerinde bulunabiliyor. Çin gibi bazı ülkeler, Apple'ın sunucularına yeteri kadar hızlı bağlanamadıkları için geliştirme araçlarını farklı kaynaklardan indirebiliyorlar. Zararlı, Xcode'un modifiye edilmiş sürümünde bulunan bir framework içerisine yerleştirilmiş bulunuyor. Geliştirici, iOS uygulamasını bu

araçla derlediğinde, zararlı framework de uygulamaya dahil edilmiş oluyor. Xcode'un bu zararlı sürümünü kullanan ve Apple'ın sıkı denetimlerini atlatmayı başaran uygulamaların sayısının 39 olduğu söyleniyor. Etkilenen uygulamalar arasında banka, harita uygulamaları ve oyunlar var. Listede WeChat ve Didi Chuxing gibi popüler uygulamalar da bulunuyor. Zararlının bulaştığı uygulamalar, kullanıcı bilgilerini toplamaya yönelik sahte diyalog kutuları açmaktan, panodaki verileri okuyup yazmaya farklı şeyler yapabiliyorlar. Neyse ki Apple, bu uygulamaları AppStore'den kaldırmış bulunuyor ancak hacker'ların AppStore'un açıklarını zorlamaya devam edeceklerine eminiz.

WhatsApp da güvenli değil!

WhatsApp'ın web üzerinden kullanılabilen sürümünün, bilgisayarınıza zararlı sokmakta kullanılabileceği anlaşıldı. Milyonlarca PC'yi etkileme potansiyeline sahip açık, WhatsApp tarafından şimdilik kapatılmış görünüyor ancak benzer açıklara karşı hazırlıklı olmak için neler olduğunu analiz etmek önemli. Check Point güvenlik araştırmacısı Kasif Dekel'e göre 200 milyon kişinin kullandığı WhatsApp Web yoluyla PC'lere zararlı yollamak mümkün hale gelmekteydi. Check Point'ten Oded Vanunu'nun Salı günü

yazdığı blog gönderisine göre, saldırıyı düzenleyebilmek için saldırganın, kurbanının telefon numarasını bilmesi yeterliydi. WhatsApp, vCard'lar yoluyla kişi detaylarını göndermenize izin veriyor. Gönderilen kişi kartına tıklayarak, yeni kişiyle iletişim kurmanız mümkün hale geliyor. Check Point'e göre WhatsApp Web, gönderilen vCard gibi görünen .BAT dosyalarını (Windows Toplu İş dosyası) da çalıştırabiliyor. Yani kurban bu dosyayı tıkladığında, zararlı kodu etkinleştirmiş oluyor.

Bu link Chrome'u çökertiyor

Google'ın popüler web tarayıcısı Chrome, aşağıdaki adres satırını girince, beklenmedik şekilde çöküyor. Tarayıcıyı kullananların sayısının milyonları geçmesi, derinlerde kalan hataların bile bulunabilmesi anlamına geliyor. Andris Atteka tarafından yeni keşfedilen ve VentureBeat'in paylaştığı hata ise Chrome'un 16 karakterlik bir URL ile kilitlemesine olanak tanıyor. Aşağıdaki zararsız görünümlü satır, Chrome'u çökertebiliyor:

<http://a/%30%30>
Bu bağlantı, bir web sayfasında hyperlink olarak kullanıldığında, Chrome'un kilitlemesi için fareyi bağlantının üzerine götürmeniz yeterli oluyor. Hata, bilindiği kadarıyla beraberinde herhangi bir güvenlik açığı getirmiyor. Bu yüzden hatayı kullanan bir saldırgan, canınızı biraz sıkmaktan öteye gidemeyecek gibi görünüyor. Siz yine de bilgisayarınızda denemeyin.

Android'de kilit ekranı açığı

Android işletim sistemi üzerinde, saldırganların kilit ekranını etkisiz hale getirip kilitli bir cihazın tüm kontrolünü ele geçirebilecekleri bir güvenlik açığı keşfedilmiş durumda.

Android güvenlik ekibi, Texas Üniversitesi tarafından ortaya çıkarılan problemi yeni bir güncelleme ile ortadan kaldıracığını bildirdi. Güvenlik açığı Android 5.0 ve 5.1 yapı LMY48M arasındaki sürümleri etkilemiş görünüyor. Saldırı, cihaza fiziksel olarak erişim sağlayabilen saldırgan tarafından gerçekleştirilebilir. Ayrıca cihazın şifre korumalı olması gerek. Kamera uygulaması etkinken parola alanına uzun bir dize girilerek kilit ekranının çökmesi sağlanıyor. Bu aşamadan sonra cihaza tam erişim sağlayan saldırganların tüm kişisel bilgilere ulaşabilmeleri mümkün hale geliyor. Henüz düzeltme almayan kullanıcılar geçici çözüm olarak PIN veya desen tabanlı kilit kullanabilirler.

POPULAR SCIENCE EKİM SAYISINDA

GIDANIN GELECEĞİ NASIL OLACAK?

- FBI bombalardaki izleri nasıl arıyor?
- Geleceği şekillendiren en parlak 10 beyin
- Çekimleri süren Marslı hakkında Ridley Scott'la konuştuk
- Rüyalar hakkında merak ettiğiniz her şey
- Yoksa her şeyin teorisi bu mu: E8
- James Bond'un en son otomobili

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

Ekim sayısını
Kaçırmayın!

Uygulamalar

Uzun zamandır program dediğimiz şeylere, 2008'den beri uygulama (App) diyoruz: Mobil dünyayı bu küçük araçlar olmadan düşünmek artık mümkün değil – ve her üretici kendi uygulama ekosistemini geliştiriyor

Ufuk Yamankılıçoğlu / DH

Apple App Store

Pazar başlangıcı	11.07.2008
Başlangıçtaki uygulama sayısı	500
Temmuz 2015 uygulama sayısı	1.500.000
Temmuz 2015'e kadar indirilen uygulama	100.000.000.000
Desteklenen cihazlar	iPhone, iPad, iPod touch
Kullanıcı başına kurulu uygulama	119
Tüm geliştiricilerin bugüne kadarki cirosu	25.000.000.000 \$
En çok ciro yapan kategori	Oyunlar
Fiyat aralığı	0,99 ila 999,99 \$
Geliştiriciler için yıllık ücret	yıllık 99 \$
Apple için ciro payı	%30

Windows Phone Store & Windows Store

Pazar başlangıcı (Windows Phone Store)	11.10.2010
Başlangıçtaki uygulama sayısı	500 ila 1.000
Pazar başlangıcı (Windows Store)	26.10.2012
Başlangıçtaki uygulama sayısı	7.800
Evrensel mağaza haline gelmesi	29.07.2015
Windows ve Windows Phone için uygulama sayısı	585.000
Kişisel geliştiriciler için ücret	Bir kereliğine 14 Euro
Şirket geliştiricileri için ücret	Bir kereliğine 75 Euro
Microsoft için ciro payı	%30

Google Play Store

Pazar başlangıcı	22.10.2008 Android Market olarak
Başlangıçtaki uygulama sayısı	<100
Temmuz 2015 uygulama sayısı	1.620.000
... bunlardan ücretsiz olan	1.451.800
Kullanıcı başına kurulu uygulama	95
Bir milyardan fazla indirilen uygulama sayısı	12
Türkiye'de oyunların ciro oranı	%85
Türkler her gün kaç dakika oyun oynuyor	47,1
Fiyat aralığı	0,50 ila 199 dolar
Geliştiriciler için yıllık ücret	bir kereliğine 25 dolar
Google için ciro payı	%30

Uygulamalar (genel)

Bir mobil YouTube oturumunun ortalama uzunluğu	40 dk
Facebook'u sadece mobil olarak ziyaret edenler	%40
Facebook'un mobilden elde ettiği ciro	2,9 milyar \$
Uygulamaların 2017'ye kadar cirosu	70 milyar \$
2017'ye kadar tahmini uygulama indirilmesi	268,7 milyar
Ay ve kullanıcı başına uygulama indirme sayısı	8,8
Tüm Angry Birds oyunlarının indirilme sayısı	3 milyar
En pahalı uygulama satın alımı	WhatsApp (19 milyar \$)
WhatsApp'ın aktif kullanıcı sayısı	800 milyon

ABD

İnternet hızı Ortalama veri hızı (önceki yıla göre fark)	11,9 MBit (+ %13)
Geniş bant penetrasyonu En az 15 MBit/s'li kullanıcı oranı	%22
IPv6 bağlantılar IPv6 üzerinden internet bağlantısı	%18,6

İsveç

İnternet hızı Ortalama veri hızı (önceki yıla göre fark)	15,8 MBit (+ % 36)
Geniş bant penetrasyonu En az 15 MBit/s'li kullanıcı oranı	%35
IPv6 bağlantılar IPv6 üzerinden internet bağlantısı	%2,8

Çin

İnternet hızı Ortalama veri hızı (önceki yıla göre fark)	3,7 MBit (+ % 17)
Geniş bant penetrasyonu En az 15 MBit/s'li kullanıcı oranı	%0,3
IPv6 bağlantılar IPv6 üzerinden internet bağlantısı	%0,6

Brezilya

İnternet hızı Ortalama veri hızı (önceki yıla göre fark)	3,4 MBit (+ % 29)
Geniş bant penetrasyonu En az 15 MBit/s'li kullanıcı oranı	% 0,5
IPv6 bağlantılar IPv6 üzerinden internet bağlantısı	% 2,8

Almanya

İnternet hızı Ortalama veri hızı (önceki yıla göre fark)	10,2 MBit (+ 25 %)
Geniş bant penetrasyonu En az 15 MBit/s'li kullanıcı oranı	%14
IPv6 bağlantılar IPv6 üzerinden internet bağlantısı	%16,9

Güney Kore

İnternet hızı Ortalama veri hızı (önceki yıla göre fark)	23,6 MBit (% 0)
Geniş bant penetrasyonu En az 15 MBit/s'li kullanıcı oranı	%58
IPv6 bağlantılar IPv6 üzerinden internet bağlantısı	%1

■ 5 MBit/s altında
■ 5-12 MBit/s
■ 12 MBit/s üzeri
■ Bilgi yok

Dünya internete ne kadar hızla bağlanıyor

Ülkemizde halen hararetli bir şekilde 3G, 4G, 4,5G ve geniş bant internetin yeterince hızlı yaygınlaşamamasını tartışaduralım, Çin ve Brezilya gibi dinamik ülkeler büyük adımları çoktan atmış durumdadır. Bu ülkelerde mobil ağlar günümüzde bile bizim evlerimizde kullandığımız bağlantıdan daha hızlıdır. Sürekli olarak artan internet kullanıcıları sayısı, sadece mobil veri ağlarıyla yeterince hızlı beslenebiliyor, zira çoğu insan bir bilgisayar değil, ucuz bir cep telefonu veya tablet alabiliyor.

Dünya çapındaki en büyük internet hizmet sağlayıcılardan biri olan Akamai'nin (Fa-

cebook veya eBay gibi sayfaların web içeriklerini kullanıcılara transfer ediyor) State of the Internet raporu bu gerçeği günışığına çıkarıyor. Rapor, ortalama veri transferinin dünya çapında sadece geçen yıl %30 oranında arttığını gösteriyor. Ülkemiz geciken 4G ihalesi ve fiberoptik bağlantıların yaygınlaşmaması nedeniyle yarışta geri kalırken, IPv6'ya geçiş daha hızlı gerçekleşiyor. Bu yeni protokol, IPv4'teki kısıtlı IP adresi sorununu ortadan kaldıracak ve sürekli olarak sayısı artan ağı bağlı cihazların gelecekte internete güvenli bir şekilde bağlanabilmelerini sağlayacak.

uyaman@chip.com.tr

Hızlı mobil ağlar

Geleceğin interneti mobil olacak – bazı ülkeler şimdiden hızlı cep telefonu ağlarıyla buna iyi hazırlanmış durumdadır. Türkiye maalesef burada da orta seviyede..

CEP TELEFONU AĞI VERİ HIZI (MBIT/S)

BÜYÜK BRİTANYA	20,4
PORTO RİKO	9,6
İSVEÇ	8,9
GÜNEY KORE	8,8
TÜRKİYE	7,7
VENEZUELA	7,0
ALMANYA	5,7
ÇİN	4,7
ABD	4,0
BREZİLYA	2,5

Kaynak: Akamai

CHIP TV capcanlı karşınızda!

Bilişim sektörünün önde gelenleri canlı yayında sorularınızı cevaplıyor!

Bundan böyle en çok merak edilen konuları, konuların uzmanlarından canlı olarak dinleyebileceğiniz, aklınızda olan tüm soruları canlı yayında sorup anında yayın alabileceksiniz.

İletişim altyapısı Vodafone 3G ile sağlanan ve HD olarak çekilen CHIP TechTalks canlı yayınlarında her hafta farklı bir konuyu masaya yatırıyor ve enine boyuna tartışıyoruz. 3G'nin verdiği ulaşım serbestliği ile CHIP Online canlı yayınları size Türkiye'nin her yerinden, hatta dünyanın her yerinden ulaşıyor olacak. Zaman zaman gittiğimiz yurtdışı lansman ve fuarlarından en son gelişmeleri size sıcak sıcak aktaracağız. Tüm yapacağınız belirtilen zamanda CHIP Online ana sayfasını açmak. Canlı Yayın ekranınızda oynamaya başlayacak.

CHIP Online canlı yayınlarının hepsi arşivleniyor ve <http://www.chip.com.tr/canli/> adresinden HD kalitesinde yayımlanıyor. Elbette Canlı Yayını canlı seyretmenin bazı avantajları var, örneğin her yayının sonunda verdiğimiz sürpriz hediyeler gibi!

CHIP TechTalks canlı yayınlarında görüşmek üzere!

Eylül başında CHIP Online'ın ilk canlı yayını Berlin'de IFA fuarından Lenovo lansmanı ile gerçekleştirdik. Cenk Tarhan, tüm lansmanı bize canlı olarak ulaştırdı.

Berlin'de IFA'dan yaptığımız diğer bir canlı yayında Cenk Tarhan, TP-Vision Türkiye Genel Müdürü Faruk Kocabaş ile Philips'in görücüye yeni çıkardığı TV modellerini masaya yatırdı.

BİR İFA DAHA GELDİ VE GEÇTİ!

CENK TARHAN
CHIP Online Yayın Yönetmeni
cenk@chip.com.tr

Geçen yıl bu zamanlarda sizlere Canlı Yayında Almanya'dan seslenmiştik. Bu yıl da geleneği bozmadık ve İFA'nın en ilginç noktalarından Canlı Yayınlarımızla karşınızda olduk!

Klasik başlangıç cümlesiyle başlayalım. Her hafta CHIP Online sizlerle bir Canlı Yayında buluşuyor ve en çok merak edilen konulara, konuların uzmanlarıyla ışık tutuyor, mercek altına alıyor ve sizleri bu konuda bilgilendirmeye çalışıyoruz. Kendi sorularımızla konuları genişletirken aynı zamanda da Canlı Yayın sırasında soru formunu kullanarak sizlere sorular sormanızı teşvik ediyoruz. Bu soruları, elbette konu içerisinde kalmak kaydıyla konuşumuzla paylaşıyor ve akıllardaki soru işaretlerini gidermelerini istiyoruz.

Ama zaman zaman Canlı Yayınlarımızın ülke dışına taşıdığı da doğrudur. Burada rekorumuz Güney Kore'den yaptığımız Canlı Yayındı ama buna ek olarak Almanya, Barcelona, Polonya gibi ülkelerden de 3G'nin nimetlerini kullanarak sizlere Canlı Yayında en son teknolojik gelişmeleri aktarmaya çalıştık. Bu yıl da gerçekleşen İFA fuarında Canlı Yayın kameralarımızla yer aldık. Ancak itiraf etmek gerekir ki, sizlerin ilgisini çekecek ürünler ve

teknolojiler bulma konusunda bu yıl epey zorlandık zira İFA fuarı yavaş yavaş sönükleşiyor gibi görünüyor. Bunda en büyük pay da elbette Samsung ve HTC gibi her yıl lansmanlarını İFA zamanına denk getirip yüzlerce teknoloji gazetecisine ve onların dünya'nın dört bir yanında seslendikleri okur ve izleyici kitlelerine "ürün şovu" yapan firmaların bu sefer bu yöntemi tercih etmemiş olmasıydı. Samsung lansmanını on beş gün öncesinde New York'ta gerçekleştirdi, HTC ise hiçbir şey yapmadı.

Ama yine de sizler için gerçekleştirdiğimiz İFA Canlı Yayınları epey ilgi gördü. Fuarın dört bir yanını gezerek akıllı bisiklet başlığı, kendin evde otur robotun işe gitsin teknolojisi, üç boyutlu modelleme, hover board gibi teknolojileri sizlere canlı yayında tanıtmaya çalıştık. Bir de dünyanın en ünlü PC üreticilerinden Lenovo'nun yeni PC, tablet, telefon ve hepsi bir arada ultrabook ürünlerinin lansmanını baştan sona vererek yine bu alanda

bir rekora imza attık. Bunun dışında, Türkiye içinden de yaptığımız Canlı Yayınlar devam etti elbette. Özellikle Samsung'un Note 5 ve S6+ ürünlerini en ince detaylarıyla mercek altına aldığımız ve tüm sorularınızı yönelterek Samsung yetkililerini terlettığımız Canlı Yayın epey ilgi gördü. Son olarak da Asus'un yeni ZenFone 2 modellerini tanıttığı lansmanda yeni telefonları Canlı Yayında test edip, diğer telefonlarla (dört tane farklı telefon ile) karşılaştırdık ve sizlere farkı, artılarıyla eksileriyle aktarmaya çalıştık.

Canlı Yayınlarımızın tümünü tekrar tekrar izleyebileceğinizi biliyor muydunuz? www.chip.com.tr/canli sayfasına uğradığınızda, CHIP Online olarak gerçekleştirdiğimiz tüm Canlı Yayınların listesine ulaşabilirsiniz, istediğiniz tıklayıp izleyebilirsiniz. Gelecek ay CHIP Online Canlı Yayınlarımızın yeni atılımlarını ve sürprizlerini görüşmek üzere hoşça kalın, kendinize iyi bakın...

Samsung'un iki yeni üst düzey cep telefonu modeli Galaxy Note 5 ve Galaxy S6 edge+'ı CHIP Online TechTalk canlı yayında Samsung Türkiye'den Tolga Erdem ile değerlendirdik.

CHIP Online TechTalk canlı yayınlarında Ercan Uğurlu ve Mahmut Karşoğlu, Asus lansmanı sonrasında Zenfone2'nin yeni modellerini canlı yayında mercek altına aldı.

BU SAYFADAKİ VİDEOLARI NASIL İZLEYECEKSİNİZ?

1) Apple uygulama mağazasından ya da Google Play uygulama mağazasından "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını indirin... Aşağıdaki QR kodları kullanarak doğrudan erişebilirsiniz, ya da uygulama mağazalarında arama yaparak "Dogan Burda Dergi AR" uygulamasını bulabilirsiniz.

Android cihazlar için

iOS cihazlar için

2) İnternet bağlantısı aktifken uygulamayı çalıştırın. Doğrudan kamera moduyla açıldığını göreceksiniz... İlgili video görüntüsünün tamamını ekranda göreceğiniz şekilde telefon ya da tableti sayfanın üzerinde tutun ve kısa bir süre bekleyin. Videonun yüklenmeye başladığını göreceksiniz.

3) Video, telefon ya da tablet ekranında görünen dergi sayfası üzerinde oynamaya başlayacak. Aygıtı yavaş hareketlerle oynatsanız dahi, videonun dergi sayfasında belirlenen alanda kaldığını gözlemleyebilirsiniz.

4) Dilerseniz video üzerine parmağınızla çift tıklayarak tam ekran yapabilir ve kamerayla dergi sayfası üzerine odaklanmak zorunda kalmadan videoyu daha rahat şekilde seyredebilirsiniz.

Bu simgeyi gördüğünüz sayfalarda video izleyebilirsiniz

Powered by Aurasma

Akıllı cihazınız yoksa

Dergideki **Artırılmış Gerçeklik** (Augmented Reality) videolarını <http://chip.tk/1zWVynE> adresinden izleyebilirsiniz

Ev ve Eğlence Elektronik

Daha keyifli pikseller

4K şimdiden kendini standart TV çözünürlüğü olarak kabul ettirdi; ancak gelecek seviye, yani 8K henüz ufukta görünmüyor. Bu yüzden üreticiler görüntü kalitesi ile oynayarak renk derinliğini 10 Bit'e çıkardılar ve dinamik kontrast işlevini daha da geliştirdiler.

Teknoloji ve Bileşenler

Tam Denetim

Yüz algılama teknolojileri, akıllı evlerde düğmeleri gereksiz kılıyor. 3D yazıcılar ise yeni malzemeler sayesinde uygulama alanlarını genişletiyor.

Ses ve Müzik

Surround ses

Dolby Atmos, ev sineması ses teknolojilerini bir seviye daha geliştirdi. Her yöne ses verebilen Bluetooth hoparlörler sayesinde en sessiz köşeler bile sesle doluyor.

IFA 2015

Eylül ayı geldi. Yine IFA zamanı! Makalemizde Avrupa'nın önde gelen tüketici elektroniği fuarında bu yıl trend olacak ürün ve teknolojilere kısaca göz atıyoruz.

Tan Bodur / MJ

TV Yayınları

Daha fazla içerik

Yakında Astra uydusu üzerinden en azından bir alışveriş kanalı UHD çözünürlükte yayın yapmaya başlayacak. Karasalda ise DVB-T2 yayınlar PAL'den HD'ye geçiyor. Ultra HD Blu-ray sayesinde hızlı internet bağlantısı olmadan da 4K çözünürlük deneyimini yaşayabileceğiz.

Teknoloji ile ilgilenenler yıl boyu iki büyük etkinliğiiple çekiyor: Bunlardan biri, Ocak ayında Las Vegas'ta gerçekleşen ve tüketici elektroniği alanında konsept ve prototiplerin profesyonellere tanıtıldığı CES fuarı. Eylül ayında ise sektör habercilerinin, geliştiricilerin, alıcıların ve potansiyel müşterilerin gelecek aylarda piyasaya çıkacak teknolojik ürünleri Berlin Radyo Kulesi altında görebildikleri IFA fuarı. Bu yıl da heyecanla beklenen birçok ürünle tanışacağız. Fuarın organizasyonunu yapan gfu GmbH firmasına göre fuarın tüm standları tamamen dolu. Farklı sektörlerden yaklaşık 1500 katılımcı mevcut. Televizyon üreticileri bu yılki yeniliklerini ev aletleri, akıllı ev çözümleri ve tabii ki klasik bilgisayar teknolojisi ile birlikte sergileyecekler. İlerleyen sayfalarda bu yılki önemli IFA trendlerine göz atıyoruz. yorum@chip.com.tr

Kendi Medyanız

Daha fazlasını görün

Windows 10 evrensel işletim sistemi haline gelebilir. Görsel deneyiminizi VR gözlüklerle genişletebilirsiniz. Yeni tıbbi sensörler sayesinde sağlığınız sürekli gözetim altında.

Beyaz Eşya

Olay mahalli: mutfak

Eve kapanmak artık geçmişte kaldı. İnsanlar yine arkadaşlarını evlerine misafir ediyor, mutfaklarını bir deneyim merkezi haline getiriyorlar! Sensörler ve akıllı uygulamalar sayesinde moleküler şefler yepyeni damak zevklerine ulaşıyor.

Ev ve eğlence elektroniği

Zengin renkler

Bilindik kuraldır; bir çözünürlük standart haline geldiğinde ve daha üstün çözünürlüklü prototipler henüz geliştirilme aşamasında iken üreticiler görüntü kalitesine odaklanır ve bizi daha zengin renklere, daha yüksek dinamik kontrast teknolojilerine boğarlar. Öte taraftan 3D teknolojisinin tarihe gömülmesi bekleniyor. Tüm yeni TV modelleri eskisi gibi 3D desteği sunsalar da üreticiler artık ürünlerle birlikte gözlük vermiyorlar.

LG siyahı

LG, OLED teknolojisini peşini bırakmıyor ve pazara dev OLED ekranlarla giriyor. Kendi kendini aydınlatan bu teknolojisinde ekran son derece ince, siyahlar tam siyah ve renkler de capcanlı. Fakat Koreli üreticinin nispeten yüksek enerji tüketimine, ölü beyazlara ve kısa parça ömrüne çözüm bulup bulmadığını zaman içinde göreceğiz.

Panasonic düzü

Japon üretici, Koreli tekelere en az bir ürünle meydan okuyor: 4K-pro serisinin bazı modelleri aynı zamanda "bükülmemiş" ekranlı olarak da sunuluyor.

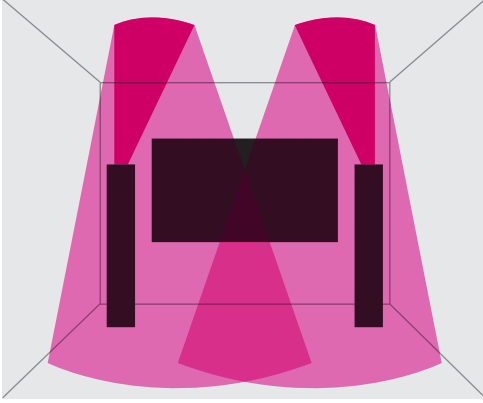
Samsung dinamiği

Nano Crystal teknolojisi ile Samsung LCD ekranların yeteneklerini zorluyor. Renk filtresi yerine kullanılan ince nano partiküller daha fazla renk derinliği sunuyor. Daha detaylı gruplanmış geriden aydınlatma ile resmin parlak ve karanlık noktaları daha keskin olarak hedeflenebiliyor ve daha gelişmiş dinamik kontrast (HDR) görüntü elde edilebiliyor.

Ses ve Müzik

Seste üçüncü boyut

3 boyutlu ses efektleri zaten sinema salonlarında çoktandır kullanılıyor. Dolby Atmos, bu deneyimi ev sinema sistemlerine taşıyor. Ek uydu hoparlörler, tavanınızı bir yansıma yüzeyi olarak kullanıyor. Ancak bu teknolojiyi kullanabilmek için Dolby Atmos onaylı bir AV alıcıya ve uygun bir ses kaynağına ihtiyacınız var.

Teufel'den yeni rakamlar

Teufel surround ses sistemi "LT 5" yeni uydu hoparlörleri ile Dolby Atmos onayını alan ürünlerden biri. Bu hoparlörler sesi tavana doğru yönlendiriyor ve yansıyan ses ile daha fazla tiz frekans zenginliği sunuyor. Bu nedenle 5.1.4 sistem olarak anılıyor.

Bauknecht'in ağları

BLive uygulaması ile bağlantıda olan tüm cihazlar izlenebiliyor ve her yerden control edilebiliyor. Bu cihazlar ayrıca birbiri ile iletişim halinde. Örneğin çamaşır makinasız içindeki çamaşırların hassaslık derecesini kurutucuya bildiriyor.

Beyaz Eşya

Her şey için uygulama

Bu yıl IFA'da en çok ilgi toplayan sektörlerden biri de beyaz eşya. Salonda multimedya için artık daha fazla yer kalmadığı için belli ki gözler şimdi mutfaklara çevrildi. Karmaşık sensörler pişirme sürecine destek veriyor; beyaz eşyalar birbirleri ile ağ bağlantısı kuruyor, durum güncellemesi yapıyorlar. Uygulamalar sayesinde ocakta yemeğiniz olduğunu unutmayacaksınız; siz evde değilken bile buzdolabınız sizin yerinize kendini dolduracak.

Morphy Richards

Mutfak artık sadece yemek yapılan sıkıcı bir yer değil. Çaydanlığınız yalnızca su ısıtmakla kalmayacak, içindeki su miktarını bardak hacmine göre ayarlayabilecek, sıcaklığı da istenen seviyede tutabilecek.

Kendi Medyanız

Optimum işletim

İster web içeriği, ister işletim sistemi olsun; her şey -akıllı telefondan PC'ye, UHD televizyona kadar- tüm cihazlarınızla hiçbir sıkıntı olmadan uyum sağlamalı. İnsan vücudunun bile mükemmel olması gerekiyor. Teknoloji bunu gerçekleştirmek için daha fazla ve daha gelişmiş sensörler, uygulamalar kullanıyor. Sanal gerçeklik artık yalnızca oyunlarla sınırlı değil. Sanal gerçeklik gözlüklerinden sivil toplum örgütleri insan haklarına dikkat çekmek için, turizm şirketleri ise pazarlama için faydalaniyor.

Medisana ile uykuda önlem

Fitness amaçlı tarama sistemleri kendilerini artık sportif aktivitelerden ciddi sağlık desteğine dönüştürüyorlar. Sağlık konusunda uzman olan bu firma, eskiden yalnızca özel laboratuvarlarda bulunan uyku monitörleri sunuyor.

“Hiç tasarım ödülü almıyoruz ama üretkenlikle ilgili her şeyi biliyoruz!”

Boris Schneider-Johne,
Microsoft Pazarlama Müdürü

Windows 10

Her şey için tek bir sistem! Microsoft yeni işletim sistemini bu iddia ile çıkarıyor. Windows 10 sadece PC ve mobil cihazları değil, Raspberry Pi ve Arduino gibi mini bilgisayarları da destekleyecek. Cortana adlı kişisel asistan internette aramalar yapabiliyor, kullanıcı ile ilişkili -hem yerel, hem de buluttaki- tüm verileri biliyor. Biyometrik sistemler ile şifreler tarihe karışıyor.

OneButton ile farklı bir bakış

Üreticinin sanal gerçeklik (VR) gözlükleri yepyeni dünyalara pencere açıyor. TUI Cruises firması bu gözlükleri yolcu gemilerini tanıtmak ve deniz turlarını satmak için kullanıyor. ABD'deki insan hakları grupları, insan haklarını ihlal eden sahnelerle Guantanamo kamplarını herkesin deneyimlemesini sağlıyorlar. Porno endüstrisi bile bu teknoloji ile canlanmayı umuyor.

TV Yayınları

Yeni ufuklar

Ultra HD ekranlar çoktan standart haline geldi fakat bugüne kadar tek izleyebildiğimiz ya internet üzerinden yavaş yüklenen filmler ya da kendi çektiğimiz videolar. Artık çok daha geniş bir portföy mevcut. Ayrıca DVB-T bile daha fazlasını sunabiliyor.

pearl.tv ultra keskin

Eylül ayından itibaren pearl.tv kanalı, Astra uydusu üzerinden Ultra HD çözünürlükte alışveriş programı yayınlamaya başlıyor.

4K Blu-ray

4K çözünürlük artık pazara sunulacak! Böylece UHD içerikleri hızlı internet bağlantısı olmadan da izleyebileceğiz ve bunlar Netflix gibi servislerin bile sunamadığı yüksek kalite ile gelecek.

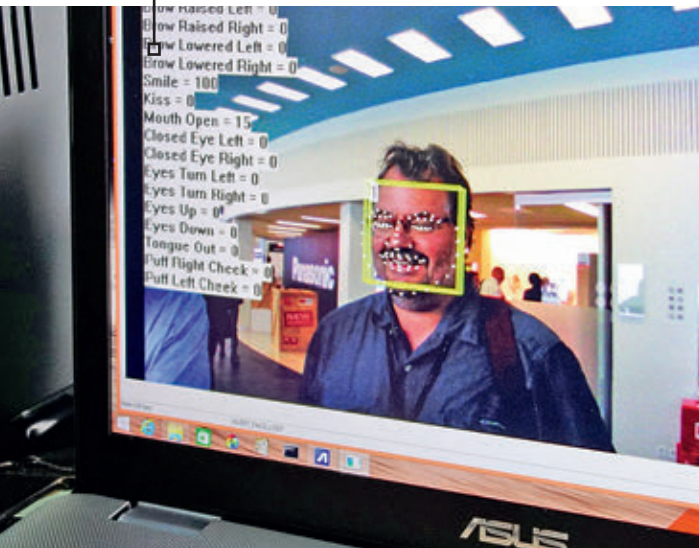

DVB-T2

"Her yerde TV" konsepti, uydu kanallarını bile geride bırakıyor. 2017 yılından itibaren yayın şirketleri ikinci nesil karasal yayınları standart hizmet olarak vermek istiyorlar. Deneme yayınları önümüzdeki yıldan itibaren başlıyor. Almanya'nın ZDF ve RTL gibi kanallarında görüntü kalitesi uydu kanallarından çok daha iyi olacak zira her iki kanal da 1080p@60Hz yayın yapmayı planlıyor.

DigitalSTROM, her şeye tepki veriyor

Ev otomasyon sistemlerinde uzmanlaşan firma, Intel'in Real-Sense 3D derinlik algılama kamerasını sistemlerine entegre ediyor. Bu sayede yüz ifadelerini de algılayabilecek. Örneğin cihazları çalıştırmak, hatta dolap kapağını açmak için bir gülümseme yeterli olacak. Mutfakta elleriniz dolu iken kullanabileceğiniz hayli faydalı bir özellik.

Teknoloji ve Bileşenler

Her şey uyumlandırılıyor

Yeni malzemelerin çıkması 3D yazıcı piyasasına ilham veriyor. 3D yazıcı üreticisi Formlabs, sentetik reçine kullanan, günümüzde bile bütçe dostu diyebileceğimiz bir ürüne sahip. Akıllı ev tasarımı yapan firmalar ise IoT teknolojilerine yöneliyorlar. Ancak bu alanda herkes kendi ürününü üretiyor ve henüz platformlar arası bir standart mevcut değil.

Verbatim'in elastik filament

Bellek kartı üreticisi, yeni termoplastik elastomer malzemesine "Primalloy" adını verdi. Bu malzeme birçok termal 3D yazıcıyla uyumlu bir filament olarak kullanılabilir ve -tıkaç tipi kulaklıklardan ayakkabılara kadar- birçok esnek nesnenin 3D yazıcılarla başarılı biçimde üretilmesi mümkün olacak.

2 x 7 Kamera

Her kale çevresi, mümkün olduğunca yükseğe (örn. Stadyum çatısına) monte edilmiş 6 kamerayla gözetleniyor. Yüksek hızlı olan 7. kamera ise gol çizgisi ile hizalanıyor. Bu kameranın kayıtları ile TV için süper yavaş çekim alınabiliyor.

Kırmızı kartlı Alman oyuncular

DFL'de iki Alman firma başarısız oldu:

- Brezilya dünya kupasında kullanılan GoalControl, aynı Hawk Eye gibi çalışıyordu fakat fazla pahalıydı.
- Fraunhofer IIS nispeten ucuz manyetik alan sistemi ile başarısız oldu.

Gol çizgisi teknolojinin kuralları

FIFA için en önemli teknik gereksinimler şunlar:

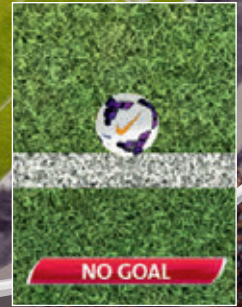
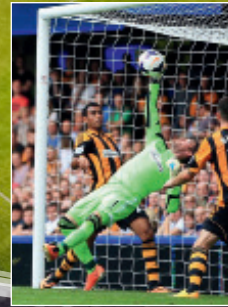
- Sistemin kesinliği 15mm'den daha düşük olmalı.
- Top üzerindeki kir veya kısıtlı görüş imkanları sistem için önemli olmamalı.
- Sinyalin hakeme ulaşması en fazla 1 saniye sürmeli.

Hawk Eye nasıl çalışıyor?

Kalelerin çevresi 14 kamerayla gözetleniyor. İki kameranın sinyali topun pozisyonunu belirlemek için yeterli oluyor. Sistem, topun yalnızca bir kısmı görünürken bile işe yarıyor. Hesaplamalar stadyumun yakınındaki bir veri merkezinde yapılıyor. Hakem, topun kale direğini geçip geçmediğine dair bilgiyi 1 saniye içinde alıyor.

Hakem telefonda!

Yazılım analiz sonucunda topun kale direkleri arasından geçmiş olduğunu belirlerse hakeme kulaktan ve bileğindeki "GoalPhone" cihazı üzerinden titreşimli ve görüntülü bilgi gönderiliyor. Hawk Eye Innovations firması bu akıllı saati başka bir çözüm ortağı ile işbirliği yaparak tasarlamış.

Hawk Eye karavanı

... Kameralar, sinyalleri stadyum yakınında bulunan karavandaki bilgisayara iletiyor. Karavanda bulunan iki operatör, dördüncü hakem ile iletişim kurabiliyor.

TV'de gerçek zamanlı görüntü

Top kaleci tarafından kapatılmış ise TV izleyicilerine, topun da görüldüğü gerçek zamanlı bir tekrar ve top çizgi simülasyonu sunuluyor (yukarıda: Premier Ligi karşılaşmasından bir Hawk Eye görüntüsü). Stadyumdaki seyirciler ise yalnızca animasyonu izleyebiliyor.

Şaibeli goller tarihe karışıyor

İçeride mi, dışarıda mı? Gelecekte futbolda bu sorunun cevabını bilgisayarlar verecek.

Tan Bodur / RL

Futbol tarihinin en tartışmalı gollerinden biri 1966 Dünya Kupası Almanya-İngiltere finalinde yaşanan "Wembley Golü" oldu. Olaya romantik yaklaşanlar, Alman Bundesliga liginde bile artık gol çizgisi teknolojisinin kullanılmasından rahatsızlar. Artık şaibeli goller çok fazla görülmese de futbolseverler tartışmaktan vazgeçmiyor. Eintracht Frankfurt kulüp başkanı Heribert Bruchhagen, "bu teknoloji Almanya'ya 10 yıl önce gelmiş olsaydı bile kullanılabiliirdik" diyor. Hatalı penaltı ve ofsayt kararları hemen her maçta karşımıza çıkıyor. Bu nedenle ne görüntülü kanıtlar, ne de romantik tartışmalar oyuna daha fazla adalet getirmeyecek.

Alman Futbol Ligi Deutsche Fußball Liga GmbH (DFL), İngiliz Hawk Eye Innovations firmasının sunduğu çözümleri kullanmaya karar verdi. DFL sözcüsü tarafından yapılan açıklamada bunun sebebi "şirketin ihtiyaç duyulan tüm hizmeti sağlaması" şeklinde açıklandı. Alternatifi ise Almanya'nın Erlangen kentinde yerleşik bir firma olan Fraunhofer IIS tarafından sunulan GoalRef sistemi idi. Bu sistem kale çevresinde zayıf manyetik alan yaratıyor. Top içine ise ufak bobinler yerleştiriliyor. Top

manyetik Alana girdiğinde konumu kesin olarak belirlenebiliyor. Fraunhofer IIS firmasından Thoralf Dietz, "Basit tasarımı (stadyum içinde kolay altyapı kurulumu) sayesinde GoalRef hem daha uygun fiyatlı, hem de yalnızca profesyonel değil, amatörler için de uzun dönemde iyi bir alternatif olduğunu kanıtlayacaktır" diyor. Hawk Eye ise yalnızca Bundesliga süresince kurulu-yor çünkü ikinci lig takımları bile sezon başına 135 bin euro ödemekten kaçınıyorlar. DFL sözcüsü, Fraunhofer çözümünün neden tercih edilmediği konusunda yorum yapmıyor.

DFL ayrıca stadyum ve TV izleyicileri için yapılan video tekrarları konusunda da fazla bilgi vermiyor. Evdeki izleyici, gerçek zamanlı olarak süper yavaş çekimde pozisyon tekrarı izleyebilirken stadyum seyircisi yalnızca animasyon izleyebiliyor. Belli ki DFL, hassas durumları (örneğin elle oynama olup olmadığı konusundaki tartışma stadyumda nahoş durumlara sebep olabilir) engellemek istiyor. Şaibeli durumları stadyum ekranlarında tekrar etmekten kaçınma yaklaşımı uzun süredir devam etmekte. Para ödeyip stadyuma giden seyirciye daha açık olunması gerekiyor.

yorum@chip.com.tr

Sınıf ayrımı

Maddi sebeplerden dolayı Hawk Eye Almanya'da yalnızca Bundesliga'da kullanılıyor. Alt lig takımlarının da yer aldığı DFB Kupasında ise sistem müsaitse (mesela birinci lig takımlarının evlerinde yaptıkları maçlar gibi) kullanılabiliyor. Çeyrek finallerden itibaren ve birinci lig küme maçlarında DFB, alt lig takımlarının stadyumlarına geçici mobil sistemler kuruyor.

Hawk Eye ofsayt çizgisinde

Schalke takımı genel menajeri Horst Heldt, gol çizgisi teknolojisini yalnızca kısmi bir çözüm olarak görüyor: "Değişim gerçekleşecekse doğru yönde gerçekleşmeli- ofsayt gibi tartışmalı durumlarda görüntülü kanıtlarla..."

Hawk Eye, Hand of God

Görüntülü kanıt, futbol tarihinin gelmiş geçmiş en kötü kararlarından birini önleyebildi: Maradona'nın 1986 Dünya şampiyonası çeyrek finalinde İngiltere'ye attığı gol gibi...

135.000 €

18 Bundesliga takımının her biri sezon başına Hawk Eye kullanımı için bu rakamı ödüyor (maç başına 8000 euro).

Kendi TV kanalınız

Periscope, Meerkat ve YouNow: Yeni nesil canlı akış uygulamaları akıllı telefonunuzu televizyon stüdyosuna dönüştürüyor.

Tan Bodur / BH

Akıllı telefon sahipleri ceplerinde ufak bilgisayarlarla geziyor, fakat çoğu elinin altında hayatını canlı bir belgesel gibi internete aktarabileceği minik bir televizyon stüdyosu olduğunun farkında değil. Bu özellik, Periscope, Meerkat ve YouNow gibi bazı uygulamalarla gerçek oluyor. Ancak yayın yapmaya başlamadan önce bilmeniz gereken bazı noktalar var.

Periscope ve benzeri uygulamalar, YouTube gibilerinden temel olarak iki açıdan ayrılıyor. Videolar canlı olarak gönderilip alınıyor ve teknik merkez de laptop veya PC değil, akıllı telefon. Bunların dışında YouTube ile benzer noktaları da mevcut: İlgili teknik gereksinimlere sahip olan herkes katılabilir. Bunun için hızlı veya karmaşık bir programa, ya da yayın akışına ihtiyaç yok. Canlı yayın uygulamaları henüz birkaç aylık olmasına rağmen birkaç “televizyon yıldızı” şimdiden çıktı bile. Bunlardan biri, kendisini “Mr.Cashier” olarak tanıtan genç bir Amerikalı. YouNow üzerinden kullanıcılara New York’ta çalıştığı ufak mağazada günlerini kasanın

arkasında nasıl geçirdiğini izletiyor.

Özellikle 15 yaşın altındaki gençler arasında popüler olan servis, aynı zamanda sınıflar ve kreşlere ait görüntüler de yayınlıyor. Sosyal medya devi Twitter tarafından satın alınan ve 2015 Mart ayında yayına başlayan Periscope ise daha yetişkinler için. Uygulama ile bir gökdelenin tepesinden Manhattan sokaklarını canlı olarak izlemek mümkün. Tabii ki bunları tasvip etmeyenler olabilir ancak sosyal medyanın yeni dünyası bu yönde gelişiyor.

Testlerimizi yaparken bizi CANLI izleyebilirsiniz.

CHIP de ara sıra Periscope üzerinden ürün testleri, incelemeler ve aktiviteleri canlı olarak yayınlıyor. Kaçırmak istemezseniz Periscope ve Twitter üzerinden @Chiponline ile takip edebilirsiniz. Bir sonraki sayfada Periscope üyeliğini ve yayınlarınızı dünya ile nasıl paylaşacağınızı anlatacağız.

yorum@chip.com.tr

YASAL DURUMLAR

“Sarhoş birini filme almak suç”

Dünya çapında neredeyse her şeyi ve herkesi canlı yayına almanın artık mümkün olması, canınızın istediği her şeyi yapabileceğiniz anlamına gelmiyor. En önemli hukuki durumları açıklıyoruz. Canlı akış uygulamaları ve videolara dair yasal durumlarla ilgili sıkça sorulan sorular avukat Tobias Röttger tarafından şu adreste cevaplanmış: ggr-law.com/social-media-recht/faq/.

Neyi yayınlamak yasak?

Canlı yayın akışı ile ilgili önemli bir sorun, (bilmeden) ihlal edebileceğiniz birkaç telif hakkı ile ilgili. Mesela sinema, tiyatro veya üyelik bazında hizmet veren bir televizyon kanalında oynayan bir yayını yayınlamazsınız.

Canlı bir konseri yayınlamak da fon müziği kullanmak kadar sorunlu. Tobias Röttger, “Bahsi geçen aktiviteler sözkonusu ise akış yayıncısı, hak sahibinden izin veya GEMA lisansı almalıdır” diyor.

Kimlerin videosunu yayınlayabilirim? ?

Herkes, kendi görüntüsünün hak sahibidir. Bu demek oluyor ki yasal sorunlarla karşılaşmamak için filme alacağınız herkesten izin almanız gerekiyor. Bu özellikle çocuklar (ayrıca ailelerin de rızası gerekli) ve zaafı bulunan kişiler için geçerli. “Bir partide izni olmaksızın kendine hakim olamayan bir sarhoşu görüntülemek de hak ihlaline girer” diyor Röttger. Sorun yaşamayacağınız bir nokta ise topluma mal olmuş ünlü kişiler ya da kaldırımdayürümekte olan yayalar gibi “aksesuar” kim-

seler. Mitingleri veya toplu gösterileri de yayınlatabilirsiniz, ancak özellikle birine odaklanmamak koşulu ile!

Yayın lisansı almam gerekir mi?

Birçok ülkede yasa gereği yayın lisansı alması gerekenler yalnızca radyo/TV şirketleri değil: Belirli koşullar altında Periscope ve Meerkat gibi telemedya hizmetlerini kullananlar da yayın lisansı almak durumunda. Bu noktada önemli olan, belirli tarih ve zamanlarda (örn. her Pazartesi saat 13:00-14:00 arası) düzenli yapıp yapmadığınız ve yayınlarınızın gazetecilik veya editörlük gibi amaçlar taşıyıp taşımadığı. “Kedinizin veya dedenizin videosu bu başlık altına girmiyor” diyor Röttger.

Kişisel canlı belgesel nasıl çekilir?

Yeni canlı akış uygulamalarının nasıl kullanıldığını göstermek için Periscope uygulamasını örnek olarak kullanacağız. Meerkat gibi diğer uygulamalar da benzer şekilde çalışıyor.

İhtiyacınız olan ilk şey bir iOS veya Android cihaz. Periscope için minimum sistem gereksinimleri ise Android 4.4 veya iOS 7.1. Bunlara ek olarak Periscope 1. üzerinde kaydınızı yapmak için bir Twitter hesabınız olması gerekiyor. Gerçi bu aslında bir mecburiyet değil çünkü mobil telefon numaranızla da kayıt yapabiliyorsunuz ancak Twitter hesabı diğer Periscope kullanıcılarını bularak izleyici sayınızı arttırmayı kolaylaştırıyor. Bu yüzden Periscope uygulamasının Twitter hesabınızı kullanmasına izin vermeniz önemli 2. Böylelikle canlı akışlarınızı Twitter üzerinden paylaşabilirsiniz.

İzlemek ve izlenmek

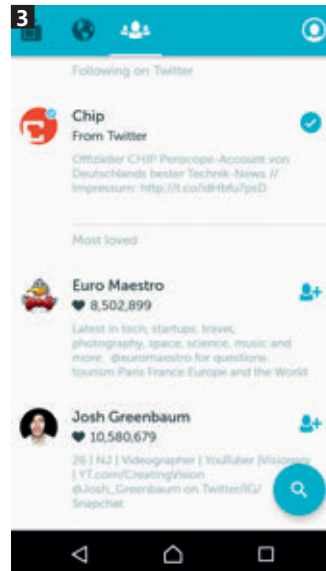
Uygulama kurulduktan sonra size genel bir bakış sunacak. Burada en popüler canlı akışları görebilirsiniz. Önizleme penceresine tıkladığınızda video oynamaya başlıyor. Belirli bir kişinin veya servis sağlayıcının yayını izlemek isterseniz yukarıda bulunan grup ikonuna tıklamanız yeterli. Popüler Periscope kullanıcılarının yanında Twitter üzerinden takip etmekte olduğunuz kişilerin 3 de (varsa) yayınlarını görmeniz mümkün. Ekranın sağ alt köşesinde bulunan büyüteç ikonu ile daha fazla kullanıcı arasında aramanızı özelleştirebilirsiniz. Takip ettiğiniz bir kullanıcı canlı yayına başlarsa PUSH bildirimleri ile o anki yayınlardan haberdar olabilirsiniz. Ekranın sol üst köşesindeki TV ikonuna basarak ulaşacağınız genel bakış alanında da akış görüntüleri belirecek. Canlı bir akışı seçtiğinizde akışı izleyebilir veya yayını yapan kullanıcı ile iletişime geçebilirsiniz 4. Yayıncı ile iletişim iki şekilde gerçekleşebilir: Ekranın alt köşesindeki kutuya yorumunuzu yazabilir ya da (bu işlev biraz komik ama) video penceresinde herhangi bir yere tıklayarak kendisine kalpler gönderebilirsiniz. Mesajlar ve kalpler yayıncının ekranında eşzamanlı olarak görüntüleniyor.

Eğer kendi canlı akışınızı yayınlamak isterseniz, global veya izleme menüsünden kırmızı kamera ikonuna tıklamanız gerekiyor. Sistem yayın kurulum yardımcısını karşınıza çıkaracak 5. Ekranın sol üst kısmında yayının özel mi yoksa herkese açık mı olacağını belirleyebilirsiniz. Herkese açık bir yayın, Periscope hesabı olan veya yayın linkine sahip olan herkes tarafından izlenebiliyor. Teoride internetteki herkes tarafından izlenebilirsiniz zira yayın linki kolayca kullanıcılar arasında iletilir. Eğer yayınınız özelse, yalnızca önceden sizin tarafınızdan belirlenen kullanıcılar izleyebilir. Hedef grup ayarlarının altındaki kısımdan yayınıza bir isim verebilirsiniz. Başlığın altında bulunan üç düğme sırasıyla konumunuzu paylaşmanızı, yorum özelliğini yalnızca takipçilerinizle sınırlandırmanızı ve yayınıza ait linki Twitter üzerinden paylaşmanızı sağlıyor. >>Start broadcast<< düğmesine 6 bastığınızda canlı yayına başlıyorsunuz. Sağ alt kısımda, o anda sizi izlemekte olan kullanıcıların sayısını görebilirsiniz. Ekranın sağ üst köşesindeki ikona tıklayarak cihazınızın ön ve arka kamerası arasında geçiş yapabiliyorsunuz. En iyi görüntü kalitesi için yayın sırasında WLAN ağına bağlı olmanız gerekir. Hareket halinde iseniz en az 3G hızında bir bağlantıya ihtiyacınız var, aksi takdirde Periscope çalışmıyor. Tüm bunlara ek olarak veri kullanımınızı da sürekli takip edin. Bizim gözlemlerimize göre Periscope yayın yaparken dakikada ortalama 3MB veri kullanıyor. TV kanalınızın tıkanıklık yaşamaması için mobil veriye çok sık başvurmamanızı tavsiye ederiz.

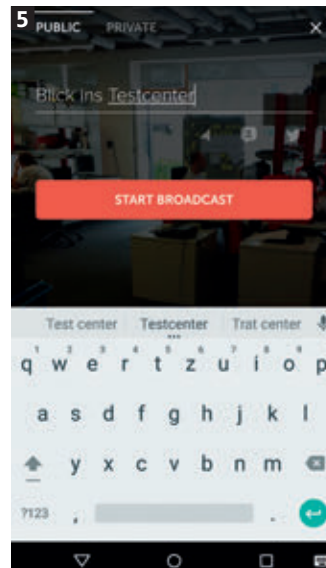
Kurulum

İzleme

Yayınlama

Hacking iyi amaclar için kullanılabilir mi?

Hacker'lar dünya çapında bilgisayar sistemlerini çökerten kötü kişiler olarak biliniyor. Peki, gerçekten öyleler mi? Sizin için araştırdık.

Tan Bodur

Son beş yıldır “The Jester” (th3j35t3r) adıyla tanınan esrarengiz bir kişi, düzinelerce web sitesinin çökertilmesiyle sonuçlanan üst seviye saldırıları üstleniyor. Çalışmaları o kadar tanınmıyor ki Wikipedia’da ona yönelik bir sayfa bile mevcut. Kendisini Afganistan’da savaşmış eski bir asker olarak tanıtıyor, fakat kimliği bilinmiyor. Kimliğini ifşa etmek için sosyal medyada yapılan çalışmalar Jester için büyük tehlike arz etse de kendisi tek başına cihat propagandası yapan sitelere karşı bir savaş sürdürüyor. CNNMoney’e konuşurken “Online radikalizme ve sözde cihatçılara karşı bir şeyler yapmak gerektiğini fark ettim” diyor. Belli ki amacı bu siteleri tamamen ortadan kaldırmak. Kendi kendine yürüttüğü bu kampanya ile Amerikan vatanseverliği niyetiyle Wikileaks, İran başkanı Mahmut Ahmedinejat’ın web sitesi ve Westboro Baptist Kilisesi gibi sitelere de saldırarak bir internet ünlüsü haline geldi. Kendi web sitesi jesterscourt.cc ve birçok destekçisi car. Bunların birçoğu sitenin ‘Jestergear’ kısmına giderek “make #waswas not #ISIS sloganlı su şişeleri, termoslar, t-shirt, saat, iPhone kılıfı gibi aksesuarlar satın alarak destekte bulunuyorlar.

Jester yıllardır basında hakkında çıkan haberleri de paylaşıyor. Bunlar arasında Time dergisinin kendisini “internetin en etkili 30 kişisi” arasında gösterdiği makaleden ABD ulusal güvenliğini konu alan Homeland Security Today dergisinin kapağına, hatta Larry King Show’da kendisinden bahsedilen kısımlara kadar birçok haber var. Yaptığı işe devam etmesine yardımcı olması için bağışları da kabul ediyor. Belli ki bazılarının göre kendisi gerçek bir kahraman. Jester yalnız da değil. Dünya çapında her yaştan, her cinsiyetten, her gelir grubundan, şehirde ya da köyde yaşayan, avukattan iş adamına kadar birçok meslekten halk kahramanları da ona destek veriyor. Bunlardan bazıları spam postalar yollayarak insanları kandırmaya çalışanların peşine düşüyor, avukat Shannen Rossmiller gibiler radikallere karşı savaşıyor, Colombia’da Brad Willman ise çocuk pornosu aktivitelerini ifşa etmek için 1000’den fazla kişinin bilgisayarına Truva atı sokmuş biri. Bu eylem sayesinde 70 kadar kişi cezaevine kondu.

Kendi kurallarını koyuyorlar

Kesin olan bir şey var ki; bu “Hacktivistler” göz ardı edilemiyor. Sadece kendi hedeflediklerine değil, herkese meydan okuyorlar ve bu da bizleri hacker konseptini tekrar düşünmeye itiyor. Bu kişileri internetin huzurunu bozan, yasadışı eylemlerle rahatsızlık yaratan kimseler olarak düşünmek kolay; fakat iyi ve kötü ayrımı burada da çok belirgin değil. Bu grupların bazıları kendilerince iyilik yapıyor. Hacker gruplarının en tanınmışlarından biri de, üyeleri Alan Moore/David Lloyd çizgi romanı (daha sonra da film uyarlaması) “V for Vendetta”dan tanıdığımız V maskeleri takan “Anonymous”. Sokaklarda protesto eylemleri yapmaktan sa Anonymous üyeleri bilgisayarları başında oturup öfke duydukları grup ve kişilere karşı durmayı tercih ediyorlar. Arkasına gizlendikleri tanınmış sembol sayısız t-shirt ve hediyelik eşya üzerinde satılıyor fakat kendilerini bunun bir parçası olarak görenler; elde edebilecekleri kazanca değil, (belki de kimsenin farkında olmadığı gerçeklerin peşinden giderek aldıkları övgülerin gücüyle) eylemlerine biraz daha devam edebilmeye bakıyorlar. Bu ayın başlarında Kanada’nın Halifax şehrinde yaşayan Glenn Canning adlı bir vatansever, (iddialara göre) yaptıkları siber zorbalık sonucu kızı Retaeh Parsons’ın ölümüne sebep olan gençleri kamuya ifşa etmekle tehdit eden Anonymous üyelerine övgüler yağdırdı. Kendisine göre Anonymous olmasaydı bu gençler hiçbir zaman adalete teslim edilemeyecekti. Kanada Basın Ajansı’na “Bu konuda hiçbir şüphem yok” diyen Canning, Anonymous grubunun sayesinde Halifax polisinin soruşturmayı tekrar açtığı

BLACK HAT

Black Hat’çi kadar deli

İnsanların güvenlik açıkları ve internet saldırılarını tartıştıkları bir konferansa katıldığını düşünün. Bu yıl 1-6 Ağustos tarihleri arasında Las Vegas’ta gerçekleşen Black Hat Güvenlik Konferansı da işte tam böyle bir etkinlik. “Black Hat” terimi negatif bir çağrışım yapsa da aslında bu konferans iyi niyetlerle, 10 binden fazla güvenlik uzmanı, devlet çalışanı ve araştırmacının yasadışı topluluklardan gelen saldırılara karşı nasıl daha iyi korunabileceğimizi tartıştıkları bir platform. Bu yılki tartışmalar arasında kimyasal ürünlerin ve nükleer santrallerin offline olarak çökertilmesi tehlikesi yoğunlukla yer aldı. Dele-geler suçluların ve kötü hacker’ların arabaları uzaktan kontrol etme çabasına dikkat çektiler. Etkinlik 4 gün boyunca süren yoğun eğitimler ve bir de anketi de kapsıyordu. Ankete katılanların %35’lik bir kısmı, kendi uygulama geliştirme ekiplerinin sebep olduğu, %33’ü ise satın aldıkları ürünle gelen uygulama veya sistemlerdeki güvenlik açıkları ile uğraşmak zorunda kaldıklarını belirttiler. Rapora göre “Birçok Black Hat katılımcısı, ana tehditlerin göz ardı edildiğini düşünüyor. Ankete katılanların %26’sı phishing ve toplum mühendisliği tehditlerinin medyada ve sektörel seviyede yeteri kadar ciddiye alınmadığını savunuyor. Son kullanıcı tarafında kazara gerçekleşen veri sızıntıları ve fabrika çıkışı yazılımlarla gelen yeni açıklar da yeteri kadar önem verilmeyen konular arasında.” İyi hacker’lar bu sistemlerdeki açıkları bularak suçlulardan önce kapatılmalarına yardımcı olmayı hedeflerken Black Hat bir de uyarıda bulunuyor: “gelişen online tehditler, güvenlik konusunda en titiz ve en başarılı firmaların güvenlik ekiplerini ve departmanlarını bile baskı altına sokuyor”. Bu nedenle ağları ve bilgisayar kullanımını daha güvenli hale getirebilmek için çok daha fazla “iyi hacker” gerekiyor.

Beyaz üstünlükçü radyo sunucusu Hal Turner’a ait sitenin Aralık 2006’da Anonymous tarafından çökertilmesi büyük alkış toplamıştı.

ve sonunda ceza verdiklerini belirtti. Adaletsizlik ile karşılaşanların kendi çözümlerine ve Anonymous gibi hacker gruplarına başvurarak bunları doğruluk adına çalışan birer güç olarak gördükleri kesin. Bu düşünce, hacker aktiviteleri altında gerçekleştirilen birçok doğru harekete yer veren itibarlı web siteleri tarafından da destekleniyor.

Birçok durumda delillere karşı durmak zor oluyor. Grubun 2006 yılında beyaz ırkın üstünlüğünü savunan radyo programı sunucusu Hal Turner’a karşı yapılan kampanya ile takip edeceği yöntemi büyük ölçüde belirlemiş oldu ve hayli övgü topladı. Ancak daha sonra Scientology tarikatının web sitesine yapılan (Project Chanology adını verdikleri) DoS saldırıları, kamuda grubun değer yargıları konusunda fikir ayrılıkları oluşmasına yol açtı. Anonymous tarafından gerçekleştirilen en başarılı kampanyalar-

dan biri, çocukların uygunsuz fotoğraflarına yer veren siteleri hedeflemesiydi. 'Operation DarkNet' adı altında grup, 2011 yılında hedefini, bölgesel sınırlar ya da teknik bilgi eksikliği nedeniyle polisin ulaşamadığı, kimliklerini ve yerlerini gizleyebildikleri Tor ağını kullanan teknoloji uzmanlarına çevirdi. Kanun ya da bilgi eksikliği gibi sınırlamalar onlar için pek bir şey ifade etmediğinden, birçok siteyi kısa sürede çöktürdüler. Bu sayede sadece yetkililerin yapmış olmaları gerekenleri yapmakla değil, aynı zamanda reşit olmayan çocukları suiistimal eden online materyallere karşı sert duruşlarıyla da övgü topladılar. Bu saldırı Anonymous'un insan haklarına destek verdiğinin de altını çizdi (grup aynı zamanda ifade özgürlüğü ve demokrasiyi de savunuyor). 2015 Şubat ayında grup bu hareketi "Operation Death Eaters" adını verdiği yeni bir kampanyayla sürdürdü. "Çocuk istismarcılarına ve internette **** ve **** gibi ağlarda bu istismara destek verenlere karşı uluslararası protesto günü" olarak tanımlanan (isimleri ifşa edip reklam yapmamak için yıldızları biz koyduk) bu hareket (her ne kadar suçlular kanun ceplerleri içinde yine de belirli bir koruma hakkına sahip olsalar da) hacker eylemlerinin iyi bir güç olarak potansiyelini gün yüzüne çıkarmış oldu. Öyle ki, bazıları Anonymous grubunun, gayri resmi internet polisi ve askeriyenin biraraya gelmiş hali olduğunu savunuyor. Grup İŞİD'in sosyal medya hesaplarına da saldırarak "aylar süren bir askeri istihdam çabasını" yerle bir eden bir eylem olduğunu belirtmişlerdi. Gönderilen mesaj ise hiç de azımsanacak gibi değildi: "İŞİD, senin peşindeyiz. Sitelerini, hesaplarını, e-postalarını çökteceğiz ve seni ifşa edeceğiz. Bundan sonra senin için internette güvenli bir yer yok... Sana bir virüs muamelesi yapacağız ve tedavin de bizim... İnternet bize ait. Biz Anonymous'uz, biz Lejyonuz; biz affetmeyiz, ve biz unutmayız. Bizi bekle!"

Etik mi, değil mi?

Bu tür hack eylemlerine, aslında teknik anlamda kanun dışı olmalarına rağmen, "etik" demek mümkün. Yine de birçok insan bu düşünceye karşı çıkıyor. Örneğin İskoçya'nın Abertay Üniversitesi'nde etik hackleme konusunda ders veren Colin McLean, konuyu bir röportajda yorumluyor. Kendisi gibi bazı insanlara göre, bu tür sorunlar polis ya da ilgili yasal bir merci tarafından takip edilmeli. Bireyler kendilerini polis yerine koyduklarında sorunlar başlıyor. Zira (yukarıda adı geçen, kızının ölümünden siber zorbalanın sorumlu olduğunu düşünen) Canning, "neden mahkemeye gidelim, neden işleyen bir sisteme dahil olalım? bir-iki satır yazarak size polis ya da mahkemeden daha tatmin edici bir adalet sunacağınızı düşündüğünüz kişilere ulaşabilecekken neden tekrar tekrar mağdur olalım?" demişti. Tabii ki konu tartışmaya açık; zira vigilantizm tanımı tam da yapılanlara uyuyor: Kendi adaletini sağlama amacıyla yasal mercileri işe karıştırmadan yasa uygulayıcıların yerine ve adına hareket eden sivil oluşum.

Vigilantizme olan eğilim birçok ahlaki sorunsalı da birlikte getiriyor. Yine İskoçya'nın Dalhousie Üniversitesi'nde hukuk profesörü ve siber-zorbalık uzmanı Wayne MacKay, "Adalet sistemimizdeki bir açığı kapatıyor olmaları, yasaları çiğnemelerini mazur kılıyor mu?" diyor. Yapılan iyiliği görmek kolay; ne zararı olabilir ki? Neyin "doğru" olduğu konusundaki bir muammanın yanında, Anonymous ve Jester gibilerin, yürütülmekte olan yasal süreci baltalıyor olma tehlikeleri de mevcut. Bazı durumlarda devlet organları ve polis bu sitelerin varlığını ve kimleri hedeflediklerini zaten biliyor. Siteleri ve sosyal hesapları yok ederek kişileri kamuya ifşa etmek, mahkemede işe yarayacak, dikkatlice kovuşturulan bir sürece ışık tutulmasını da engelliyor. Hacklemek çok daha zorlu bir süreci baltalıyor ve delilleri karartmaya, hatta işe yaramaz hale getirmeye kadar varabiliyor. Amerikan Hava

WINDOWS 10

Windows'u çöktürmek

Hem iyi, hem de kötü hacker'lar, bir açık bulup bulamayacaklarını anlamak için şimdiden Windows 10'a saldırmaya başladı. Ümidimiz, kötülerden önce iyilerin bu açıkları bulup kapatılmasına yardımcı olmaları. Geçen ay Las Vegas'ta gerçekleşen Black Hat konferansında Windows 10'un, istemci kaynaklı "Pass-the-Hash" tipi (saldırganın bir sunucuya/servise uzaktan erişim izni alabildiği bir teknik) saldırılarını geri püskürtülecek yönde ilerlediği söylenildi. Yeni işletim sistemi, hash değerleri gibi sırların kernelden bile saklanabilmesini sağlıyor. Peki bu web güvenliğini sıkılaştırıyor mu? Son Black Hat konferansında servis edilen bir basın bülteninde (<http://chip.tk/1KBXYhF>) Microsoft'un yeni web render motoru EdgeHTML ile insanların çoktan uğraşmaya başladıkları ve açıklar aradıkları, bulduklarını ise daha geniş kitlelerle paylaşmaya hazır oldukları belirtiliyor. Konferansa göre bu "hacker"ların durdurulabilmesine yardımcı olacak daha büyük bir anlayış için önemli.

Jester o kadar ünlendi ki, dergi kapaklarına çıktı

Kuvvetleri'nden emekli, Amerikan Askeri Üniversitesi'nde antiterörizm çalışmaları yürüten Jennifer L. Hesterman, "cihat sitelerini çöktürmek onların yeraltına kaçmalarına neden olabilir, ki bu da istihbarat birimleri için daha çok iş demek. Teröristlerin internet kullanmaları, genellikle konumları, iletişim kalıpları, vs. hakkında çok değerli bilgiler elde etmemize olanak tanıyor" diyor. Yasa yürütücüler üzerindeki etkisinin yanı sıra hack eylemlerinin potansiyel olarak başa çıkılmaz hale gelebilecek başka bir etkisine dikkat çekiyor: "açık kaynak analistleri, teologlar, sosyal bilimciler, psikologlar ve profesörler, davranış değişiklikleri, sosyal trendler, değişen ideolojiler hakkında bilgi toplayabilmek için bu ekstremist web sitelerini ziyaret ediyorlar". Yine de bazı hacker'ların pozitif yönde hareket ettiklerine inanılıyor. Örneğin Barnaby Jack olmasaydı ATM makineleri bugünkü kadar güvenli olmayacaklardı. Kendisi 32 yaşındayken Black Hat bilgisayar güvenliği konferansına katılarak bir ATM'yi gerçek zamanlı olarak çöktürüp soyulabileceğini göstermişti. Bu problem acilen çözüldü ve milyonlarca doların hırsızların eline düşmesi engellendi. Barnaby Jack ayrıca akıllı medikal cihazların da güvensiz olduğunu ve kolayca ele geçirilebileceğini göz önüne serip, zararlı bir yazılım yükleyerek ve açılardan yararlanarak göstermişti. Bunu her yapışında, hacker saldırılarından etkilenebilecek potansiyel kurbanlara güvenlik açıklarını kapatmak için bulunmaz bir fırsat sunuyordu. Jack hatta bir insanın kalp pilini hack ederek nasıl suikast yapılabileceğini bile gösterdi; bu süreç Homeland dizisinin bir bölümüne de konu olmuş ve kurgunun gerçeğe dönüşebileceğini kanıtlayarak toplumda bir farkındalık yaratmıştı. Bahsi geçen güvenlik açığı daha sonra kapatıldı.

Maalesef Jack, 2013 yılında kalp implantlarının hacklenmesi ile ilgili bir sunum yapamadan hayatını kaybetti. Ölüm sebebi, yanlışlıkla aşırı dozda ilaç almasıydı. Ölümünün ardından birçok online hayranı taziyelerini paylaştı: “Hacker olmaktan çok, iyi bir insandı” denildi. Amerikan bilgisayar güvenliği uzmanlarından (aynı zamanda JavaScript kullanarak zararlı yazılım algılama konusunda hizmet veren White Ops şirketinin de baş mühendisi olan) Dan Kaminsky, “Kimse @barnaby_jack kadar eğlenceli bir sorun olmadı” yorumunu yaptı.

Geliştirici topluluğu: Bir başarı unsuru

Microsoft’un lehine olan bir diğer durum da Windows Phone 8.1’in teknolojik bakımdan rakiplerinden aşağı kalır yanının olmaması. Mobil sistemde Apple’ın Siri’sini anlatan, sesle denetlenen Cortana adlı bir asistan bile var. Dahası, kurumsal müşteriler ve hevesli bireysel kullanıcılar S/MIME sertifikalarıyla e-postalarını şifreleyebiliyor ve VPN tünelleriyle internete güvenli biçimde bağlanabiliyor. Microsoft şimdi de (tabletler için optimize edilmiş) Office paketinin Apple iPad sürümünü piyasaya çıkardı ve önemli olan aygıt değil, uygulama olduğunu ortaya koydu. Fakat bu, şirketin kendi mobil platformunu ikinci plana attığı anlamına gelmiyor. Söz gelimi, Microsoft, mobil uygulamaları Windows Phone platformuna taşımak isteyen geliştiricileri destekliyor ve sisteme giriş ücretlerini düşük tutuyor. Sonuçta, çekici uygulamalar olmadıktan son-

ra en iyi işletim sistemi bile yok olmaya mahkûm.

Nisan ayında Microsoft, yazılım geliştiricilerin masaüstü PC’ler için olduğu kadar mobil aygıtlar için de uygulama geliştirmesini sağlayan araçları sundu. Nadella’ya göre, Windows’un yeni sürümleri (Windows 10, kod adı “Threshold” yani “Eşik”) masaüstü, mobil aygıtlar ve Xbox konsolları için üç farklı sürümü bir araya getirerek programcıların işini kolaylaştıracak. Lynn Thorenz’e göre bu, “geliştirici topluluğunu kazanmanın en iyi yolu.” Şirketlerin mev-

Barnaby Jack
birçok güvenlik
açığının
kapatılmasına
yardımcı oldu.

Etik Hackleme

İskoçya’nın Dundee şehrinde bulunan Abertay Üniversitesi, “Etik Hackleme” lisans programını 2006 yılında başlattı. Öğrencilere, bilgisayar sistemlerini yasadışı tehditlere karşı nasıl koruyacakları öğretiliyor. Mezunlar ise piyasada hayli revaçta. Üniversitede bu konuda ders veren Colin McLean, verdiği röportajda bunun sebeplerini anlatıyor:

Soru: Üniversite neden Etik Hackleme konusunda bir lisans programı açtı?

Colin McLean: Dundee’de çalışıyordum ve ATM’lerin güvenliği ile ilgileniyordum. İşim aslında, ATM makinalarını çöktürmenin yollarını bulmak, böylece alabileceğimiz önlemleri değerlendirmektir. Amacım bir suçlu gibi düşünmek ve bu şekilde suçluları durdurmaktır. Onlar gibi düşünmediğinizde suçları da engelleyemezsiniz.

Soru: Talep büyük mü?

CL: O zamanlar, Avrupa’daki en büyük güvenlik test grubu olan NCC, bu tür yeteneklere sahip mezunları işe almaya hevesli olduklarını söylemişti. Şu anda 150 öğrenci mevcut ve iş bulma imkanları maksimum seviyede. Mezunlar hayal bile edilemeyecek maaşlar alıyor ve çoğu güvenlik testlerinde çalışıyorlar. Öğrendiğimize göre öğrencilerimiz Haziran ayında mezun olacaklar fakat şimdiden Ocak ayında işe başlamak üzere teklifler aldılar. 30 öğrenciden henüz iş teklifi almamış olanların sayısı belki de sadece bir-iki tane. Bu da inanılmaz bir oran. NCC grubu mezunlarımızdan 15 tanesini işe aldı. Mezunlarımız bir firmanın güvenlik ve web sitesini kontrol edip ne bulduklarını, bunların nasıl engelleneceğini söylüyorlar.

MM: Bu işler nerelerde?

CL: İşlerin çoğu İngiltere’de, fakat kısa süre içinde İskoçya’dan da teklifler gelmeye başlayacak sanırım.

MM: Bu derse insanların tepkisi nasıl oluyor?

CL: Sanırım öncelikle şaşıyorlar, ama suçluları durdurmadan önce onlar hakkında neler bilmeniz gerektiğini anlattığınız zaman birçok kişi tasvip ediyor. Ahlak ve hukuk, derslerde büyük role sahip. Verdiğimiz her tür hacking dersinde –hemen her hafta– ilgili hukuka bakıyoruz böylece herkes neyin yasal, neyin yasadışı olduğunu açık bir şekilde biliyor.

MM: İnsanların eline etik olmayan hacking araçları da verdiğinizden endişe duymuyor musunuz?

CL: Diğer birçok ders için de aynı şey söylenebilir. Günümüzde muhasebe bile “adli muhasebe” gibi bir dala sahip. Burada öğrencilere paranın nasıl gizlenebileceği öğretiliyor. Aynı şeyi toplum mühendisliği için de söyleyebiliriz. İnsanlara bir yapının nasıl oluşturulacağını göstermek, onu bombalayıp en fazla zararı nasıl vereceğinizi göstermekle aynı anlama geliyor. Tıp alanını düşünün: Bu insanları Harold Shipman örneği (İngiltere’de kadın hastalarını öldürmekten hüküm giyen ve daha sonra kendini asarak intihar eden doktor) yüzünden durdurmamız mı gerekiyor? Her seviyede, iyi veya kötü amaçlı kullanılabilecek bilgi birikimi mevcut. Eğitimi verelim mi, yoksa vermeyelim mi? Bana sorarsanız verelim; çünkü hack sorunları oldukça büyük ve gittikçe daha da büyüyor. Bence hatta suçluların yapabileceklerini görebilmemiz için gittikçe daha fazla eğitim derecesi gerekli olacak.

MM: Peki Anonymous hakkında ne düşünüyorsunuz? Belirli siteleri sık sık çökertiyorlar. Onlar iyi mi, kötü mü?

CL: Buna hacking denir. Yasal ve yasadışı hacking arasında fark vardır. Biz öğrencilere yasal hacking öğretiyoruz ve yasadışı olanı hiçbir şekilde onaylamam mümkün değil. Anonymous yasadışı bir hack grubudur. Bu kadar basit. Etik değerlere göre hareket etsin ya da etmesinler, yaptıkları iş yasadışı. Bu, şuna benziyor: Bir katili öldüreni ya da bir çocuk istismarcısını dövmek yasal olarak kabul edilebilir bir iş midir? Bunun çözümünü yasa bulur. Elimize sopalar alıp bunları benzetmek mi, yoksa polise gitmek mi daha doğru? Bence polise gidelim.

MM: Hacking ne kadar yaygın?

CL: Gittikçe daha da yayılıyor. Güvenlik amaçlı sınamalar çok büyük ve sızdırılan bilgilerin maliyeti de, sadece itibar söz konusu olsa bile gittikçe artıyor. Gittikçe daha fazla şirket verilerini güvenlik altına almaları gerektiğini fark ediyor. Hatta HSBC, Tesco gibi bankalarda çalışmaya başlayan mezunlarımız olduğunu görüyoruz. Bu firmalar mezunlarımızı işe alıyorlar çünkü işlerine yarayan şey, mezunların bu sinsi düşünce tarzından bakabilmeleri. Önemli olan, suçluların ne yaptıklarını görüp onlara engel olabilmek.

TREND İyi Hacker'lar

cut Windows uygulamalarını Windows temelli mobil aygıtlara hızla aktarabileceği bir senaryo, kesinlikle Redmond'lu şirketin lehine.

Bulutta yeni fırsatlar

Microsoft'un kurucusu Bill Gates'in ve Steve Balmer'in ardından, şirketin üçüncü yöneticisi olan Satya Nadella, görevi devraldıktan sonra hiç zaman yitirmeden lafı sadede getirdi: "Sektörümüz geleceğe değil, yeniliğe saygı duyuyor." BT sektörünün geleceği bağlamında düşünürsek bu, mobil bilgi işlemin ve bulutun hiç olmadığı kadar birbirini yakından izlemesi anlamına geliyor. Geçtiğimiz yıllarda şirket bulut altyapısına ve bulut temelli ürünlere milyarlarca dolar yatırdı. Microsoft'un bütüncül yaklaşımı hem bilgisayar merkezleri hem de kullanıcının şirketi için ürünler arasında kolayca geçiş demek. Bu, barındırıcıların hizmetlerinden Microsoft'un kendi bulut temelli hizmetlerine kadar uzanıyor. Piyasa uzmanlarına göre bulut sektörünün ikinci devi olan Amazon, bu konuya aynı derecede odaklanmış değil. Dolayısıyla da Microsoft, rakipleri karşısında paraya çevirebileceği bir zaman avantajına sahip.

Oppermann bunun yazılım şirketi için büyük bir fırsat olduğunu söylüyor. "Microsoft'un bulutla ilgili ürün kapsamı, şirketin büyümesinde son sözü söyleyecek. Özellikle de bulut temelli Azure hizmeti şirketin yeni piyasalara ve kesimlere açılmasını sağlayacak." Microsoft daha şimdiden Office 365'in (bulut hizmeti olarak çalışıyor) bireysel kullanıcı alanındaki başarısıyla gurur duyabilir. Hizmetin 5,6 milyon abonesi var. Bunlara 2014'ün ikinci çeyreğinde eklenen 1 milyon kullanıcı dâhil. Office'in iPad sürümü de bu rakamlara katkıda bulunmuş olabilir. Bu çerçevede "freemium" modeliyle sunulan Office uygulamaları birkaç haftada 30 milyon defa indirildi.

Ne var ki şirketler buluta geçmede biraz gönülsüz. Verilerin korunmasıyla ilgili endişelerin yatıştırılması hiç de kolay değil çünkü Microsoft Azure hizmetlerini Avrupa'da bir bilgisayar merkezinden vermiyor. Peter Burghardt, "Bulutla ilgili kesimler söz konusu olduğunda en büyük gelişme, bulut bilgi işlemin standarda dönüştüğü ABD'de gerçekleşiyor," diyor. Ona göre, bu ülkede Microsoft'un bulut hizmetleriyle elde ettiği pazar payı, şirketin ciroyuyla karşılaştırıldığında çok düşük kalıyor. Ancak şirketin Avrupa'daki payı, özellikle de Office 365 söz konusu olduğunda çarpıcı biçimde artıyor. Microsoft'un bu büyümeyi devam ettirip ettiremeyeceğini belirleyen ise yerel dağıtım ortaklarının bulut işine girmeye niyetli olup olmadığı. Bu ortaklar çok değerli çünkü Türkiye de dahil olmak üzere Avrupa ülkelerinde birçok KOBİ var. Tüketiciler, Microsoft'la doğrudan çalışmak yerine, yerel uzmanlarla çalışmayı yeğliyor. Eğer strateji işe yararsa, yapılan tüm anlaşmalar bulut üzerinden gerçekleşecek ve Microsoft bir kez daha kitleleri kendine çekecek. Microsoft, karşılıklı dayanışmanın nasıl işlediğini de biliyor. Hatta Amazon, Apple, Google ve diğerlerinin ondan öğrenecek çok şeyi var.

Hacker'lığın tarihi

Kaminsky'nin kendisi de övgüyü hak eden biri. 2008 yılında bir güvenlik açığını fark ederek Microsoft ve Cisco gibi büyük şirketlere haber vermeseydi DNS sistemi çok büyük bir tehlikeyle karşı karşıya kalacaktı; böyle bir açık sayesinde kötü hacker'lar, masum bir siteye girmek isterken sahte bir siteye yönlendirilebilecekti. Kaminsky birkez daha, iyi amaçlarla hacker olunabileceğini kanıtladı. Bu arada, "hacking" kelimesinin anlamının yıllar içinde birçok kez değiştiğini söylemek gerek. Kelime ilk defa Boston'daki Massachusetts Teknoloji Enstitüsü (MIT) model tren kulübünde Pratik zeka kullanarak iyi bir çözüme ulaşan kişiler için kullanılıyordu. Yıllar geçtikçe yasadışı işler yapan kimselere "hacker" denildi. Bu

Satya Nadella "sektördeki yeniliğe" vurgu yapıyor.

tanım, yukarıda bahsettiğimiz model tren kulübü üyeleri tarafından hala reddediliyor. Onlara göre bu kişilere "bilgisayar vandalları" denmesi daha doğru.

Ne var ki zaman değişiyor ve hacking artık her zaman yasadışı görülüyor. Hatta lifehack.com sitesinin tanımına göre, işleri kolay halletmeyi, üretkenliği sağlayan ipuçlarına "yaşam hack'leri" deniyor. Bu arada kelimeyi sahiplenmek isteyenler de yok değil. Urban Dictionary'de, "Hacking ve hacker'ların çoğunlukla kötü kişiler olduklarına dair yanlış bir kanı var. Virüs ya da casus yazılım üreten, veri yok eden kişiler aslında cracker'lardır" deniyor. Yine de iyi hacker'ların dikkati elden bırakmamaları gerekiyor. İngiliz Gary McKinnon da bu gerçeği ABD devletinin bilgisayarlarına girip küçük yeşil adamlar ararken fark etmiş oldu. McKinnon, niyetinin tamamen masumca olduğunu, uzaylılar hakkındaki "gerçeği" ortaya çıkarmaya çalışarak iyi bir iş yaptığını inandığını söylemiş, ancak 2002 ve 2005 yıllarında olmak üzere iki kere tutuklanmıştı. Ayrıca ABD ordusunun bilgisayarlarına 800 bin dolarlık hasar verdiği gerekçesiyle ABD'ye iadesi istenmişti. Bu hasar nedeniyle 60 yıl hapis cezasıyla karşı karşıyaydı. Neyse ki İngiltere içişleri bakanı Theresa May bu kararı 2012 yılında bozdu.

Siyah mı, beyaz mı?

İyi amaçlar için hacker'lık yapanlar hem olumlu sonuçlar aldılar, hem de övgü topladılar. Örneğin Charlie Miller iPhone'daki güvenlik açıklarını ve MacBook Air modelindeki bir hatayı göz önüne sererek Apple şirketini utandırmış, fakat hataların giderilmesine sebep olmuştu. Johnny Long, Google'daki hataların peşine düştü ve bu sayede arama devinin veri tabanlarında bulunan kişisel verileri daha yüksek güvenlik altına almasını sağladı. Bu kişiler "beyaz şapkalı" hacker'lar ve insanların hayatlarını zorlaştırmak için tahribat yaratmayı seven, bu nedenle toplumun hacker'lar hakkında kötü düşünmesine sebep olan "kara şapkalı" hacker'ları hüsrana uğratmak amacıyla iyilik için çalışıyorlar.

Hacker'lar hakkında olumlu düşüncüyü yaymak için her yıl hacker'lar Teksas'ın Austin kentinde "Hack For Change" adlı bir etkinlik için bir araya geliyorlar. Bu yıl, %35'i kadınlardan oluşan 179 kişilik bir katılım gerçekleşti. Bu etkinlik "hacking" terimine yeni bir anlam kazandırmayı amaçlıyor; çünkü geliştiriciler ve tasarımcılar, sosyal değişimleri pozitif yönde etkilemek için insanların hayatlarını kolaylaştıracak uygulamalar hazırlıyorlar. Yani amaç ister radikal ayrımcılık yapan bir grubun Twitter hesabını ele geçirmek, ister istismarcıları ifşa etmek, ister güvenlik açıklarını ortaya çıkarmak ya da insanların yaşamlarını kolaylaştıracak projeler yaratmak olsun, hacker eylemlerinin artık olumlu karşılanması gerektiği savunuluyor. Open Source Solution CEO'su Robert Steele, "Hacker'lık, toplumumuzda çok önemli bir beceri, çünkü bu insanlar sistemlerin nasıl çalıştığını ve nasıl bozulduğunu bilen uzmanlar" diyor; "bu uzmanlığı kötüye kullananlar kötü insanlar, iyi amaçlarla kullananlar ise iyi insanlardır". yorum@chip.com.tr

POPULAR SCIENCE EKİM SAYISINDA

GIDANIN GELECEĞİ NASIL OLACAK?

- FBI bombalardaki izleri nasıl arıyor?
- Geleceği şekillendiren en parlak 10 beyin
- Çekimleri süren Marslı hakkında Ridley Scott'la konuştuk
- Rüyalar hakkında merak ettiğiniz her şey
- Yoksa her şeyin teorisi bu mu: E8
- James Bond'un en son otomobili

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

EKİM SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

Yeni Yüksek hızlı SSD'ler

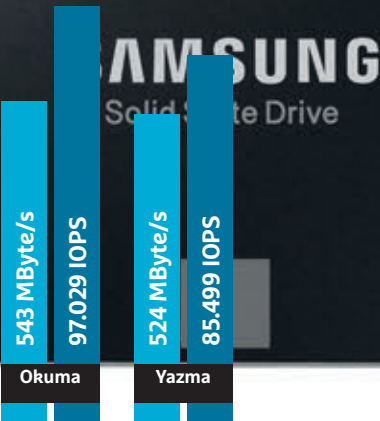
Yeni nesil bir Flash disk teknolojisi, en hızlı SATA SSD'leri bile gölgede bırakacak hızlara ulaşıyor ve iletişim için PCI Express kullanıyor.

Tan Bodur / MM

Sıralı okuma/yazma hızları
(Diskbench ölçümü) (MB/sn)

4 KB bloklarla dağınık okuma/yazma hızları
(AS-SSD ölçümü) (IOPS)*
*saniye başına giriş/çıkış işlemleri

**Samsung
Evo 850**
SATA-SSD

**Kingston
HyperX
Predator**
PCI-Express-SSD

**Intel
SSD 750**
PCI-Express-SSD

Bazı şeyleri sadece hayal edebiliyoruz; bir F1 yarış arabası sürmek gibi. Fakat yeni bir flash disk jenerasyonu ile en azından düşlerimizin biri, PC'yi yavaşlatmayan bir sabit sürücü- gerçekleşebilecek. Bu SSD'nin yarış arabalarıyla ortak olan özelliği ise çok hızlı olması. En yeni SATA modellerine göre bile 3 kat daha hızlı veri transferi yapması mümkün. Bu özelliği ile Flash teknolojisinin potansiyelini gözler önüne seriyor ve PC meraklıları için vazgeçilmez bir ihtiyaç haline geliyor.

Bugüne kadar SSD diskler 2,5" boyutta tasarlanıyorlardı. Yavaş manyetik diskler gibi bunlar da (hız açısından darboğaz yarattığı bilinmesine rağmen) yassı, kırmızı SATA kablolarla bağlanıyorlardı. Teorik olarak SATA arayüzü 600 MB/sn hızı ulaşabiliyor. Pratikte 500 ila 550 MB/sn kapasite kullanılmadan kalıyor. Yeni SSD'lerde veri PCI Express (PCIe) hatları üzerinden iletiliyor ve maksimum transfer hızı, CPU ya da yongasetine bağlayan hatların sayısına göre değişiyor. Sunucu tarafında 8 hatlı PCIe diskler kullanılırken sıradan bir ev PC'sinde yalnızca 4 hat mevcut. Bu sebeple teorik olarak saniyede 4 GB veri aktarılabilir. Yeni SSD'lerin bu sınıra ne ölçüde yaklaşabildiğini bulmak için bir test yaptık ve test sonuçlarını aşağıda sizlerle paylaştık.

Flash disklerin potansiyelinde sınır yok

SATA sürücülerin tekdüze tasarımının aksine, PCIe disklerde farklı tasarım ve bağlantı tipleri mevcut. Bu yüzden ürün seçimi biraz zor olabiliyor. Diskler ya yuvaya takılan kartlar ya da M.2 bellek modülleri olarak sunuluyor. Test birincimiz Intel SSD 750 modeli bir PCIe kart tasarımı. Diğer taraftan Samsung SM951 ve XP941 diskleri M.2 bellek modülleri olarak tasarlanmış. PCIe kartlar yeni anakartların hemen hepsiyle uyumlu iken yalnızca Intel'in yeni 9 serisi yongaseti kullanan iyi marka anakartlarda PCIe üzerinden veri taşıyan M.2 portu bulunuyor. Kingston Predator ve Plextor M6e modelleri her iki şekilde de kullanılabilir. M.2 SSD'lerde bir PCIe adaptör kart bulunuyor. Aşağıdaki grafikte SSD diski en faydalı olabilecek şekilde nasıl takabileceğinizi gösterdik ancak tüm

seçenekler bunlar değil. Pahalı oyun anakartları üzerinde SM951'i adaptörsüz olarak yerleştirebileceğiniz bir M.2 yuvası mevcut. Bir PCIe SSD diskin performans potansiyeli iki faktöre dayanıyor: Bunlardan birincisi bulunan hat sayısı, ikincisi ise PCIe sürümü. PCIe 2.0 versiyonu hat başına maksimum 500MB/sn transfer hızına kadar çıkıyor. Ancak bu hızlara pratikte erişmek mümkün değil, zira veri transferi sırasında mutlaka bir engel oluşuyor. AS-SSD benchmark testi ve sıralı okuma/yazma için Diskmark ile yaptığımız ölçümler sonucunda büyük farklar gözlemledik: Maksimum 700MB/sn okuma hızı ile Plextor modeli testin son sırasında yer aldı. Veriyi PCIe 2.0 arayüzü ile, yalnızca 2 hat üzerinden iletiyor. Orta sıralarda Kingston Predator ve Samsung XP941 modelleri var. Her ikisi de PCIe 2.0 ve 4 hat kullanıyor. Bu durumda hızlar 1400MB/sn'ye ulaşabiliyor. Samsung SM951 ve Intel SSD 750 (test birincisi) 4 hat ve PCIe 3.0 arayüzünü kullanıyor. Bu iki cihazın hiçbirinde teorik 4GB/sn hızına ulaşamadı ancak 2 GB/sn'nin üzerinde transfer hızı görebildik.

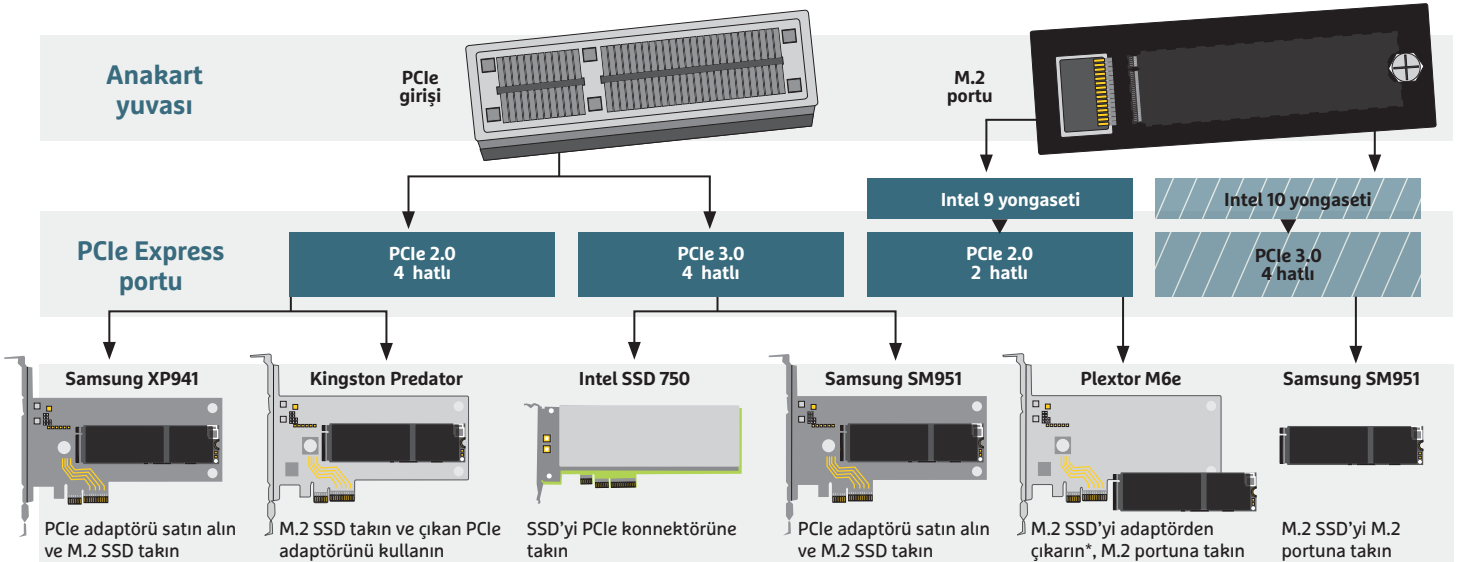
Yüksek hızlı arayüz

SM951 ve Intel 750, transfer hızı açısından birbirine yakın sonuçlar elde etti ancak Intel'in ürünü saniye başına gerçekleştirilen maksimum giriş/çıkış işlemleri (IOPS) açısından belirgin bir fark yarattı. Bunun sebebi ise flash için optimize edilmiş yeni NVMe metodu. Diğer SSD'lerin tümü hala SATA ile birlikte geliştirilen AHCI arayüzünü kullanıyor. AHCI ve NVMe, sabit sürücülerden okunan veya yazılan verilerin işlenmesinde işlemcinin SSD denetleyici ile nasıl çalışacağını belirliyor. Manyetik diskler için geliştirilen AHCI metodu, IOPS sayısını olumsuz yönde etkiliyor. NVMe sayesinde Intel'in ürünü "erişim süresi" kategorisinin de galibi. SSD ne kadar uzun süre kullanımda kalırsa sunduğu avantaj da o kadar artıyor (sonraki sayfa).

Hala AHCI kullanan PCIe SSD'lerde IOPS değerleri, iyi seviye SATA disklerle benzer performansta. Dayanıklılık testinde Intel'in ürünü bile Iometer ile yapılan ölçümlerde düşüş gösterdi. Buna rağmen Intel ve diğer markalar arasındaki fark oldukça yüksek

Turbo SSD tipleri için doğru portlar

PCI Express SSD'ler için durum, anakartta hangi tür port olduğuna göre değişiyor. PCIe için M.2 portu yalnızca Intel'in 9 serisi yongasetine sahip anakartlarda bulunuyor. Eğer bu port anakartınızda mevcut değilse PCIe konektörü için bir adaptöre ihtiyacınız var. Ayrıca hat sayısı ve PCIe versiyonu da SSD'nizden en yüksek performansı almanız açısından önemli.

* Üretici garantisi bozulacaktır

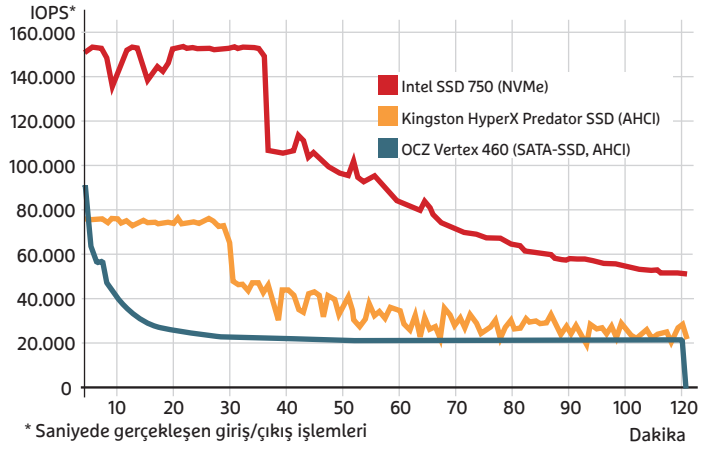
(sağda). Bunun sebebi şu: AHCI kullanıldığında CPU, depolama komutlarını işlemek için yalnızca bir listeye sahip oluyor ve bu listede en fazla 32 girdi var. Bu süreç modern çok çekirdekli CPU'lar veya flash yongalar için optimize edilmiş bir yöntem değil çünkü bu cihazların sınırları yalnızca G/Ç komutlarının paralel işlenmesi ile zorlanıyor. Diğer taraftan NVMe, 65.536'ya kadar komut barındıran birden fazla liste oluşturabiliyor. Bu da ufak okuma/yazma operasyonlarını birden fazla işlemci çekirdeği arasında paylaşmak açısından ideal. NVMe, sunucu SSD'lerinde de gücünü tam anlamında kullanabiliyor. Fakat avantajları PC'lerde çok daha belirgin, zira nispeten daha yüksek IOPS değeri gerektiren veri işlemleri (veritabanı gibi) hayli sınırlı. Yine de tamamen teknik açıdan değerlendirirsek NVMe yöntemi flash teknolojisi için biçilmiş kaftan diyebiliriz.

Açılış diski olarak Turbo SSD

Intel 750 gibi bir NVMe SSD'yi açılış diski olarak kullanmak isterseniz Intel'in 9 serisi yongasetine sahip bir anakarta (ve tabii güncel firmware yazılımına) ihtiyacınız var. Intel'in destek sayfasında uygun anakartların listesi mevcut. Samsung marka AHCI SSD'ler için bile hangi anakartların cihazı bir sürücü olarak algılayabildiğini bilmek gerekiyor. ramcity.co.au adresinde XP941 ve SM951 için uyumlu anakartların listesini bulabilirsiniz. Z97 veya X99 anakartlar genellikle Samsung SSD'leri ve Intel 750 modelini destekliyor. Diğer taraftan Kingston ve Plextor pek nazlı değil, boş bir PCIe yuvası bulunan eski tip anakartlarda bile açılış yapabiliyorlar. Akıl karıştırmayacak bir PCIe SSD arayanlar

Yeni NVMe SSD arayüzüne karşı AHCI

lometer testi gösteriyor ki sürekli okuma/yazma işlemi en yeni SSD'ler üzerinde bile baskı yaratıyor. Intel'in SSD'si NVMe sayesinde diğerlerine göre daha yüksek performansa sahip. Kingston ise SATA SSD seviyesine düşüyor.

Kingston tercih edebilir. Bu sürücü nispeten hızlı ve kurulumda hemen hiçbir sorun yaşatmıyor. Yeni bir sistem kurmaya hazırlananlar için ise beklemeyi öneriyoruz. Intel 10 serisi yongasetine sahip gelecek nesil anakartlar kısa süre içinde piyasada yayılacak. Bu yongaseti PCIe SSD'ler için tasarlandı ve büyük ihtimalle 4 hatlı PCIe 3.0 arayüzü ile 2 adet M.2 yuvasına destek verecek. NVMe SSD ile sistem açılışı da bu sayede standart hale gelebilecek. yorum@chip.com.tr

PCIe SSD Testi

	INTEL SSD 750	SAMSUNG SM951	SAMSUNG XP941	KINGSTON HYPX. PREDATOR SSD	PLEXTOR M6E BLACK
Sunulan modeller (kapasite, fiyat)	400 GB, 480 €/1.200 GB, 1.200 €	128 GB, 110 €/256 GB, 190 €/512 GByte, 370 €	256 GB, 220 €/512 GB, 420 €	240 GB, 250 €/480 GB, 470 €	128 GB, 140 €/256 GB, 240 €/512 GB, 450 €
Test modeli	1.200 GByte	256 GByte	512 GByte	480 GByte	256 GByte
Toplam puan	99,4	80,1	65,5	64,0	54,9
Transfer hızı (%40)	100	88	57	63	33
Erişim süresi (%30)	100	50	49	45	46
Pratik testler (%30)	98	100	94	85	93
ÖLÇÜMLER VE VERİLER					
Arayüz	NVMe	AHCI	AHCI	AHCI	AHCI
Port	PCI Express 3.0 (4 hatlı)	PCI Express 3.0 (4 hatlı)	PCI Express 2.0 (4 hatlı)	PCI Express 2.0 (4 hatlı)	PCI Express 2.0 (2 hatlı)
Boyut/tasarım	PCIe kartla	M.2 2280	M.2 2280	PCIe adaptörü ile M.2	PCIe adaptörü ile M.2
RAM (kapasite)	DDR3 (2.048 MByte)	LPDDR2 (512 MByte)	LPDDR2 (512 MByte)	DDR3 (1.024 MByte)	DDR3 (512 MByte)
Denetleyici	Intel CH29AE41AB0	Samsung S4LN058A01	Samsung S4LN053X01	Marvell 88SS9188	Marvell 88SS9293
Flash tipi	Mikron 20 nm	Samsung 19 nm	Samsung 19 nm	Toshiba 19 nm	Toshiba 19 nm
Diskbench: Sıralı okuma	2.511 MByte/s	2.127 MByte/s	1.169 MByte/s	1.400 MByte/s	714 MByte/s
Diskbench: Sıralı yazma	1.338 MByte/s	1.245 MByte/s	1.017 MByte/s	1.013 MByte/s	570 MByte/s
Diskbench: Tepki süresi (okuma/yazma)	0,02 ms/0,02 ms	0,04 ms/0,03 ms	0,04 ms/0,03 ms	0,04 ms/0,04 ms	0,04 ms/0,04 ms
Diskbench: Dağ. okuma (512B)	55.666 IOPS ²	24.435 IOPS	24.262 IOPS	25.103 IOPS	25.610 IOPS
Diskbench: Dağ. yazma (512B bloklar) ¹	48.988 IOPS	37.305 IOPS	35.952 IOPS	22.286 IOPS	26.093 IOPS
okuma (4 KB) ¹ (4 KB)	44.393 IOPS	19.317 IOPS	18.638 IOPS	21.252 IOPS	19.953 IOPS
Diskbench: Dağ. yazma (4 KB bloklar) ¹	44.605 IOPS	35.161 IOPS	31.813 IOPS	22.168 IOPS	21.528 IOPS
AS SSD sıralı okuma	2.316 MByte/s	1.928 MByte/s	1.100 MByte/s	1.289 MByte/s	670 MByte/s
AS SSD sıralı yazma	1.324 MByte/s	1.208 MByte/s	866 MByte/s	874 MByte/s	544 MByte/s
AS SSD: dağ. okuma	344.930 IOPS	166.304 IOPS	126.781 IOPS	89.702 IOPS	101.098 IOPS
AS SSD: dağ. yazma	239.656 IOPS	85.540 IOPS	66.874 IOPS	92.980 IOPS	100.389 IOPS
PC Mark 7 Secondary Storage testi	5.924 Puan	6.041 Puan	5.682 Puan	5.140 Puan	5.615 Puan

¹TEKİL İŞ PARÇACIĞI ÖLÇÜMÜ ²SANİYEDEKİ GİRİŞ/ÇIKIŞ İŞLEMLERİ

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0) TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Assassin's Creed: Syndicate, StarCraft II: Legacy of the Void
Dosya Konusu Tom Clancy's The Division, Heroes of Might & Magic
İnceleme Metal Gear Solid V The Phantom Pain, FIFA 16, Mad Max
İlk Bakış DiRT Rally, Interstellar Rift

Ekim Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde.

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

Bulut depolama servisleri

Bulut depolama modern, mobil hayatlarımızın bir parçası haline geldi. Google Drive, Dropbox, OneDrive, iCloud ve Box gibi servislerin hepsi verilerimizi kendi sunucuları üzerinde tutmak için birbiri ile yarışıyor; peki sizin için en uygunu hangisi? En iyi bulut depolama hizmetlerini ve neler sunduklarını inceledik.

Tan Bodur

Günümüzde artık neredeyse herkesin birden fazla bilgisayarı var: Dizüstü, tablet, akıllı telefon, vs. Tüm verilerinizin evde bir masaüstü bilgisayarın karnında yatıyor olması ise modası geçmiş bir durum. Bulut depolama bizi bu kısıtlamalardan kurtararak ihtiyacımız olan dosyaların her daim ulaşılabilir hale gelmesini sağladı. Sayısını bilmediğimiz bulut servisleri sayesinde akıllı telefonunuzdaki fotoğrafları bulut sürücünüze gönderebilir, belgelerinizi tüm cihazlarınızla senkronize edebilir, web üzerinden birçok kişi ile birlikte aynı anda çalışabilirsiniz.

Büyük dosyaları arkadaşlarınızla paylaşmak da online depolama sayesinde artık kolaylaştı; çünkü şimdi gönderdiğiniz verilerin e-posta sunucunuzun boyut sınırlandırması yüzünden geri dönmesi endişesini taşımıyorsunuz. Bulutta depolanmış dosyanın linkini gönderdiğiniz tüm kişilerin anında bu dosyalara ulaşması mümkün. Aslında yapmak istediğiniz tam da buysa, uzun dönem depolamadan ziyade bu alanda uzmanlaşmış WeTransfer ve High-Tail gibi firmalar mevcut.

Bugünlerde ücretsiz bulut depolama kapasiteleri de şaşırtıcı

derecede arttı. Google, Mega, Microsoft ve birçok diğer firma, fotoğraflarınızı, önemli belgelerinizi ve müziklerinizi depolamanıza yetecek kapasite sunuyor.

Servis sağlayıcılar arasında size en uygun olanını seçmeye yardımcı olmak için en iyiler olduğunu düşündüğümüz bazı hizmetleri bir araya getirip sizin için karşılaştırdık. Bunların bazıları yüksek güvenlik, bazıları platformlar arası uyumluluk, bazıları ise sadece her yerden ulaşabileceğiniz, sabit disk yerine kullanacağınız bir sunucu olarak uzmanlaşmış firmalar.

Hangi servisi kullanacağınıza karar verirken dikkat edeceğiniz noktalar; kullandığınız cihazların platform açısından çeşitliliği, ihtiyacınız olan alan miktarı ve güvenlik seviyesi. Tümünde fiyat, depolamaya bağlı olarak değişiyor. Alfabetik sıraya göre listelediğimiz bu en popüler servisler arasında ücretsizlerden ne kadar faydalanabileceğinizin yanı sıra, her ay ufak bir ücret* ödeyerek paranızın karşılığını sonuna kadar alabileceğiniz servisleri de 10 üzerinden puanlıyoruz.

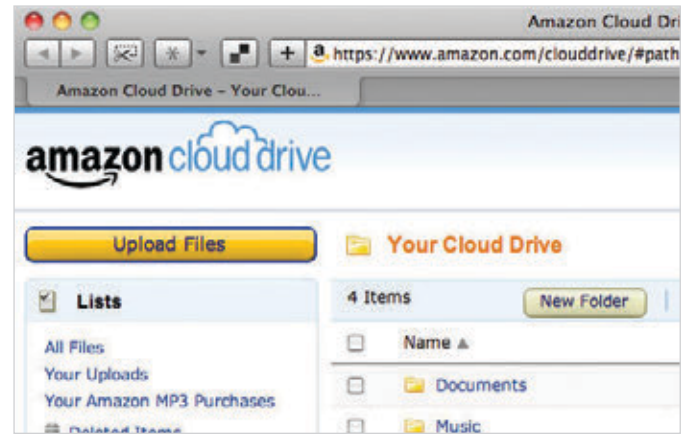
*Fiyatlar farklı kurlarda olduğundan ve zaman içinde değişebileceğinden, ABD Doları cinsinden yuvarlanmıştır.

AMAZON CLOUD DRIVE (4 puan)

amazon.com

Pazardaki büyük oyuncuların geri kalmayarak Google ve Microsoft gibi rakiplerine meydan okuyan Amazon, bulut depolama hizmetini gayet basit tutuyor. Üretkenliğinizi arttıracak herhangi bir eklenti ya da web tabanlı ofis uygulaması yok; sadece fotoğraf, müzik ve belgelerinizi koyabileceğiniz bir alan veriyor. PC ve Mac için masaüstü uygulaması var ve programı indirdiğinizde, dosyaları üzerine sürüklemenizi bekleyen ve sessizce arkaplanda çalışan basit bir klasör halini alıyor. Ücretsiz hesap ile 5 GB depolama sahibi olabiliyorsunuz. Bu yetmezse 20 GB ek alan için yıllık yaklaşık 10 dolar ödeyebilirsiniz. Yıllık 500 dolara kadar ödeyebilirsiniz 1 TB'a kadar depolama hizmeti de alabilirsiniz. Temel pakete ek olarak Amazon bir de müzik depolama servisi sunuyor. Cloud Player ile 250 şarkıyı ücretsiz olarak bulutta barındırabilir, bu parçalara mobil cihazınız (Android ya da iOS) üzerinden de Amazon MP3 uygulaması ile ulaşarak ister akış yaparak, ister indirerek dinleyebilirsiniz. Amazon Prime üyeliği ise (yıllık 12 dolar) diğer özelliklerin yanında Amazon Prime Video üzerinden Netflix benzeri bir akış içeriğinin yanı sıra fotoğraflarınız için de sınırsız depolama sunuyor.

Cloud Drive servisinin mobil deneyimi hayli basit; fotoğraf ve video eşitlemeye odaklanmış bir hizmet. iOS ve Android kullanıcıları Cloud Drive Photos uygulamasını (standart bir bulut klasörü uygulaması) indirerek çektikleri fotoğrafları WiFi üzerinden Amazon sunucularına eşitleyebiliyorlar. Transfer süresi makul, ancak akıllı telefonunuzun kamerasını özellikle videolarda sık kullanıyorsanız 5 GB depolama size yetmeyebilir. Mobil uygulamalarda tartışmalı bir tercih de, belgeleri bulut servislerinin erişiminden uzak tutmak. Word, PDF veya XLS dosyalarınızı PC'deki Cloud Drive

ve klasörüne eşitlerseniz bu belgelere akıllı telefon ve tabletiniz üzerinden erişilemiyor. Amazon servisin açıklamasını yaparken kelimeleri dikkatlice seçmiş; ama bu maddeleri kaçırırsanız belgelerinize mobil olarak erişemediğinizi öğrenmek hayal kırıklığı yaratabilir. Tabii ki tarayıcı üzerinden web portalına ulaşıp belgelerinizi yine de görebilirsiniz, fakat her şeyi bir arada sunan bir hizmet göz önüne alındığında belgelerin hariç tutulması büyük bir eksi diyebiliriz. Bu soruna çözüm getiren “Unlimited Everything” adlı yeni bir servis mevcut. Geleneksel online depolama olarak işlev görüyor, fakat içerik konusunda herhangi bir sınırlaması yok. Şimdilik yalnızca ABD’de hizmet veriyor ve yıllık (60 dolar) üyelik ücreti var. Servisin kısa süre içinde diğer ülkelere de hizmet sunması bekleniyor.

SONUÇ: Cloud Drive biraz kafa karıştırıcı. Bir taraftan fotoğraf ve videolarınızı gayet düzenli bir biçimde bulutta tutabiliyor ve çok düşük bir ücret karşılığı kapasitesi yükseltebiliyor; diğer taraftan standart belgelere destek vermemesi tuhaf bir durum; bu nedenle tavsiye edemiyoruz.

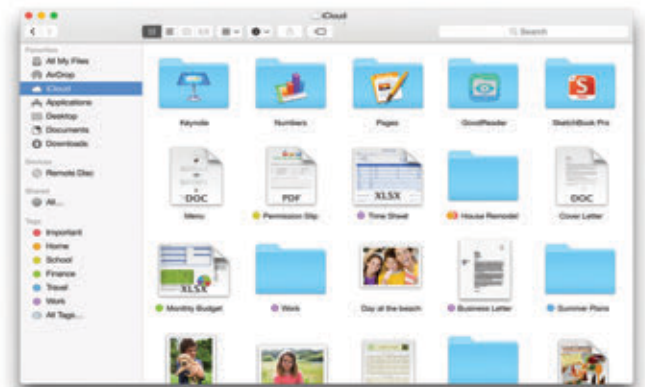
APPLE iCLOUD DRIVE (7 puan)

icloud.com

2014 Ekim ayında Apple, iCloud servisini genişleterek Apple uygulamasında yaratılmamış belgeler dahil her türlü belgeyi depolayıp iOS ve OS X cihazların yanı sıra PC (iCloud for Windows veya icloud.com) üzerinden de ulaşılabilir hale getirdi. Windows Phone, Android veya Blackberry için bir uygulaması bulunmuyor. Bu nedenle iOS harici cihazlarda ideal bir çözüm denemez.

Her tür dosyayı iCloud Drive üzerinde depolamak mümkün. Numbers and Pages gibi uygulamalar da iCloud üzerinde kendi klasörlerini oluşturup kendi belgelerini varsayılan olarak bu klasörlere atıyorlar. iOS cihazlarla çekilen fotoğraflar da iCloud Photo Library içine gönderilebiliyor, fotoğraf ve videolar ise iCloud hesabınızla oturum açan tüm cihazlarla eşitleniyor. Faydalı bir özellik olarak Safari yer imlerini cihazlar arasında eşitlemesinin yanında diğer Apple cihazlarınızda açık olan web sayfalarını da gösterebiliyor. iCloud ile iTunes üzerinden satın aldığınız her ürün de, hangi cihaz üzerinden satın aldığınıza bakılmaksızın kütüphanenizde otomatik olarak depolanıyor.

iCloud servisine kısa süre önce iWork adlı bir yenilik eklendi. Apple'ın Pages, Numbers ve Keynote programlarından oluşan ofis grubu da artık web sitesi üzerinden ücretsiz. Temiz bir arayüze sahip, (bir noktaya kadar) iyi çalışıyor, ayrıca Mac veya iOS cihazınızdaki ilgili uygulamalarla eşitleme yapıyor. Yani iPad üzerinde çalışmaya başlayıp PC (Microsoft Office formatları iCloud.com üzerinden indirilebilir) üzerinde devam edebiliyorsunuz. İşlevleri çok temel olmasına karşın (büyük ihtimalle iOS sürümleri ile uyumluluk sağlamak için), cihazlar arası senkronizasyon ve bulut depolaması hızlı ve kararlı. 5GB ücretsiz depolama (satın aldığınız parça-

lar bu kapasiteyi etkilemediği için) başta cömert görünebilir fakat servisi kullanışlı hale getirecek -cihazınızı yedeklemek gibi- tüm özellikleri devreye soktuğunuzda alanınız yetersiz gelmeye başlıyor. 20 GB için aylık 1,5 dolar, 200 GB için aylık 4,65 dolar, 500 GB için aylık 11 dolar, 1 TB için ise 24 dolar ödemeniz gerekli. iCloud güvenli denebilir; verilerin çoğu, Apple'ın iddiasıyla “minimum 128-bit AES” şifreleme ile korunuyor. Keychain şifreleri ise 256-bit güvenlik altında. Apple ayrıca isterse (yasadışı veya zararlı içerik barındırdığına inanmak için sebepler olursa) dosyalarınızın içeriğine bakma hakkına sahip.

SONUÇ: iCloud için “henüz yolun başında” diyebiliriz. Belli ki destekleyen uygulamaların sayısı arttıkça daha güçlü ve daha kullanışlı bir servis haline gelecek. Ancak Dropbox gibi rakiplerinin sunduğu, başka kullanıcılarla ortak çalışabilme gibi özelliklerden henüz yoksun. Bir Apple kullanıcısı iseniz ve aylık azımsanmayacak bir ücret ödemeye razı olursanız iCloud Drive büyük avantajlar sunabilir; diğer işletim sistemlerini kullananlara ise hiç uygun değil.

TEST Bulut Servisleri

BOX (7 puan)

box.com

İsim benzerliği nedeniyle bazen Dropbox ile karıştırılan bu servis, aksine diğerinden daha uzun süredir hizmet veriyor. 2005 yılında çıkmasına rağmen daha az tanınmasının sebebi şirketin kurumsal müşterileri tercih etmiş olması. Bu nedenle iş çevrelerinde etkili bir popülerliğe sahip. Yine de kişisel depolama hizmeti de var ve her yeni hesap 10 GB kapasiteye sahip. Buna karşın maksimum dosya boyutunun en fazla 250 MB olması gerekiyor. Bu, Google Drive, OneDrive ve Dropbox gibi rakiplerinin 10 GB sınırı karşısında biraz zayıf. Birçok ofis belgesi için 250 MB zaten çok fazla, ama büyük medya dosyaları için yeterli gelmeyebiliyor. Akıllı telefonlarda ortalama fotoğraf boyutunun 2-5 MB olduğunu düşünürsek çoğu kullanıcı için fotoğraf albümlerini depolamak açısından yeterli; ancak iş videoları geldiğinde biraz sıkıntı yaşanabiliyor.

Bedava sürümde versiyonlama (bir dosyanın önceki versiyonlarını geri getirme) özelliği bulunmuyor. Bu yetenek üyelik ücreti ödeyenler için ayrılmış. 100 GB'a terfi için aylık 11 dolar ödemeniz gerekiyor. Bu durumda maksimum dosya boyutu da 5 GB'a yükseliyor. "Starter" üyelikte ise aylık 5 dolar ödeyerek yine 100 GB kapasiteye sahip olabiliyorsunuz; maksimum dosya boyutu bu tarifiede 2 GB olmasına karşın herhangi bir dosyanın önceki 25 versiyonuna kadar erişebilirsiniz. İşlev açısından Box için çok iyi diyebiliriz. Mobil uygulamaları (iOS, Android, Windows ve BlackBerry) şık ve iyi tasarlanmış. Dosya yaratma, gönderme, sıralama gibi fonksiyonlarda birçok seçenek sunuyor.

Web portalı üzerinde ister Microsoft Office, ister Google Docs,

ister web tabanlı formatlarda dosya yaratabiliyor, bunları ücretsiz plug-in desteği sayesinde Box üzerinde düzenleyebilirsiniz. Ana sayfadan tüm dosyalarınıza görevler ve yorumlar ekleyebilirsiniz. Bu özellik diğer kullanıcılarla işbirliği yaparken (ki Box bu konuda çok başarılı) işe yarayan bir işlev. Paylaşım ve link özellikleri hayli standart. Daha detaylı izinler için üyeliğinizi yükseltmeniz gerekiyor. Genel güvenlik tarafında dosyalar sunucuda 256-bit, veri iletişimi sırasında ise SSL ile korunuyor. İş odaklı olmasından gelen bir avantaj da Box servisinin kullanım kapsamını arttıracak birçok uygulama bulunması. Office yazılımını Box hesabınıza bağlayabiliyor, böylece tüm dosyalarınızı doğrudan burada barındırabiliyorsunuz. Örneğin eski verilerinizi siteye taşımaya yardımcı olan bir FTP uygulaması var. Diğer uygulamalar web sitesinde listeleniyor.

SONUÇ: Box birçok artı özelliğe sahip. Servisi hızlı, sağlam ve minimum 10 GB depolama kesinlikle çekici bir kapasite. Versiyonlama gibi en iyi özelliklerinin ücretli olması kötü.

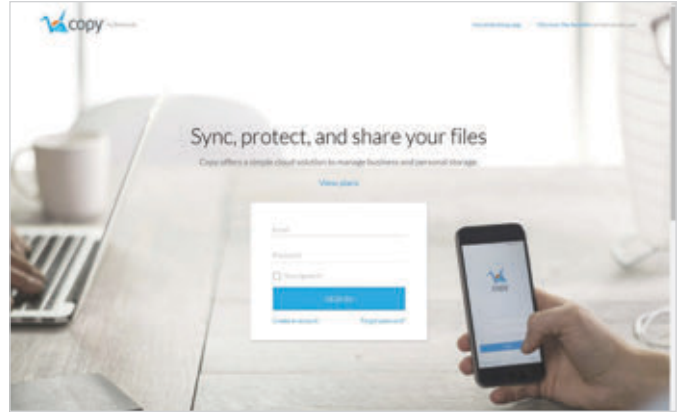
COPY (8 puan)

copy.com

Copy bulut servisi Dropbox, OneDrive ve Google Drive gibi rakiplerine karşı basit bir kullanım alternatifi sunuyor. Online depolama servisinden beklediğiniz temel hizmetlere vakıf. İster web portalından, ister Windows, OS X veya Linux masaüstü uygulamasından, ister Windows Phone, iOS ve Android için mobil uygulamalardan erişilebiliyor. Bunları kullanarak dosyaları bulut hesabınıza gönderebilir ya da indirebilir, telefonunuzun kamerasıyla çektiğiniz fotoğrafları eşitleyip tüm cihazlarınızda izleyebilirsiniz.

Google ve Microsoft gibi Copy servisi de yeni kullanıcılara 15 GB'lık makul bir ücretsiz depolama alanı sunuyor. Tavsiye sistemi sayesinde hem tavsiye eden, hem de tavsiye edilen kişi her seferinde ek 5 GB depolamaya sahip oluyor (kişi başına toplam maksimum 25 GB fazladan depolama veriliyor). Arayüzü ince çizgileri, açık mavi teması ile aynı Dropbox gibi biraz boş görünüyor denilebilir (gerçi günümüzde bu standart haline geldi). Masaüstü istemcisini kullanırsanız PC'nizde bir klasör yaratıyor ve bu klasöre taşıdığınız tüm dosyaları buluttaki hesabınızla eşitliyor. Dosya ve klasörler aynı platformdaki diğer kullanıcılarla paylaşılabiliyor veya bu dosyaların linkleri ile diğer kişilere paylaşım için gönderilebiliyor. Bu özellikler, farklı dosya kullanım özellikleri ile sunuluyor; yani hangi kullanıcıların dosyaları düzenleyebileceklerine, hangilerinin indirebileceklerine, hangilerinin yalnızca okuyabileceklerine vs. karar veriliyorsunuz; yabancı olmadığımız özellikler.

Performans bakımından servis gayet iyi çalışıyor. Kabul edilebilir bir hız ve kararlılığa sahip. Copy ayrıca versiyonlamaya da destek veriyor. Değiştirdiğiniz dosyaların eski hallerini görebiliyorsunuz. Servis 256-bit AES şifrelemeyle hem sunucuda tutulan, hem de transfer halindeki dosyaları koruyor.

Tüketici seviyesinde bulut depolama için yeterli bir seçim olan Copy, aslında iş sektörüne odaklı. Servisin arkasındaki firma Barracuda, özellikleri genişletmek için dijital imza, tam sistem yedeği, performans artırma amaçlı yerinde donanım gibi birçok uygulama sunuyor. Bu tür iş odaklı özelliklerin bazıları Copy içinde de mevcut; hatta basit fakat güçlü denetimlerle yönetebileceğiniz gruplar oluşturmanıza olanak tanıyor. Çok kapsamlı olmayan erişim izinleri yanında hesapları özel ve iş amaçlı olarak bölerek sınırlamaları klasörünüzdeki dosyaların yalnızca bir bölümünde geçerli olacak şekilde değiştirebilirsiniz. Erişim haklarına bir menü üzerinden kolayca ulaşılabilir; böylece şirketten ayrılan bir çalışanın izinleri birkaç dakika içinde kaldırılabilir veya (geri döneminin izinleri) geri verilebilir. Denetim seviyesi oldukça etkili, menü sistemleri ise kolay anlaşılır bir şekilde tasarlanmış.

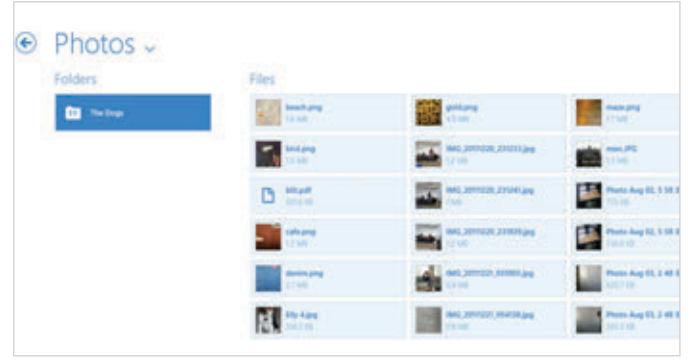
SONUÇ: Dropbox ve OneDrive için güçlü bir alternatif olarak, Barracuda'nın Copy servisi hem ücretsiz depolamada cömert, hem de profesyonel kullanıcılar için yetenekli özelliklere sahip.

DROPBOX (10 puan)

dropbox.com

Standart Windows, OS X, Android ve iOS dışında Linux ve Blackberry platformlarına da destek veren nadir servislerden biri olan Dropbox servisinin resmi Windows Phone uygulaması da bu yılın başında sunuldu. Böylece teknolojinin hangi tarafında saf tutarsanız tutun, Dropbox verilerinizin her zaman yanınızda olmasını sağlıyor. Ücretsiz temel servisi, diğerlerine göre minicik diyebileceğimiz 2 GB depolama sunuyor. Belgeler söz konusu olduğunda bu kapasite az değilse de fotoğraf, müzik ve videolarda eksik kalıyor. Aylık 12 dolar ödeyerek 1 TB kapasiteye sahip olabilirsiniz, ama sizin tavsiyenizle Dropbox servisini tercih eden her arkadaşınız size fazladan 500 MB depolama daha kazandırıyor. Bu şekilde servisten 16 GB'a kadar ücretsiz faydalanabiliyorsunuz.

Hesabınızın kapasitesini arttırmanın başka bir yolu da Facebook ve Twitter hesaplarınızı bağlamak (her biri ekstra 125 MB) veya bir Mailbox hesabı açmak (şu anda 1 GB fazladan alan sunuyor). Dropbox tanıtım turunu izleyerek de 250 MB elde edebilirsiniz. Cep telefonunuzun fotoğraf klasörünü servisle eşitleyen Camera Upload özelliği ise fazladan 3 GB veriyor. Senkronizasyon ve depolama işe yaramadığı sürece bütün bu alana sahip olmak yetmiyor tabii; fakat endişelenmeye gerek yok. Dropbox cihazınızda ya da PC'nizde bir klasör yaratıp bu klasörü online versiyonu ile eşitliyorsunuz. Yani ister internete bağlı olun, ister offline çalışın; dosyalarınıza erişebilirsiniz. Dosyalar Dropbox klasörüne atılır atılmaz kopyalanıyor; ayrıca hangi dosya veya klasörlere tabletiniz ya da telefonunuzdan online olarak erişebileceğinize de karar verebiliyorsunuz. Offline düzenleme özelliği şimdiye kadar gördüğümüz ara-

sında en iyisi. Klasör ve dosyalar arkadaşlarınıza ya da meslektaşlarınıza (Dropbox kullanıcısı olmasalar da) link ya da işbirliği için davet göndererek paylaşılabilir. İşbirliği seçenekleri konusunda değinmemiz gereken önemli bir nokta da dosya izinleri belirlemenin mümkün olmaması. Dolayısıyla dosyalar diğer kullanıcılar tarafından düzenlenebilir, hatta siliniyor. Gerçi dosyalarınızın silinmesi büyük bir problem değil, çünkü Dropbox dosyaların eski versiyonlarını saklıyor ve istediğiniz an geri getirebiliyor.

Dropbox Pro hesabı için aylık 13 dolar öderseniz görüntüleme izinleri kullanılabilir. Ayrıca paylaşılan linkler için şifre ve izin verilen son erişim tarihi gibi özellikleri de kullanabilirsiniz.

Güvenlik özellikleri arasında iki adımlı doğrulama (bunu etkin hale getirmek her zaman iyi bir fikir) yanında sunucudaki dosyalara uygulanan 256-bit AES şifreleme var. Fakat bu şifreleme kullanıcı tarafında değil Dropbox tarafında gerçekleşiyor. Transfer halindeki dosyalar için ise SSL kullanılıyor.

SONUÇ: Dropbox mükemmel bir platformlar arası çözüm. Öyle ki, diğer servisler için bir ölçüt olarak kabul ediliyor. Birkaç noktada eksikleri olsa da çok sağlam ve birçok uygulama ile uyumlu.

GOOGLE DRIVE (9 puan)

google.com

Tıpkı One Drive servisinin Microsoft hesabına, iCloud servisinin Apple hesabına bağlandığı gibi, Google Drive da Google tarafından sunulan çeşitli online hizmetlerin merkezinde bulunuyor.

Google hesabınızı ilk kurduğunuzda ya da mevcut bir dosyaya bağlantı yaptığınızda 15 GB gibi cömert bir depolama alanına sahip oluyorsunuz. Aslında Google tüm servislerini tek bir kullanıcı kimliği altında topladığı için, Gmail, Google Takvim, hatta YouTube hesabı kullanıyorsanız zaten bir Google Drive hesabınız da var demektir. Depolama alanı tüm bu servisler arasında bölüşülüyor; yani e-postalarınızda büyük dosya ekleri varsa bunlar da 15 GB kapasiteden götürüyor. Akıllı telefonunuzdan Google+ hesabınıza otomatik yedekleme yapmak da aynı sonucu doğuruyor.

Google, 2048x2048 çözünürlük altındaki ve 15 dakikadan daha kısa videoları depolamadan düşmüyor. Kısacası telefonunuzun fotoğraf ve video seçeneklerini değiştirirseniz 15 GB sınır sizin için bir şey ifade etmeyebilir. Google belgeler, tablolar, slaytlar, sunumlar, çizimler ve paylaştığınız diğer dosyalar da sayılmıyor.

OneDrive ve Dropbox servislerinin aksine, Google Drive tavsiye ya da sosyal hesapları bağlama yoluyla kapasite artırma gibi seçeneklere sahip değil. Ancak zaman içinde birçok promosyon yaptı. Mesela Quick Office indiren kullanıcılara 10 GB ek depolama sunmuştu. Bir Chromebook cihaz satın alan kullanıcılar da 2 yıl boyunca ücretsiz kullanabilecekleri fazladan 100 GB kapasiteye sahip oluyorlar. Aynı bir servis olan Google Music de bulutta 50.000 şarkı depolamanıza izin veriyor ve bu şarkıların kapladığı alan bulut deponuzun kapasitesini etkilemiyor.

Google Drive birçok bulut depolama çözümü ile benzer şekilde çalışıyor. Yani PC'nizde bir klasör oluşturuyor ve içindeki dosyaları

buluttaki alanınıza kopyalıyor. Versiyonlama ve Google Docs uygulaması üzerinden gerçek zamanlı işbirliği de destekleniyor. Masaüstü istemcisinin PC ve Mac sürümleri var. Mobil olarak ise yalnızca Android ve iOS uygulaması mevcut.

Genel olarak arayüz için basit ve sade diyebiliriz. Temel bir dosya ağacı, dosyalarınızın yerini gösteriyor. Hangi dosyaların mobil versiyonda offline kullanılabilirliğini seçebiliyorsunuz; bu dosyaların Google Docs üzerinde yaratılmış olanları ise offline olarak düzenlenebilir ve bağlandığınız anda eşitleniyor. Microsoft Word gibi diğer formatlar için dosyaları başka bir uygulamayla açmanız, bunun için doğal olarak bir kopya oluşturmanız gerekiyor.

Google Drive üzerinde depolanan veriler, OneDrive ve Dropbox gibi 256 bit değil, 128 bit AES ile korunuyor. Google, yasal merciler tarafından mecbur tutulmadığı sürece verilerinizin içeriğine bakmayacağını özellikle belirtiyor. İsterseniz hesabınıza ekstra güvenlik eklemek için iki adımlı doğrulama kullanabilirsiniz.

SONUÇ: 15 GB ücretsiz depolama ile Google Drive, bu testte incelenen tüm servisler içinde en eli açık olanlardan biri. Google tarafından sunulan tüm nimetlerden yararlanıyorsanız, Drive servisi de harika bir depolama seçeneği.

TEST Bulut Servisleri

KNOWHOW CLOUD (7 puan)

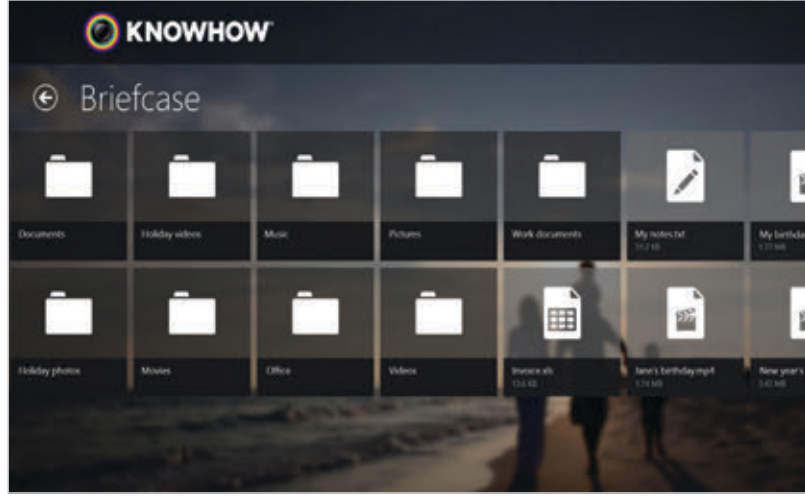
knowhow.com

Currys/PC World grubu tarafından sunulan Knowhow, iki farklı servis öneriyor; biri yedekleme, diğeri depolama. Birincisi, alışık olduğunuzdan farklı değil; PC veya Mac bilgisayarınızı daha önce belirlediğiniz aralıklarla (isterseniz her saat başı) yedekliyor. İsterseniz sisteminizi kullanmadığınız bir zamanı da belirleyebilir ve yedeklemenin otomatik olarak başlatılmasını sağlayabilirsiniz. Böylece sabit diskinizin birebir kopyasına bulutta da sahip oluyorsunuz. Servisin ikinci özelliği ise Briefcase. Herhangi bir PC'ye bağlı olmayan genel bir online yardımcı. Bu işlev sayesinde web portalı üzerinden (tıpkı Dropbox veya OneDrive gibi). Bu dosyalara PC, tablet, veya telefonunuzdan erişebilirsiniz. iOS, Android ve Windows Phone uygulamaları mevcut.

Depolama alanı, satın aldığınız pakete göre değişiyor. Biraz karışık bir sistemi var; kaç ve hangi türden cihaz kullanacağınız, depo kapasitesi ve kaç yıl boyunca kullanacağınız gibi kriterlere bağlı olarak farklı paketler mevcut. En çekici teklifi ise 5 cihazda toplam 2 TB için yıllık 46 dolar kullanım ücreti.

Tasarım tarafında arayüz basit ve kolay anlaşılır. Kurulumu yapar yapmaz program sisteminizin yedeğini almaya başlıyor. Bulutta önce hangi dosyaların gönderileceğini seçmemize yarayan bir özellik bulunmuyor, fakat çok da önemli değil.

Güvenlik, bir bulut hizmetinde en önemli özelliklerden biri. Knowhow Cloud, transfer halindeki verileri TLS ile koruyarak ara-

ya girmeye çalışan saldırıları önüyor. Briefcase dosyaları da kullanıcının sisteminde şifreleniyor. Knowhow sunucularında barındırılan dosyalar şifresiz halde saklanıyor fakat birkaç güvenlik katmanı arkasında bulundukları için saldırganlar tarafından belirlenmeleri hayli güç. Sunucular İngiltere'de bulunuyor. Bu sayede NSA (Amerikan Ulusal Güvenlik Dairesi) da uzak tutulmuş oluyor (gerçi İngiltere'nin kendi ajansı GCHQ da Amerika'yı aratmıyor).

SONUÇ: Knowhow Cloud, temiz yapısı ve yedekleme özelliği ile gayet kullanışlı. Bulutta güvenle depolamak istediğiniz büyük miktarda veri varsa iyi bir servis olabilir ama sıradan bir kullanıcı iseniz pahalı ve ihtiyacınız olandan fazla depolama sunuyor.

MEDIAFIRE (7 puan)

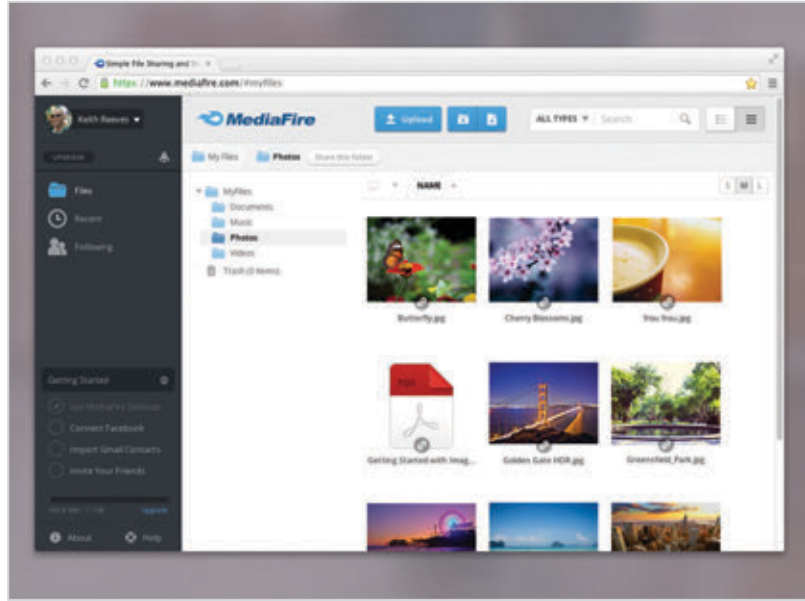
mediafire.com

Birçoklarına göre yeni bir isim olabilir, fakat Teksas merkezli firma neredeyse 10 yıldır hizmet veriyor. İlk zamanlarda dosya paylaşma servisi olan bu hizmet, kullanıcılara sınırsız boyutta dosyaları gönderme olanağı sunuyordu; ancak daha sonra standart bir online depolama servisi haline geldi. Hala açık linkler sayesinde dosyalarınızı diğer kullanıcılarla paylaşabiliyorsunuz, ama ek olarak fotoğraf, video ve diğer dosyaları da doğrudan Facebook, Twitter, Pinterest, Tumblr, Google+ veya Blogger hesaplarınıza gönderebiliyorsunuz.

Ücretsiz hesap 10 GB boş alan sunuyor, ancak kolay görevlerle bu alan hızla arttırılabilir. Twitter ve Facebook hesaplarınızı bağlamanız size her biri için 1 GB ek depolama sağlıyor. Windows veya OSX sisteminize uygulamayı (aynı şekilde Android ve iOS uygulamalarını da) kurarak 2 GB daha alabilirsiniz. Tavsiye sistemi de mevcut. Sizin tavsiyenizle gelen her üye size 1 GB kazandırıyor. Bu şekilde en fazla 32 GB boş alana sahip olabilirsiniz. Nihayetinde ücretsiz versiyonda 50 GB'a kadar çıkabilirsiniz ki bu kapasite birçok kullanıcı için hayli geniş.

Temel hizmetin ücretsiz olmasının birkaç götürüsü de var. Dosya boyutları 200 MB ile sınırlı; bu nedenle bulutta film dosyası tutmak istiyorsanız sıkıntıya girebilirsiniz. Ayrıca arkadaşınızla dosya paylaşıırken veya gönderirken reklam görüyorsunuz. Sizin için sıkıntı değilse temel servis işinizi görecektir. Aksi takdirde Pro hesabı satın alabilir, ayda 5 dolar ödeyerek 1 TB sahibi olabilir; 20 GB büyüklüğünde dosyalar gönderebilirsiniz.

Mediafire arayüzü ile klasörler oluşturabilir, dosya gönderebilir ve alabilirsiniz. İsterseniz mobil cihazınızın çektiğiniz fotoğrafları otomatik olarak bulut hesabınıza yedeklemesini sağlayabilirsiniz. Masaüstü istemcisi kurduğunuzda bir klasör yaratılıyor ve dosyalarınızı bu klasöre sürükleyerek buluta gönderebiliyorsunuz. Arayüzde hoş diyebileceğimiz bazı dokunuşlar da var; Mediafire

tarayıcısında medya dosyalarınızı oynatabilirsiniz. Yani parçayı dinlemek için indirmeniz gerekmiyor.

Masaüstü uygulamasında bulunan diğer bir akıllı özellik ise ekran görüntüsü alıp üzerine notlar ekleyerek paylaşma imkanınız olması. Çok önemli değil gibi görünse bile, ne düşündüğünüzü veya planladığınızı hızlı bir şekilde iletmenin basit bir yolu. Ayrıca yakında sosyal medya odaklı müzik ve fotoğraf uygulamalarının da geleceği konusunda söylentiler var.

SONUÇ: Basit kullanımlı, sağlam bir servis olan Mediafire, ücretsiz olarak 50 GB'a kadar kapasite sunuyor. Herhangi bir yenilik ya da çok özel bir fonksiyon getirmiyor.

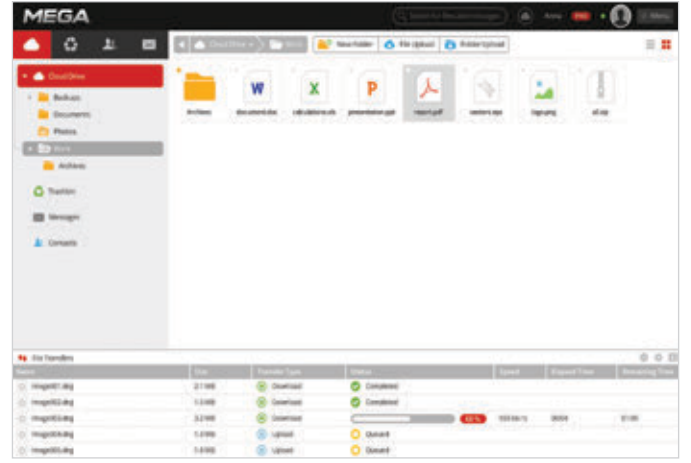
MEGA (9 puan)

mega.co.nz

Yeni Zelanda'da doğup büyüyen Mega, güvenliğe çok önem veriyor. Bazı rakiplerinin aksine bu servis sürecin her noktasında şifreleme kullanıyor. Yani buluta gönderdiğiniz her şey yerel olarak, transfer sırasında ve bulutta saklanırken şifreleniyor. Ayrıca bilgilerinize Mega da ulaşamıyor. Bunun avantajı, depoladığınız her şey sadece ve sadece size ait. Windows, OS X ve Linux üzerinde çalışan programlara ek olarak Chrome ve Firefox için güvenli tarayıcı eklentileri de mevcut. Mobil cihazınızda kullanmak isterseniz iOS, Android, Windows Phone ve BlackBerry desteği sunuluyor.

Tabii ki bulut servislerinde sunulan kapasitenin fiyat oranlaması çok önemli. Standart ücretsiz planda 50 GB depolama alanı sunuluyor. Çoğu kullanıcı için bu yeterli olsa da profesyonellere yıllık 500 GB (108 dolar), 2 TB (220 dolar), veya 4 TB (330 dolar) seçenekleri sunuluyor. Her paketle birlikte daha fazla bant genişliği veriliyor. Diğer Mega kullanıcıları ile paylaşım gayet kolay. Google Drive ve OneDrive gibi çalışıyor. Arkadaşınıza dosyayı görüntülemek, izin verdiğiniz eylemleri (görüntüleme, düzenleme vs.) gerçekleştirebilmek için davet gönderebiliyorsunuz. Mega kullanıcısı olmayanlara ise bir link gönderebiliyorsunuz fakat bunun için onlara bir de şifrelenmiş anahtar yollamanız gerekli. Bu süreç kolay olsa da arkadaşlarınızla gerçek zamanlı olarak işbirliği yapabilmek için onların da Mega kullanıcısı olmaları fayda sağlıyor.

Mega'da birkaç güvenli iletişim seçeneği de mevcut. MegaChat, diğer üyelerle sesli ve görüntülü görüşme yapmanızı sağlayan, şimdilik Beta safhasında bir özellik. Bu uçtan uca şifrelenmiş iletişim Skype veya Google Hangouts gibi rakiplerine göre iletişimi daha "özel" yapıyor. Yakında çıkması beklenen yeni bir özellik de şif-

relenmiş bir tür e-posta ve anlık mesajlaşma servisi. Böylece Mega, hem verilerini gizli tutmak isteyen, hem de saha çalışmalarındayken paylaşma ihtiyacı duyan kullanıcılar için güvenli bir çalışma ortamı sağlıyor. Kullanım açısından site gerçekten güzel bir yerleşime sahip. Temiz bir arayüz herhangi bir sürpriz yaşamınıza olanak vermeyecek kadar basit hazırlanmış. İşlevler anlaşılır bir dille tanımlanıyor ve dosyalarınızın depolanma şeklinde de denetim büyük ölçüde size ait. Mobil uygulamaları da aynı şekilde düzenli ve açıklayıcı. Tek göze çarpan eksik, özellikle sunulan boş alan düşünüldüğünde, Mega'yı düzenli yedekleme yapabileceğiniz bir ortam olarak kullanamamanız (gerçi diğer çözümlerde de karşımıza bazı güvenlik problemleri çıkabiliyor). Diğer taraftan tek bir bilgisayarla çalışıyorsanız eşitlemesini istediğiniz klasörleri seçme şansınız mevcut.

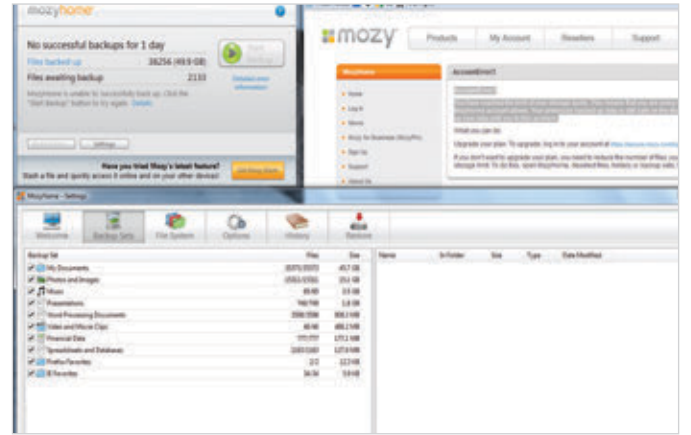
SONUÇ: Cömert ücretsiz kapasitesi, hızlı, son derece güvenli hizmeti ve platformlar arası desteği ile Mega, online depolama çözümleri arayan birçok kullanıcı için iyi bir alternatif.

MOZY (7 puan)

mozy.com

Mozy, içinizi rahat ettirecek online depolama ve yedekleme çözümlerinden biri. Bunun yolu da verilerinizin şifrelenmesinden geçiyor. Mozy, iki tip şifreleme sunuyor; (256-bit AES veya 448-bit Blowfish), böylece dosyalarınız transfer halinde ya da sunucuda barındırılırken güvenlik altına alınmaktansa, daha bilgisayarınızı terk etmeden şifreleniyor. Bunun avantajı, siz dosyaları aktarırken araya bir saldırganın girip verilerinize erişmesini engelliyor olması. Güvenlik özelliğinin dışında Mozy standart bir online depolama çözümü. Sabit diskinizin hangi klasörlerini bulutta depolamak istediğinizi belirliyorsunuz ve indirdiğiniz yazılım otomatik olarak bu işi gerçekleştiriyor. Dosyalarınıza farklı bilgisayarlardan ulaşmak isterseniz web portalını veya mobil uygulamaları da tercih edebilirsiniz. İstemciler Windows ve OS X işletim sistemlerinde çalışıyor. Ayrıca iOS ve Android platformları destekleniyor.

Kullanışlı özellikler arasında 30 günlük versiyonlama da var. Dosyaların 30 gün öncesine kadarki sürümleri bulutta depolanıyor. Böylece bir ay önce yanlışlıkla değiştirdiğiniz veya sildiğiniz bir dosyayı geri getirebiliyorsunuz. İsterseniz tüm verilerinizi tek bir tıklamayla istediğiniz yerel depolama cihazına indirmeniz de mümkün. Eğer yeni bir bilgisayar satın aldıysanız bu işinize yarayabilir. Ancak kullanabileceğiniz donanımda bazı kısıtlamalar mevcut. Giriş seviyesi paketlerde istediğiniz cihazdan verilerinize erişebilseniz de yalnızca tek bir PC'yi yedekleyebiliyorsunuz. Birden fazla bilgisayara hizmet eden bir çözüm arıyorsanız ayda 13 dolar vermeyi düşünebilirsiniz. Bu durumda servisi 3 bilgisayarda ve 125 GB depolama ile kullanma hakkınız oluyor. Temel ücretsiz pakette 2 GB depolama verilirken, artık aşına olduğumuz tavsiye

sistemi ile kapasite arttırılabilir (Dropbox da aynı ücretsiz kapasiteyi sunuyor fakat telefon üreticileri ve diğer sitelerle yaptıkları anlaşmalarla bu kapasite daha kısa zamanda ve daha çok artabiliyor). Arayüzde özel bir tasarım yok; kabul edilebilir, standart bir görünüme sahip. Mozy Home ve Sync istemci yazılımları yükledikten sonra dosyalarınızı Mozy sürücünüze sürükleyerek eşitleme yapabiliyorsunuz. İsterseniz hangi klasörlerin yedekleneceğine kolayca karar verebiliyorsunuz. Mobil uygulamalar da aynı kolaylıkla çalışıyor. Performans ise biraz düşük. Özellikle mobil uygulamalarda biraz hız artışı gerekli, aksi takdirde Mozy diğer hizmetlerin gerisinde kalabilir.

SONUÇ: Sizin için en önemli kriter güvenlik ise Mozy iyi bir seçenek olabilir. Yerel şifreleme bizce her zaman en iyi tercih. Versiyonlama desteği ve tek tıklamayla geri yükleme de servisin önemli avantajları.

TEST Bulut Servisleri

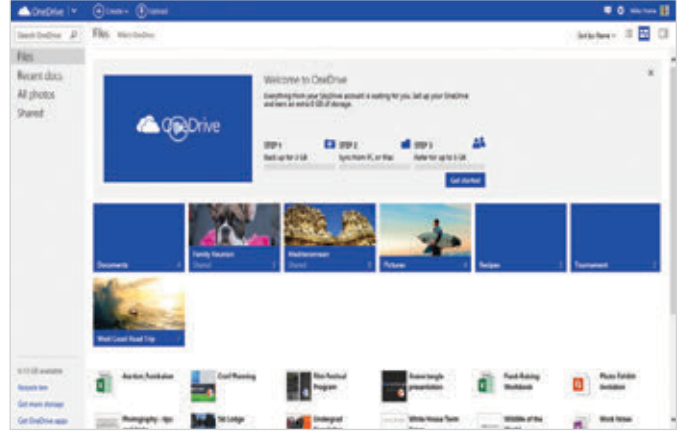
ONEDRIVE (8 puan)

onedrive.live.com

Microsoft'un bulut depolama servisi olan OneDrive aynı zamanda Windows ve Windows Phone işletim sistemlerinin de yerleşik öğesi. Öyle ki; Office yazılımının modern sürümlerinde yerel depolama cihazlarınız yerine varsayılan olarak OneDrive klasörünüz seçili. Aslında bu gayet mantıklı; zira belgelerinize, müziklerinize, fotoğraflar ve videolarınıza tek bir yerden ulaşabilmek ya da birkaç kopya birden tutmak yerine bulut üzerinde saklamak gayet kullanışlı. OneDrive (eski adıyla SkyDrive) ile gelen özelliklerin çoğu Dropbox ile benzerlik gösteriyor. Windows ve Windows Phone sürümlerinin yanı sıra Mac, Android ve iOS kullanıcılar için de istemci uygulamaları mevcut.

Microsoft ayrıca hemen her serviste bulunan tavsiye sistemini de kullanıyor. Sizin tavsiyenizle üye olan her kullanıcı için fazladan 500 MB depolama alanı ediniyorsunuz. Dropbox ile aynı olmayan bir özellik ise OneDrive servisinin 15 GB alan sunması (Google Drive gibi), ancak tavsiye sistemi 5 GB ile sınırlı. Ancak daha yüksek boş alan isterseniz cep telefonunuzun fotoğraf klasörünü de eşitleyerek 15 GB edinebilirsiniz. Kısacası ücretsiz OneDrive hesabı size 35 GB'a kadar alan sunuyor (Dropbox ücretsiz olarak en fazla 18 GB'a çıkabiliyor). Bu nedenle bazı kullanıcılar OneDrive servisini tercih ediyor. Office 365 kullanıcısı iseniz aylık kullanım ücretinize dahil olarak 1 TB depolama daha aldığınızı hatırlatalım.

OneDrive arayüzü, Windows 8 ile gelen ModernUI tasarımını kullanıyor. Temiz ve ferah bir arayüzde ister kutulu, ister geleneksel dosya ağacı görünümünü tercih edebilirsiniz. Dosya ve klasörler web üzerinden de oluşturulabiliyor. Tabii ki Office ve OneNote formatları da destekleniyor Web sürümünde sosyal ağlara bağlantılar da mevcut. Yani OneDrive hesabınızı sosyal hesaplarınıza

bağlayabiliyorsunuz (belki üretkenliğinizi arttırmaz ama iş arkadaşlarınızla dosya alışverişini kolaylaştıran bir unsur). Bunu yaparken –ücretsiz sürümde bile- her kullanıcı için görüntülemeyen tam erişime kadar farklı izinler belirleyebilirsiniz (Dropbox bu özelliği yalnızca Pro versiyonunda sunuyor).

Diğer bilgisayarlarda bulunan dosyalara OneDrive web sayfasından ulaşmak da mümkün. Tabii ki bunun için hedef bilgisayarın açık ve "Fetch Files" özelliğinin devrede olması gerekiyor. İlginç bir detay ise ulaşacağınız PC'nin Windows 8.1'den daha önceki versiyonları kullanmaları gerekmesi.

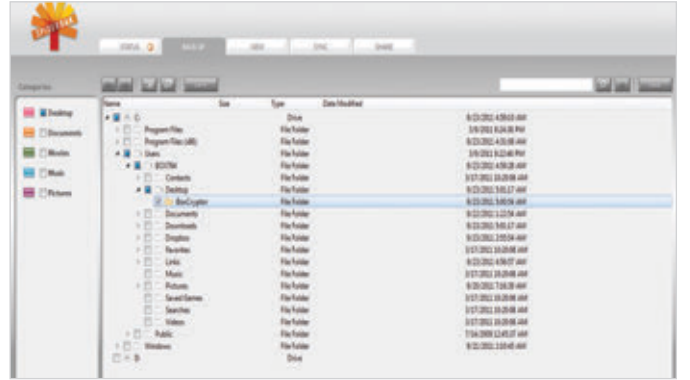
Kişisel güvenlik sizin için önemliyse, hatırlatmakta fayda var ki Microsoft, uygunsuz bilgi bulunup bulunmadığını anlamak için dosyalarınızı tarama hakkına sahip. Bu "uygunsuz" terimi, telif ihlallerinden müstahcen içeriğe kadar birçok konuyu kapsıyor. Apple da kendine benzer bir hak tanıyor; böylece bu iki servis, rakipleri arasında en tacizcileri olarak kayda geçiyor.

SONUÇ: Son güncellemeler ile OneDrive ciddi bir rakip haline geldi. Office entegrasyonu kullanışlı, fakat "Fetch Files" özelliği yakında yok olacak gibi.

SPIDEROAK (7 puan)

spideroak.com

Online depolamada birinci önceliğiniz kişisel verilerinizin güvenliği ise sizin için SpiderOak ilk tercih olabilir. Dropbox, Google Drive, OneDrive ve Box gibi anaakım servislerin tümü verilerinizi kendi sunucularında şifrelerken SpiderOak farklı bir yol seçmiş. Hesabınızı oluşturup masaüstü uygulamasını kurduğunuzda (Windows, Mac veya Linux), istediğiniz dosyaları yerel klasöre taşıyorsunuz. Bu sayede dosyalar SpiderOak sunucularına daha yüklenmeden şifreleniyorlar. Çok farklı bir yapı gibi görünmese de verilerinizin yalnızca sizin tarafınızdan erişilebilir olduğu anlamına geliyor çünkü şifreleme anahtarı yerel bilgisayarınıza özgü oluyor. SpiderOak, kişisel gizlilik konusunda "sıfır bilgiye sahip biri için bile güvenli" bir çözüm olduğu için buna "Zero-knowledge privacy" adını veriyor, zira şirket çalışanları gibi devlet birimleri için de verilerinize ulaşmak gayet zor. Tabii ki bu durumda verilerinize farklı bilgisayarlardan erişmek ya da paylaşmak da zorlaşıyor. Fakat firma bunun da bir yolunu bulmuş: Depolama alanınızı "Hive" (kovan) adı verilen bir merkez üzerinden denetliyorsunuz. Bilgisayarınızda çalışan bu uygulama Dropbox tarzı bir klasör fakat biraz daha detay barındırıyor. Masaüstü uygulamasının yüklü olduğu diğer bilgisayarlara ve bunlar üzerindeki SpiderOak Hive klasörlerine erişimi de bu arayüzden sağlayabiliyorsunuz. Ayrıca menü üzerinden yedeklenecek klasörleri belirliyor, hesabınızın aktivitesiyle ilgili işinize yarayabilecek istatistikleri görüntüleyebilirsiniz. Google Drive ve OneDrive gibi rakipleri diğer programlarla entegre çalışırken SpiderOak tamamen verilerinizin güvenli bir şekilde depolanmasından sorumlu. Yani ofis uygulamaları, online

işbirliği gibi destekler yok. SpiderOak Hive üzerinden istediğiniz kişilere güvenli paylaşım linkleri yollayabiliyorsunuz fakat "Share ID" olarak adlandırılan bir paylaşım kimliği belirlemeniz gerekiyor. Bu da veri güvenliği açısından bir başka önlem. Kısacası sistemin tamamı bir güvenlik takıntısı ile tasarlanmış. Mesela oturumunuzun her zaman açık kalmasını seçerseniz güçlü uyarı mesajları ile karşılaşılıyorsunuz. Bazı kullanıcılar için bu can sıkıcı olduğu için uyarıları devre dışı bırakma seçeneği mevcut.

Ücretsiz depolama olarak 2 GB sunuluyor. Bu alan tüm servisler arasında en cimrisi diyebiliriz. Ancak tavsiye sistemi ile her arkadaşınız size 1 GB kazandırıyor ve toplamda 10 GB'a kadar alan sahibi olabiliyorsunuz.

SONUÇ: SpiderOak, kişisel güvenlikte son noktayı koyuyor. Sizin için güvenlik önemliyse SpiderOak seçiminiz olabilir. Diğer taraftan rakiplerine nazaran daha yetersiz bir entegrasyon sunuyor, ama yaptığı her işi çok iyi yapıyor.

TRESORIT (8 puan)

tresorit.com

Bulut üzerinde güvenli depolama sunan servisler mevcut; fakat bunlardan hiçbirisi hacker'lara ödül vaadinde bulunmadı. İsviçreli Tresorit firması kendinden o kadar emin ki, güvenlik sistemini alt edene 50.000 dolar ödüyor. Firma neredeyse 2 yıldır bunun için uğraşan 1000 kadar hacker olduğunu, fakat hiçbirinin henüz sisteme sızmayı başaramadığını bildiriyor. Yani veriniz kıymetliyse Tresorit servisini muhakkak bir alternatif olarak değerlendirin.

Tabii ki yaş günü ve tatil fotoğrafları söz konusu olduğunda bu seviyede bir güvenlik için aşırı denebilir. Dolayısıyla 3 GB kapasiteli (maksimum 500 MB dosya boyutuna izin veren) ücretsiz temel pakette bu aşırılık yok. Temel paket 3 cihazda kullanılabilir, dosyaları paylaşabileceğiniz kişi sayısı ve her ay oluşturabileceğiniz şifreli link sayısı 10 ile sınırlanmış. Ama isterseniz diğer, daha az önemli- dosyalarınızı OneDrive gibi farklı bir serviste tutabilir, güvenlik arz edenleri ise Tresorit üzerinde bulundurabilirsiniz. Daha yüksek güvenlik için, ücretli paketlerden birini satın almanız gerekiyor. Premium hesap ile (ayda 13 dolar) kapasite 100 GB'a çıkıyor. Bu sayede ayrıca sınırsız paylaşım, versiyonlama ve paylaştığınız klasörlerde detaylı kullanıcı erişim izinleri oluşturmanız mümkün. Tresorit ile gelen güvenlik sisteminin özelliklerinden biri, dosyaların şifrelenme şekli. Windows veya OS X bilgisayarınızda istemci programını kurduğunuzda verileriniz yerel olarak şifreleniyor, Tresorit sunucularına gönderilirken TLS ile güvenlik altına alınıyor ve sunucuda da bu şekilde muhafaza ediliyor. Şifre anahtarları yalnızca sizde kalıyor ve firma çalışanları bile bu dosyalara erişemiyorlar. Güvenliği arttırmak için isterseniz iki adımlı doğrulama kullanabilirsiniz. Böylece birileri dizüstü bilgisayarınızı veya kimlik bilgilerinizi çalsa bile verilere ulaşmak için cep telefonunu-

zu kullanmaları gerekecek. Business paketi, aylık 25 dolar ücretle 1 TB boş alan sunuyor. Dosyalarınızı yazdırmaya, e-posta ile göndermeye veya kopyalamaya karşı koruma, ya da alan kişinin dosya üzerinde ne kadar düzenleme yapabileceğini sınırlamanın yanında isterseniz verilerinizi uzaktan imha etme imkanınız da var.

Tresorit arayüz tasarımını da baştan savmamış: Hem masaüstü istemcisi, hem de mobil uygulamaları (Windows Phone, iOS, Android ve BlackBerry) gayet şık, basit ve kararlı bir şekilde çalışıyor. Masaüstü yazılımında diğer sürücülerdeki dosyaları Tresorit uygulamasına taşıdığınızda program bu dosyaların birer kopyasını şifreleyerek buluta gönderiyor, fakat aynı zamanda sisteminizde eskiden olduğu yerde bırakıyor. İsterseniz dosyaları doğrudan My Tresors klasörüne taşıyabilir ve tüm Tresorit uygulamalarından ulaşılabilir hale getirebilirsiniz.

SONUÇ: Temel paket biraz sınırlı, ancak güvenlik konusunda titiz bir kullanıcıysanız hassas bilgilerinizi güvenli saklamak, dostlarınız veya iş arkadaşlarınızla paylaşmak için Premium paket mükemmel bir seçim olabilir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Yukarıda tanıttığımız tüm servislerin ücretsiz paketlerine üye olursanız toplamda en az 125 GB depolamaya sahip olabilirsiniz. Hatta akıllı telefonunuzun kamera klasörünü de bu servislere bağlayarak ya da arkadaşlarınıza tavsiye ederek bu kapasiteyi katlayabilirsiniz. Yine de aralarından bazıları özellikleri ile ön plana çıkıyor:

Telefon üreticileri ve servis sağlayıcılarla yaptığı anlaşmalar sonucunda Dropbox, ücretsiz alan açısından diğerlerinin önünde. Ayrıca web üzerinden erişilebilmesi, uygulama ve platform uyumluluğu açısından da rakiplerini geride bırakıyor. Kısacası herhangi bir dosyaya bulut üzerinden link verecekseniz ilk sırada Dropbox geliyor. Gayet kararlı, odaklı ve genel anlamda kaliteli bir ürün.

Google Drive ve OneDrive da mükemmel seçimler. Özellikle Chromebook veya Microsoft Office kullanıyorsanız, ödül olarak sunulan fazladan ücretsiz alan ile sırtınız yere gelmeyecektir. OneDrive servisinin Office kullanıcılarına hediye ettiği 1 GB boş alan da gerçekten etkileyici ve neredeyse yazılımın fiyatını bedava getiriyor. Mega bizi gelişmiş kullanıcı arayüzü, güvenli iletişim seçenekleri ve 50 GB ücretsiz kapasite ile hayli etkiledi. Servisin kullanımı rahat ve problemsiz. Büyük ihtimalle yakın gelecekte PC ve mobil cihazlarımızda yaygın olarak bulunacak.

Son olarak Tresorit, adından bahsetmeye değer bir servis. Güvenliği ön planda tutan şirket (özellikle ücretli pakette) sıradan iş aklınızı etkilemeden, rahatça yönetebileceğiniz bir şifreleme sunuyor. Küçük ölçekli bir işletme ya da verileri güvende tutmak zorunda olan bir ekipseniz Tresorit sizin için kesinlikle iyi bir seçim.

balkim@chip.com.tr

AOC U2868PQU 4K'lı monitör mü arıyorsunuz?

AOC U2868PQU, daha önce incelediğimiz görsel kalitede bir monitör. Bunu hemen baştan söyleyelim. Bu defa monitör tarafındaki deneyimini 4K çözünürlükteki panele aktaran AOC, bu modelle test merkezimize konuk oldu. AOC'nin U2868PQU modeli, 4K, yani Ultra HD çözünürlük sunuyor bizlere. Bu da 3840x2160 piksellik bir çözünürlük demek. 28 inç boyutunda bir ekranın sahibi olan monitör, böylece hem boyut hem çözünürlük olarak kullanıcılara geniş bir alan sunuyor. Monitörün diğer teknik detayları arasında ise 300 kandela parlaklık, 1000:1 tipik kontrast oranı, 80M:1 dinamik kontrast oranı ve 1 ms tepki süresi bulunuyor. Monitörün özellikle tepki süresinin 1 ms olması, 4K çözünürlükte oyun oynamak isteyen oyunseverleri sevindirecek türden. Elbette bu noktada tazeleme hızının da 60Hz olduğunu da söyleyelim. Monitörün görüş açısı ise 170 derece 160 derece oranlarında. Bu da monitörün TN panel olmasından kaynaklanıyor. TN panellerin avantajı tepki süresinde ortaya çıkıyorken, görüş açısı noktasında IPS'e göre geriden geliyorlar. AOC U2868PQU, kullanım noktasında gayet başarılı bir monitör. Monitörün görüntü performansını fazlasıyla beğendik. Hem video montaj kısmında hem test merkezimizdeki test sistemimizde yaptığımız oyun testlerimizde kullandığımız AOC U2868PQU, bu anlamda bizi bir hayli tatmin etti. Monitörün performansla ilgili eleştirimiz ise kutudan çıkartıp çalıştırdığınızda ideal ayarlara sahip olmaması.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	28 inç (3840x2160)
TAZELEME HIZI	60 Hz
TEPKİ SÜRESİ	1 ms
PARLAKLIK / KONTRAST	300 kandela / 1000:1 - 80M:1
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (2 adet), USB 2.0 (2 adet), DisplayPort, HDMI

DEĞERLENDİRME

GÖRÜNTÜ KALİTESİ (%40)	90
ERGONOMİ (%20)	93
KULLANIM (%20)	80
BAĞLANTI SEÇN. (%20)	84
FİYAT	1895 TL

CHIP İyi (87)

Morpheus Çocuk Güvenlik Saati Çocuklar ne kadar güvende?

Morpheus Teknoloji isimli firması, "çocuk güvenlik saati" adıyla ithal ettiği ürünle (Abardeen KTO1S) çocuklarınızdan her an haberinizin olmasını sağlıyor. Ürünün dört rengi mevcut ve tasarım olarak büyüklüğü de çocuklara uygun. Özelliklerinden kısaca bahsetmek gerekirse, öncelikle, hem GPS hem de GSM şebekesi (baz istasyonları) üzerinden konum takibi sağlıyor. Burada belirtmekte fayda var; ürün SIM kartı ve GSM hattı ile çalışıyor. Konum takibi ve diğer özellikleri için de akıllı telefona kurulması gereken bir uygulama mevcut. "Temas" isimli uygulama Türkçe ve kullanımı oldukça kolay. İthalatçı firma kurulum ve kullanım konusunda www.morpheus.com.tr adresli internet sitelerinde görsel ve videolar ile bilgi sağlamış. Saatin bir diğer önemli özelliği, uygulama ile kaydedilen üç telefon numarasını çocuğun hızlı arama tuşları vasıtasıyla arayabilmesi, yine uygulama üzerinde kaydedilen 10 adet numaradan çocuğun aranabilmesi. Sadece izin verilen numaralar arayabildiği için çocuğa bir telefon vermekten çok daha iyi. Tanımadığınız herhangi birisi çocuğunuza erişemiyor, fakat siz her an arayıp ulaşabiliyorsunuz. SOS yardım tuşu, uygulama üzerinde kolayca ayarlanabilen güvenli alan belirlebilmesi ve bu alan dışına çıktığında ya da saat çocuğun kolundan çıktığında, çocuk yere düştüğünde uygulama üzerinden alınan uyarılar en çok etkileyen özellikleri arasında.

TEKNİK ÖZELLİKLER

EKRAN	0.64 inç OLED
PİL ÖMRÜ	2 - 3 gün
UYUMLULUK	Android 2.2 ve üstü, iOS
GPS	Var
BLUETOOTH	Var

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	90
TASARIM (%20)	88
ÖZELLİKLER (%30)	85
FİYAT / PERFORMANS (%20)	75
FİYAT	595 TL

CHIP İyi (85)

Casper Nirvana C500 Casper Nirvana C500 testte!

Nirvana C500, 15.6 inç boyutunda ve 1366x768 piksel çözünürlük sunan bir ekranın sahibi. 2.2 kilogram ağırlığında olan cihaz, boyutlarıyla gayet ideal. Rahatlıkla taşınabilir ölçüde olmasının yanında, kalınlığıyla da maksimum 25 mm'ye erişiyor olması hoş. Gri renkli bir tasarıma sahip olan cihaz, klavye çevresiyle gri renkte, ekran çerçevesiyle ise parlak siyahında bir malzemeye sahip. Nirvana C500'ün, orta segmentte yer alıyor. Bunu işlemcisiyle ortaya koyan cihaz, Intel Core i5 işlemciyle geliyor. Bu yılın ilk çeyreğinde üreticilere sunulan Intel'in i5-5287U işlemcisiyle 2.9 GHz hız sunan dizüstü, çift çekirdekli yapıda. Bu bağlamda günlük kullanımların yanı sıra, yer yer üst seviye işlemlere de açık olan Nirvana C500, 8 GB'lık DDR3 bellekleriyle de yeterli bellek gücünü sağlıyor. Nirvana C500'ün kullandığı i5-5287U işlemcinin esprişi ise, grafik işlemci hanesinde beraberinde Intel Iris Graphics 6100'ü getirmesi. Bu anlamda grafik işlemcisiyle pek çok rakibinden fark yaratan Nirvana C500, Intel'in yerleşik HD Graphics yongalarından bir tık daha iyi performans sağlayabiliyor. Daha iyi performans anlamında Intel HD Graphics 5500 ile harici ekran kartı arasına konumlandırabiliriz. Kaldı ki Intel'in HD Graphics 5500 birimi de güçlü bir model. O anlamda Iris Graphics 6100'ü Nirvana C500 için hem oyun hem grafik yazılımları açısından verimli bulduk.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 Pro
EKRAN	15.6 inç IPS FULL HD
İŞLEMCI	Intel Core i5-5287U 2.90 GHz
BELLEK / DEPOLAMA	8 GB / 1 TB
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (x2), USB 2.0 (x2), HDMI, Bluetooth

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	68
EKRAN (%15)	76
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	79
TAŞINABİLİRLİK (%10)	75
FİYAT / PERFORMANS (%20)	72
FİYAT	1860 TL

CHIP İyi (72)

Dell Inspiron 15 7548

Dell Inspiron 15 7548'i de incelemeye aldık

Dell Inspiron 15 7548, 15.6 inç büyüklüğünde ekrana sahip bir notebook. Alüminyum tasarıma sahip gövdesi ona şık bir görünüm kazandırırken, elbette dizüstünün 4K çözünürlüğünde ekranı olması da ona ayrı bir çekicilik katıyor. Gümüş renkli dış kaplaması, iç bölgesinde yerini gri zemine bırakıyor. Mat malzemeden oluşan yüzey, parlak bir ekranla karşı karşıya. Dell Inspiron 15 7548 modeli, ince yapıda bir laptop. En kalın noktasında yaklaşık 20 mm'ye erişen cihaz, boyutlarıyla da ideal 15.6 inç ekranlı modellerden biri. Laptop, 15.6 inç boyutunda 4K, yani Ultra HD çözünürlüğünde bir ekranın sahibi. 3840x2160 piksel çözünürlüğündeki ekranı, Truelife LED-Backlit IPS paneli kullanıyor. Bu da ona geniş görüş açısı sağlıyor. Ekran çözünürlük anlamında tatmin edici, bunda bir sorun yok; zaten dizüstünün en göze çarpan özelliklerinden birini de bu oluşturuyor. Fakat yine de ekranın kontrastını beğenmediğimizi söyleyelim. Dell Inspiron 15 7548, üst düzey dizüstü bilgisayar modellerden biri. Intel'in bu yıl piyasaya çıkan Intel Core i7-5500U işlemcisi kullanan laptop, 2.4 GHz hızında çalışıyor. İki fiziksel çekirdekten güç alan işlemci, turbo frekansta 3.0 GHz'e değin erişebiliyor. Inspiron 15 7548'de 16 GB'lık bir RAM kapasitesi sunuluyor. Intel HD Graphics 5500 entegre grafik işlemciyi kullanan Inspiron 15 7548, ayrıca DirectX 12 desteği olan Radeon R7 M270 grafik kartını da kullanıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 Single
EKRAN	15.6 inç Truelife LED-Backlit IPS 4K
İŞLEMÇİ	Intel Core i7-5500U 2.40 GHz
BELLEK / DEPOLAMA	16 GB / 1 TB
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (x2), USB 2.0 (x2), HDMI, Bluetooth

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	82
EKRAN (%15)	80
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	83
TAŞINABİLİRLİK (%10)	75
FİYAT / PERFORMANS (%20)	70
FİYAT	3499 TL

CHIP İyi (78)

Sapphire Nitro R9 380 Dual-X OC

AMD'den orta segment çözüm

AMD'nin Tonga GPU'sunu kullanan Nitro R9 380 Dual-X OC, Sapphire R9 290 Tri-X'e oranla daha küçük boyutlu bir ekran kartı. Dual-X olarak anılmasının sebebi de bu. Zira üzerinde iki adet fan bulunduruyor. Sapphire'in 10cm'lik iki fanıyla soğutma işlemini sağlayan Nitro R9 380 Dual-X OC, tasarımıyla hoş bir kart. Çok büyük olmaması da avantaj. Kartın çevresine baktığımızda arka bağlantıları arasında HDMI, DVI ve DisplayPort çıkışlarından birer tane olduğunu görüyoruz. Nitro R9 380 Dual-X OC, 28nm işlem sürecine sahip bir işlemciyi üzerinde bulunduruyor. Bu işlemciyle bize 985 MHz baz frekans değeri sunan kart, ayrıca 1792 işlem biriminin de sahibi. Nitro R9 380 Dual-X OC'nin en dikkat çeken yanlarından biri kuşkusuz 4GB kapasiteli bellekle geliyor olması. 256b veriyollu GDDR5 bellekleri kullanan Nitro R9 380 Dual-X OC, DirectX 12, CrossFire, FreeSync ve AMD Liquid VR teknolojilerini destekliyor. Nitro R9 380 Dual-X OC'nin tipik enerji tüketimi 225 watt olarak belirtiliyor. AMD'nin tavsiyesi bu ekran kartını minimum 500 watt'lık sistemlerde çalıştırılması. Bu noktada kartın 6 pinlik güç bağlantısından güç aldığı da söyleyelim. İncelememiz süresince Nitro R9 380 Dual-X OC'yi, Benchmark testlerinin yanında popüler oyunlarla da test etme şansımız oldu. Kartın performansını oldukça beğendiğimizi hemen söyleyelim. Özellikle Full HD ve 2K çözünürlüklerde iyi iş çıkartan kart, elbette 4K çözünürlük için pek uygun değil.

TEKNİK ÖZELLİKLER

ÜRETİM TEKNOLOJİSİ	28nm
İŞLEM BİRİMİ	1792
GPU FREKANSI	985 MHz
BELLEK	4 GB / 256b GDDR5
BAĞLANTILAR	HDMI, Display Port, DVI

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	85
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	92
BAĞLANTI SEÇN. (%10)	88
FİYAT / PERFORMANS (%20)	80
FİYAT	875 TL

CHIP İyi (85)

Samsung Galaxy Note 5

Samsung'un yeni S Pen'li Galaxy'si!

Tasarımıyla oldukça şık görünen Note 5, bu noktada Galaxy S6 ve S6 edge'in izlerini taşıyor. Note 4'ün deri görünümü kazandırılmış tasarımını baştan aşağı değiştiren Samsung, bu defa S6'da beğenilen cam ile metal malzemeleri Note 5'te de kullanıcılara sunuyor. Ağırlığı 171 gram olan telefon, büyük boyutu düşünüldüğünde bu ağırlığı kaldıracak yapıda. Telefonun kalınlığı ise 8.5 mm'den 7.6 mm'ye düşürülmüş. Ekranın yine Note 4'teki gibi 5.7 inç olduğunu da hemen söyleyelim. Note serisinin elbette en büyük esprisi S Pen'le birlikte geliyor olması. Note 5'te de selefte göre daha gelişmiş bir S Pen sunan Samsung, görünümüyle artık daha fazla kaleme benzeyen bir S Pen tasarlanmış. Öte yandan Air Command özelliği de yeni tasarımıyla karışımıza çıkıyor. Yine 2K çözünürlükle gelen telefon, 1440x2560 piksel çözünürlük oranı sunuyor. Super AMOLED panel, açıkçası harika bir görüntü sunuyor. Bunda ekranın piksel yoğunluğunun 518 ppi'a yükselmiş olmasının da katkısı büyük elbette. İşlemci hanesinde dört çekirdekli ve 1.5 GHz hızında Cortex-A53 ile dört çekirdekli 2.1 GHz frekanslı Cortex-A57 yongalarından oluşan Exynos 7420'yi bizlere sunan Samsung, grafik hanesinde de yine Mali-T760'ı getiriyor. 32 ve 64 GB'lık kapasite seçenekleriyle satışa sunulan Note 5, 4 GB da RAM getiriyor. Note 5'in bataryasının ise 3000 mAh seviyesinde olduğunu söyleyelim. Android 5.1.1'e çalışan Note 5'in arka kamerası 16 MP, ön kamerası ise 5.0 MP.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.1.1
İŞLEMÇİ	Exynos 7420 1.5 GHz & 2.1 GHz (8 Çekirdekli)
EKRAN	5.7 inç Super AMOLED 2K
BELLEK / DEPOLAMA	4 GB / 32 GB
KAMERA	5.0 MP / 16 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30)	93
İNTERNET (%20)	95
MÜLTİMEDYA (%20):	92
TELEFON FONKSİYONU (%10)	91
FİYAT / PERFORMANS (%20)	80
FİYAT	2700 TL

CHIP Çok iyi (91)

G.Skill Ripjaws 4 DDR4'e RAM'lere geçmek için ideal

Yeni nesil platform, yüksek frekans ve düşük voltaj ile tanışmak isteyen kullanıcıların ilgisini rahatlıkla çekebilecek olan Ripjaws 4, elimizdeki modeliyle 4 adet 4 GB'lık kapasite sunan F4-3200C16Q modeli. Elbette Ripjaws 4'ün farklı kapasite ve frekans hızlarında farklı modelleri de raflarda yer almakta. Totalde 16 GB'lık kapasite sağlayan Ripjaws 4'ün bu modelini, biz de elbette test sistemimizde denedik. Ripjaws 4, görünümüyle özellikle düşük profile sahip olmasıyla dikkat çekiyor. 40 mm'lik profiliyle, daha önce incelediğimiz Kington HyperX Predator DDR4 RAM'lerden daha küçük boyutta olan Ripjaws 4, farklı renklerle de tercih edilebilir. Elimizdeki model siyah renkli olsa da, Ripjaws 4'ün kırmızı ve mavi renkli seçenekleri de mevcut. Ripjaws 4'ün düşük profile sahip olduğunu söyledik, ancak kutu içinden çıkan G.Skill Turbulence III işleri değiştiriyor. Bu fanları ikili bloklar halinde yerleştireceğiniz RAM'lerin üzerine kolayca takabiliyor, ardından da güç kablosuna takarak çalışmasını sağlayabiliyorsunuz. Böylece RAM'lerin üzerinde yer alan alüminyum yüzeyin yanında fan takviyesinde bulunan G.Skill, diğer yandan kasa içinde dört tane ek havalandırma sistemi daha dahil etme yoluna gitmiş. Bu fanlar güzel, hoş ancak kasa içinde ek kalabalık yaptıkları bir gerçek. Ripjaws 4, fazlasıyla etkili çalışıyor. 3200 MHz gibi üst düzey bir hızda çalışan RAM'ler, elimizdeki modelle totalde 16 GB'lık kapasite sağlıyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

TÜR	DDR4
KAPASİTE	4 x 4 GB
HIZ	3200 MHz
VOLTAJ	1.35 V
YÜKSEKLİK	40 mm

DEĞERLENDİRME

PERFORMANS (%50)	91
TASARIM (%10)	71
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20)	90
FİYAT / PERFORMANS (%20)	73
FİYAT	1019 TL

CHIP İyi (85)

Apple iPod touch (2015) 6'ncı nesil iPod touch

Bir süredir ortalarda olmadığı için bilmeyenler veya unutanlar için hemen söyleyelim: iPod touch'u kısaca özetlemek gerekirse, müzik arşivinizi cebe taşımak için sunulan yollardan biri olduğunu söyleyebiliriz. Geniş müzik kataloğu iTunes Store'u cebe taşıyan iPod'lar farklı isimler altında farklı boyalarda raflarda yer alıyor. Bizim incelediğimiz ailenin en büyüğü ve hem görünüm hem sunduklarıyla iPhone'a fazlasıyla benzer olanı. iPod touch, üzerinde 4 inç boyutunda bir ekran bulunduruyor. Bu ekranıyla bize 1136x640 piksel çözünürlük sağlayan cihaz, ayrıca 326 ppi piksel yoğunluğu, 800:1 kontrast oranı, 500 kandela parlaklık gibi teknik özelliklerin de sahibi. Kısaca söyleyecek olursak, ekran gayet güzel görünüyor. iPod touch, incelediğimiz modeliyle 128 GB'lık kapasiteye sahip. Bu cihazın en üst boyutlu kapasitedeki modeli. Ayrıca 16, 32 ve 64 GB'lık modeller de bulunuyor. iPod touch'ın 6'ncı neslinde elbette önceki nesle göre işlemci de farklılık gösteriyor. Yeni iPod touch bize A8 işlemci getiriyor. iPhone 6'da kullanılan 64-bitlik A8 işlemciyle çalışan yeni touch, ayrıca M8 grafik işlemcisini de beraberinde getiriyor. Bu sayede yüksek performans sağlayan cihazın performansla ilgili en ufak bir sıkıntısı yok. Yani bu cihazla yalnızca müzik dinlemiyor, aynı zamanda rahatlıkla kaliteli oyunları da oynayabiliyorsunuz. Cihazın üzerinde elbette bir kamera da bulunuyor.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	iOS 8
İŞLEMCI	Apple A8 (64-bit)
KAPASİTE	128 GB
EKRAN	4.0 inç Retina
BAĞLANTILAR	802.11ac Wi-Fi, Bluetooth 4.1, Lightning, kulaklık

DEĞERLENDİRME

SES KALİTESİ (%40):	75
KULLANIM (%20):	76
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%20):	70
FİYAT / PERFORMANS (%20):	40
FİYAT	1400 TL

CHIP Orta (67)

Huawei P8 Lite Huawei P8'in "lite" modeli

Huawei P8 Lite, tahmin edilebileceği gibi P8'in bazı özelliklerinin kırpılmış versiyonu. Tasarım ve donanım olarak farklılıklar yaratan iki model, yazılım noktasında ise aynı yolu seçiyor. P8 Lite, tasarım olarak P8'e çok yakın bir model. Ana fark ise, P8 Lite'da plastik bir malzeme kullanılmış olması. P8 Lite, 7.7 mm kalınlığında ve 133 gram ağırlığında bir cep telefonu. Android 5.0.2 işletim sistemiyle gelen telefon, üzerinde Huawei'nin kendi arayüzünü taşıyor. iOS'a benzerliğiyle dikkat çeken bu arayüz, özelleştirme anlamında çokça seçenek sunuyor. P8 Lite'in ekranı 5.0 inç boyutunda. IPS LCD ekranın kullanıldığı telefonda, HD çözünürlük bizlere sunuluyor. Parlaklık oranı gayet yerinde olan ekranın 294 ppi piksel yoğunluğuna sahip olduğunu da söyleyelim. Teknik kadroya baktığımızda telefonun işlemci hanesinde yine elbette Kirin'i görüyoruz. HiSilicon Kirin 620'nin bulunduğu telefonda, 8 çekirdekli 1.2 GHz saat hızında çalışan Cortex-A53 işlemci mevcut. 2 GB RAM ve 16 GB dahili hafızaya ek olarak Mali-450 grafik işlemcinin yer aldığı P8 Lite'ta, grafik sonuçlarına göre en zayıf halka Mali-450 olarak ortaya çıkıyor. Telefonun batarya kapasitesi ise 2200 mAh. Gerçek kullanım testlerinde ise konuşma süresiyle 8 saat 22 dakikayı gördüğümüz P8 Lite, ekran parlaklığı tam açık kullanımında pilini 6 saat 29 dakikada tüketiyor. Telefonun tam kapasite şarj olma süresiye 2 saat 51 dakika kadar.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Android 5.0.2
İŞLEMCI	HiSilicon Kirin 620 1.2 GHz (8 Çekirdekli)
EKRAN	5.0 inç IPS LCD HD
BELLEK / DEPOLAMA	2 GB / 16 GB
KAMERA	5.0 MP / 13 MP

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%30):	75
İNTERNET (%20):	79
MÜLTİMEDYA (%20):	78
TELEFON FONKSİYONU (%10):	90
PERFORMANS (%20):	70
FİYAT	Belli değil

CHIP İyi (76)

Dark XSW200 TV'yi PC'ye dönüştürmek mi?

Dark XSW200, oldukça kompakt boyutta bir cihaz. Masanızın üzerinde çok az bir yer kaplayan cihaz, siyah bir kutu görünümünde. HDMI bağlantısı yoluyla bağladığınız cihaz, böylece bağladığınız ekranı direkt olarak bir bilgisayara dönüştürebiliyor. Üzerinde üç adet USB, kart okuyucu, VGA, HDMI ve kulaklık gibi ihtiyaç duyulabilen tüm bağlantı noktalarını barındıran cihaz, ayrıca Wi-Fi bağlantısı ve Bluetooth 4.0 desteği de gösteriyor elbette. Dark XSW200, Windows 8.1 işletim sistemiyle geliyor. Ancak açılır açılmaz sizden Windows 10'a yükseltme talep ediyor. İsterseniz Windows 10'a hemen geçebiliyorsunuz. Fansız bir tasarıma sahip olmasıyla çalışırken hiç sesini duymadığınız cihaz, en önemli avantajı güç tüketimi noktasında sağlıyor. Evde veya ofiste basit uygulamaları çalıştırmak ve internete girmek için bir bilgisayar almak yerine yalnızca 12 watt'lık güce ihtiyaç duyan bu cihazı satın aldığınızda, enerji tasarrufu yapılabiliyorsunuz ve elbette bu faturanıza da yansıyor. Üzerinde Intel'in 2014'ün ilk çeyreğinde piyasaya sürdüğü dört çekirdekli Atom Z3735F işlemcisini kullanan cihaz, 1.33 GHz hızında taban frekans hızı sağlıyor. İşlemci hızı ise tavan noktada 1.86 GHz'e ulaşıyor. Buna ek olarak 2 GB RAM ve 32 GB dahili depolama alanı gibi teknik kadroyla da destek sağlanmış. Kart okuyucu ve USB noktalarını kullanarak bu alanı ek çözümlerle genişletebilirsiniz elbette.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCI	Intel Atom Z3735F 1.33 GHz
BELLEK	2 GB DDR3
DEPOLAMA	32 GB NAND SSD
BAĞLANTILAR	HDMI, VGA, USB 2.0 (x3), Wi-Fi, Bluetooth 4.0

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	85
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%30)	83
TAŞINABİLİRLİK (%10)	95
FİYAT / PERFORMANS (%20)	81
FİYAT	600 TL

CHIP İyi (85)

HP Spectre X360 HP'nin çok fonksiyonlu dizüstü bilgisayarı

Spectre X360'ın tasarımı oldukça etkileyici görünüyor. Lenovo'nun Yoga serisinden aşına olduğumuz döndür - çevir - katla kullanım biçimini sunan Spectre X360, Macbook'un elegan tasarımını da fazlasıyla andırıyor. Tamamı CNC alüminyum gövdeli yapıda tasarlanan Spectre X360, metalik ekran çerçevesi ve yine alüminyum sırt kaplamasıyla pek çok kullanıcıyı ilk görüşte daha cezbedecektir diye düşünüyoruz. Yaklaşık 16 mm kalınlığında olan cihaz böylece çok ince olmasının yanında 1.49 kilogram ağırlığıyla da hafif notebook'lar arasında yer alıyor. Ekranı klavyesi çevresinde 360 derece çevirebiliyor ve böylece onu ister notebook formunda, ister çadır, ister tablet şeklinde kullanabiliyorsunuz. Böylece çalışacağınız zaman notebook, film izleyeceğiniz zaman stand, internette dolaşacağınız zaman çadır, mobil ortamda da tablet biçiminde kullanmak mümkün. 2K çözünürlükle gelen Spectre X360, 2560x1440 piksel çözünürlüğünde dokunmatik bir ekranın sahibi. Rakipleri gibi 13.3 inç büyüklüğünde ekranıyla Vivid HD LED arka aydınlatmalı panel sahibi olan notebook canlı ve parlak olan bu ekranıyla, beğendiğimiz modeller arasındaki yerini alıyor. İşletim sistemi olarak Windows 8.1'i görüyoruz. Kısacası Spectre X360, esnek kullanım biçimiyle casual, yani gündelik kullanımlar için uygun bir cihaz olmakla birlikte profesyonel kullanıcıların da beklentisini rahatlıkla karşılayabilecek bir notebook.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
EKRAN	13.3 inç VIVID HD LED 2K
İŞLEMCI	Intel Core i7-5500U 2.40 GHz
BELLEK / DEPOLAMA	8 GB / 256 GB SSD
BAĞLANTILAR	USB 3.0 (x3), HDMI, Bluetooth, Kart Okuyucu

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	95
EKRAN (%15)	92
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%15)	91
TAŞINABİLİRLİK (%10)	90
FİYAT / PERFORMANS (%20)	80
FİYAT	5000 TL

CHIP Çok iyi (90)

Redrock Stick Computer En küçük PC'lerden biri!

Redrock Stick Computer, boyutlarıyla küçük ve kompakt bir bilgisayar. USB bellekten biraz büyükçe yapıda olan cihaz, üzerinde HDMI çıkışı bulunduruyor. Bunu kullanarak cihazı monitör veya televizyonunuza bağlıyor ve onu bir bilgisayara dönüştürebiliyorsunuz. Bir kenarında güç butonunu bulunduran cihaz, aynı kenarda bir tam boyutlu USB, bir de microUSB yuvası taşıyor. Buradaki microUSB'yi cihazın güç girişi olarak kullanıyorsunuz. Kutu içeriğinde cihazı çalıştırmak için bir adaptör de sunuluyor. Diğer yüzde de bir microUSB görüyoruz. Ayrıca burada bir microSD kart slotu bulunuyor. Cihazın etrafındaki her şey bu kadar. Ayrıca kutu içeriğinde ek bir USB dongle bulunduğunu da söyleyelim. Bu USB dongle'i kullanarak microUSB'yi tam boyutlu USB'ye çevirmek mümkün. Redrock Stick Computer, Windows 8.1 işletim sistemini çalıştırıyor. Teknik kadro olarak Dark XSW200 ile tamamen aynı yapıda olan Redrock Stick Computer, bu tip cihazlar için uygun olan Intel Atom işlemciyle çalışıyor. 1.33 GHz frekansta çalışan bu işlemcinin yanında 2 GB RAM bulunuyor. Intel HD Graphics grafik işlemci ve 32 GB'lık depolama alanı da Redrock Stick Computer'ın diğer birimleri. 32 GB'lık depolama alanının 22 GB'lık kısmı kullanılabilir durumda. Fakat microSD kart slotuyla 128 GB daha bu alanı arttırmak mümkün. Veya diğer bir seçenek olarak cihazın üzerindeki USB slotlarını kullanabilirsiniz.

TEKNİK ÖZELLİKLER

İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1
İŞLEMCI	Intel Atom Z3735F 1.33 GHz
BELLEK	2 GB DDR3
DEPOLAMA	32 GB
BAĞLANTILAR	HDMI, microSD, USB 2.0, Wi-Fi, Bluetooth 4.0

DEĞERLENDİRME

KULLANIM (%40)	72
DONANIM ÖZELLİKLERİ (%30)	82
TAŞINABİLİRLİK (%10)	100
FİYAT / PERFORMANS (%20)	85
FİYAT	686 TL

CHIP İyi (80)

Paper by FiftyThree 2.5.3 iPad İçin Çizim Defteri

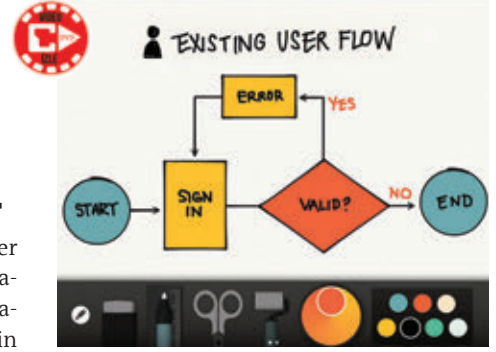
İster not almak, ister fikirlerinizi kaydetmek ister yaratıcılığınızı konuşturmak arzusunda olun, ücretsiz iPad uygulaması "Paper" fikirlerinizi çeşitli çizim defterlerine aktarmanızı ve istediğiniz zaman başkalarıyla paylaşmanızı sağlayacak. Araç, çizimlerinizi gerçekleştirmeniz için size çeşitli kalem ve fırçalar sunuyor. Ayrıca çizim, kara kalem, çerçeve ve yazı ile renk araçları gibi hizmetler de veriyor. Son sürümüyle uygulama, elle çizilmiş basit daire ve üçgen gibi şekilleri tanımlayabiliyor. Eğer istenirse otomatik olarak bu çizimleri mükemmel geometrik şekillere dönüştürebiliyor. Sonuç olarak çok kısa süre içerisinde kendi diyagram ve grafiklerinizi oluşturmanız mümkün. Yeni kesme fonksiyonu ile uygulama, çizim defterinizdeki belli bölgeleri anında başka kısımlara transfer edebiliyor. Bitirilmiş çizim ve ürünlerinizi Dropbox'a aktarabiliyor veya arzu ederseniz PowerPoint dosyalarına dö-

nüştürebiliyorsunuz. Doğal olarak, veriler WhatsApp ve diğer mesajlaşma uygulamaları aracılığıyla başka şahıslarla paylaşılabilir. Ayrıca AirPrint ile çizimlerinizi çıktısını da alabilirsiniz. Eski sürümlerden farklı olarak, tüm bu ek özelliklere erişim artık tamamıyla ücretsiz. Fakat bu güzel uygulamadan yalnızca iOS kullanıcıları yararlanabiliyor.

SONUÇ

Paper uygulaması şaşırtıcı çeşitlikteki fonksiyonları ile ücretsiz bir uygulama için etkileyici. Son güncelleme ile portfolyonun daha da genişlediği belirtilim. Kullanımı kolay olan gayet başarılı bir uygulama.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	-	-
CHIP Puanı	Çok iyi (96)		

iPad'iniz ile sanatsal notlar alın: Paper, kullanıcılarına (Geniş yardım araçlarıyla birlikte) yaratıcı bir alan sağlıyor.

WiFi Key Recovery WLAN şifrelerini kolayca okuyun

Eğer WLAN şifrelerini kolayca unutmaya eğilimindeyseniz bu uygulama şifreleri metin olarak istediğiniz anda önünüze seriyor. Doğal olarak bu yalnızca o an ilgili ağa bağlıysanız gerçekleşiyor. Veriler data dosyalarından okunabiliyor olsa da, WiFi Key Recovery, şifreleri daha temiz bir formda sunuyor.

Ek olarak ağlarda SSID için arama yapabiliyor, şifreler için kopyalama, kaydetme ve gönderme işlemlerini gerçekleştirebiliyorsunuz. Fakat uygulamayı kullanmak için cihazınızın "root" işlemi görmüş olması gerekiyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	-	ücretsiz	-
CHIP Puanı	Çok İyi 96		

Does not Commute Lojistik üzerine tek kişilik bir oyun

Bu oyunda şehirde sayıları gitgide artan otobüsler, arabalar ve diğer araçları idame etmeli ve araçların gitmeleri gereken yere ulaştığından emin olmalısınız. Oyunun kritik noktası tüm araçların aynı anda hareket ediyor oluşu. Yani araçlar arttıkça rotalar birbiriyle daha sık çakışmaya başlıyor. Olası çarpışmalardan kaçınmak için zaman kısıtlamalarını akıllıca kullanmalı ve rotaları dikkatlice planlamalısınız. Bu zorlayıcı oyun hem vakit geçirmek isteyenlere hem de oyuncu kitleye hitap ediyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	-
CHIP Puanı	Çok iyi (98)		

[root] Servicely Hizmetleri devre dışı bırakarak pil ömrünü koruyun

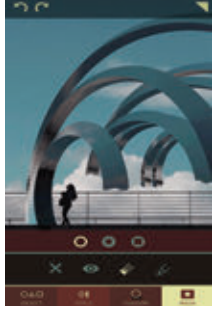
Çoğu uygulama arka planda çalışmayı sürdüren hizmetler bulundurur. Bu hizmetler sayesinde veri toplanır ve bildirimler gösterilir. Bu işlemlerden kimileri mobil cihazınızın pil ömrünü bir hayli azaltabilir. Servicely uygulaması ile bu hizmetleri, ait oldukları uygulamaları silmeden ister tek tek, isterseniz de tamamen kapatabilirsiniz. Servicely'nin işlemleri cihazınızın rootlanmış olmasını gerektiriyor. Ayrıca uygulamayı kullanmak için belli bir teknik seviyede olmanızı da tavsiye ediyoruz. Herhangi bir kullanım rehberi veya öneri sunmadığını göz önünde bulundurarak, uygulamanın genel kullanıcılara hitap etmediğini belirtelim.

Çoğu uygulama arka planda çalışmayı sürdüren hizmetler bulundurur. Bu hizmetler sayesinde veri toplanır ve bildirimler gösterilir. Bu işlemlerden kimileri mobil cihazınızın pil ömrünü bir hayli azaltabilir. Servicely uygulaması ile bu hizmetleri, ait oldukları uygulamaları silmeden ister tek tek, isterseniz de tamamen kapatabilirsiniz. Servicely'nin işlemleri cihazınızın rootlanmış olmasını gerektiriyor. Ayrıca uygulamayı kullanmak için belli bir teknik seviyede olmanızı da tavsiye ediyoruz. Herhangi bir kullanım rehberi veya öneri sunmadığını göz önünde bulundurarak, uygulamanın genel kullanıcılara hitap etmediğini belirtelim.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	-	ücretsiz	-
CHIP Puanı	İyi (86)		

Matter Fotoğraflarınıza 3B öğeler ekleyin

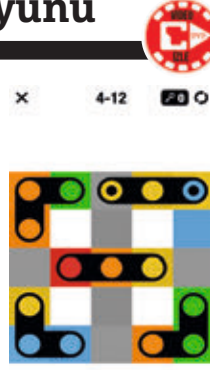
Matter adlı görsel işlem uygulaması, önceden belirlenmiş 3 boyutlu şekilleri fotoğraflarınıza eklemenizi sağlıyor. Gölge ve ışık efektleri, ekleyeceğiniz biçimlerin mümkün olduğunca gerçekçi olmasını sağlayacak şekilde ayarlanabiliyor. Maskeleme fonksiyonu ile ekleyeceğiniz 3 boyutlu cismin, fotoğrafınızdaki diğer elemanların arkasında pozisyon almasını sağlayabiliyorsunuz. Tamamlanmış işlerinizi sosyal ağları kullanarak paylaşabilirsiniz. Fakat uygulamanın gölge efektlerinin daha geliştirilmesi gerekiyor: Zaman zaman (Örneğin belli bir seviyeye geldiklerinde) istenildiği gibi ayarlanıp yerleştirilemiyorlar.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	5,29 TL	–	–
CHIP Puanı	İyi (76)		

Quetzalcoatl Rengarenk bir bulmaca oyunu

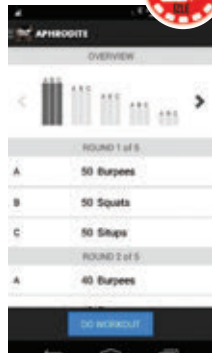
Quetzalcoatl (Aztek mitolojisinde tüylü yılan tanrı), iPhone ve iPad cihazlar için yaratılmış bir bulmaca oyunu. Yapmanız gereken şey bir veya birden fazla yılanı oyun alanı boyunca hareket ettirerek renkli yılanları, renklerine uygun alanlara getirmek. Başlarda doğru çözümleri deneme yanılma yöntemiyle bulabileceksiniz. Fakat daha üst seviyelere çıktıkça (oyunda an itibarıyla 180 seviye bulunuyor.) bulmacaları çözmek için akıllı stratejiler geliştirmeniz gerekecek. Quetzalcoatl güzel düşünülüp yaratılmış, kendi kendini açıklayan ve kısa sürede de kendini sevdirmeyi başaran bir oyun.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	5,29 TL	–	–
CHIP Puanı	İyi (90)		

Freeletics Sosyal medya eklentili fitness uygulaması

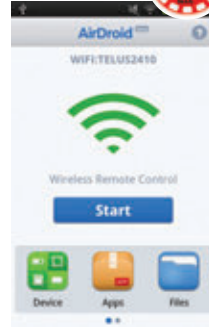
Freeletics uygulaması herhangi bir ekipmana ihtiyaç duymaksızın antrenman yapabilmeye olanak tanıyor. Uygulama, belirli egzersizler hazırlayıp zaman ölçümü gerçekleştiriyor. Yaptığınız egzersizler sırasında gösterilen videolar ile nelere dikkat etmeniz gerektiğinin altı çiziliyor. 7 ila 12 Euro arasında değişen aylık ücret paketlerinden edinecek ek egzersizlere ve özelleştirilebilir antrenman programına sahip olabilirsiniz. Uygulamayı kullanabilmek için Freeletics platformuna erişiminiz olması gerekiyor.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	ücretsiz	ücretsiz	–
CHIP Puanı	İyi (74)		

AirDroid Telefonunuzu tarayıcı ile kontrol edin

AirDroid uygulaması ile Android akıllı telefon ve tabletlerinizi bilgisayarınız aracılığıyla kontrol edebileceksiniz. Bir internet tarayıcısı aracılığıyla kamera, resim galerisi ve WhatsApp gibi uygulamaları idare edebileceğiniz, ayrıca eğer isterseniz telefonunuza istediğiniz dosyaları kopyalayabileceksiniz. Testler sırasında WLAN ve internet üzerinden yaptığımız dosya transferleri herhangi bir sorun olmaksızın hızla gerçekleşti. Uygulamayla ilgili özellikle kullanışlı olan ise AirDroid sayesinde SMS ve bildirimlerin doğrudan bilgisayarınıza aktarılması.

SİSTEM	Apple	Android	Windows
FİYAT	–	ücretsiz	–
CHIP Puanı	Çok İyi (100)		

Ebay 3.6.0

Son versiyonu ile E-bay uygulaması, satıcıların ana sayfalarını kişiselleştirebilmelerine olanak sağlıyor. Ödemelerin gerçekleşmesi için fatura kullanımı da yeni tanıtılan özellikler arasında. (iOS/Android/Win: ücretsiz)

Google Maps 4.7.0

Bundan böyle bilgisayarınızda arattığınız konumlar ve rotaları daha sonraki kullanımlar için akıllı telefonunuza aktarabileceksiniz. Ayrıca seçilen mekanlar için (publar, yetkili makamlar vs) açılış-kapanış saatleri düzenleyebileceksiniz. (iOS/Android/Win: ücretsiz)

Minecraft Pocket Ed. 0.11.1

Mojang, Minecraft uygulamasını yeni bloklar, eşyalar ve düşmanlar ile genişletiyor. Ek olarak ayrı kaplamalar kişiselleştirilebiliyor ve paket halinde gelen dizaynlar indirilebiliyor. (Android/iOS: 6,99 €)

Threema 2.3.1

WhatsApp alternatifi Threema ilk defa iPad için optimize edilmiş bir sürüm ile kullanıcıların karşısında. Ayrıca grup yöneticileri artık istedikleri kullanıcıları gruplardan atabilecekler. (iOS/Android: 1,99 €)

Google Chrome 43.0

Google'ın tarayıcısının en yeni Android sürümüne Google Wallet ödeme sisteminden faydalanabilme özelliği getirilmiş. Ayrıca arama çubuğu da geliştirilmiş. (Android/iOS: ücretsiz)

Dropbox 2.5.0.4

Dropbox'un son iOS versiyonu geliştirilmiş yorum fonksiyonunu da beraberinde getiriyor. Android kullanıcıları içinse yeni bir PDF yöneticisi ve Excel önizleme aracı mevcut. (iOS/Android/Win: ücretsiz)

QuizUp 2.0.2

Geniş soru hazneli QuizDuell klonu QuizUp, çok sayıda konuyu başlığı ve gittikçe artan soru havuzu ile beğenimizi kazandı. Sürüm 2.0.2 ile geliştiriciler, diğer geliştiricilerin yanı sıra bildirim sistemleri ve chat bölümünde meydana gelen hataların bir kısmını gidermişler. (iOS/Android: ücretsiz)

Ayın yeni ürünleri

CHIP TOP 10

CHIP Test Merkezi'ne her ay 100'e yakın ürün ulaşıyor. 14 kategoriden en ilginç olan yeni ürünleri sizler için bir araya getirdik. Ürünlerle ilgili ayrıntılı bilgileri tablolarda veya www.chip.com.tr adresinde bulabilirsiniz

SIRA 2 SABİT DİSK SSD 256 GB'A KADAR

Plextor M6V 256GB (PX-256M6V)

Giriş seviyesi / ana akım SSD, tasarruflu Silicon Motion Controller (düşük güç tüketimi), PlexTurbo (yazılım ön belleği), 2,5 inç yapı formatı; ancak okumada yavaş

Toplam puan: 94,8
Fiyat: yaklaşık 130 €

SIRA 3 DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ DSLR VE DSLM

Panasonic Lumix DMC-GX8

Çok iyi resim kalitesi ve donanım özellikleri, elektronik vizör, imaj sabitleyici,

4K video; ancak flaş yok, pahalı, uzun deklanşör gecikmesi

Toplam puan: 92,0
Fiyat: yaklaşık 1.200

SIRA 3 DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ MEGA ZOOM

Canon PowerShot G3 X

Hızlı otomatik odaklama, 25x zoom, 1 inç sensör, dokunmatik ve katlanabilir ekran; ancak RAW'da yavaş seri çekim, kısa pil ömrü, pahalı

Toplam puan: 86,1
Fiyat: yaklaşık 890 €

SIRA 24 DİJİTAL FOTO. MAKİNESİ GENEL ÇÖZÜM/STİL

Olympus TG-4

Sualtı kamerası (15 metreye kadar), video (240 kare/s) ve seri foto çekimi (60 kare/s) için yüksek hız, GPS, WLAN, geniş açılı 3 inç ekran; ancak ISO 400'den itibaren kumlanmalar

Toplam puan: 70,2
Fiyat: yaklaşık 400 €

SIRA 10 PROJKTÖR EV SİNEMASI

Infocus IN118HDxc

Ucuz, hareketli görüntülerde kalite vasat, belirgin fluşmalar yok; ancak ölçüm değerleri biraz zayıf, düşük kontrast değerleri, uzun açılma ve kapanma süresi, menüsü karışık

Toplam puan: 59,1
Fiyat: yaklaşık 530 €

DİJİTAL SLR FOTOĞRAF MAK. DSLR VE DSLM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özellik./kull. (45)	Foto Kalitesi (45)	Fiyat (yak.)	Etkin megapiksel	Hız (15%)	Deklanşör gecikmesi (s)	İmaj sabitleyici (g)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Samsung NX1*	93,5	1.500 €	94	91	100	28	370/770	0,09	16	835
2	Sony Alpha 77 II	93	950 €	86	100	95	24	330/680	0,07	8,3	820
3	Panasonic Lumix DMC-GX8*	92	1.200 €	91	95	87	20,2	280/550	0,12	25	738
4	Panasonic Lumix DMC-GH4*	91,2	1.350 €	90	93	92	15,9	410/850	0,08	50	660
5	Olympus OM-D E-M1*	90,8	1.300 €	84	97	96	15,9	290/610	0,07	24	595
6	Olympus OM-D E-M5 Mark II*	90,1	1.100 €	88	96	84	15,9	260/540	0,1	26	945
7	Fujifilm X-T1*	89,7	1.200 €	95	87	82	16	290/570	0,12	10,7	402
8	Panasonic Lumix DMC-G70*	89,4	700 €	92	85	93	15,8	290/580	0,09	42	810
9	Pentax K-3 II	88,5	1.000 €	85	96	81	24,1	690/1.260	0,12	83	915
10	Olympus OM-D E-M10*	88,2	500 €	87	92	84	15,9	310/630	0,1	65	660

* SİSTEM KAMERASI

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. MEGA-ZOOM

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özellik./kull. (45)	Foto Kalitesi (45)	Fiyat (yak.)	Etkin megapiksel	Hız (%15)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Panasonic Lumix DMC-FZ1000	94,6	710 €	88	100	100	0,12	20	16	835
2	Sony Cyber-shot DSC-RX10	93,3	800 €	92	96	91	0,21	20	8,3	820
3	Canon PowerShot G3 X	86,1	890 €	84	88	86	0,31	20	25	738
4	Sony Cyber-shot DSC-HX400V	85,4	350 €	83	91	78	0,32	20,2	50	660
5	Panasonic Lumix DMC-FZ200	84,1	330 €	70	100	83	0,42	12	24	595
6	Fujifilm Finepix X-S1	82,2	340 €	74	92	82	0,24	12	26	945
7	Olympus Stylus 1	81,7	500 €	75	85	92	0,25	11,8	10,7	402
8	Fujifilm Finepix HS50EXR	80,1	320 €	66	96	80	0,24	15,9	42	810
9	Nikon Coolpix P900	78,6	600 €	69	88	81	0,26	15,9	83	915
10	Canon PowerShot SX60 HS	78,5	400 €	62	95	83	0,23	15,9	65	660

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ GİRİŞ SEVİYESİ*

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özellik./kull. (45)	Foto Kalitesi (45)	Fiyat (yak.)	Etkin megapiksel	Hız (15%)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-WX220	77,2	160 €	79	71	88	0,18	18	10	120
2	Sony Cyber-shot DSC-WX350	75,8	180 €	71	77	88	0,17	18	20	164
3	Nikon Coolpix L840	71,9	190 €	63	79	81	0,28	15,9	38	545
4	Nikon Coolpix S7000	69,1	180 €	64	70	81	0,39	15,9	20	160
5	Canon IXUS 265 HS	68,2	130 €	63	71	75	0,3	15,9	12	147
6	Pentax X-S	67,9	180 €	68	77	44	0,68	15,9	26	600
7	Canon PowerShot SX600 HS	67,5	150 €	60	72	77	0,26	15,9	18	190
8	Samsung WB350F	67	150 €	56	77	74	0,33	15,9	21	240
9	Olympus SP-620UZ	66,8	170 €	70	68	57	0,37	15,9	21	440
10	Nikon Coolpix S6900	66,4	170 €	58	70	83	0,33	15,9	12	181

(DSLR/DSLM HARİC)

DİJİTAL FOTOĞRAF MAK. GENEL ÇÖZÜM/STİL

Sıra	Ürün	Toplam puan	Don. özellik./kull. (45)	Foto Kalitesi (45)	Fiyat (yak.)	Etkin megapiksel	Hız (15%)	Deklanşör gecikmesi (s)	Optik zoom (x)	Ağırlık (g)
1	Sony Cyber-shot DSC-RX100 IV	94,9	1.150 €	99	91	94	0,24	20	2,9	295
2	Sony Cyber-shot DSC-RX100 III	94,5	680 €	100	90	91	0,36	20	2,9	290
3	Panasonic Lumix DMC-LX100	92,8	680 €	92	92	98	0,21	12,7	3,1	393
4	Canon PowerShot G7 X	89,3	480 €	93	85	90	0,25	20	4,2	302
5	Sony Cyber-shot DSC-RX100 II	88,4	480 €	93	86	80	0,39	20	3,6	280
6	Canon PowerShot G1 X Mark II	88,2	600 €	93	85	83	0,36	13	5	560
7	Fujifilm X30	87,8	500 €	87	90	85	0,33	12	4	433
8	Canon PowerShot G16	87,6	380 €	87	89	85	0,25	12	5	355
9	Sony Cyber-shot DSC-RX100	86,3	340 €	89	84	85	0,25	20	3,6	240
10	Panasonic Lumix DMC-LX7	85	320 €	82	87	89	0,27	10	3,8	300

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

DİJİTAL VIDEO KAMERALAR HIGH-DEFINITION KAMERALAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi Fiyat (yak.)	Donanım özellikleri Ergonomi	Ses kalitesi Pili süresi	Optik zoom	Fotoğraf çöz. (piksel)
1	Canon Legria HF G10	94,6	1.300 €	98 100 87	100	81	10x 1.920 x 1.080
2	Panasonic HDC-SDT750 EG	94,1	850 €	100 94 92	91	82	12x 4.608 x 3.072
3	Panasonic HDC-SD909 EG	93,6	780 €	100 99 91	90	73	12x 4.608 x 3.072
4	Sony HDR-CX700	93,2	1.100 €	89 93 100	100	85	10x 4.672 x 2.628
5	Sony HDR-TD10E	91,4	1.050 €	86 99 91	89	100	12x 3.072 x 2.304
6	Canon Legria HF M41	89	620 €	95 83 83	90	89	10x 1.920 x 1.080
7	JVC GS-TD18E	88,6	1.400 €	89 92 88	89	81	10x 2.304 x 1.296
8	Canon Legria HF S21	88,5	1.100 €	90 84 96	90	74	10x 3.264 x 2.456
9	Canon Legria HF S10	86,7	780 €	94 80 89	89	68	10x 3.264 x 2.456
10	Sony NEX-VG10	81,7	1.600 €	77 91 75	94	77	11x 4.592 x 3.056

EV SİNEMASI PROJEKTÖRLERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi Fiyat (yak.)	Donanım özel. Ergonomi (%50)	Donanım özel. (%25)	Çözünürlük	Işık akımı (cd/m2)	Projeksiyon teknolojisi Kontrast (satarç tahası)
1	Epson EH-TW6600	96,9	1.300 €	100 100 100	100	1.920 x 1.080	1.873	120:1 LCD
2	Acer H9505BD	78,4	1.100 €	91 65 72	72	1.920 x 1.080	1.322	111:1 DLP
3	Epson EH-TW6100	76,5	1.150 €	90 63 64	64	1.920 x 1.080	1.681	176:1 LCD
4	BenQ TH681	74,8	590 €	90 59 58	58	1.920 x 1.080	2.240	237:1 DLP
5	Acer H7550BD	73,1	800 €	83 58 72	72	1.920 x 1.080	1.571	155:1 DLP
6	LG PF80G	72,2	1.050 €	87 55 60	60	1.920 x 1.080	431	154:1 DLP
7	Epson EH-TW5200	70,3	620 €	82 67 41	41	1.920 x 1.080	1.409	115:1 LCD
8	Acer H6510BD	69,1	560 €	82 57 50	50	1.920 x 1.080	1.894	163:1 DLP
9	LG PG60G	65	630 €	74 60 45	45	1.280 x 800	162	133:1 DLP
10	Infocus IN118HDxc	59,1	530 €	73 50 36	36	1.920 x 1.080	901	81:1 DLP

TABLETLER

Sıra	Ürün	Toplam puan	Kullanım (%50) Fiyat (yak.)	Donanım özellikleri Ergonomi (%20)	Pili süresi (internet, saat)	Ekran boyutu (inç)	Ekran boyutu (inç)
1	Apple iPad Air 2 LTE 128GB (MH1G2FD/A)	89,9	770 €	100 96 60	87	5:31	9.7
2	Apple iPad mini 3 LTE 128GB (MGJ2FD/A)	88,3	700 €	99 84 68	81	6:32	7.9
3	Dell Venue 8 (7840)	86,7	410 €	89 89 94	57	9:49	8.4
4	Apple iPad mini Retina WiFi + 4G 128GB	87,6	630 €	99 85 68	77	6:41	7.9
5	HTC Google Nexus 9 16GBWiFi	87,5	400 €	95 100 65	73	7:21	8.9
6	Apple iPad Air 128GB 4G	87,2	720 €	99 89 60	77	6:05	9.7
7	Sony Xperia Z4 Tablet LTE	85,7	650 €	92 98 59	86	5:56	10.1
8	Samsung Galaxy Tab S 8.4 16GB LTE (SM-T705)	84,9	430 €	88 86 80	87	7:19	8.4
9	Apple iPad mini 64GB 4G	85	400 €	100 68 72	69	5:59	7.9
10	Sony Xperia Z3 Tablet Compact LTE 16GB (SGP621)	84,7	450 €	88 86 71	95	5:55	8

CEP TELEFONLARI

Sıra	Ürün	Toplam puan	Donanım özellikleri Ergonomi (%30)	Pili ömrü (%20)	Telefon ve kamera Dijital kamera (%15)	Ekran boyutu (inç)	Ekran boyutu (inç)	Kamera (megapiksel)	WLAN (802.11)	Pili süresi
1	Samsung Gal. S6 E. 32GB	96,2	750 €	99 90 94	96	99	100	5.1	8:05	15.9
2	Samsung Galaxy S6 32GB	96,2	590 €	100 90 97	96	99	93	5.1	8:34	15.9
3	LG G4	94,5	610 €	94 95 90	94	100	97	5.5	8:14	15.9
4	Samsung Galaxy Note 4	94	580 €	94 96 92	92	90	99	5.7	7:55	20.7
5	Sony Xperia Z3 compact	93,4	360 €	96 95 90	92	85	99	4.6	8:23	20.2
6	HTC One M9	92,8	620 €	95 95 82	96	88	100	5	6:30	20.7
7	Sony Xperia Z3+	92,1	700 €	96 100 79	96	79	92	5.2	6:25	15.9
8	Samsung Galaxy Note Edge	91,9	670 €	92 98 87	92	90	88	5.6	7:03	15.9
9	Sony Xperia Z3	91,8	460 €	95 96 82	98	81	93	5.2	6:40	4.1
10	Samsung Galaxy S5	91,5	420 €	93 96 92	90	83	88	5.1	8:30	12.8

TELEVİZYON LCD/PLAZMA, 42 İNÇ KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi Fiyat (yak.)	Donanım özellikleri Ergonomi (%25)	Kontrast (satarç tahası)	Parlaklık (cd/m2)	Ekran boyutu (inç)	HDMI
1	Samsung UE40F6470	95,8	690 €	98 100 91	174:1	319	4	40
2	Toshiba 42M7463DG	94,9	630 €	100 89 88	182:1	632	4	42
3	Samsung UE40H6470	94,3	530 €	93 96 100	196:1	258	4	40
4	Panasonic TX-39ASW654	90,6	540 €	87 92 96	204:1	313	3	39
5	Toshiba 40L7363DG	88,5	550 €	95 83 78	172:1	282	4	40
6	Sony KDL-42W705B	84,5	550 €	82 83 96	205:1	263	4	42
7	Grundig 42VLE983BL	81,8	600 €	89 78 63	132:1	239	4	42
8	Toshiba 39L4363D	79,1	570 €	80 80 66	176:1	249	4	39
9	Sony KDL-32R405C	72	340 €	81 54 63	177:1	348	2	32
10	Toshiba 32L2434DG	68,6	370 €	79 48 60	173:1	217	2	32

TELEVİZYON LCD/UHD

Sıra	Ürün	Toplam puan	Görüntü kalitesi Fiyat (yak.)	Donanım özellikleri Ergonomi (%25)	Kontrast (satarç tahası)	Parlaklık (cd/m2)	Ekran boyutu (inç)	HDMI
1	Samsung UE65JS9590	92,9	5,300 €	99 90 86	215:1	369	4	65
2	Samsung UE65HU8500	92	3,000 €	95 91 87	187:1	207	4	65
3	Samsung UE65JS9090	91,5	4,250 €	97 86 86	213:1	356	4	65
4	Panasonic TX-65AXW904	91,4	5,000 €	94 100 82	201:1	409	4	65
5	Sony KD-65X9005B	90,8	3,450 €	98 80 92	222:1	438	4	65
6	LG 65UB950V	90,7	2,000 €	95 87 89	169:1	261	4	65
7	LG 65UF850V	90,2	2,550 €	100 78 87	168:1	200	3	65
8	LG 55UB850V	90,2	1,100 €	99 76 95	129:1	231	4	55
9	Philips 49PUS7909	89,9	890 €	91 94 87	161:1	306	4	49
10	Samsung UE55F9090	89,5	2,300 €	92 90 100	208:1	348	4	55

SABİT DİSKLER SSD, 256 GB'A KADAR

Sıra	Ürün	Toplam puan	Erişim süresi (%40) Fiyat (yak.)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştırılabilir veri transfer hızı okuma/yazma (MB/s)
1	Samsung 850 EVO 250GB (MZ-75E250B)	95,3	110 €	95 91 99	96	541/359
2	Plextor M6V 256GB (PX-256M6V)	94,8	130 €	94 92 97	100	553/355
3	Samsung 840 Pro 256GB (MZ-7PD256)	94,5	200 €	95 91 100	89	520/443
4	Plextor M6 Pro 256GB (PX-256M6Pro)	93,7	160 €	97 86 99	84	543/495
5	Samsung 850 PRO 256GB (MZ-7KE256)	91,5	140 €	97 78 100	83	538/513
6	Adata Premier SP610 256GB (ASP610SS-256GM)	90,5	100 €	89 84 96	100	537/297
7	Intel 730 Series 240GB (SSDSC2BP240G4)	90	170 €	90 100 96	50	544/286
8	Samsung 840 EVO 250GB (MZ-7TE250BW)	88,9	120 €	95 74 97	81	544/329
9	GoodRAM Iridium Pro (SSDPR-IRIDPRO-240)	87,3	170 €	100 57 97	87	554/537
10	Crucial MX100 256GB (CT256MX100SSD1)	85,6	110 €	90 77 97	61	531/346

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

SABİT DİSKLER SSD, 257 GB ÜZERİ

Sıra	Ürün	Toplam puan	Erişim süresi (%40) Fiyat (yak.)	Pratik test (%25)	Güç tüketimi (%10)	Sıkıştırılabilir veri transfer hızı okuma/yazma (MB/s)
1	Samsung 850 EVO 2TB (MZ-75E2T0)	98,1	800 €	99 100 100	84	548/525
2	Samsung 840 EVO 1TB (MZ-7TE1T0BW)	96	440 €	97 97 98	86	527/511
3	Samsung 850 PRO 1TB (MZ-7KE1T0)	95,7	480 €	99 92 100	81	546/522
4	Samsung 850 EVO 500GB (MZ-75E500B)	94,4	180 €	98 83 99	96	540/520
5	Samsung 850 PRO 512GB (MZ-7KE512)	93,8	250 €	100 82 100	85	551/526
6	Samsung 850 EVO 1TB (MZ-7TE1T0B)	92,9	360 €	99 84 99	76	543/524
7	Samsung 840 EVO 500GB (MZ-7TE500BW)	91,9	240 €	97 84 98	78	537/462
8	Samsung 840 Pro 512GB (MZ-7PD512)	91,8	350 €	96 75 100	97	518/470
9	Adata Premier SP610 512GB (ASP610SS-512GM)	91,4	200 €	94 79 96	100	537/441
10	OCZ Vector 180 480GB (VTR180-25SAT3-480G)	90,3	260 €	98 79 96	72	542/521

*AĞIRLIKLI ORTALAMA DEĞER

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) ■ VAR □ YOK

İşlemci rehberi

Piyasada satılan işlemci ve grafik yongalarıyla ilgili performans bilgilerini CHIP CPU-GPU rehberinde bulabilirsiniz

Ufuk Yamankılıçoğlu

Intel, masaüstü işlemcilerde de artık 14 nanometre üretim teknolojisine geçiyor. Birkaç hafta önce ilk iki Skylake işlemcisi olan Core i7-6700K ve Core i5-6600K görücüye çıkmıştı. Her ikisi de özellikle fanatik oyuncuların iştahını kabartmak için tasarlanmış. Ancak yeni işlemcilerle birlikte şöyle bir sorun ortaya çıkıyor: Oyun fanatikleri bu işlemcilerle birlikte ayrıca LGA1151 soketli yeni bir anakart satın almak zorundalar. Bu işlemcilerin ayrıntılı testini önümüzdeki sayıda bulacaksınız.

Buna karşın gerçek 14 nanometre öncülleri, masaüstü işlemciler için Broadwell platformunun ilk iki temsilcisini test parkurlarımızda konuk ettik. Özellikle entegre grafik birimi Iris Pro Graphics 6200, her iki

en güçlü Broadwell masaüstü işlemcileri olan 7. sıradaki Intel Core i7-5775C'yi ve 11. sıradaki Core i5-5675C'yi ilginç bir seçenek haline getiriyor. Grafik yongası Intel'de ilk kez kendi belleğiyle birlikte geliyor: 128 MB eDRAM'e sahip. Bu durum 3,3 GHz (Turbo modda: 3,7 GHz) ve

3,1 GHz (Turbo modda: 3,6 GHz) saat frekansı ile çalışan her iki Broadwell işlemcinin özellikle oyunlarda iyi bir performans vermesini sağlıyor. Rakiplerine göre açıkça üstün olan grafik performansını, amiral gemisi i7-5775C'nin benchmark değerlerinde gözlemlemek mümkün: 3DMark Vantage 1.0.2'de 13.629 puan ve Resident

Evil 5'te 106,4 fps. i5-5675C'nin de bundan hiç aşağı kalır yanı yok. 14 nanometre

mimarisinin güç tüketimi üzerinde de olumlu bir etkisi var: 65 watt TDP ile her iki Broadwell de görece düşük güç tüketiyor.

Grafik yongaları Bu ay listemizdeki tek yeni işlemci AMD'nin yeni bir üst seviye GPU'su. 7. sıradaki Radeon R9 390X'i üretici, 10. sıradaki R9 290X'in takipçisi olarak konumlandırıyor ve bu modeli iki katı GDDR5 bellekle (4 yerine 8 GB) ve biraz daha yüksek yonga ve bellek frekansı ile sunuyor. Buradan sağlanan düşük performans artışının 140 dolar'lık fiyat farkına ve daha yüksek bir güç tüketimine (250 yerine 275 watt) değip değmeyeceğine alıcının karar vermesi gerekiyor. uyaman@chip.com.tr

Masaüstü

Sıra	İşlemci	Fiyat-performans puanı	Yaklaşık fiyat	CPU performansı	CPU frekansı / Turbo-Mod (GHz)	Thread sayısı	CPU Cache (KB)	L2-Cache (KB)	L3-Cache (KB)	Üretim mimarisi (nm)	Cinebench R11.5 64 Bit	WinRAR x64 4.01 64 Bit	TrueCrypt 7.1 AES-128 (MB/s)	GPU performansı	3DMark Vantage 1.0.2 Perf.	Resident Evil 5 12x10 (fps)
1	Intel Core i7-5960X	1095	100	57.2	2011-3	8/16	3,0	3,5	8 x 256	20.480	22	140	15,00	6.076	454	-
2	Intel Core i7-4960X	1020	87,9	41,7	2011	6/12	3,6	4,0	6 x 256	15.360	22	130	12,09	4.569	370	-
3	Intel Core i7-5930K	595	87,7	71,0	2011-3	6/12	3,5	3,7	6 x 256	15.360	22	140	11,78	4.281	351	-
4	Intel Core i7-5820K	400	86,1	100,0	2011-3	6/12	3,3	3,6	6 x 256	15.360	22	140	11,74	4.281	340	-
5	Intel Core i7-4790K	330	75,5	81,7	1150	4/8	4,0	4,4	4 x 256	8.192	22	88	9,64	3.681	270	46,2
6	Intel Core i7-4770	310	73,0	78,6	1150	4/8	3,4	3,9	4 x 256	8.192	22	84	8,57	3.611	253	46,1
7	Intel Core i7-5775C	405	70,1	53,3	1150	4/8	3,3	3,7	4 x 256	6.144	14	65	8,29	4.910	240	100
8	AMD FX-9590	225	66,0	80,1	AM3+	8/8	4,7	5,0	4 x 2.048	8.192	32	220	7,79	4.810	300	-
9	Intel Core i5-4690	225	63,6	71,6	1150	4/4	3,5	3,9	4 x 256	6.144	22	84	6,69	3.415	193	44,3
10	AMD FX-9370	190	62,7	81,3	AM3+	8/8	4,4	4,7	4 x 2.048	8.192	32	220	7,35	4.742	280	-
11	Intel Core i5-5675C	57,2	60,8	46,2	1150	4/4	3,1	3,6	4 x 256	4.096	14	65	6,69	4.722	182	97,6
12	AMD FX-8350	41,7	59,5	73,3	AM3+	8/8	4,0	4,2	4 x 2.048	8.192	32	125	6,95	4.702	259	-
13	Intel Core i5-4590	71,0	58,9	62,5	1150	4/4	3,3	3,7	4 x 256	6.144	22	84	6,11	3.414	173	42,1
14	AMD FX-8320	100,0	57,0	80,0	AM3+	8/8	3,5	4,0	4 x 2.048	8.192	32	125	6,42	4.665	244	-
15	Intel Core i5-4460	81,7	54,3	55,7	1150	4/4	3,2	3,4	4 x 256	6.144	22	84	5,53	3.213	159	39,3
16	AMD FX-8370E	78,6	50,9	40,3	AM3+	8/8	3,3	4,3	4 x 2.048	8.192	32	95	5,71	2.851	214	-
17	AMD FX-6350	53,3	49,0	56,7	AM3+	6/6	3,9	4,2	3 x 2.048	8.192	32	125	5,05	3.752	188	-
18	AMD FX-6300	80,1	45,2	55,1	AM3+	6/6	3,5	4,1	3 x 2.048	8.192	32	95	4,54	3.599	170	-
19	Intel Core i3-4360	71,6	43,7	34,9	1150	2/4	3,7	3,7	2 x 256	4.096	22	54	4,02	2.806	119	39,5
20	Intel Core i3-4150	81,3	41,9	41,9	1150	2/4	3,5	3,5	2 x 256	3.072	22	54	3,75	1.999	112	35,9
21	AMD FX-4350	90	40,1	44,9	AM3+	4/4	4,2	4,3	2 x 2.048	4.096	32	125	3,62	2.870	134	-
22	AMD A10-7850K	140	39,3	27,2	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	-	28	95	3,60	2.338	155	62,4
23	AMD Athlon X4 860K	80	38,7	45,4	FM2+	4/4	3,7	4,0	2 x 2.048	-	28	95	3,56	2.428	155	-
24	AMD A10-7800	130	38,2	26,9	FM2+	4/4	3,5	3,9	2 x 2.048	-	28	65	3,43	2.333	151	63,0
25	AMD FX-4300	85	37,1	37,6	AM3+	4/4	3,8	4,0	2 x 2.048	4.096	32	95	3,29	2.576	122	-
26	AMD A8-7600	95	36,8	32,9	FM2+	4/4	3,1	3,8	2 x 2.048	-	28	65	3,36	2.108	148	58,0
27	Intel Pentium G3450	80	33,9	30,5	1150	2/2	3,4	3,4	2 x 256	3.072	22	53	2,89	1.778	69,5	25,2
28	AMD A8-5500	105	31,5	18,7	FM2+	4/4	3,2	3,7	2 x 2.048	-	32	65	2,81	2.144	111	42,8
29	Intel Celeron G1850	55	29,7	29,8	1150	2/2	2,9	2,9	2 x 256	2.048	22	53	2,46	1.545	59,1	22,9
30	AMD A4-6300	45	20,9	12,7	FM2+	2/2	3,7	3,9	1.024	-	32	65	1,52	855	60,6	22,1

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100) — GRAFİK YONGASI YOK

Mobil

Model

Sıra	İşlemci	Çekirdek kodu	Performans puanı	CPU çekirdek/thread sayısı	CPU frekansı (GHz)	Üretim süreci (nm)	Maks. Güç tüketimi (TDP watt)	Cinebench R15 CPU Score (puan)	Cinebench R15 CPU Score (K8)	PCMark 7 Computation Score (puan)	GPU performans indeksi	Grafik yongaşı	3DMark: Cloud Gate Score	3DMark: Cloud Gate Graphics Score	Cinebench R15 OpenGL (fps)	Cinebench R15 OpenCL (fps)				
1	Intel Core i7-4710HQ	Haswell	100	4/8	2,50	3,50	22	47	1.024	6.144	632	136	20.748	100	Intel HD Graphics 4600	6.879	7.031	30,68	30,47	32,07
2	Intel Core i7-4712MQ	Haswell	92,7	4/8	2,30	3,30	22	37	1.024	6.144	592	128	15.383	80,3	Intel HD Graphics 4600	5.698	5.710	24,53	25,13	24,12
3	Intel Core i7-4702MQ	Haswell	91,8	4/8	2,20	3,20	22	37	1.024	6.144	584	124	17.178	95,6	Intel HD Graphics 4600	6.521	6.827	29,81	29,56	29,52
4	Intel Core i5-4210M	Haswell	54,7	2/4	2,60	3,20	22	37	512	3.072	307	124	17.669	91,7	Intel HD Graphics 4600	5.407	6.817	29,67	29,61	28,81
5	Intel Core i7-5600U	Broadwell	54,6	2/4	2,60	3,20	14	15	512	4.096	302	131	18.030	94,0	Intel HD Graphics 5500	5.561	6.851	31,23	28,48	31,06
6	Intel Core i7-5500U	Broadwell	53,8	2/4	2,40	3,00	14	15	512	4.096	302	122	17.272	94,8	Intel HD Graphics 5500	5.573	6.846	29,95	29,59	32,50
7	Intel Core i7-4510U	Haswell	51,1	2/4	2,00	3,10	22	15	512	4.096	283	121	17.021	78,0	Intel HD Graphics 4400	4.540	5.801	27,41	23,36	24,26
8	Intel Core i5-5200U	Broadwell	46,8	2/4	2,20	2,70	14	15	512	3.072	260	109	15.837	75,0	Intel HD Graphics 5500	4.319	5.054	21,88	22,08	30,97
9	Intel Core i5-5250U	Broadwell	46,6	2/4	1,60	2,70	14	15	512	3.072	261	103	16.174	97,5	Intel HD Graphics 6000	5.529	7.386	31,50	32,76	29,85
10	Intel Core i5-4300U	Haswell	45,6	2/4	1,90	2,90	22	15	512	3.072	260	112	9.994	63,9	Intel HD Graphics 4400	4.104	4.907	20,93	21,75	16,46
11	Intel Core i3-4100M	Haswell	43,7	2/4	2,50	2,50	22	37	512	3.072	251	91	13.353	70,2	Intel HD Graphics 4600	4.218	5.212	22,24	23,10	21,76
12	Intel Core i5-4210U	Haswell	43,2	2/4	1,70	2,70	22	15	512	3.072	237	103	15.607	77,0	Intel HD Graphics 4400	4.467	5.821	25,19	25,44	23,19
13	Intel Core i3-3110M	Ivy Bridge	37,9	2/4	2,40	2,40	22	35	512	3.072	214	82	12.721	48,8	Intel HD Graphics 4000	3.179	3.585	14,99	16,23	14,47
14	Intel Core i3-5005U	Broadwell	36,1	2/4	2,00	2,00	14	15	512	3.072	208	83	8.302	67,8	Intel HD Graphics 5500	3.940	4.946	21,63	21,38	22,78
15	Intel Core i3-4158U	Haswell	35,3	2/4	2,00	2,00	22	28	512	3.072	201	72	12.365	65,5	Intel Iris Graphics 5100	3.803	4.806	20,38	21,44	21,71
16	Intel Core M-5Y10	Broadwell	34,1	2/4	0,80	2,00	14	4,5	512	4.096	186	83	12.439	62,0	Intel HD Graphics 5300	3.692	4.487	20,74	18,22	20,68
17	Intel Core i3-4030U	Haswell	34,0	2/4	1,90	1,90	22	15	512	3.072	191	75	11.670	64,0	Intel HD Graphics 4400	3.638	4.815	20,64	21,25	19,91
18	Intel Core M-5Y71	Broadwell	32,2	2/4	1,20	2,90	14	4,5	512	4.096	177	68	13.897	57,5	Intel HD Graphics 5300	3.451	4.232	19,05	17,80	18,26
19	Intel Core i3-4010U	Haswell	30,9	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	172	68	11.405	65,4	Intel HD Graphics 4400	3.554	4.996	21,40	22,06	20,26
20	Intel Core i3-4005U	Haswell	30,8	2/4	1,70	1,70	22	15	512	3.072	171	68	11.548	62,1	Intel HD Graphics 4400	3.411	4.733	20,23	20,94	19,17
21	Intel Core i5-4202Y	Haswell	30,6	2/4	1,60	2,00	22	11,5	512	3.072	168	68	12.564	55,4	Intel HD Graphics 4200	3.182	4.123	18,88	17,10	17,54
22	Intel Core M-5Y51	Broadwell	29,7	2/4	1,10	2,60	14	4,5	512	4.096	161	66	13.229	67,8	Intel HD Graphics 5300	4.033	5.124	23,67	21,05	19,81
23	AMD A10-5745M	Richland	29,1	4/4	2,10	2,90	32	25	4.096	-	175	61	4.587	70,2	AMD Radeon HD 8610G	3.738	5.299	21,91	24,29	22,8
24	AMD A8-6410	Beema	27,6	4/4	2,00	2,40	28	15	2.048	-	167	49	6.352	46,7	AMD Radeon R5 Graphics	2.881	3.277	13,87	14,65	16,67
25	Intel Core M-5Y70	Broadwell	27,5	2/4	1,10	2,60	14	4,5	512	4.096	151	59	11.936	46,8	Intel HD Graphics 5300	2.648	3.177	14,49	13,20	19,17
26	Intel Pentium N3540	Bay Trail-M	26,3	4/4	2,16	2,66	22	7,5	2.048	-	159	43	7.079	21,8	Intel HD Graphics	1.595	1.352	6,69	6,63	6,54
27	Intel Pentium N3520	Bay Trail-M	23,9	4/4	2,16	2,42	22	7,5	2.048	-	146	38	5.999	22,0	Intel HD Graphics	1.620	1.595	7,25	6,65	5,90
28	Intel Celeron N2930	Bay Trail-M	21,2	4/4	1,83	2,16	22	7,5	2.048	-	127	35	6.493	20,7	Intel HD Graphics	1.499	1.491	6,49	6,47	5,90
29	Intel Atom x7-28700	Cherry Trail	18,9	4/4	1,60	2,40	14	2	2.048	-	107	36	7.621	41,5	Intel HD Graphics	2.494	2.922	12,20	13,25	14,95
30	Intel Celeron 2961Y	Haswell	16,2	2/2	1,10	1,10	22	6	512	2.048	82	43	8.329	37,6	Intel HD Graphics	1.783	2.884	12,46	12,62	12,64

CHIP TAVSİYE

CHIP TAVSİYE

² SHARED MEMORY GRAFİKTE ÇALIŞMA SÜRESİ, HIZLI GRAFİK YONGALARI SÜREYİ %40'A KADAR AZALTABİLİYOR

Grafik

Grafik

Sıra

Grafik yongası

Yaklaşık fiyat (\$+KDV)

Performans puanı

Yonga frekansı (MHz)

Shader frekansı (MHz)

Bellek bağlantısı (MHz)

Bellek bağlantısı (Bit)

Unified Shader

Transistör sayısı

Mimarî (nm)

Maksimum güç tüketimi (TDP, Watt)

3DMark 11 Extreme

Cyris Warhead 2560 8AA (fps)

Direct 3 1920 8AA (fps)

Heaven Benchmark 1920 4AA 16AF DX11 (fps)

1	AMD Radeon R9 295X2	2 x 4.096/GDDR5	1175	100	33,6	1.018	5.000	2 x 512	2 x 2.816	28	2 x 6.200	500	8.009	12.935	55,58	156,17	135,8	
2	nVidia GeForce GTX 980 Ti	6.144/GDDR5	820	98,9	47,6	1.102	7.010	384	2.816	28	8.000	250	7.477	12.489	69,13	166,24	119,6	
3	nVidia GeForce GTX Titan Z	2 x 6.144/GDDR5	1550	96,9	24,7	706	7.010	2 x 384	2 x 2.880	28	2 x 7.100	375	7.488	11.808	68,77	152,94	124,2	
4	nVidia GeForce GTX Titan X	12.288/GDDR5	1270	95,4	29,7	1.000	7.012	384	3.072	28	8.000	250	7.224	12.176	65,60	160,87	115,0	
5	AMD Radeon R9 Fury X	4.096/HBM	735	87,9	47,2	1.050	1.000	4.096	4.096	28	8.900	275	6.122	11.449	63,81	144,77	110,9	
6	nVidia GeForce GTX 980	4.096/GDDR5	540	77,6	56,8	1.127	7.012	256	2.048	28	5.200	165	5.633	10.091	48,38	151,67	90,4	
7	AMD Radeon R9 390X	8.192/GDDR5	485	76,6	62,4	1.055	6.000	512	2.816	28	6.200	275	4.853	10.075	53,85	142,75	98,0	
8	nVidia GeForce GTX Titan Black	6.144/GDDR5	1000	70,3	27,8	889	7.000	384	2.880	28	7.100	250	5.219	9.326	45,29	130,36	79,3	
9	nVidia GeForce GTX 970	4.096/GDDR5	360	68,5	75,2	1.051	7.010	256	1.664	28	5.200	145	4.884	9.004	43,75	139,49	75,6	
10	AMD Radeon R9 290X	4.096/GDDR5	345	68,2	78,1	1.030	5.000	512	2.816	28	6.200	250	4.600	8.934	48,49	131,77	78,5	
CHIP TAVSİYE	11	AMD Radeon R9 280X	3.072/GDDR5	250	57,2	90,4	1.100	6.400	384	2.048	28	4.313	190	3.654	7.678	38,73	112,06	69,6
12	nVidia GeForce GTX 770	2.048/GDDR5	300	50,4	66,4	1.059	7.012	256	1.536	28	3.540	230	3.594	6.666	34,61	96,45	55,3	
CHIP TAVSİYE	13	AMD Radeon R9 285	2.048/GDDR5	190	48,1	100,0	918	5.500	256	1.792	28	5.000	190	2.829	6.567	28,54	109,57	58,4
14	AMD Radeon R9 280	3.072/GDDR5	205	45,5	87,7	953	5.000	384	1.792	28	4.313	200	2.910	6.308	31,23	92,32	49,8	
15	nVidia GeForce GTX 760	2.048/GDDR5	275	43,2	62,1	1.059	6.212	256	1.152	28	3.540	170	2.973	5.619	29,62	86,04	48,9	
16	AMD Radeon R9 270X	2.048/GDDR5	190	41,2	85,7	1.070	5.600	256	1.280	28	2.800	180	2.506	5.471	27,15	85,74	51,6	
17	nVidia GeForce GTX 660	2.048/GDDR5	160	36,2	89,4	1.072	6.108	192	960	28	2.540	140	2.395	5.235	23,92	69,43	39,3	
18	AMD Radeon R9 270	2.048/GDDR5	165	34,3	82,1	900	5.600	256	1.280	28	2.800	150	2.171	4.800	22,28	71,87	38,0	
CHIP TAVSİYE	19	AMD Radeon R7 265	2.048/GDDR5	135	32,3	94,5	925	5.600	256	1.024	28	2.800	150	1.929	4.481	23,03	66,43	36,3
20	nVidia GeForce GTX 650 Ti Boost	2.048/GDDR5	130	29,4	89,3	1.020	6.008	192	768	28	2.540	140	1.949	3.767	20,16	58,65	35,3	
CHIP TAVSİYE	21	AMD Radeon R7 260X	2.048/GDDR5	120	27,4	90,2	1.160	6.600	128	896	28	2.080	115	1.737	3.772	16,59	57,32	33,2
22	nVidia GeForce GTX 750 Ti	2.048/GDDR5	140	26,2	73,9	1.046	5.400	128	640	28	1.870	60	1.778	3.841	16,22	52,97	26,9	
23	AMD Radeon HD 7790	2.048/GDDR5	150	25,9	68,2	1.050	6.400	128	896	28	2.080	85	1.621	3.563	16,00	53,00	32,0	
24	nVidia GeForce GTX 750	1.024/GDDR5	105	23,4	88,0	1.033	5.010	128	512	28	1.870	55	1.568	3.406	14,78	46,66	24,6	
25	nVidia GeForce GTX 650 Ti	1.024/GDDR5	135	21,3	62,3	928	5.400	128	768	28	2.540	110	1.449	3.066	12,67	42,22	23,7	
26	AMD Radeon R7 250X	1.024/GDDR5	115	17,6	60,5	1.000	4.500	128	640	28	1.500	80	1.239	2.794	4,70	43,57	18,4	
27	AMD Radeon R7 250	1.024/GDDR5	95	13,3	55,3	800	4.500	128	512	28	1.500	55	898	2.097	4,07	30,96	15,5	
28	nVidia GeForce GT 720	2.048/GDDR3	45	4,6	40,4	797	1.600	64	192	28	1.020	19	304	603	2,45	12,89	4,1	
29	nVidia GeForce GT 620	2.048/GDDR3	50	4,3	34,0	700	1.820	64	96	40	585	49	291	543	2,00	13,00	4,0	
30	AMD Radeon R5 230	2.048/GDDR3	70	2,9	16,4	625	1.334	64	160	40	370	19	164	327	1,61	12,81	1,0	

■ ZİRVE SINIFI (100-90) ■ ÜST SINIF (89-75) ■ ORTA SINIF (74-45) ■ TAVSİYE EDİLMEZ (44-0)
TÜM DEĞERLER PUANLANMIŞTIR (MAKS. 100)

CHIP fiyat barometresi

CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz dokuz aygıt sınıfı için fiyat TAHMİNleri ve üç farklı fiyat sınıfındaki dizüstü tavsiyelerini yayınlıyor

GİRİŞ SEVİYESİ
(YAKLAŞIK 445 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo Flex 2 59-433512
İŞLEMCI	Intel Core i3 4030U (1,8 GHz)
RAM	4 GB (maks. 8 GB)
GRAFİK YONGASI	Intel HD Graphics (IGP)
EKRAN	14 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	yok
PİL SÜRESİ *	3:55/5:49 saat

GENEL ÇÖZÜM
(YAKLAŞIK 470 DOLAR)

TAVSİYE	Lenovo G5070-59431718
İŞLEMCI	Intel Core i5-4210U (1,7 GHz)
RAM	8 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	AMD R5 M230
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Windows 8.1 (64 bit)
SABİT DİSK	500 GB (SSHD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	8:24/11:33 saat

MULTIMEDYA
(YAKLAŞIK 630 DOLAR)

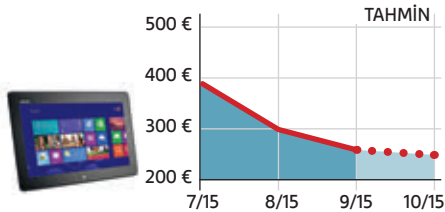
TAVSİYE	ASUS K555LB-X0108D
İŞLEMCI	Intel Core i5-5200U (2,2 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 8 GB)
GRAFİK YONGASI	NVIDIA GeForce 940M
EKRAN	15,6 inç, 1.366 x 768 piksel
İŞLETİM SİSTEMİ	Free DOS
SABİT DİSK	500 GB (HDD)
OPTİK SÜRÜCÜ	DVD yazıcı
PİL SÜRESİ *	3:55/8:56 saat

* TAM YÜKTE/OFFICE

TAHMİN: Fiyatlar böyle gelişiyor

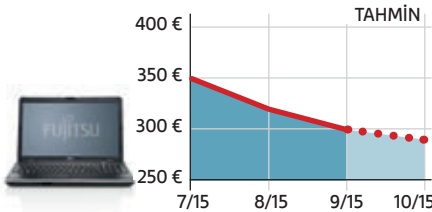
Asus VivoTab Smart LTE

Tabletin fiyatı dört ayda yarı yarıya düştü ve şimdi sabitlenmiş görünüyor.

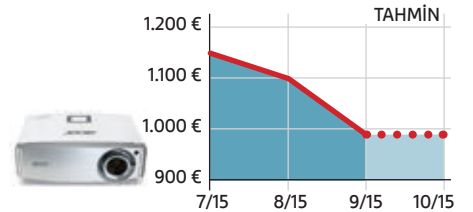
Fujitsu Lifebook A512 2020M

A5120M72A7DE: Dizüstünün fiyatı birkaç duraksamanın dışında devamlı düştü.

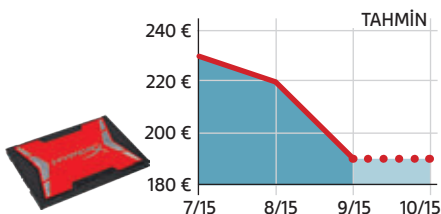
Acer H9505BD

Bu projekteördeki fiyat aralığı 1.000 Euro ile 1.500 Euro arasında değişiyor.

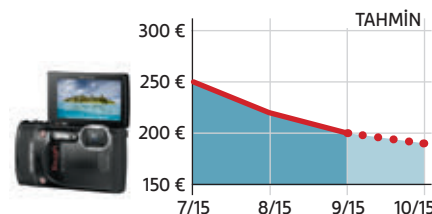
Kingston HyperX Savage

SHSS37A/480G: Kısa süreliğine SSD'nin fiyatı 180 Euro civarına düştü

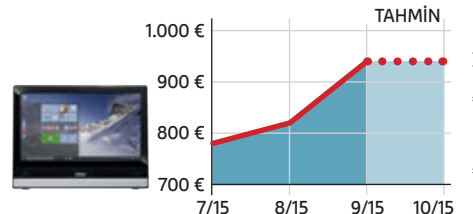
Olympus TG-850

Fotoğraf makinesi çoğunlukla siyah renkte bulunuyor, beyaz ve gümüş rengi az.

MSI Adora22

2M-S54218G1TOS81MGMX: Bu komple PC şimdi piyasaya çıkış fiyatından daha pahalı.

FOTOĞRAFLAR: ÜRETİCİ

Ekonomik (Ofis) PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Pentium G3220	55
CPU fanı	Intel stok fan	0
Anakart	MSI H81M-P33	50
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	30
Ekran kartı	Tümleşik (CPU'da)	0
Sabit disk	SanDisk 64 GB SSD	40
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		240

HTPC (Ev sineması)

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD A6-6400K	50
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	GIGABYTE GA-F2A88XM-DS2	65
RAM	Kingston DDR3 1600 Mhz 4GB (2x2GB)	30
Ekran kartı	AMD HD 8470D (işlemcide)	0
Sabit disk	Seagate 1 TB ST1000DM003	55
Optik sürücü	Slim 8x DVD-RW	20
Kasa	Redrock 106BB 230W Micro ATX	35
Toplam		255

Genel amaçlı PC

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	105
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	Gigabyte GA-970A-UD3P	95
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	70
Ekran kartı	AMD Radeon R7 240	55
Sabit disk	Samsung 850 EVO 120 GB SSD	70
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master CMP-350 350 watt	50
Toplam		460

Giriş seviyesi oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	AMD FX-6300	105
CPU fanı	AMD stok fan	0
Anakart	MSI 970A-G46	85
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	70
Ekran kartı	AMD Radeon R7 265	135
Sabit disk	Samsung 850 EVO 120 GB SSD	70
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		575

Orta seviye oyun PC'si

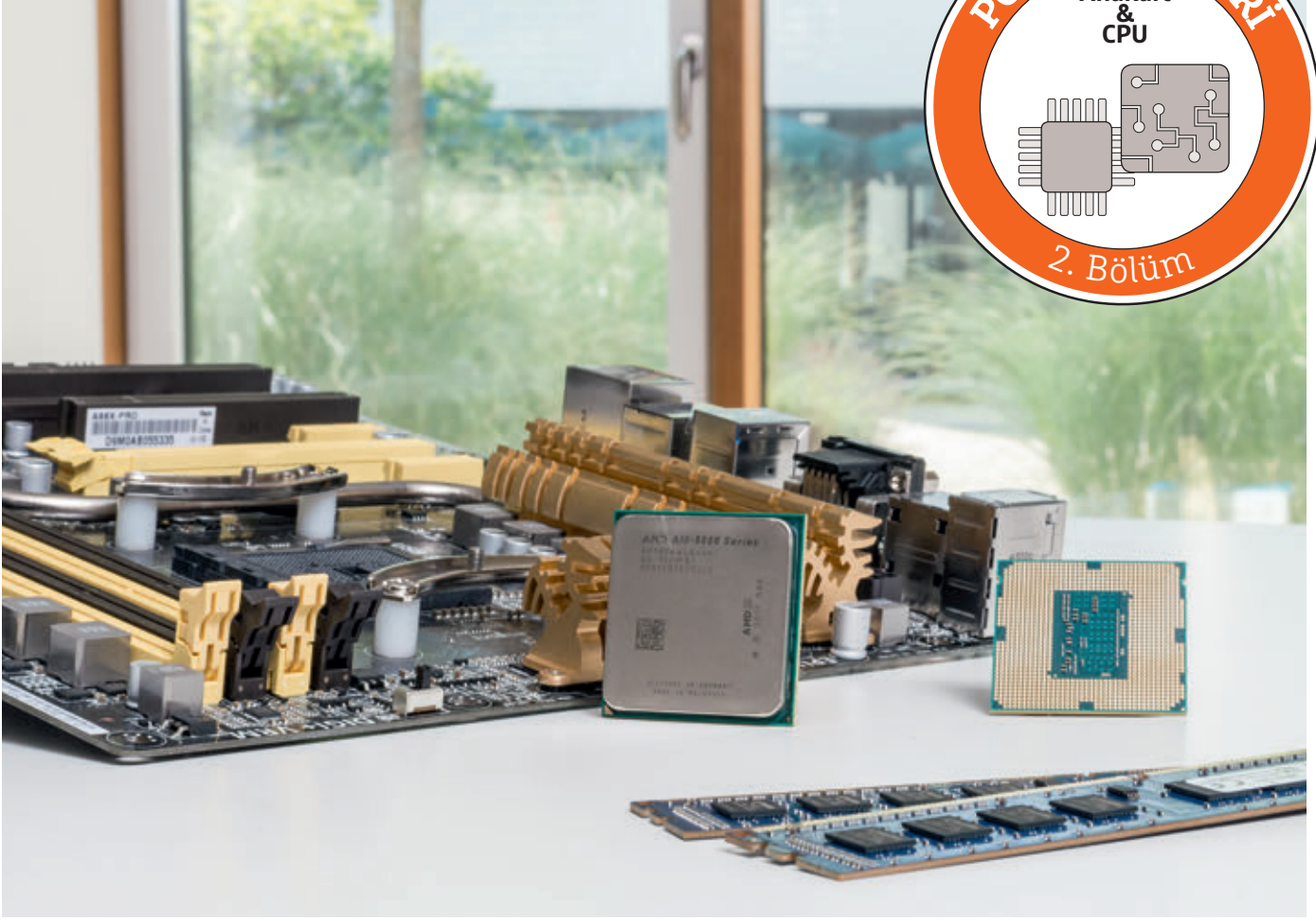
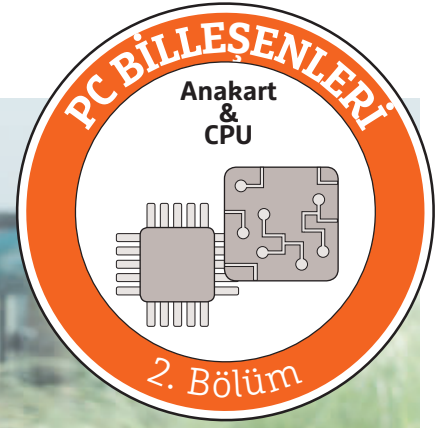
Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i5-4690K	245
CPU fanı	Cooler Master Hyper 412*	55
Anakart	Asus Z87 Plus	140
RAM	Kingston HyperX Beast 2x4 GB 2400MHz	70
Ekran kartı	AMD Radeon R9 280X	250
Sabit disk	Samsung 850 EVO 250 GB SSD	110
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Cooler Master RC-K350 600 Watt	95
Toplam		980

Üst seviye oyun PC'si

Kategori	Bileşen	Fiyat (\$) + KDV
CPU	Intel Core i7-5820K	400
CPU fanı	Noctua NH-U12S	75
Anakart	MSI X99S SLI Plus	270
RAM	Kingston HyperX 16GB (4x4GB) DDR4-2400	175
Ekran kartı	AMD Radeon R9 290	345
Sabit disk	Samsung 850 EVO 500 GB SSD	195
Optik sürücü	24x SATA DVD yazıcı	15
Kasa	Corsair Carbide 400R 750 watt	200
Toplam		1675

*Overclock yapılmıyacaksa stok fan yeterli

Bilgisayarınız için sağlam bir altyapı

Anakart ve işlemci her bilgisayarın en önemli bileşenleridir. Bu yazıda size seçim yaparken nelere dikkat etmeniz gerektiğini anlatacak ve en iyi modelleri tanıtacağız

Ertuğ Aydın / CS

Bilgisayarınızı yenileyecekseniz de, sıfırdan bir bilgisayar toplayacaksanız da fark etmez; işlemci ve anakart en pahalı iki parçadır. Bilgisayarınızın performansını ve genel olarak tüm donanımının en çok etkileyen ikili de bunlardır. Seçenekler oldukça fazladır – Bütçenize ve ihtiyaçlarınıza göre çok fazla sayıda soket (yani işlemci anakart arabirimi) mevcuttur, bunlar platformun hem tipini hem de jenerasyonunu belirler. Her soket içinse, düzinelerce hatta yüzlerce uygun anakart ve işlemci mevcuttur.

Bu konuda biraz ön bilgi her şeyi daha anlaşılır kılacaktır. Sonuçta, bir çok ortalama kullanıcı Intel'in ana akım „socket 1150“ platformuna yönelecektir, ki bu platform en son model Haswell ve Broadwell işlemcilere tekabül eder. Bu modellerin ışığında, kulla-

nıcı sonrasında bütçesine ve ihtiyaçlarına en uygun modeli seçebilecektir. (bknz. sayfa 95) Bu arada Intel'in rakibi AMD artık performans ve daha da ötesinde verimlilik anlamında oldukça geride kaldı- dahili ekran kartlı (APU) tipi işlemciler ancak bazı özel şartlarda tavsiye edebileceğimiz yegane AMD modeli.

Söz konusu anakartlar olunca, içinden çıkılması zor derecede çok seçenekten güncel bir yongaseti seçmek suretiyle (bknz. sayfa 69) başlamalısınız, sonrasında güvenilir bir üretici firma, iyi servis hizmetine ve en iyi fiyata bakabilirsiniz. RAM seçerken de aynı yöntemi kullanmalısınız ama burada her şeyden önce işlemci ile uyumlu olmasına dikkat etmelisiniz. Tüm bileşenler için gerekli kriterleri belirtmenin yanında, farklı bütçeler için işlemci ve anakart tavsiyeleri de vereceğiz.

yorum@chip.com.tr

İŞLEMCI GÜCÜ doğru olmalı

Masaüstü PC işlemcileri söz konusu olunca, Intel'in Haswell jenerasyonu tam olarak doğru tercih gibi duruyor- ve uzun süre bu özelliğini koruması bekleniyor. Aynı derecede hızlı ve daha verimli 'Broadwell' jenerasyonu ise daha çok laptop bilgisayarlar için satışa sunuldu. Sonbahardan sonra, bu iki jenerasyonun da yerlerini yeni 'Skylake' jenerasyonuna bırakmaları bekleniyor, bu jenerasyonun özellikle bilgisayar altyapısı konusunda bazı yenilikler getireceği biliniyor: Yeni „socket 1151“; daha hızlı, daha büyük ve DDR4-RAM'ler ile daha verimli; standart olarak SATA Express'i var ve bu çok daha hızlı SSD performansı sunuyor; ayrıca Skylake laptoplar için kablosuz şarj teknolojisi sunuyor. Fakat tecrübelerimiz bize Skylake işlemci ve anakartların daha fazla sayıda ve daha ekonomik modellerini görebilmek için 2016 başına kadar beklememiz gerektiğini söylüyor.

Kısacası, yeni bir bilgisayar almak için acelesi olmayanlar ve Skylake'in yeni özelliklerinin tadını çıkarmak isteyeler beklemeli – diğer tüm kullanıcılar içinse bir Haswell sistem fazlasıyla yeterli, ki ortalama bir bilgisayarın 5 senelik bir kullanım ömrü olduğu düşünülürse, bu sisteme ucuz, geleceğe hazır ve iyi bir mühendisliğe sahip denebilir. Eski tip soketler için, örneğin 1155, 1156 ve 775 gibi, parçalar hala mevcutsa da, bu bileşenler daha çok yedek parça olarak değerlendirilmeli. Ciddi derecede pahalı olmalarının yanında, Intel'in en üst sınıfına uygun (socket 2011 ve 2011-3) işlemciler, anakartlar ve RAM'ler birçok ev kullanıcısı için gereksiz derecede yüksek performans sunuyorlar.

AMD Intel ile rekabetinde çok ciddi derecede geride kalmış gibi duruyor- AMD'nin en üst seviye AM3+ serisine ait işlemcilerin ve anakartların büyük çoğunluğu 2012 yılından... Aslında muadil AMD FX işlemciler oldukça güçlüler fakat çok ciddi derecede enerji tüketiyorlar. En üst seviye model, AMD FX-9590 (yak. 225 dolar), bir Intel Core i5-4690'dan (yak. 225 dolar) çok az daha iyi bir performans sunuyor, fakat maksimum ısı kaybı 220 watt iken, Intel modelinde bu rakam sadece 84 watt. FM2+ platformu ile, Texaslı üreticilerin en azından ucuz oyun bilgisayarları için tercih edilen bir ürünü olduğunu söylemek yanlış olmaz.

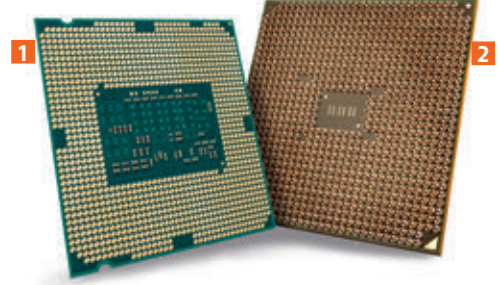
İşlemci tavsiyesi: i5 her gereksinime uygun

Intel'in i3, i5 ve i7 serisi işlemcileri Haswell mimarisine göre üretilmiş ve üretim süreci 64 bit multi core işlemcilerde 22 nm'ye göre ayarlanmış. Anakart ve yongaseti seçiminde ufak farklılıkların özellikle de sonraki aşamalarda ciddi farklar yarattığı kesin: Bizim tüm tavsiyelerimiz 'Haswell Refresh' serisinden, bu serinin seleflerinden farkı biraz daha yüksek saat frekans hızına sahip olması. Farkı tespit etmek için, işlemcinin ismindeki sondan ikinci sayısına bakmalısınız. Haswell Refresh serisi söz konusu olunca, bu sayı 2 birim farkı kadar büyüklüğü ifade eder. Örnek vermek gerekirse, i5-4690 Haswell Refresh serisini ifade ederken, i5-4670 selefi Haswell serisini ifade eder. Genel olarak, dört haneli sayı ne kadar büyükse, işlemci de o derece hızlıdır.

i3, i5 ve i7 modelleri arasındaki en önemli fark, işlemci çekirdeği, kılavuzu ve önbelleğinde (bkz. sağdaki tablo) yatar, bütün bu etkenler kullandığınız yazılıma bağlı olarak performans farklılıklarını etkileyecektir. Örneğin, anlık olarak daha az boyutta çoklu performans gerektiren programlar veya oyunlar söz konusu olunca, çift çekirdekli i3, kendisinden iki ila üç kat daha yavaş

İşlemci soketi: Intel 1150 veya AMD FM2+

Intel'in en son serisi Haswell işlemcileri „socket 1150“ ile uyumludur ve **1** tam olarak bu sayıda pine sahiptir. AMD'nin A10-7870K işlemcisi (dahili bir GPU'su mevcuttur) FM2+ soketine uyar **2** ve 906 pini vardır.

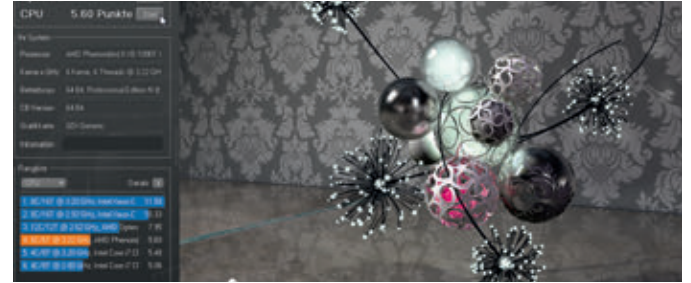
Seriler: Farklı donanımlar

Intel'in i3, i5 ve i7 serileri farklı sayıda çekirdeğe sahip, i3 ve i7 sanal olarak iki katı performans veriyor (hyper-threading sayesinde) fakat i5'te bu özellik yok. AMD A10 ise özellikle grafik işleme özellikleri ile etkileyici.

	Intel Core i3	Intel Core i5	Intel Core i7	AMD A10
Çekirdek/Threads	2/4	4/4	4/8	4/4
Cache	3-4 MByte (L3)	6 MByte (L3)	8 MByte (L3)	4 MByte (L2)
Saat frekansı	3,4-3,8 GHz	3,0-3,5 GHz	3,4-3,6 GHz	3,4-3,9 GHz
Grafik	Intel HD 4400	Intel HD 4600	Intel HD 4600	AMD Radeon R7

Test: İşte bilgisayarınız bu kadar hızlı

Cinebench R11.5 test yazılımını çalıştırın ve sonucu bizim en son tavsiyelerimiz ile karşılaştırın (bkz. aşağıdaki tablo).

CHIP tavsiyesi: İşlemcilerin performansı

Cinebench R11.5 işlemci test yazılımı Intel'in işlemcilerinin performanslarını çok iyi derecede yansıtır. 3D grafik söz konusu olunca (3DMark Vantage), sadece AMD APU gerçek anlamda oyun seviyesini tutturabiliyor.

INTEL CORE I7-4790

INTEL CORE I5-4690

INTEL CORE I3-4150

AMD A10-7870K

■ Cinebench R11.5 (Puan) ■ 3DMark Vantage (Puan)

olan i7'den sadece çok az daha kötü bir performans ortaya koyuyor. Fakat söz konusu paralel çalışan ve kompleks MS Excel işlemleri veya dosya sıkıştırma işlemleri olunca, dört işlemcili i5 ve i7, i3'ten çok ama çok ileride. Ana akım i5 modeli her ihtiyaca uygun, iyi donanımlı, kabul edilebilir ve yaygın uygulamaların önemli bir kısmı için ciddi bir performans sunuyor; biz bu sebeple i5-4690 modelini tavsiye ediyoruz – bu model en büyük ve “geleceğe dayanıklı” model ve bir çok kullanıcı için doğru tercih standart programlar ve oyunlar için, gereksiz özelliklerinden arındırılmış i3 serisi de iyi bir performans sunsa da, özellikle daha fazla güç isteyen programlarda performansı yetersiz kalıyor. Bu tür durumlarda sabırlı olabilenler için Core i3-4150 sadece 110 dolar'lık fiyatıyla iyi bir seçenek ve bu model aynı zamanda bizim de “uygun fiyat” tavsiyemiz. CHIP Top 10 listemizde Core-i işlemciler arasında uzak ara en iyi fiyat performans başarısına sahip olan işlemci, bu modeldir. Eğer ucuz ve iyi bir 3D performansına sahip bir bilgisayar arıyorsanız, tercihiniz AMD A10-7870K olmalı (yak. 150 dolar). Gerçi işlemci gücü i3-4150'den biraz daha az olsa da, entegre 3D ekran kartı ile fark yaratıyor. Sonuç olarak, A10-7870K ucuz ve ekstradan bir ekran kartı gerektirmeyen bir bilgisayar kurmanızı sağlarken GTA V gibi zorlu bir oyunu bile, düşük ayarlarda da olsa çalıştırabiliyor. TDP'si 95 watt olan A10 Intel işlemcilerden çok daha fazla enerji tüketiyor (i3: 54 watt, i5: 84 watt).

DOĞRU ANAKARTI seçin

Tüm bilgisayar bileşenleri için en uygun fiyatlı kaynaklara örnek olarak Hepsiburada, HızlıAl, Vatan Bilgisayar, Eksa, Inventus veya Ereyon gibi online satış siteleri verilebilir. İyi bir online satış sitesi alıcılara çeşitli filtreler sunarak ihtiyaca en uygun bileşeni seçme imkanı tanımalıdır. Anakartınızı bulmak için >>PC ve aksesuarları | Bileşenler| Anakartlar<< yolunu izleyin. „socket-1150“ modelleri ayrı bir alt kategoriye temsil eder ve bu seçmeniz gereken ilk filtredir. Diğer filtreleri kullanarak seçenekleri daha da azaltabilirsiniz.

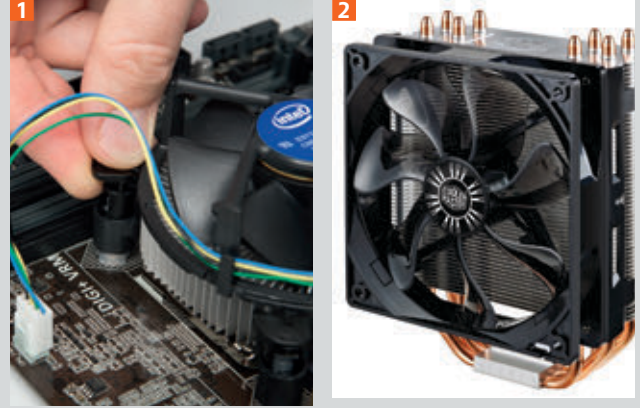
Yongaseti: Üst seviye bir model seçin

“Socket-1150“ sistemi veya „AMD FM2+“ sistemi için, size tavsiyemiz Intel Z97 çip setli veya AMD A88X tipi bir anakart seçmenizdir. Bu ikisi en son seviye ve aynı anda en çok anakart modelini seçmenizi sağlayan modellerdir. Daha ucuz bir yongaseti seçenekler çok da fazla bir tasarruf yapmazlar ve ilerleyen zamanda yeni bir anakart almak zorunluluğundan kendilerini kurtaramazlar.

Bu konuda biraz ön bilgi verelim: Yongaseti merkezi kontrol bileşenidir, işlemci veya diğer bileşenlerin anakart ile iletişimi bu parça aracılığı ile sağlanır. Intel'in „socket 1150“ modeli için çok sayıda model bulunur. 'Hxx' ve 'Zxx', sırasıyla 'orta seviye kullanıcı' ve 'üst seviye kullanıcı' anlamına gelir 'Qxx' (uzaktan kontrol fonksiyonu vb.) ve 'Bxx' (gereksiz özelliklerinden arındırılmış, bared-down) modelleri ise daha çok profesyonel kullanıma uygundur. İsimdeki ilk iki rakam yongaseti jenerasyonunu belirtir: 9x en son jenerasyondur, fakat bir önceki 8x jenerasyonu ile neredeyse tıpa tıpa aynı özelliklere sahiptir- bu durumda Haswell Refresh işlemcileri için bir BIOS güncellemesi gerekli olabilir. İkinci rakam ise kaç adet özelliğin aktif olduğunu belirtir: 'x7' tam anlamıyla bir özgürlüğü ifade ederken, 'x1' tam anlamıyla bir kısıtlamayı ifade eder.

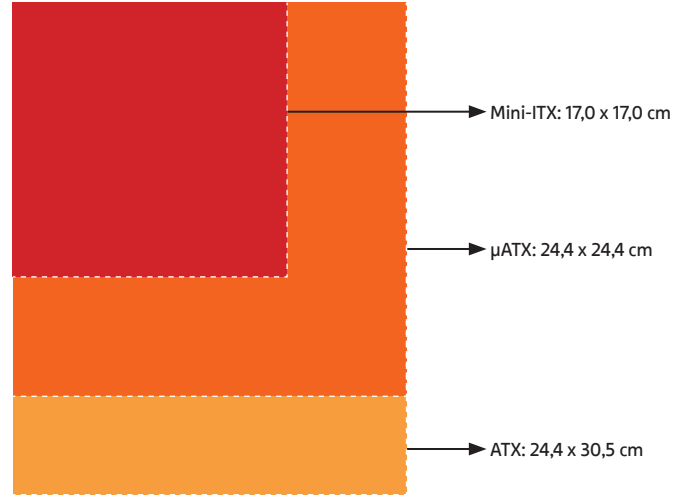
İşlemci soğutma sistemi: 'Kutulu' veya ekstra

Çok az bir fiyat farkı ile, işlemcinizi „kutulu“ versiyonu ile temin edebilirsiniz, **1** bu durumda soğutucusu sağlam fakat gürültülü olacaktır. Ekstra satılan soğutucular, örneğin Cooler Master Hyper 212 EVO gibi **2** (yak. 50 dolar) daha sessizdirler ve soğutma özellikleri çok daha iyidir.

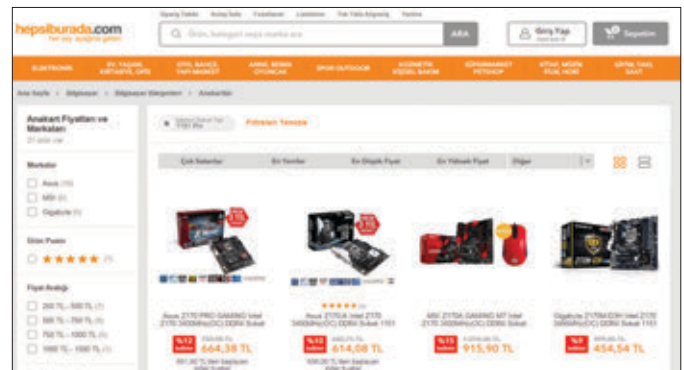
Form faktörü: Mini, orta veya büyük

Standart bir ATX anakart sadece normal ebattaki Midetower kasalara sığar ve farklı tip kartlar için en çok alanı sağlar. µATX anakartlar en ucuzudur ve Mini ITX anakartlar küçük ebatlı PC'ler için idealdir.

Hedefinizi belirleyin: Filtreleri kullanın

yi bir online satış sitesi size kriterlerinizi seçerek ihtimalleri azaltma imkanı sunar. Farklı filtreler kullanarak doğru anakartı bulabilirsiniz.

Form faktörü: Daha küçük daha ucuzdur

Üç boyuttan birini seçerken (bkzn. sağdaki fotoğraf), yani ATX, µATX veya Mini ITX, sizin seçiminizde ilk bakacağınız husus kasanızın boyutudur. Daha ufak versiyonlar her zaman daha büyük kasalara monte edilebilir. Doğru boyutu seçerek, diğer özellikler aynı kalmak üzere, biraz para tasarrufu sağlayabilirsiniz: ATX anakartlar genel olarak en pahalılarıdır, Mini-ITX anakartlar ise az sayıda parçaları olması nedeniyle daha ucuzdurlar. µATX anakartlar ise en uygun fiyatlı olanlardır. Ebat performansı etkilemez. Anakart daha büyük oldukça, kart yuvası sayısı artar. PCI(e) yuvalarında, bunların sayısı en üst seviye oyuncuları etkiler, zira bu kullanıcılar genelde iki adet PCIe-3.0-x16 yuvasına ihtiyaç duyarlar, zira çift ekran kartı kullanırlar. Standart bir kullanıcı için RAM yuvaları daha önemlidir. Mini-ITX (ve bazı ATX ile µATX) anakartlarında bunlardan sadece iki adet bulunur ve bunlar performansı artırmak için çift kanal modunda kullanılmalıdır. Bu nedenle dört RAM yuvası olan modelleri tavsiye ediyoruz. Bunları zamanla ikili 4 GB RAM modülleri ile doldurabilir (bkzn. aşağıdaki tablo) ve iki ek modül ile 16 GB RAM'e kadar çıkabilirsiniz.

Arayüzler: Güncel tutmakta fayda var

USB 3.1 şu an çok fazla işe yaramıyor, zira harici disklerin çoğu çok yavaş fakat bu durum iki üç yıl içinde değişecek. Yani USB 3.1 desteğini görmezden gelmemenizde fayda var – her halükarda, USB 3.0 olmazsa olmaz kabul edilmeli. Ayrıca M.2 ve SATA Express arayüzlerine de dikkat edilmeli – iyi donanımlı Z97 tipi anakartlarda bunlar standart pakette mevcuttur. Biz WLAN adaptörlü anakartlara biraz temkinli yaklaşıyoruz. Üreticiler 'WLAN-ac' özelliği olan kartlara ciddi miktarda para yatırıyorlar. Fakat söz konusu performans olunca, iyi kalitede bir WLAN-ac kartını, örneğin AirTies Air 2315 (yak. 10 dolar) gibi uzun bir USB 3.0 kablosu ile kullanıp doğru konuma yerleştirmek çok daha verimli olacaktır.

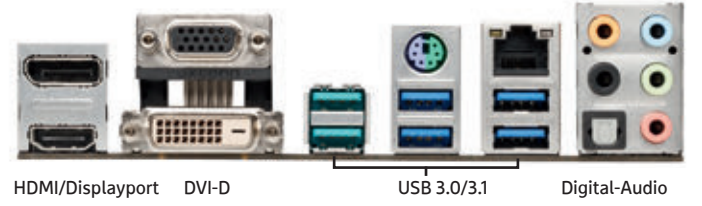
CHIP tavsiyesi: Destek her şeyin üstünde

Yukarıda belirttiğimiz filtreleri seçtikten sonra, anakart seçenekleri ciddi oranda azalmalıdır. Bilindik üretici faktörü içinse tavsiyeler ASRock, Asus, Gigabyte ve MSI gibi firmalardır. Belirli bir üreticiyi seçtikten sonra dikkat etmeniz gereken husus ise garanti süresidir- bir yıl yerine üç yıl garanti sunan bir üretici tercih sebebi olmalıdır. Bunun dışında, üreticinin sayfasından ürün ile ilgili bilgi alabilir ve işletim sisteminize uygun sürücülere bakabilirsiniz. Prensip olarak dikkatli davranmanız halinde, yukarıda saydığımız üreticilerin modellerini seçerek birçok sorundan kaçınmış olursunuz. Biz kendi kriterlerimizi belirledikten sonra, seçeneklerimizi iyice kısıtladık ve Asus Z97-A/USB 3.1 (yak. 200 dolar) "socket-1150" modelinde karar kıldık. Aynı yöntemle, MSI A88X-G45 Gaming (yak. 135 dolar) modelini de AMD A10-7870K için seçtik.

Anakart işlemci ikilisi RAM ile tamamlanır: Intel 1150 veya AMD A10-7870K sistemlerinde, sırasıyla seçilmesi gereken RAM DDR3-1600 veya DDR3-2133 olmalıdır. Çoğu kullanıcı için 2x4-GB'lık bir kit yeterli olacaksa da, 2x8 GB'lık bir kit de üst seviye sistemler için fark yaratır. ADATA, Corsair, Crucial, G.Skill, Kingston, Mushkin, Patriot ve Transcend firmalarından birini seçmenizi tavsiye ederiz. RAM konusunda sorun yaşamak istemeyenler, anakart veya RAM'in üreticisinin web sayfasına bakabilir ve ürünlerinin birbirleri ile uyumluluğunun test edilmediğinden emin olabilirler. Böylece, kendi kurduğunuz PC'nin ana parçaları artık hazır. Bu parçalar geçen sayıda değindiğimiz kasa/güç kaynağı kombinasyonuna (PDF dosyasını CHIP Cloud'da bulabilirsiniz) mükemmel şekilde uyumludur.

Bağlantı noktaları: Her şey burada bitiyor

Anakartın arkasındaki bu bağlantı noktaları ile gelecek yıllarda çıkabilecek yeni bağlantı yöntemlerine hazır olabilirsiniz.

Intel yongaları: Farklı donanım sınıfları

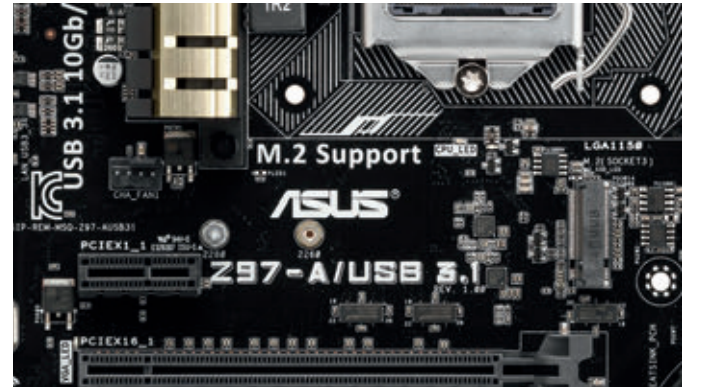
Anakartlar söz konusu olunca, Intel farklı hedef grupları için farklı yongasetleri sunar. Ucuz modellerde birçok seçenek devre dışı iken, Z97 anakartlar en iyi fiyat performans oranına sahiptirler.

Sınıf	B85	H81	H97	Q87	Z97
Hedef grubu	Business	Consumer	Consumer	Business	High-End
Donanım seviyesi	Orta sınıf	Sadece temel bileşenler	Tam donanımlı	Tam donanımlı	Tam donanımlı
BIOS güncellemesi gerekebilir	■	■	□	■	□
SATA 6 GB/s	4	2	6	6	6
USB 3.0	4	2	6	6	6
Ekran sayısı	3	2	3	3	3
Anakart fiyatı (üzeri)	45 Euro	40 Euro	75 Euro	120 Euro	80 Euro

■ VAR □ YOK

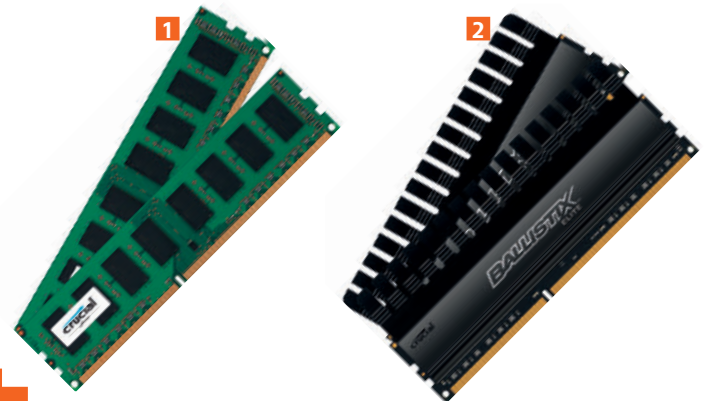
Yeni özellikler: Daha hızlı M.2 girişi ve benzeri

Bir M.2 girişi (bkzn. 42 sayfadaki SSD testi) tak kullan modüllü bir SSD'ye alan sağlarken yer ve kablo sayısından tasarruf sağlar. Geleneksel bir 10-GBit/s M.2 girişi SATA 3'ten biraz daha hızlıdır.

RAM: 'Normal' mi, overclocklu mu?

Intel'in Haswell işlemcilerinin hafıza kontrolörü DDR3-1600 RAM'leri destekler. Ucuz standart modüller 1 bu amaç için yeterlidir. Overclocklu bir RAM 2 pahalıdır ve sadece sınırlı miktarda performans artışı sağlar, o da UEFI'de belirtilen şekilde ayarlanmış olması şartıyla...

Windows 10'un temiz bir kopyasını kurun

Yükseltmek yerine Windows'un yeni bir kopyasını yükleyerek PC performansınızı arttırabilirsiniz. CHIP sizlere nasıl yapacağınızı gösteriyor

Ozan Kaya

Windows 7 veya 8.1'in geçerli bir sürümüne sahipseniz Windows 10'a ücretsiz yükseltme yapabilemeniz mümkün. Şu anki Windows sürümünüzde yükseltme yapmak için bildirim alanında zaten uzun zamandır muhtemelen bulunan Windows 10'u Alın uygulamasını kullanabilirsiniz. Bu yöntem de gayet güzel çalışmakta, tabi eski sürümden kalan atıkların PC'nizi yavaşlatmasını istemiyorsanız, temiz bir Windows kurulumu yapmanızı öneriyoruz. Ayrıca işletim sisteminin (İS) kurulumu da oldukça basit.

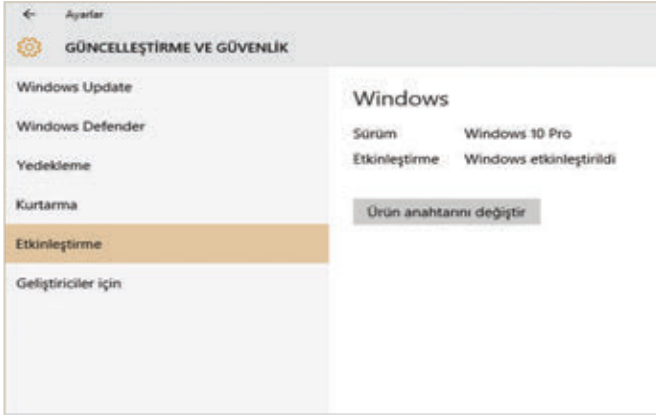
WINDOWS 10

Ücretsiz Media Creation Tool'u kullanın

Microsoft, Windows 10 kurulum DVD'si ya da USB flaş sürücüsü tasarlayabilmenize olanak tanıyan yeni bir araç piyasaya sundu (<http://chip.tk/1iIwTzo>), dolayısıyla yeni işletim sistemini tüm

PC'lere kurabiliyorsunuz. Aracın 32- ve 64-bit sürümleri mevcut. Aynı zamanda araç size, gecikme ile Microsoft'un güncellemeyi gönderememesi durumunda kullanabileceğiniz, var olan Windows sürümünüzü yükseltme özelliği de sunmakta. Oldukça basit bir yükseltme ile yeni işletim sistemi eskisinin üzerine kopyalanıyor, böylelikle kişisel yazılım ve dosyalarınız korunmakta. Bu kulağa hoş gelebilir, hali hazırda yükseltme tamamlandığında sıfırdan başlamak durumunda kalmıyorsunuz. Fakat yıllar içinde sisteminizde biriktirdiğiniz çöpler de PC'nizi yavaşlatacaktır. Eğer Windows 10'un az problemle olabildiğince hızlı çalışmasını istiyorsanız, temiz bir kurulum yapmanız şart.

Windows 10'un temiz bir kopyasını yüklerken neleri yapıp, yapamayacağınızı bilmeniz önemli. Eğer Windows 7 ya da 8.1'e sahip bir PC'den yükseltme yapıyorsanız, yükleyici var olan geçerli Windows lisansınızı kullanarak sisteminizi yükseltecektir. Bu durum lisans anahtarınızı Windows 10 ile uyumlu olan bir diğeriyle değiştirip, otomatik olarak cloud'a yüklemekte. Eğer ileride sabit diski

Etkin bir Windows 10 ürün anahtarı edinmek için ilk olarak İS'nizi yükseltmeniz gerekebilir

Kurulum yapabileceğiniz bir ISO dosyası yaratmak için Microsoft'un sitesinden Media Creation Tool'u kullanabilirsiniz

nizi temizleyip, Windows 10'u sıfırdan kurmak isterseniz, dönüştürülmüş olan bu anahtarı aynı PC'de tekrar kullanabilmeniz mümkün.

Windows 10'u kullanmadan önce, yükseltilecek işletim sisteminin etkinleştirildiğinden Ayarlar, Güncelleme ve Güvenlik, Etkinleştirme dizinine gidip 'Windows etkinleştirildi' mesajını görebilirsiniz. Ayrıca Windows 10'a ilişkilendirilmiş Windows hesabınızla giriş yaptığınızdan da emin olmanız gerekmektedir. Kontrolü Ayarlar, Hesaplar, Hesabınız altında yapabilirsiniz. Eğer var olan bir Windows sürümünden yükseltme yapmıyorsanız ve aracın yarattığı kurulum medyasını kullanıyorsanız, sistem Windows 7 ve 8.1 anahtarını tanımlayamayacağı için bazı sorunlarla karşılaşabilmeniz mümkün. Önünüzde iki seçenek bulunmaktadır: birincisi yeni bir Windows 10 lisansı satın almak ki bu hiç de ucuz değil. Diğeri ise yeni bir Windows 10 uyumlu lisans edinmek için PC'nize ilk olarak Windows 7 veya 8.1 yükleyip, ardından Windows 10'a yükseltme yapmak. Böylelikle daha sonra bu lisansla temiz bir kurulum gerçekleştirebilirsiniz. İkinci seçenek birinciye göre çok daha fazla zaman almakta, fakat en azından buna para harcamak durumunda kalmıyorsunuz.

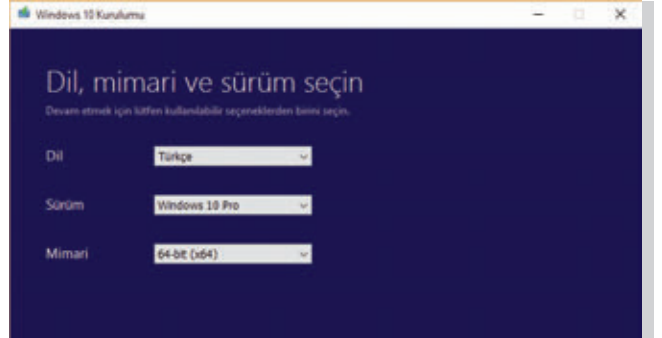
Her şeyi yedekleyin

Yeni kurulum sırasında PC'nizde bulunan tüm veriler de temizlenecektir. Buna kurulum yazılımları, kişisel dosyalar, ayarlar, tarayıcı yer imleri, parolalar da dâhil. Bu yüzden yükseltmeye başlamadan önce yedekleme yapmanız önemli.

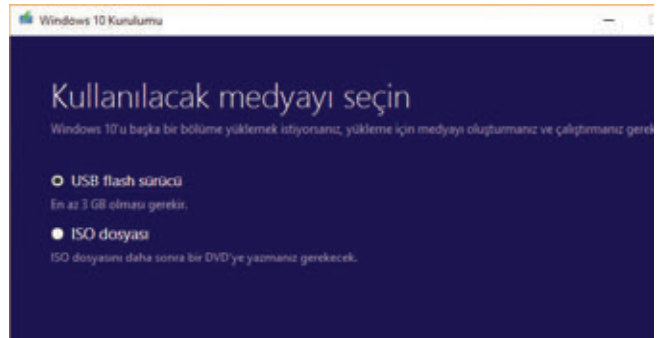
FEBE (<http://chip.tk/1iIyaGy>) gibi bir eklentiyle tüm Firefox ayar, uzantı, tema, yer imi, tercih, parola, çerez ve hatta tüm profilinizi yedekleyebilirsiniz mümkün. Chrome'u ise Google hesap

Microsoft'un Media Creation Tool'unun kullanımı

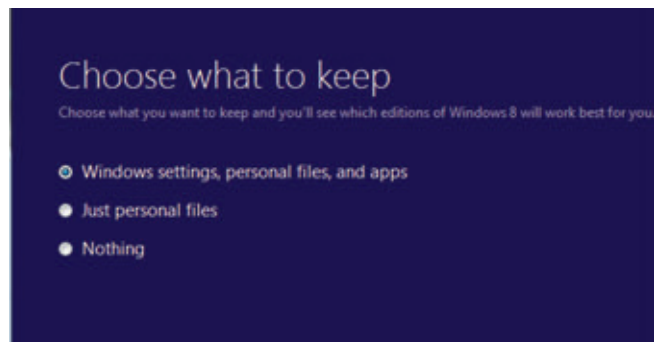
1 Aracı Microsoft'tan indirin (<http://chip.tk/1ilwTzo>), çalıştırın ve 'Başka bir bilgisayar için yükleme medyası oluştur' seçeneğini seçin. Dili 'Türkçe' 1 Sürümü 2 ve Mimari'yi 3 belirleyin. Sadece anahtarınızın eşi olan Windows sürümünü yükleyebileceksiniz. İhtiyacınız olan sürümü indirme sayfasından kontrol edin.

2 Kurucuyu USB flash sürücüsünde mi 1, yoksa ISO dosyası olarak DVD'ye mi yazacağınızı 2 belirleyin. Biz ilk seçeneği tercih ettik. İleri'ye tıklamanızla araç Windows 10'u indirmeye ve size bir kurulum medyası yaratmaya başlayacaktır. Bunu temiz bir kurulum ya da PC'nizi yükseltmek için kullanabilirsiniz.

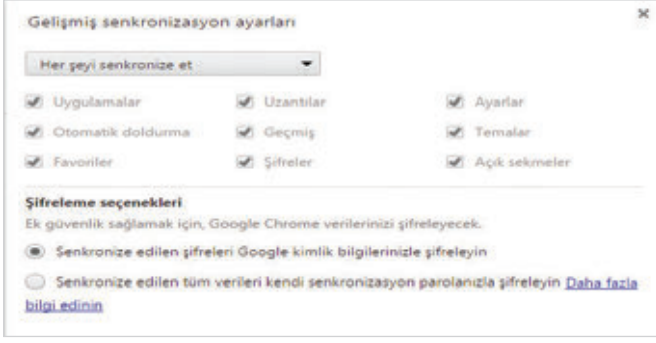

3 Sürücüyü PC'nize takın ve setup.exe dosyasını çalıştırın. Yükseltme işlemi başlayacak. 'Choose what to keep' seçeneğine tıklayın. Güncellemeler internette indirilecektir, ayrıca kurulum sözleşmesini de onaylayabilirsiniz. Bu ekranı gördüğünüzde hiçbir şeyi tutmamayı seçin. Kurulumunuzu tamamlayın ve istendiğinde Windows 10 anahtarınızı girin.

binizi kullanarak yedekleyebilirsiniz. Menü butonuna tıklayın ve Ayarlara girin. 'Oturum açın' altında 'Gelişmiş senkronizasyon ayarları' seçeneğini seçin ve her şeyi ya da eşlemek istediğiniz öğe

→

Chrome ayarlarını yedeklemenin en iyi yolu Google hesabınızla eşleme yapmak

leri seçin. Bu durumda her şeyi yedeklemenizi öneriyoruz.

Belge, fotoğraf ve müzik gibi kişisel dosyalar ise yeni bir lokasyona kopyalanabilir ya da güvenli bir araç kullanılarak yedeklenebilir. Todo Backup Free (<http://chip.tk/1iIydCm>) bu hususta kullanılabileceğiniz iyi bir seçenek.

CloneApp (<http://chip.tk/1iIyhBX>) ise tüm uygulama ayarları, önemli Windows izinleri ve Kayıt Defterinin yedeklemesini yaratabilen taşınabilir kullanışlı bir araç. Windows'un yeni sürümünü kurmak istediğiniz PC'nizde uygulamayı çalıştırın. Araç kurulu programların yapılandırma dosyalarını yedeklemeniz için listeleyecektir.

Ayrıca CloneApp'ın desteklemediği programların ayarlarını yedeklemek için kullanılabileceğiniz özel bir araç da bulunmaktadır. Saklamak istediğiniz kişisel ayarlara sahip yazılımları seçin. Tüm programları seçemiyorsunuz, çünkü CCleaner gibi bazı programlar sadece yeni İS'de indirip, yeniden yüklenebilmekte.

Ayarları yedekledikten sonra, Mini Atölyemizde bahsettiğimiz yöntemlerden biriyle Windows 10'u yükleyin. Size zaten Windows 10'a sahip bir PC'yi nasıl yenileyebileceğinizi Mini Atölyemizde, sıfırdan Media Creation aracıyla kurulumu alt kısımda gösteriyoruz. Kurulum işleminin ardından yazılımlarınızı tekrar yükleyin ve CloneApp'ı çalıştırarak Restore butonuna tıklayın. Yedeklenmiş tüm ayarlarınız geri yüklenecektir.

Windows anahtarım ne?

Eğer uzun zamandır (ya da hiç) Windows kurulumu yapmadıysanız ve orijinal Windows kurulum medyası elinizde yoksa, Windows anahtarınızın ne olduğunu bilemeyebilirsiniz. Neyse ki ProduKey (www.nirsoft.net adresine gidin) size kurulum gerektirmeden bu bilgiyi sağlamakta. Size şu anki yüklü olan Windows sürümünü etkinleştirmede kullandığınız anahtar göstermesi için çalıştırın. Araç ile eğer kurduysanız Microsoft Office anahtarınızı da görüntüleyebilirsiniz.

Windows 10 anahtarınız yok mu?

Windows 10'u sıfırdan yüklemek için geçerli bir lisansa sahip olmanız gerekmekte. Eğer size anahtarınızın sorulduğu ilk adımı atlamak istiyorsanız dahi İS sorun çıkarmadan başlatılacaktır. Etkinleştirme olmadığından Windows 10'u sadece kısa bir süre için kullanılabileceksiniz, fakat bu süre zarfında bir anahtar edinebilirsiniz. Eğer anahtar kullanmaktan tamamen vazgeçmek istiyorsanız, Windows Insider programına katılabilirsiniz (insider.windows.com). Buna katılmanız sizi sorun giderme testine dâhil edecektir. Tabi bu da size yeni İS kurulumları çıkar çıkmaz erişim imkânı sağlamakta. Size geçici bir tane sağlandığı için bir anahtara ihtiyacınız olmayacak, fakat kullanacağınız kurulumların hatalı ve stabil olmama riski de bulunmaktadır.

yorum@chip.com.tr

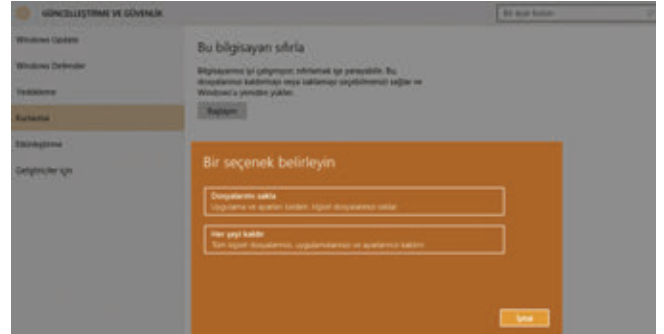
MINİ ATÖLYE

Windows 10 PC'yi yenileyin

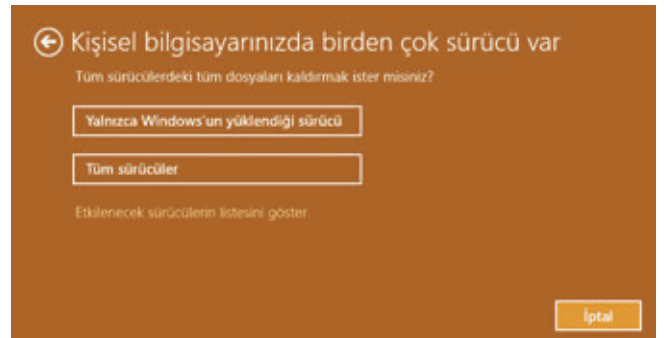
1 Eğer zaten Windows 10'a sahip bir PC kullanıyorsanız, temiz bir kurulum yapmanıza gerek yok – bunun yerine sisteminizi yenileyebilirsiniz. Bu işlem her şeyi silerek, işletim sisteminizin temiz bir kopyasını yükleyecektir. Tüm kişisel verilerinizin yedeklendiğinden emin olun ve Ayarlar, Güncelleştirme ve Güvenlik dizinine giderek Kurtarma'ya tıklayın.

2 'Bu bilgisayarı sıfırla' seçeneğini göreceksiniz. Başlayın butonuna tıklayın 1. Size bir takım seçenekler sunulacak. 'Dosyalarımı sakla' ya da 'Her şeyi kaldır' 3 seçeneklerini seçebilirsiniz. Bazı PC'ler 'Fabrika ayarlarını yükle' seçeneğini de sunmakta. Temiz bir başlangıç istediğimiz için, biz 'Remove everything' seçeneğini tercih ettik.

3 Kişisel verilerinizi sileceğiniz sürücüler seçin –isterseniz ana diskinizi veya tüm sürücüler. Ardından 'Yalnızca dosyalarımı kaldır' seçeneğini seçin. Eğer PC'nizi satmak istiyorsanız, 'Dosyaları kaldır ve sürücüyü temizle' seçeneğini seçmeniz daha mantıklı olacaktır. Son olarak bir sonraki ekrandan Sıfırla butonuna tıklayın ve işlemi başlatın.

**NE O
KADAR CİDDİ**

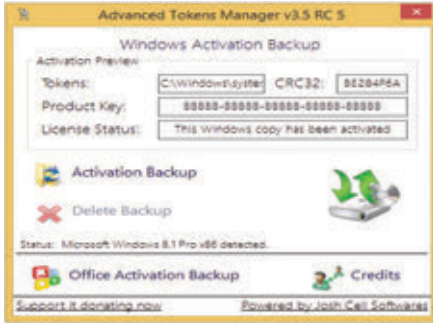
**NE O
KADAR SULU**

NE O ?

Büyük etkiye sahip küçük araçlar

Yeniden adlandırma araçlarından YouTube video indiricilerine kadar: Karşınızda Windows kullanıcılarının işine yarayacak 33 ücretsiz yardımcı.

Ozan Kaya

Windows-Office etkinleştirme kaydı

Advanced Tokens Manager

Bu kullanışlı aracı Windows Vista, 7 ve 8, hatta Office 2010 ve 2013 etkinleştirme bilgilerini kaydetmek için kullanabilirsiniz. Böylelikle donanım değişmediği müddetçe, yeni kurulumlarda tekrardan etkinleştirme yapmak durumunda kalmıyorsunuz. Kaydedilen bilgileri "Windows Activation Backup" ya da "Office Activation Backup" alt klasörlerinde bulabilirsiniz.

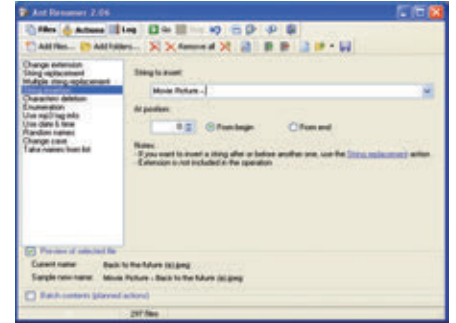
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.joshcellsoftwares.com

Adware temizleyici
Adwcleaner

Birçok ücretsiz program kendini kurulum sırasında –muhtemelen haberiniz olmadan– kurduğunuz arama motoru, araç çubukları gibi Adware ya da diğer istenmeyen yazılımlarla finanse eder. Eğer yeterince dikkatli değilseniz ya da neye tıkladığınızı bilmiyorsanız, PC sisteminizin bu yazılımlar tarafından yavaşlatılmasına engel olamayabilirsiniz. Adwcleaner ise sisteminizi bu zararlı yazılımlara karşı taramakta ve isteğiniz üzerine kaldırabilmekte.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://chip.tk/1vOhEV4>

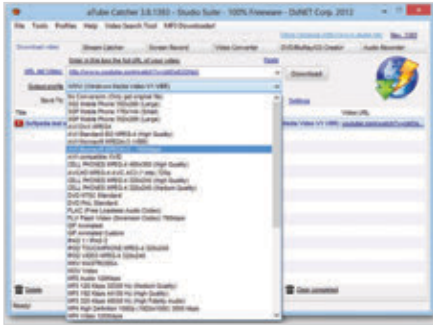

Tek seferde çoklu dosya adlandırma

Ant Renamer

Ant Renamer size ister dosya ya da klasör olsun çok sayıda dosyayı tek seferde yeniden adlandırma seçeneği sunmakta. Araç ile dosya uzantısı, karakter değiştirebilir, ekleme yapabilir, silebilir, numaralandırabilir ya da rastgele isimlendirme yapabilirsiniz. İstenilen şema için yeni dosya ismini belirleyin ve "Preview" alanından ya da "F5"e basarak sonucun istediğiniz gibi olup, olmadığını kontrol edin. Ardından "Start"a tıklayın.

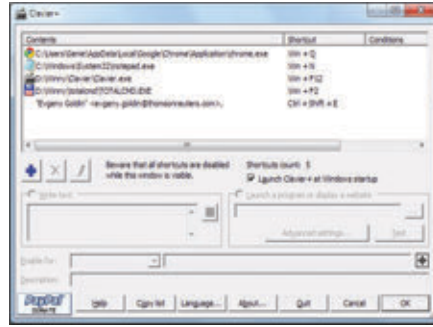
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.antp.be/software/renamer

Video indirin ve dönüştürün Atube Catcher

Atube Catcher ile YouTube, Vimeo, Yahoo gibi portallardan video indirebilirsiniz. Klipin adresini "http://" kısmı da olacak şekilde "URL" alanına girin. Açılır menüden formatını "Output profile" olarak belirtin ya da "No conversion"u seçin. Alternatif olarak videoyu "Video Converter" sekmesi altından dönüştürebilirsiniz. Atube Catcher kurulumunda Adware de yüklemekte, bu yüzden kurulum sırasında ilgili seçenekte "Cancel" seçeneğini seçmeyi unutmayın.

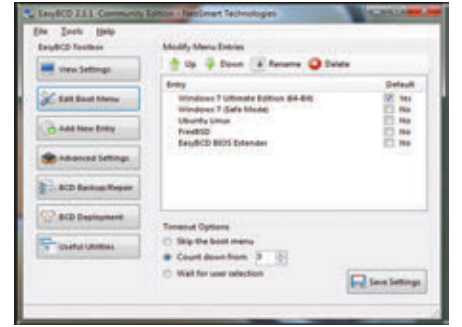
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.atube.me/video/

Klavye kısa yollarını („Hotkeys“) belirleyin Clavier+

Clavier+ ile örneğin program başlangıcı, özel karakterler veya belirli metin parçaları için klavye kombinasyonları yaratabilmeniz mümkün. Başlangıçtan sonra bildirim alanından klavye simgesine tıklayarak Clavier+'ı açın. "Language" altında ara yüzü "English" olarak belirleyin. İsterseniz önceden belirlenmiş örnek kısa yolları da silebilirsiniz. Yeni bir kısa yol belirlemek için "+" sembolüne tıklayın. Kısa yollar sadece Clavier+ penceresi açık değilken kullanılabilir.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://utilfr42.free.fr/util/Clavier.php>

Rahat başlangıç yöneticisi yapılandırması Easy BCD

Eğer birden fazla Windows kurulumunuz varsa, Windows size bir Bootmanager sunmakta. Bu başlangıç yöneticisini Easy BCD ile kolaylıkla yapılandırabilirsiniz. İlk olarak önceki yapılandırmayı kaydetmek için "BCD Backup/Repair -> Secure Backup" seçeneğine tıklayın. Araç size "Edit Start Menu" altında mevcut başlangıç menüsü girişlerini gösterecektir. "Default" altında hangi sistemin otomatik olarak başlatılacağını belirleyebilirsiniz. "Add New Entry" ile başlangıç menüsünü genişletebilirsiniz.

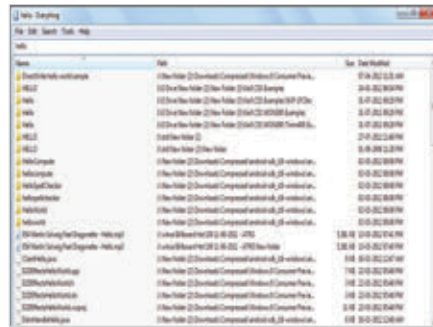
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://neosmart.net/EasyBCD/>

Ev ya da ofisinizin WLAN haritasını oluşturun Ekahau Heatmapper

Heatmapper ile dizüstünüzün yardımıyla WLAN modeminizin kapsama alanının haritasını (renk tabanlı) çıkarabilmeniz mümkün. En verimli sonucu eğer dairenizin bir kat planı varsa alabiliyorsunuz. Ya da alternatif olarak planı kendiniz çizerek fotoğrafını da çekebilirsiniz. Bunun ardından Heatmapper'de "I have a map image"a tıklayın ve görüntü dosyasını seçin.

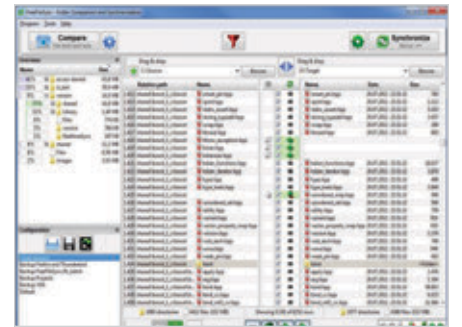
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.ekahau.com

Hızlı dosya ismi arama Everything

Dosya arama aracı Everything uzun zaman alan tüm sabit disk tarama işlemini yapmamakta, bunun yerine araç boyut ve kayıt tarihleri gibi karakteristiklerinin bulunduğu dosya adlarını içeren NTFS formatlı sürücülerin Master File Table (MFT) kısmını kullanmakta. Burada arama ile ilgili bilgiler ayrı bir veri tabanında saklanmakta. Araç okuma ya da güncelleme sırasında tüm dosya adlarını listelemekte. Arama teriminizin listesini filtreler kullanarak daraltabilirsiniz.

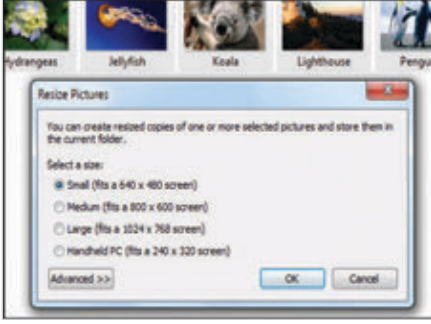
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.voidtools.com

Dizinlerinizi her yerde eşli tutun Freefilesync

Eğer veri dizinlerinizi tüm ya da iki farklı veri taşıyıcınızda tutmak istiyorsanız, Freefilesync size yardımcı olacaktır. İki dizin seçin ve "Compare"e tıklayın. Araç size dizinlerdeki hangi verilerin eksik olduğunu ya da tarih veya boyut farklılıklarını da göstermekte. Eğer isterseniz, dosya içerikleri de karşılaştırılabilir, fakat bu işlem büyük dosyalarda uzun zaman alabilir.

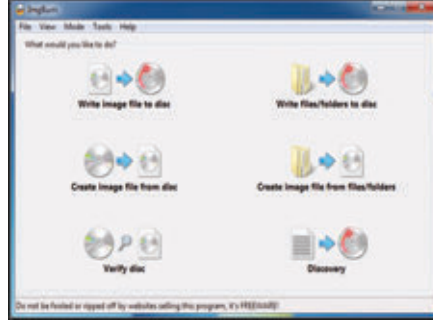
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.freefilesync.org

Resim dosyalarını küçültün Image Resizer

Dijital kameralar yüksek çözünürlükleri desteklediği için resimlerin boyutu 10 MB ve üzeri boyutlara ulaşabiliyor. Dolayısıyla fotoğraflarınızı mail ile göndermek düşük bant genişliğinde yüklemeye can sıkıcı bir hal alabilir. "Image Resizer" ile çoklu fotoğraflarınızı tek seferde sıkıştırabilirsiniz, böylece dosyaları ölçüleri ve büyüklüğü de azalacaktır. Aracı görüntü dosyasına sağ tıklayıp, "Rescale Picture" komutunu seçerek erişebilirsiniz.

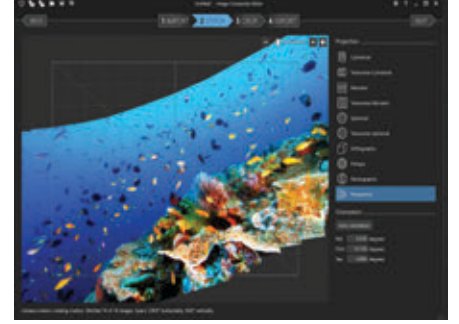
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <https://imageresizer.codeplex.com>

DVD görüntüleri yaratın ve yazın Imgburn

Imgburn internetten indirdiğiniz ISO gibi DVD görüntü dosyalarını DVD'ye yazma konusunda bir uzman. Aynı zamanda araç DVD'lerden ISO görüntü dosyaları da yaratabilmekte. Imgburn beraberinde Adware yazılımıyla gelmekte, dolayısıyla kurulumda bu seçeneği reddettiğinizden emin olun. l olarak telefonla yapıldığında çalışmakta.

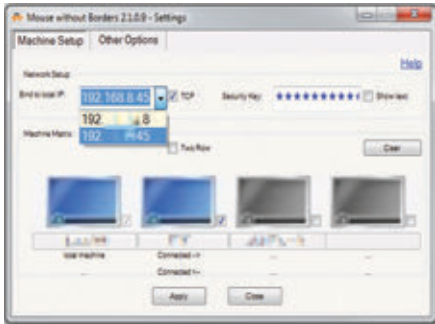
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.imgburn.com

Panoramik görüntüler yaratın Microsoft Image Composite Editor

Microsoft Image Composite Editor tekli fotoğrafları otomatik olarak panoramik bir görüntüye dönüştürerek, harika sonuçlar ortaya koyabiliyor. Daha iyi sonuçlar için her bir fotoğrafın bir sonrakiyle kenar çeyreğinin uyuşması gerekmektedir. İlgili fotoğrafları program penceresine sürükleyin ve birkaç saniye bekleyin –ilk sonucu alacaksınız. "Automatic crop" özelliğini kullanarak oluşan boşluk ve köşelerden kurtulabilirsiniz.

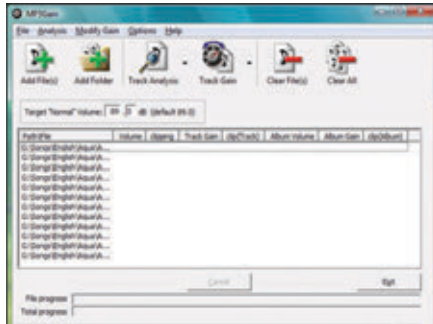
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://chip.tk/1FtNJf6>

Çoklu PC'ler için tek fare Mouse without Borders

Araç size dörde kadar tüm PC'leri tek bir fare ve klavyeyle yönetme olanağı tanımakta. Bu özellik iş yerinizde çoklu ekrana sahip birçok bilgisayar, fakat bunları sığdırabileceğiniz yeterli çalışma masası alanınız yoksa oldukça işinize yaramakta. İhtiyacınız olan tek şey tüm sistemlerin aynı ağa bağlı olması. Ayrıca araçla PC'ler arası dosya ve metin de paylaşabiliyorsunuz.

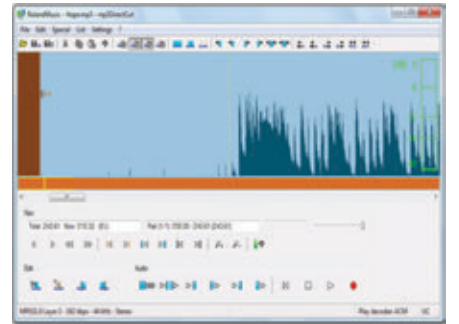
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://chip.tk/1FtNYXs>

MP3'lerinizin ses seviyesini ayarlayın MP3 Gain

Değişik ses kaynaklarından oluşturulmuş MP3 dosyalarının kontrolü zor olduğundan ses seviyelerinde de farklılıklar olabiliyor. Tabii bu da sizin oynatım sırasında ses seviyesi ayarlarıyla sık sık oynamanıza neden olmaktadır. MP3 Gain ise bu problemi seçtiğiniz MP3 dosyalarının ses düzeylerini aynı seviyeye getirerek aşmakta. Ayrıca işlem sırasında yeniden kodlama da yapılmamakta, böylece yüksek hızlarda bile kalite kaybı yaşanmıyor.

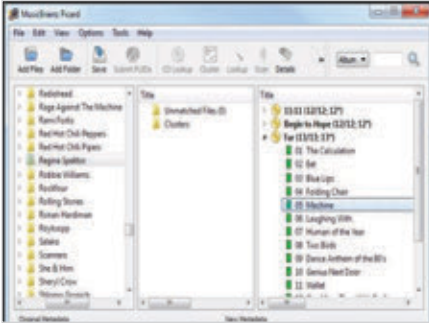
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://mp3gain.sourceforge.net>

MP3'leri kayıpsız kesin MP3directcut

Ses dosyalarını kesmek için kullanabileceğiniz birçok araç bulunmakta. MP3directcut'da ise kesim işlemi kod değişimi yaşanmadan yapıldığı için MP3 dosyalarında kalite kaybı yaşanmamakta. Dolayısıyla örneğin (Web) radyolarından kayıt yaparken istemediğiniz kısımları kolaylıkla kesebilirsiniz. Devamlı kullanımda işlemi hızlandırmak için aracın kısa yollarının öğrenilmesi tavsiye edilmektedir.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://mpesch3.de1.cc/mp3dc.html>

MP3 bilgilerini tamamlayın Musicbrainz Picard

Musicbrainz Picard, "Retrieval" butonuna tıklamanızla ses dosyalarının meta verilerini (örn. başlık, sanatçı) tamamlayabilmekte. Eğer dosya meta bilgileri içermiyorsa, "Analyze" seçeneğine tıklayın. Araç ses dosyasının akustik parmak izini yaratarak bilgiyi açık kaynaklı "AcoustID" veri bankasına (www.acoustid.org) gönderecek, buradan da tüm meta veriler cevap olarak geri gönderilmekte. Kaydet butonuna tıklamanız ile de tüm değişiklikler kaydediliyor.

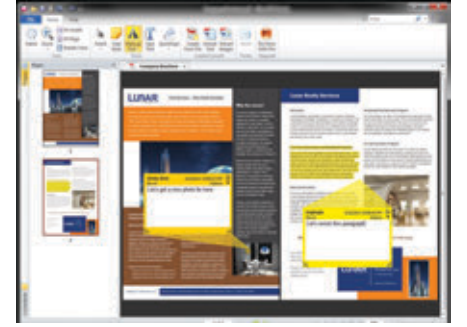
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <https://picard.musicbrainz.org/>

Sanal Hotspot kurulumu Mypublicwifi

Mypublicwifi ile Windows dizüstü ya da PC'nizden kişisel bir Hotspot ve sanal WLAN modemi yaratabilirsiniz –bunları kullanarak seçili web adreslerinden dosya paylaşımını ve girişleri engelleyebilirsiniz. Ayrıca örneğin tabletler gibi diğer Windows aygıtlarla LAN, Modem veya Surfstick ile paylaşım da yapabilirsiniz. Programı yönetici olarak başlatmayı ve yapılandırmada ağ anahtarını ve SSID'yi değiştirmeyi unutmayın.

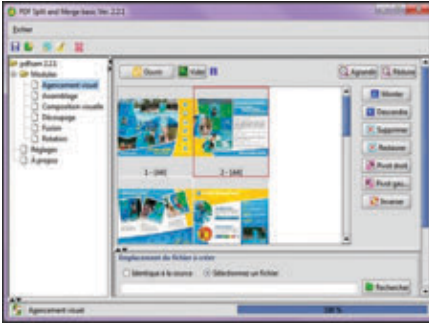
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://chip.tk/1FtOTHk>

PDF'ler oluşturun ve görüntüleyin Nitro PDF Reader

Araç birçok açığı bulunan Adobe Reader'a rakip bir PDF görüntüleyicisi. Nitro PDF Reader ayrıca PDF dosyaları da yaratabilmekte. Bu yüzden araç yazdırma özelliğine sahip tüm aygıtlarda kullanılabileceğiniz "Nitro PDF Creator (Reader 3)" sanal yazıcısını da yüklemekte. İlgili yazdırma diyalogunda "Properties" butonuna tıklayarak sonuç PDF'si üzerinde kalite rötuşları yapabilirsiniz.

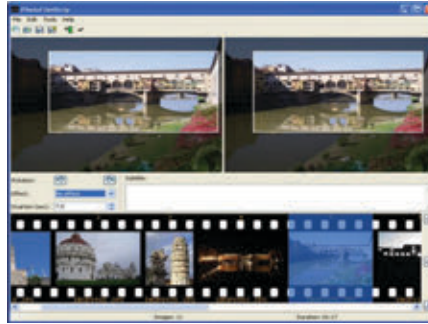
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.gonitro.com/pdf-reader

PDF dosyalarını bölün ve birleştirin PDF SAM (Split and Merge)

PDF SAM ile PDF dosyalarını paylaşabilir, sıralayabilir ya da yeni sayfalar oluşturabilirsiniz. "Visual Layout" özelliğini kullanmanın en kolay yolu: "Add" ile birçok PDF'yi değişik sekmelerde sayfa sayfa açın. İstediğiniz sayfaları merkez bölgeye çekin. Eğer gerekliyse, sayfaları döndürebilirsiniz. "Run" butonuna tıklamanızla seçili dosyalarınızda yeni bir PDF dosyası yaratılacaktır.

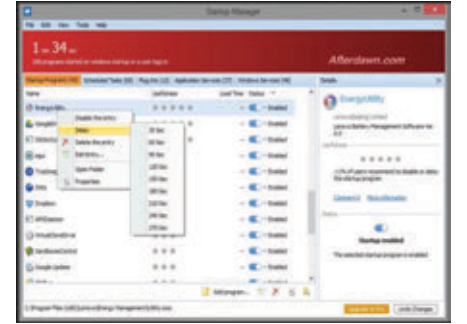
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://www.pdfsam.org/>

Fotoğraflarınızdan video oluşturun Photofilmstrip

Araç size bu alanda herhangi bir beceriniz olmasa da fotoğraflarınızdan slayt şov şeklinde videolar hazırlama olanağı tanıyor. Videoyu daha güzel bir hale getirmek için yakınlaştırma yapabilir, geçişler veya arka plan müziği ekleyebilirsiniz. Yeni bir projeye başlamak için resimleri siyah panoya sürükleyin, sırayı ve efektleri ayarlayın ve son olarak araç çubuğundaki onay simgesine tıklayın.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.photofilmstrip.org

Otomatik başlangıcı yönetin ve hızlandırın Quick Startup

Araç öğeleri oldukça açık bir şekilde sıralıyor ve buradan her bir programı başlangıçtan kaldırabiliyorsunuz. Ayrıca gecikmeli başlangıç seçeneği de sunuyor, böylece Windows başlatımı yavaşlatılmıyor. "Scheduled Tasks" ve "Windows Services" sekmelerinde sadece neyi etkisizleştirdiğinizden eminseniz işlem yapmanızı öneriyoruz.

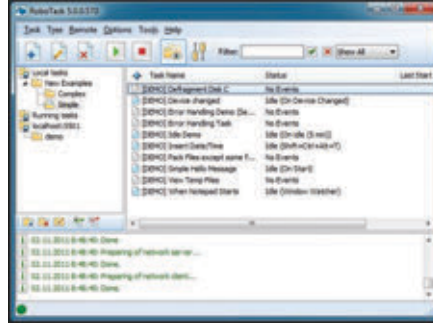
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.glarysoft.com/quick-startup

Silinmiş dosyaları kurtarın Recuva

Eğer sildiğiniz bir dosyayı geri dönüşüm kutusunda bulamıyorsanız, kurtarma işlemi için Recuva gibi özel bir araç kullanabilirsiniz. Kurtarma işleminin garantisi bulunmama, özellikle de silinmenin gerçekleştiği sürücü üzerinde çok fazla yazma işlemi yapılmışsa. Aksi takdirde bahsi geçen sürücünün ilgili alanı üzerinde diğer veriler yazılmış olabilir.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.piriform.com/recuva

Görevleri otomatikleştirin Robotask Lite

Robotask Lite size program başlatma (parametrelili ya da parametresiz), kopyalama, taşıma ve silme gibi fare ve klavye girişlerini PC'nizde otomatik olarak yerine getirilen bir işlem haline getirme olanağı sunmakta. Görevleri („Tasks“) tarih, zaman, kısayol ve açılan uygulama pencereleri gibi durum ve olaylarla ("triggering events") ilişkilendirebilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.robotask.com

Detaylı sistem bilgisini görün Sisoft Sandra Lite

Sisoft Sandra Lite size sisteminize bağlı olan tüm donanımların tam bilgisini sunmakta. Araç ile anakartınızın üretici ve model ismini, RAM detaylarınızı (büyüklük ve türü), işlemci ve sabit diskiniz hakkında detaylı bilgiler edinebilirsiniz. Ayrıca sistem bileşenleriniz üzerinde uygulayabileceğiniz birçok performans testi de bulunmaktadır. Uzun lafın kısıası, araç size sisteminizi optimize etme adına yararlı ipuçları veriyor.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.sisoftware.net

Gereksiz programları belirleyin Should I Remove It?

Bilgisayarınızı temizlemek istiyor, fakat hangi programların silinmesinin doğru olacağına bir türlü karar veremiyorsanız, "Should I Remove It?" size bu konuda yardımcı olabilir. Araç tüm programları listeleyerek ilgili programların kaç kullanıcı tarafından silindiğini size göstermekte. Ayrıca girişlerin üstüne tıklayarak programlar hakkında daha detaylı bilgiler de edinebilirsiniz.

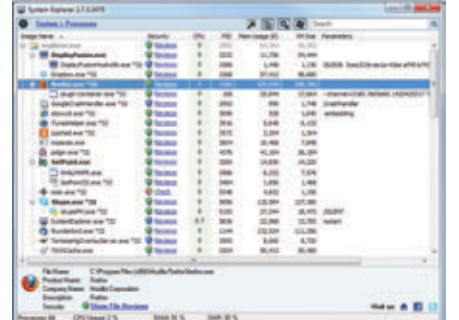
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.shouldiremoveit.com

SSD ayarı SSD Tweaker

Eğer PC'nize sabit disk yerine SSD eklediyseniz, Windows ayarlarınızı bu şekilde yapılandırarak işletim sisteminizle SSD'nin uyum içinde çalışmasını sağlayabilirsiniz. Bu ayrıca SSD'nizin performansını ve hizmet süresini de arttıracaktır. SSD Tweaker ise size uygun ayarlamaları yapma konusunda yardımcı olan bir araç. İsterseniz size ana sayfada sunulan "Automatic optimization" seçeneğini kullanabilir ya da "Standard Tweaks" işlemi seçebilirsiniz.

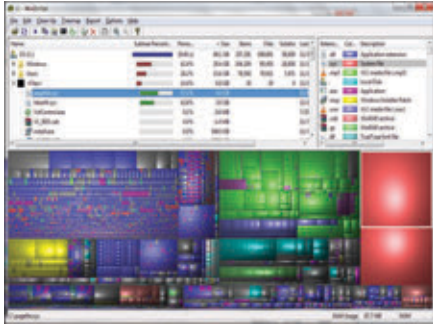
İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://chip.tk/1fTfRaSV>

Tam donanımlı görev yöneticisi System Explorer

Windows görev yöneticisine alternatif olan bu araç size sadece çalışan program ve işlemler hakkında detaylı bilgi vermemekte, aynı zamanda listeyi bilgileriyle beraber üreticiye gönderip güvenlik kontrolü de ("Security Check") talep edebiliyor. Ayrıca "History" sekmesi altında tamamlanan işlemleri ve ortalama CPU kullanımını görebilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://systemexplorer.net>

Yer işgalcilerini bulun Windirstat

Çoklu terabayt sabit disklerde bile boş alanınız çabucak tükenebilmekte. Tabi aklınıza şu soru geliyor: Yeni bir disk mi almalıyım yoksa gereksiz dosyaları mı silmeliyim? Eğer tercihiniz ikincisiyse, yapmanız gereken ilk şey en çok yer kaplayan dosyaları bulmak olmalı. İşte WinDirStat aracı bu noktada devreye girmekte. Yazılımla istediğiniz diski tarayabilir, dosya ve klasörleri boyutuna göre listeleyebilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <https://windirstat.info>

USB sürücülerini engelleyin USB Disk Manager

USB Disk Manager ile USB sürücülerin kullanımıyla bilgisayarınızı daha güvenli bir hale getirebilirsiniz. USB'ler çok fazla PC ve kullanıcı arasında el değiştirdiği için içleri çabucak Trojan ve virüslerle dolabiliyor. Araç ile USB sürücülerini tamamen engelleyebilir ya da programların çalışmasını durdurabilirsiniz. Ayrıca isterseniz yazma korumasını da etkinleştirebilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: www.syedgakkbar.com

Bütün dergiler iPad ve iPhone'da

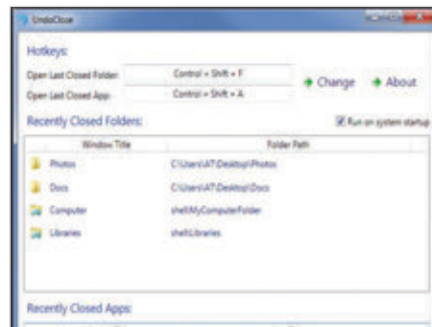
iPhone ve iPad sahipleri tüm Doğan Burda dergilerini **DergiBurada** uygulamasında bulacak!

Windows diski oluşturun Win 7 USB/DVD Download Tool

Eğer PC'nize Windows'u DVD sürücüsü olmadan yüklemek istiyorsanız, kullanabileceğiniz tek seçenek USB bellekler. "Windows 7 USB/DVD Download Tool" aracı size kurulum verilerini USB belleğe (4 GB) kopyalama olanağı sunmakta, böylece bu belleği kullanarak başlatma ve kurulum yapabiliyorsunuz. Kaynak olarak Windows DVD görüntüsü ISO formatında kullanılıyor. Eğer gerekirse, Imgburn aracı yardımıyla optik sürücülü bir bilgisayarda kendinize bir tane yaratabilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows Vista, 7, 8
İnternet: <http://chip.tk/1FtSrcQ>

Kapatılan pencereleri tekrar açın Undoclose

Undoclose istediğiniz gibi belirleyebildiğiniz bir kısa yol tuşuyla Windows gezgininde kazara kapattığınız pencereleri tekrar açabiliyor. İşlemi Windows gezgininde açtığınız belirli klasörlerin yanında, diğer uygulamaların pencerelerinde de uygulayabiliyorsunuz. Kapatılan klasörler Ctrl-Shift-F kombinasyonu ile, uygulamalar ise Ctrl-Shift-A ile tekrar açılabilir. Ya da alternatif olarak Undoclose program penceresinde ilgili girişe de tıklayabilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows 7
İnternet: <http://chip.tk/1FtRGAs>

DergiBurada

ÜCRETSİZ HEMEN İNDİR

WLAN'ınız için daha fazla hız

Hemen hemen herkesin evinde WLAN bulunmakta, fakat çoğu optimum düzeyde yapılandırılmamış. CHIP size ağ hızınızı arttıracak ipuçları sunuyor

Ozan Kaya / JG

Görece yavaş WLAN bağlantısı çok da şaşılabilecek bir şey değil. Türkiye'de on milyonlarca WLAN ev modemi, bunun yanında da yüz milyonlarca WLAN uyumlu aygıt bulunmakta. PC, notebook ve tabletlere ek olarak ortalama bir evde birçok akıllı telefon ve diğer eğlence aygıtları da kablosuz ağa bağlanabiliyor. Dolayısıyla aygıtlar arası var olan WLAN hızı için bir yarış süre gelebiliyor. Bundan da öte, komşunuzla WLAN frekansı da paylaşıyor olabilirsiniz. Tabi kimse sörf, mail ve sohbet gibi çevrimiçi aktivitelerine sınır koymaya gönüllü olmayacağına göre, ağda tıkanıklıklar yaşanması işten bile değil: Ayrıca internetten içerik yayınları da oldukça popüler. HD videolar için veri transfer hızının 10 ila 20 MBit/s'de sabit olması gerekmekte. Eğer bağlantı bu orandan düşükse, yayın sağlayıcısı

kalite seviyesini düşürebiliyor. Netflix'te ise 4K yayın isteyenlerin WLAN'ındaki veri transfer hızının en azından 25 MBit/s olması gerekmekte. Problem ise şu: WLAN modemlerin otomatik var sayılan ayarları optimize edilmiş değil. Çok az kullanıcının bu ayarlarla oynadığını bilmek de oldukça şaşırtıcı.

Herkes tarafından uygulanabilecek yararlı hileler

Sorunlar çok olsa da kolaylıkla çözülebilmekte. Ne de olsa ADSL bağlantılarının aksine WLAN bağlantıları ücretsiz olarak ayarlanabilmekte. Sizlere doğru kablosuz kanalı bulmaktan, verici kapasitesini arttırmak ve basit bir radyo anteni kurmaya kadar, modem ve aygıtlarınızı optimize edebileceğiniz bazı noktaları göstereceğiz.

Yönlendirici

Yönlendirici (router), WLAN ağının kalbidir. Modem ve diğer aygıtlar ise tüm aygıtlarınızın internete bağlanmasına olanak tanımakta, dolayısıyla WLAN ayarlamaları sizin için oldukça kârlı bir işleme dönüşebilir

1 Doğru yeri bulun

Çoğu kullanıcı WLAN modemini nereye koyduğunu pek umursamaz ve genellikle TAE soketinin yanına yerleştirirler. Fakat WLAN merkezinden ne kadar uzaksanız, size ulaşan radyo sinyallerinin gücü de o kadar zayıf olacaktır. Dolayısıyla modemini mümkün olduğunca yakın bir yere yerleştirin. Eğer interneti evinizde kullanıyorsanız, modemi merkezi yüksek bir noktaya, yaşam alanlarına yakın bir yere yerleştirin. Ücretsiz Ekahau HeatMapper aracı size evinizin kat planını bir görüntü olarak çıkarıp, notebook'unuzu evinizin içinde gezdirmenizle değişik noktadaki WLAN sinyal kuvvetini ölçme olanağı tanımakta. Toplanan veriler daha sonra derlenerek, görüntünün üzerine renklendirme yöntemiyle yansıtılıyor (sağ kısma bakın). Dolayısıyla eğer sinyal düşüşleri yaşıyorsanız, WLAN modemini değişik bir noktaya taşımayı deneyebilirsiniz. Bu tür araçlar ile değişik ölçümler yaparak modeminizin antenlerini hizalayabilir ya da konumlarını değiştirebilirsiniz.

2 Sıkıntı kaynaklarından kaçınmak

Modemimizin bir dolapta ya da televizyon setimizin arkasında olmaması gerekmektedir; odanızın köşeleri ve dış duvarlar ayrıca sinyali zayıflatmakta. Metal, mikrodalga, çamaşır makineleri ve diğer araçlar da WLAN hızını etkiler. Ayrıca WLAN ve su da pek iyi anlaşmıyor –dolayısıyla büyük saksılı bitkiler ve çamaşır sepetini de modemimizin yanında bulunmaması gerekiyor.

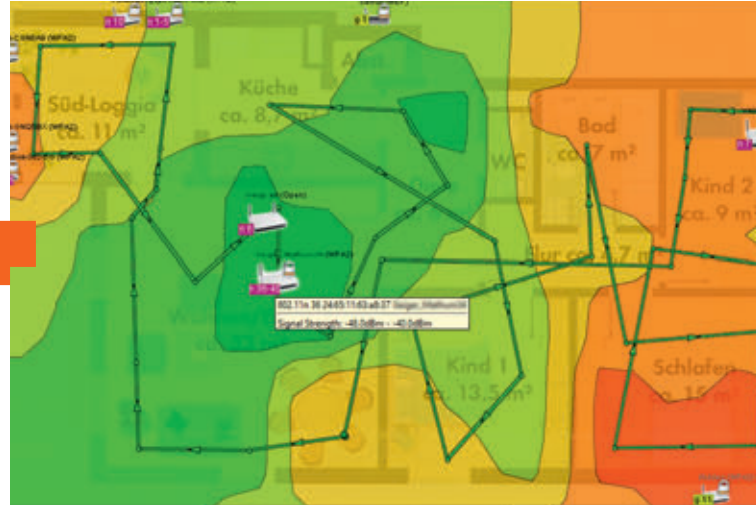
3 WLAN yükseltici kurun

Eğer modemimizde harici antenler varsa, çoğu durumda sinyal seviyesini CHIP WLAN-Booster kullanarak arttırabilmeniz mümkün. Her ne kadar alışkanlığımız olmasa da bunun yapılışı ücretsiz değil, fakat bir kağıt, alüminyum folyo, yapıştırıcı, bıçak ve CHIP Cloud'da bulunan talimatlarımızla bunun üstesinden kolaylıkla gelebilirsiniz. Gerekli materyaller ayrıca CHIP Cloud'da PDF formatında da bulunmakta.

4 En verimli kanalı bulun

Kanallarda bulunan otomatik sistem sayesinde WLAN'ları çok çabuk ve kolay bir şekilde kurabiliyorsunuz. Tabi bunu yapmanız her zaman optimal sonuçlar vermeyebiliyor. Sebebi: WLAN modemleri önce komşu ağlarla yaşanan çakışmaları ölçer, sonra da kanalları bulur. Bu ilk bakışta kulağa hoş gelse de, ölçüm genellikle modemimizin lokasyonunda yapılmakta, dolayısıyla modemimiz diğer WLAN'ların kanopenizin pozisyonuyla olan etkileşimini gözlemleyememekte, dolayısıyla otomatik sistemi kapatmanız gerekiyor. Bu ayar FritzBox'ta >>WLAN<< ve >>Wireless channel<< alt noktası altında genişletilerek bulunabilir. Otomatik sistem kapatıldıktan sonra, hangi inSSIDer ücretsiz yazılımın sizin için yararlı olacağını öğrenin. Yazılım size WLAN'nızın diğer ağlarla örtüşüp, örtüşmediğini, ayrıca yapılandırmanızın 2,4 GHz ve 5 GHz frekans bantlarında nasıl görüldüğünü göstermekte. Modemimiz için en az kullanılan kanalı seçin –örneğinizde (sağ kısımda) 5 GHz'deki 36. kanal. Aynısını FritzBox için >>WLAN<< ve >>Wireless channel<< altında uygulayın.

1

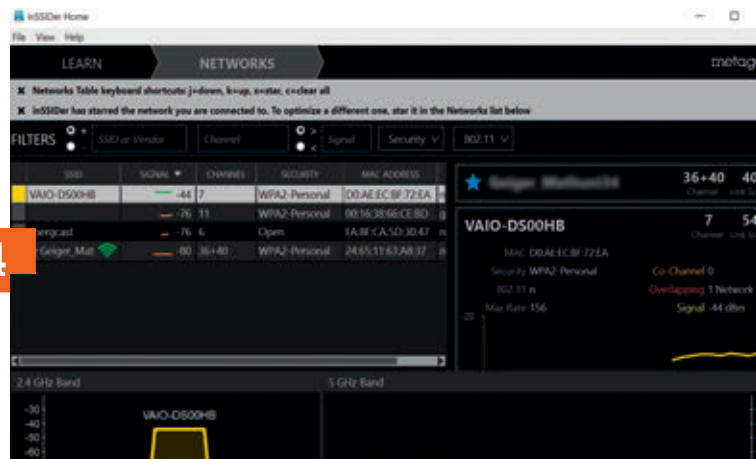
2

3

4

5 Frekans değişikliğinden gelen hız artışı

Bugünlerde WLAN'lar genellikle iki frekans kapsamında çalışmakta. Her ne kadar 2,4 GHz frekans bandı çoğunlukla dolu olsa da, 5 GHz bandında kolaylıkla sörf yapabiliyorsunuz. Eğer WLAN modeminiz 5 GHz bandında da iletim yapabiliyorsa, 2,4 GHz bandından 5 GHz bandına geçmeniz gerekmekte (4. adımda gösterildiği gibi). Eğer modeminiz eski 802.11g WLAN standardından üst bir modelse bunu yapabilmemiz mümkün olacaktır. Ayrıca imkânınız varsa g-modemini, Asus RT-AC87U gibi bir eşzamanlı çift-bant modemle de değiştirebilirsiniz. Asus cihazlarda iki radyo modülü bulunmakta ve bunlar aygıtı hem 4GHz, hem de 5GHz genişliğinde çalıştırabiliyorlar. Genellikle eski donanımlar 2,4 GHz, yeni aygıtlarsa 5 GHz bandında çalışmaktadır. Bunun avantajı ise eski aygıtların bu frekans farklılığından dolayı yeni aygıtları yavaşlatmaması.

6 Tam iletim kapasitesine ulaşın

WLAN yapılandırmanızdaki ufak tutarsızlıklar rahatsız edici hatalara neden olabilir. Modemler elektrikten tasarruf etmek için iletim kapasitelerini düşürürler. Fakat bu her zaman işinize gelmemekte, aksine kimi zaman performans düşüklüğüne sebep olabiliyor. Eğer ayar %100'ün altındaysa, WLAN'ınızdan tam verim alamıyorsunuz demektir. FritzBox'ta bu ayarı >>WLAN<< ve altındaki genişletilmiş görünümünden >>Wireless channel<< noktası altında bulabilirsiniz. Maksimum kapasiteye ulaşabilmek için >>Maximum transmitting capacity<< ayarını >>100%<< olarak belirleyin.

7 Az bazen çoktur

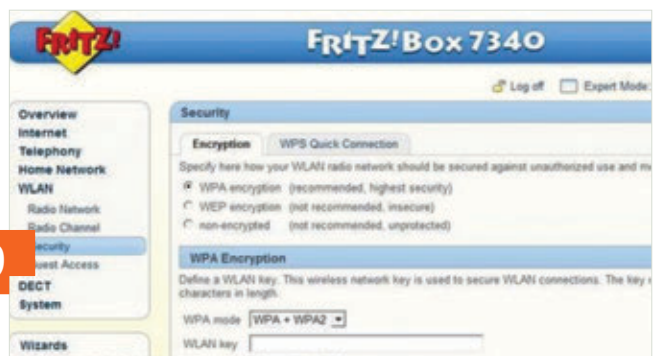
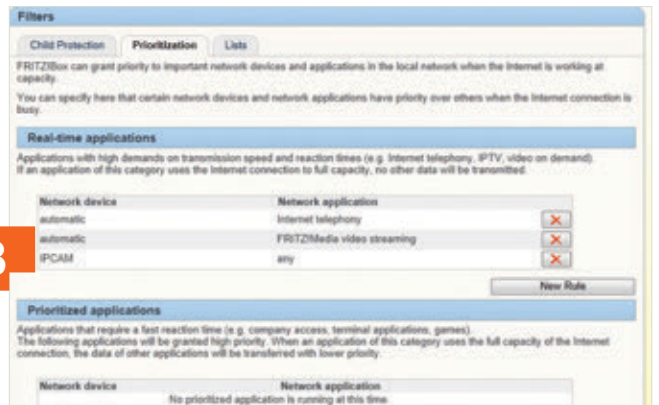
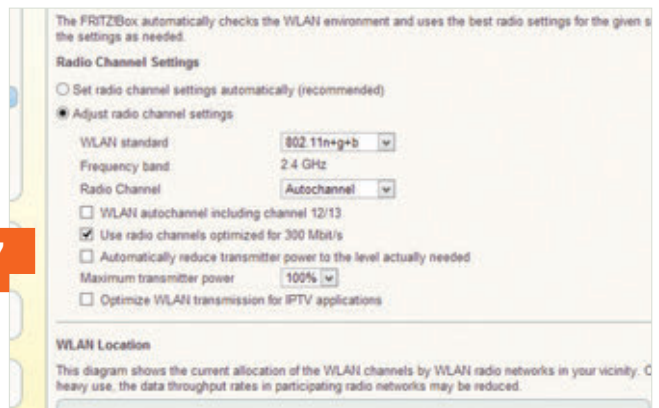
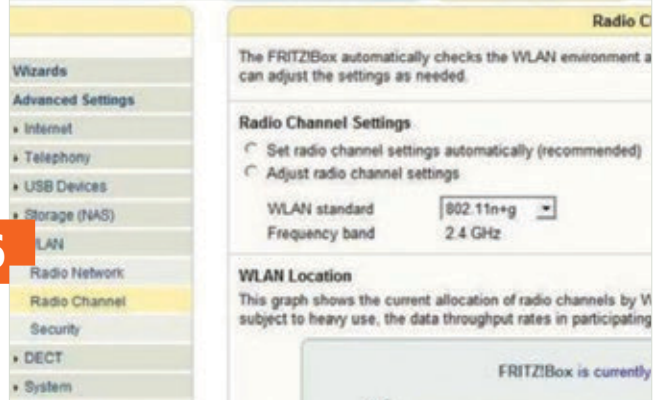
Daha geniş kablosuz kanallar kurmanın getirileri size cazip gelebilir. 2,4 GHz frekans bandı 20 MHz yerine 40 MHz genişliğine sahip kanalları desteklemekte. Tabi bu da kapasiteyi iki katına çıkarma anlamına gelmekte. Problem ise şurada: Eğer frekans bandı doluyorsa, bu durum WLAN'lar arası daha büyük aksamalara yol açabileceği için daha geniş bantlar bile hızı düşürebilmekte. Bu gibi bir durumda daha az ile yetinmeniz sizin daha çok verim almanızı sağlayacaktır. Durumun bu olup, olmadığını anlamak adına kanal ayarlarını kullanabilirsiniz. FritzBox'ta 20 MHz'ye geçmek için >>Use radio channels optimized for 300 Mbit/s<< ayarını etkisizleştirin.

8 Öncelik ayarlarını etkinleştirin

Eğer modeminiz kalite hizmeti özelliğine sahipse, bunu etkinleştirmeniz gerekmekte. Bunu etkinleştirmeniz Windows güncellemeleri gibi arka planda zorunlu olarak çalışan uygulamaların izlediğiniz videonun yüklemesini yavaşlatmasını engelleyecektir. FritzBox'ta >>Internet<< altında >>Filter<<'e tıklayın ve her bir cihaz ve hizmet için >>Priority setting<<'i belirleyin. Bunun haricinde tüm modemler TCP bildirimlerini yüksek öncelikte iletmek gibi olanaklar tanıyan ACK paketlerinin önceliklendirilmesini desteklememekte. Bu oldukça önemli, çünkü aksi takdirde yüklenen paketlerin onayı çabucak geri gönderilemediği için indirmeler kendilerini yavaşlatabiliyor.

9 Doğru şifreleme

Şifreleme sadece güvenlik sağlamaz, bazı durumlarda performansı da etkileyebiliyor. Bazı 802.11n modemler TKIP şifreleme metodunu sunmayı tercih edebilmekte. WLAN standardına göre ana istasyonlar daha sonra yavaş 802.11g işlemlerine geçmek zorunda ve ancak bu şekilde 54 MBit/s hızında veri transferi sağlayabiliyorlar. AES şifreleme sistemi ise hem hız, hem de güvenlik bakımından çok daha iyi bir seçenek. Buna karşın FritzBox sistemlerde küçük bir engel bulunmakta: >>WLAN<< ve >>Security<< altında >>WPA mode<< için >>WPA2<< seçeneğini seçmeniz gerekiyor.

Aygıt Ayarları

WLAN modemini yapılandırmak için sadece birinci adımı; Ayrıca WLAN aygıtlarında da ayarlamalar yapmanız gerekmektedir

1 Eski aygıtlarınızdan bağlantıyı kesin

Her zaman en yeni donanımlara sahip olmanız gerekmekte, fakat iş WLAN performansına geldiğinde eski aygıtlar gerçekten işleri yavaşlatabilmekte. PC ve notebook'lara ek olarak, iPhone 4s ve diğer internet radyoları gibi eski akıllı telefonlar da bu listeye dâhil. Eski aygıtlar 2,4 GHz frekans bandını kullanmakta. Dolayısıyla WLAN'daki tek bir eski aygıt bile diğer tüm aygıtları yavaşlatmaya yeterli olacaktır. Eğer yavaş aygıtları hızlalarından ayırıp, iki WLAN kurabilen eş zamanlı bir çift-bant modemine sahip değilseniz (sayfa 82, ipucu 5), eski donanımlarınızı bağlantıdan koparmanız gerekli. Eğer eski aygıtınız bir PC ya da notebook'sa, hızlı bir WLAN'a sahip bir USB geçici bir çözüm olabilir, fakat akıllı telefonlardaki ayarlar kendi kısıtlamalarına takılmakta.

2 Windows ayarlarını kontrol edin

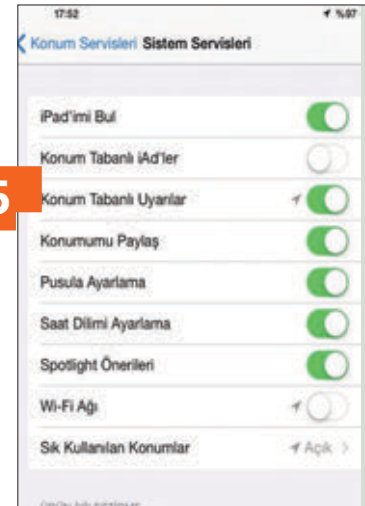
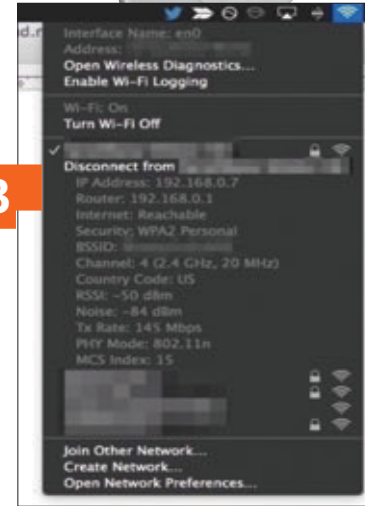
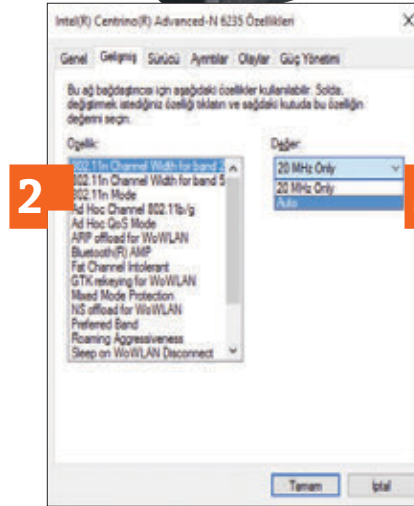
Windows'ta WLAN ayarlamaları yapmadan önce birkaç önkoşulu yerine getirmeniz gerekmektedir: Windows ve kullanılan programlar güncel olmalı. Bunun yanında en yeni sürücüler ve dengeli bir sistem kullanmalısınız. Örneğin, eğer video izlerken donmalar yaşıyorsanız, diğer tüm gereksiz programları ve hizmetleri kapatmanız gerekebilir. Eğer arka planda mail alıyor veya fotoğraflarınız cloud hizmetlerinize yükleniyorsa, haliyle WLAN hızınız da bundan etkilenenecektir. Şimdi Windows'un WLAN için doğru ayarları uyguladığından emin olun. Bunun için WLAN adaptörünüzün özelliklerine erişin ve >>Gelişmiş<< sekmesinden kanal genişliğini kontrol edin. Modem ayarlama işleminde de belirttiğimiz gibi (ipucu 7), geniş bantlar her zaman pratikte daha verimli olamayabiliyor. Önemli olan husus ise Windows'ta kullanılan bant genişliğinin modemizde kullanılanla aynı olması.

3 WLAN'ı gözlemlemek için Mac'i kullanın

WLAN konusunda Mac'ler bir adım daha önde yer almakta: Güncel modellerin neredeyse tamamı en yeni standartlarla uyumlu. Tabi bu WLAN'ın her zaman hatasız çalışacağı anlamına da gelmiyor. Örneğin, en güncel OS X'teki bir hata kullanıcıların belirli ağlara giriş yapmasının önüne geçmekteydi. Eğer WLAN'ınız OS X altında gariplikler göstermeye başlamışsa, yapmanız gereken ilk şey kurulu teşhis programını çalıştırmak olmalı. Bunun için WLAN bağlantınızı kurun, >>CMD<< tuşuna basılı tutun ve WLAN sembolüne tıklayın. >>Open diagnosis for wireless environments<< seçeneğine tıklayın ve asistanın sizin için WLAN bağlantı gözlemlemesine izin verin.

4 Android'de bağlantının test edilmesi

Eğer Android'inizdeki WLAN size normalinden yavaş geliyorsa, hemen ücretsiz WiFi Analyzer uygulamasını yükleyin. Araç ile akıllı telefon/tablet ve WLAN modemizin değişik noktalarda çekim kalitesini test edebilirsiniz. Önemli: Küçük aygıtların çekim kapasitesi genellikle antenler için daha büyük alanlara sahip notebook ve PC'lere göre daha düşüktür. Mobil telefonlarınızın WLAN performansları ile alakalı bilgilerini ayrıca yüksek

listesinde de bulabilirsiniz. Android kullanıcıları kalıcı hataları test etmek amacı ile ağ ayarlarından >>Kablosuz optimizasyonu<< seçeneğini etkisizleştirebilirler.

5 iPhone/iPad'lerde daha az manevra alanı

iOS çoğu WLAN ilişkili ayarlamaları kısıtlamakta. Buna karşın sistem derinliklerinde yer alan birkaç fonksiyon ara sıra problemlere neden olabiliyor. >>Konum Servisleri<< seçeneğini >>Ayarlar | Gizlilik<< altında bulabilirsiniz. Test amaçlı >>Sistem Servisleri<< seçeneğini bulanana kadar aşağıya inin ve >>Wi-Fi Ağı<< seçeneğini etkisiz hale getirin. Bu ayar sadece WLAN tabanlı konumlama özelliğini engellemekte, ana WLAN özelliğini değil.

yorum@chip.com.tr

Dikkat! Virüs tehlikesi!

Hackerlar saldırı için akla gelmedik metodlara başvuruyorlar. En tehlikeli saldırıları ve kendinizi bunlardan nasıl koruyabileceğinizi açıklıyoruz.

Von Fabian von Keudell

En
güvensiz
işletim sistemi
**Windows
8**

En güvensiz
tarayıcı
Opera

En güvensiz
program
Java

En güvensiz
mobil
işletim sistemi
iOS

PC saldırıları

Hackerlar bu iş için işletim sistemindeki güvenlik açıklarını ve uygulamaları kullanıyorlar.

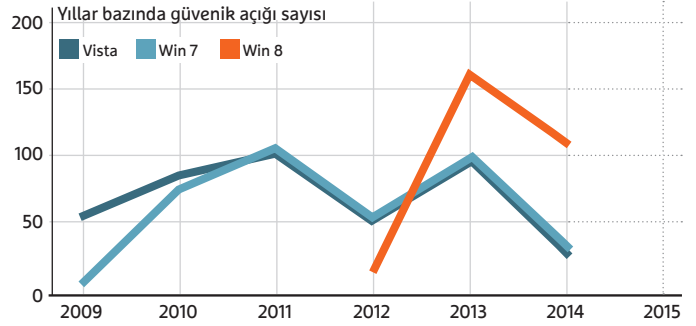

Acil önlemler

- **Tarayıcınızı güncelleyin** Güncellemeleri Windows'a bırakın; otomatik olarak indirilip yüklenmesini sağlayın.
- **Programları kontrol edin** 3. parti yazılımların güncel olup olmadıklarını kontrol edin. Bunu CHIP Updater ile yapabilirsiniz.
- **Virüs tarayıcı yükleyin** Sisteminizde mutlaka güncel bir antivirüs programı yüklü olmalı.
- **Lüzumsuz yazılımları temizleyin** PC'yi satın aldıktan sonra beri kurulu olan, hiç kullanmadığınız gereksiz yazılımları kaldırın.

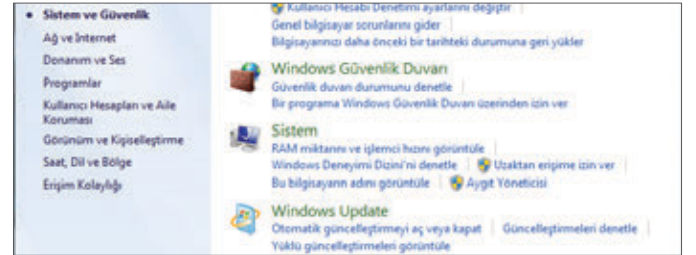
En güvensiz işletim sistemi: Windows 8

Son yıllarda çıkan Windows sürümleri arasında en fazla güvenlik açığı Windows 8'de tespit edildi.

Samsung, Windows Update'i bloke etmişti

Samsung yalnızca kendi güncelleme yordamının sistemi güncellemesine izin veriyordu. Denetim Masasına girip kontrol edin!

diyi okuyor ve internet üzerinden bir sunucuya gönderiyor. Bunun tek çaresi Mac OS sürümünüzü her zaman güncel tutmak. Yeni sürümler güvenlik güncellemeleri içeriyor.

İNTERNET

Saldırganlar tarayıcıda bulunan güvenlik açıklarını kullanarak zararlı kodları bilgisayarınıza gönderebilir

Günümüzde tarayıcıların çoğu neredeyse her hafta bir güncelleme yayınlıyor. Bu firmalar yalnızca web tarayıcılarının özelliklerini değil, güvenliklerini de güncelliyorlar. Diğer taraftan, bu manada tarayıcılar arasında farklar mevcut (bkz. sağdaki istatistikler).

Java/Flash saldırıları Geçtiğimiz haftalarda Flash için birkaç kritik güncelleme yayımlandı. Özellikle en yaygın programlar (Adobe Flash ve Oracle Java) konusunda "acaba gerçekten ihtiyacım var

Kullanıcıların çoğu Windows bilgisayarlarını nispeten güvende tutuyor. Bunun karşılığında hackerlar yeni ve alışılmadık saldırı yöntemleri bulma peşinde. Bunlar arasında akıllı telefon şarj kablosu ya da USB belleklerin firmware yazılımları da var. Phishing gibi klasik metodlar hala mevcutsa da siber gangsterler gerçekten yöntemlerini mükemmel hale getirmiş durumdadır. En tehlikeli PC saldırılarını, en sinsi web risklerini, akıllı telefonlara yapılan en kurnaz sızma girişimlerini ve hackerların harici cihazları geçit olarak nasıl kullandıklarını gösteriyoruz. İyi haber ise ipuçlarımızla, Cyberghost 2015 VPN yazılımı (CHIP Cloud'da) ve sunduğumuz diğer araçlarla kendinizi bu saldırıların çoğundan koruyabilirsiniz.

MASAÜSTÜ

Windows en güvensiz sistemlerden biri; fakat Mac OS da birçok güvenlik açığına sahip

En popüler geçitlerden ikisi Windows ve 3. parti yazılımları. Tabii ki bunları sürekli güncel tutmanız gerekiyor, fakat bu her zaman kolay değil. Bazen bir program Windows Update yazılımını tamamen bloke edebilir veya güncellemeleri yeni versiyonlara yetiştirecek hızda uygulamak mümkün olmayabilir. Yine de bir çözüm mevcut.

Windows'a bağlı sorunlar Windows'u etkileyen "Zero-day" tipi açıklar, diğer bir deyişle henüz yaması çıkmamış güvenlik açıkları karaborsada yüzbinlerce dolar değerinde. Bunun sebebi ise saldırganların sisteme sızmak için bu tip güvenlik açıklarını sıklıkla kullanmaları. Neyse ki bu tür zayıflıklar çok nadir. Yine de sisteminiz güncel değilse bunlara karşı korumasız olacaktır. Dolayısıyla Windows Update yazılımının aktif durumda olduğundan emin olun. Bunun için Denetim Masası içinde >>Windows Update<< kısmına girerek tavsiye edilen seçenek olan Windows'un güncellemeleri otomatik olarak yüklemesine izin verin. Bu noktada bir sorun ortaya çıkarsa 3. parti bir program Windows Update işlevini bloke ediyor olabilir. Mesela bir dönem bazı Samsung noteboklarda sürücülerin üzerine yazılmasını engellemek amacıyla Windows güncellemeleri devre dışı bırakılmıştı. Ancak üretici artık bu riskli çözümden vazgeçti.

3. Parti programlar Windows bileşenlerine ek olarak hackerlar önemli 3. parti yazılımlarını da hedef alıyorlar. Bunlar arasında sıklıkla güvenlik açığı bulunduran VLC video gibi programlar da var. Sebep basit: 3. parti yazılım geliştiricileri otomatik güncelleme fonksiyonu sunmuyor. Dolayısıyla cihazda yüklü sürümler genellikle güvensiz hale geliyor. CHIP-Updater (CHIP Cloud'da) bu anlamda bir çözüm sunabilir. Program yüklü uygulamalarınız için güncelleme olup olmadığını kontrol ediyor.

Mac OS güvenlik açıkları Mac OS'ta basit bir hareketle 3. parti uygulamaların saldırıya karşı korunabileceği iddia ediliyor: Mac App Store. Windows 8 ve 10 için yeni Modern UI uygulamaları gibi kullanıcılar Apple tarafından kontrol edilmiş programları bilgisayarlarına indirebilirler. Fakat Indiana Üniversitesi, Pekin Üniversitesi ve Georgia Teknoloji Enstitüsü'nden 6 güvenlik araştırmacısı Apple Store'da da zararlı yazılımlar bulunduğunu ortaya çıkardı. Örneğin TrackMix 2 test yazılımı ile kullanıcının veritabanında kayıtlı şifrelerini görüntüleyebildiler. Bu araç, Chrome ve şifre kasası gibi programlar arasında gerçekleşen iletişime sızabiliyor. Kullanıcı Chrome tarayıcısını açıp Facebook şifresini girerek şifre kasasına kaydettiğinde kötü amaçlı program bu gir-

Web tabanlı riskler

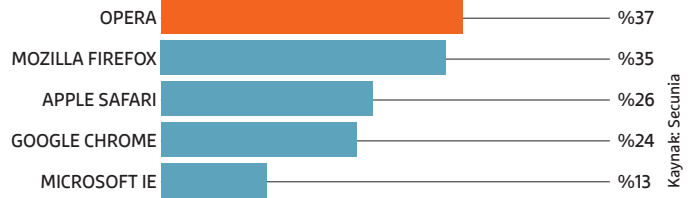
Hackerlara göre phishing (yemleme saldırısı) hala geniş çaplı saldırılar için en iyi silah.

Acil önlemler

- **Tarayıcınızı güncelleyin** Tarayıcının yerleşik güncelleme işlevini kullanarak en yeni sürümü yükleyin.
- **Tarayıcı eklentilerini güncelleyin** Firefox kendi eklenti güncelleme aracına sahip. Diğer tarayıcıları kullanıyorsanız bunu kendiniz yapmanız gerekebilir.
- **Java ve Flash programlarını kaldırın.** Bu programları kaldırın. Günümüzde artık HTML5 kullanılıyor.
- **İstenmeyen (spam) postaları silin** Şaibeli, tanımadığınız kaynaklardan gelen, takip edemediğiniz eklentiler bulunduran e-postaları hemen silin.

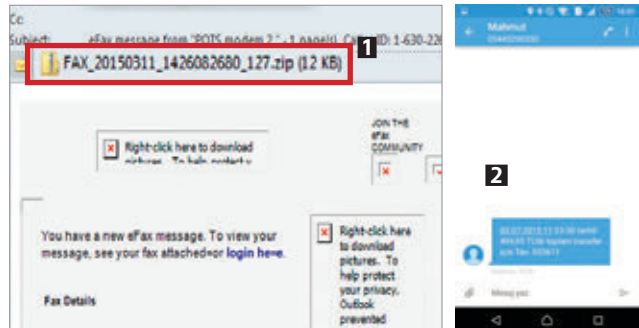
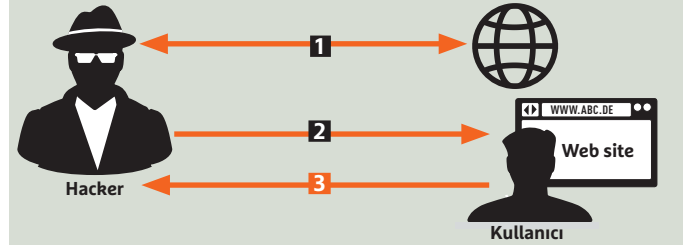
Tarayıcılardaki hatalar

Firefox ve Opera, en çok tehdit edilen tarayıcılar. Halihazırda Opera, üzerinde bulunan hataların %37'sini henüz düzeltmedi.

XSS açıkları: En sık gerçekleşen web saldırısı

Hacker önce zayıf bir web sitesi bulur **1** ve kullanıcıya siteye ulaşan özel bir JavaScript linki gönderir **2**. Kullanıcı bu linke tıklayıp siteye girdiğinde, sitenin oturum açma sayfasında görünmez bir alan yüklenir **3**. Kullanıcı bilgilerini girdiğinde program geri planda çalışarak bu bilgileri saldırganına gönderir.

Banka hesaplarınıza saldırı

Şu aralar gittikçe yayılan Dyre gibi finansal truva atları, kullanıcıları virüs barındıran dosya eklentileri ile kandırıyor **1**. Bu yöntem hiç de yeni değil, fakat güncellenen zararlı yazılımlar artık daha agresif. Diğer saldırılar phishing tarzı olmasa da banka havaalelerini manipüle edebiliyor **2**, kullanıcıyı toplu ödeme yaparak kandırabiliyorlar.

mi” diye sormak gerekiyor. İdeal olarak her iki aracı da sisteminizden kaldırmamız iyi olur. İhtiyacınız olursa birkaç tıklamayla tekrar yüklemek gayet kolay. Zira artık Flash ve Java kullanan pek web sitesi kalmadı; çoğu HTML5’e geçmiş durumda. Modern tarayıcılar bunu kendi başlarına gerçekleştirebiliyor. Programları silmek için (Java ve Windows için) Denetim Masası’ndan >>Programlar ve Özellikler | Programları Kaldır << seçeneğine ulaşın. Buradan >>Java<< girdisini bulun. Flash programını kaldırmak ise biraz daha zahmetli. En kolay yol Flash Player Uninstaller aracını kullanmak (CHIP Cloud’da mevcut).

Tarayıcı eklentileri Tarayıcınızda çalışan programların güncellemelerini de düzenli olarak takip etmelisiniz. Eski sürümlerde zayıflıklar mevcut olabilir. Firefox gibi tarayıcılar eklentilere ait güncellemeleri otomatik olarak takip edebiliyor. Diğer tarayıcıları kullanıyorsanız güncellemeleri kendiniz takip edin. Kullanmadığınız eklentileri devre dışı bırakmanız ve gerektiğinde tekrar çalıştırmamız da mantıklı bir çözüm.

Değiştirilmiş web siteleri Virüslü web siteleri her zaman şaibeli siteler olmayabilir. Teknoloji ile ilgili bir Google araması bile sizi zararlı yazılım barındıran sitelere yönlendirebilir. Böyle sitelerde saldırganlar genellikle size virüs uyarısı görünümünde bir program yükletebilir. Bu araçları hiçbir şekilde kurmayın. Hatta bazı durumlarda sadece sitede gezinti yaparken bile bu zararlı yazılımlar varsa tarayıcınızdaki güvenlik açığını kullanarak bilgisayarınıza ulaşabilir. Bu nedenle tarayıcınızın her zaman güncel olduğunu kontrol edin. Ayrıca verilerinizi hangi alanlara girdiğinize de dikkat edin. “Cross-site scripting” adı verilen bir güvenlik açığı (bkz. sağdaki kutu), bilgilerinizi girdiğiniz alanları manipüle ederek kişisel verilerinizi elde edebiliyor.

ONLINE BANKACILIK

Çift kanallı bir güvenlik sistemi ve mTAN ile saldırıların önleneyeceği düşünülüyor- maalesef önlenemiyor!

Güvenlik uzmanı Udo Schneider, “Orta Avrupa’da online bankacılığı hedef alan zararlı yazılımları gözardı ediyoruz” diyor. Bunun sebebi basit: Verdiği zarar hala oldukça az ve şimdiye kadar yalnızca birkaç kişi bundan etkilendi. Uzmanlar, finans sektörünü hedef alan yeni bir zararlı yazılım dalgasına karşı uyarıyor. Bu yazılımlar güvenlik açıklarından girerek kendilerini Windows cihazlara ekliyor ve verileri çalmaya başlıyor. Fakat tabii ki bütün yaptıkları bu değil.

Phishing Avrupa’da yeni bir zararlı yazılım yayılmaya başladı. Dyre. Bulaşmaların sayısı hızla artıyor. Mağdurların %40’lık bölümü Avrupa’dan. Dyre virüsü online bankacılık için kullanılan giriş bilgilerini ve diğer kişisel bilgileri çalıyor.

Mesela siber saldırgan oturum açma bilgilerinizi kullanarak hangi kredi kartına sahip olduğunuzu buluyor. Dyre bunu eski fakat hala gündemde olan bir yöntemle, phishing yolu ile yapıyor. Hacker gönderdiği e-postaya büyük bir banka tarafından gönderilmiş müşteri bilgilendirme mesajı görüntüsü vererek kendini gizliyor. Kullanıcı bu 40KB boyutundaki dosya ekine tıklarsa Upatre aracı sisteme yükleniyor. Bu zararlı yazılım sistemde bir antivirus yazılımı olup olmadığını kontrol ediyor, varsa devre dışı bırakmayı deniyor. Bu iş bittikten sonra kurulum programı internetteki bir hacker sunucusundan şifreli bir paket indirip bil-

Mobil donanımlar

Mobil telefon yazılımları pek sık güncellenmiyor. Bu da akıllı telefonları hacker saldırıları için ideal hedef haline getiriyor.

gisayara kuruyor. Birçok finansal odaklı zararlı yazılım bu şekilde çalışıyor. Dridex adlı finans virüsü de buna dahil. Aradaki tek fark, bu ikincisinde indirilen dosya kendisini fatura olarak gizleyen, fakat içinde makro kodlar barındıran bir Word belgesi. Antivirüs yazılımları bu tarz zararlı yazılımlara karşı önlemlere sahip ancak işe yaramaları için en yeni virüs veritabanı ile güncellenmiş olmaları gerekiyor. Genel olarak, gönderenin kim olduğundan kesinlikle emin değilseniz hiçbir dosya eklentisini açmayın.

mTAN sistemini toplu ödeme ile kandırma yöntemi mTAN (mobile transaction authorization number-mobil ödeme doğrulama kodu) ile gerçekleştirilen banka ödemeleri genel olarak güvenli; zira ödeme emri ve ödeme onayına ait işlem kodu iki farklı yoldan gönderiliyor. Ancak akıllı hackerlar mTAN prosedürünü kandırmayı da başardılar. İhtiyaçları olan tek şey, masaüstü bilgisayarda yüklü bir zararlı yazılım. Bu program bir phishing saldırısı ya da indirme ile sisteme bulaşabiliyor (sayfa 86). Kullanıcı web arayüzü ile bankasına girip ödeme emri verdiğinde yazılım arka planda çalışarak bu emri değiştiriyor. Tekil ödemeyi toplu ödeme haline getiriyor fakat ödenen rakamı değiştirmiyor. Bu sayede mesela sadece 1 lira doğru banka hesabına gönderilirken paranın geri kalan kısmı hacker'ın belirlediği hesaba yatıyor. Bankaya göre sadece ilk IBAN görünüyor; ikinci hesap numarası görünmüyor. mTAN numarası ile ilişkilendirilen rakam doğru olduğu için kurban şüphelenmiyor. Diğer taraftan banka müşterisi iki farklı para transferi yapıldığını görürse (sayfa 86); hackerlar ya müşterinin bu bilgiyi gözardı etmesini umuyorlar ve onaylanan mTAN rakamını giriyorlar. Prensipite kendinizi bu tür bir saldırıdan korumanız oldukça basit: bankanız tarafından gönderilen SMS mesajına bakın ve "toplu ödeme" ibaresi görürseniz peşine düşün.

Telefonun şarj kablosu üzerinden doğrulama kodu okuma mTAN bilgisini elde etmenin bir yolu da telefonunuzun şarj kablosu. Bu uzak bir ihtimal gibi gelebilir fakat korkutucu biçimde basit gerçekleşiyor. Saldırgan yine masaüstü bilgisayarınıza kendi zararlı yazılımını bulaştırıyor ve bu program internet bankacılığı için girdiğiniz oturum açma bilgilerini kaydediyor. Artık yazılımın ihtiyacı olan tek şey mobil onay kodu. mTAN bilgisi genellikle akıllı telefonunuza bir SMS mesajı ile gönderiliyor. Eğer telefonunuzu o sırada bilgisayarınıza şarj amacı ile bağlamış iseniz yazılım bu bağlantıyı kullanarak SMS mesajının içeriğine ulaşıyor, geri planda gizlice bankanıza erişiyor, telefon kablosu üzerinden aldığı bilgiyi kullanarak ödemeyi onaylıyor. Kendinizi böyle bir saldırıdan korumak için internet üzerinden bankanıza girerken telefonunuz bilgisayarınıza bağlı olmadığından emin olun. Bu tehlike şimdilik yalnızca Android cihazlarda mevcut. Ayrıca telefonunuz bilgisayara USB üzerinden bağlandığında Android ve iOS telefonların çoğu, bilgisayarın cihaz üzerindeki verilere erişebilmesi için sizden onay ister. Amacınız telefonu şarj etmekse bu izni vererek bu riskten kurtulabilirsiniz.

MOBİL TELEFON

Hacker saldırılarının en tatlı hedefi oturum açma bilgileri ve fotoğraflar!

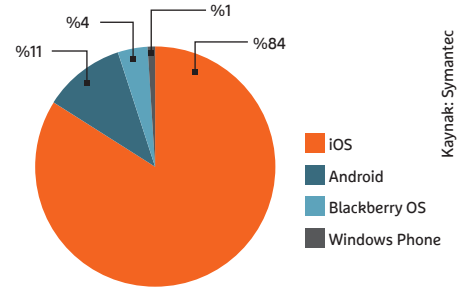
Birçok kullanıcı mobil cihazını telefon görüşmeleri dışında birçok amaçla kullanıyor; online alışveriş yapıyor, banka işlemleri

Acil önlemler

- **Antivirüs yazılımı yükleyin** Android platformunda geri planda çalışan bir virüs tarama programı kurun.
- **Yalnızca resmi uygulama mağazasını kullanın** Uygulamaları yalnızca Apple, Google ve Microsoft'un resmi uygulama mağazalarından indirin.
- **QR kodları kontrol edin** QR kodları açmadan önce antivirus programı ile kontrol edin (iOS üzerinde bile).
- **İşletim sistemini güncelleyin** Mobil işletim sisteminiz de güncel olmalı. Güncellemeler birçok güvenlik açığını kapatacaktır.

Hedefteki mobil sistemler

Geçtiğimiz yıl iOS'un en çok güvenlik açığı olan mobil işletim sistemi olduğu ortaya çıktı. En güvenlisi ise Windows Phone.

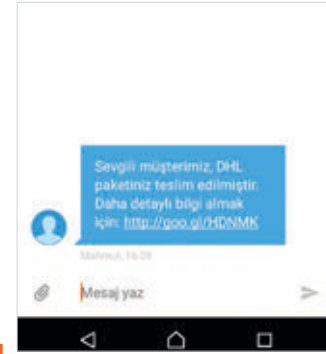

Kaynak: Symantec

Virüsler akıllı telefona nasıl bulaşıyor?

Siber saldırganlar genellikle kullanıcının tembelliğinden faydalanıyor.

- **QR kodlar** Bu kodları okuyan uygulamalar genellikle bağlantıyı açmadan önce izin istemiyor.
- **Uygulamalar** Uygulamaların korsan kopyalarında genellikle virüs oluyor.
- **SMS** Saldırganlar virüs linkini bilgilendirme detayı gibi gönderiyorlar (solda).

ni gerçekleştiriyor, e-postalarını okuyup yazıyor. Hackerlara göre bu cihazlar çok rahat hedefler çünkü çoğu kullanıcı güvenlik tarafında işletim sistemine bel bağlamış durumda. Ama bu sistemler -tabiri caizse- "delik deşik".

Android üzerinden şifre hırsızlığı Bazı Android uygulamaları çok zayıf şifreleme sistemine sahip; bu da ciddi sonuçlar doğuruyor. Birçok uygulamada kullanıcı istediği hizmete ulaşmak için kullanıcı adı ve şifre girmek zorunda. Ancak veri transferi sırasında uygulamalar HTTPS sistemi kullanmıyor, ya da eski moda ve güvenliksiz bir şifreleme tipi tercih ediyor. Her iki durumda da arka planda çalışan zararlı yazılım bu bilgileri okuyarak hacker'a gönderebiliyor. Şimdiye kadar Android üreticilerinden zararlı yazılımlar konusunda bir uyarı gelmedi.

Ancak sorun azımsanacak gibi değil. Güvenlik problemi olduğu bilinen (Pizza Hut gibi) bazı uygulamalar 200 milyondan fazla cihazda yüklü. Tabii ki bu durumda problemi çözecek tek kişi, uygulamanın geliştiricisi oluyor. Firmalar sorunları gidermek için güncellemeler üzerinde çalışıyorlar.

iOS üzerinden şifre hırsızlığı Saldırganlar iOS üzerinde de şifre hırsızlığı yapabiliyor. İlk kez güvenlik uzmanı Jans Soucek tarafından ortaya çıkarılan bu durum, işletim sisteminin Mail uygulama-

sındaki açığı kullanıyor: Manipüle edilmiş bir e-posta tarafından açılan pencere, kullanıcıdan iCloud kullanıcı adını ve şifresini istiyor. Bu pek garip olmadığı ve sıklıkla karşılaşıldığı için şüphelenmeyen kullanıcı bilgilerini giriyor ve hacker'a tüm hesabını teslim ediyor. iOS 8.4 sürümünde bu saldırıya karşı koruma sağlandı.

ÇEVRE BİRİM CİHAZLAR

USB bellekler ve WLAN yönlendiricileri bilgisayarınıza ulaşmak için ideal geçit sağlar

Kapalı bir ağ için saldırganlar silah olarak çevre birimlerini kullanıyorlar. Zamanında virüs yüklenmiş klavyelerle bile karşılaşıldı. Ancak artık sıradan kullanıcı dahi ek cihazlardan gelebilecek saldırılardan korkuyor. Basit bir USB bellek bile takılı olduğu bilgisayar üzerinden tüm ağ trafiğine erişebiliyor.

USB cihazlar Geçen yıl güvenlik araştırmacıları Karsten Nohl, Sascha Krißler ve Jakob Lell, USB portlarını etkileyen (ve henüz düzeltilmeyen) bir güvenlik açığı keşfettiler. Bu açık, kullanıcısının haberi bile olmadan herhangi bir USB belleğin virüs yaymasını sağlıyor. Saldırı şu şekilde gerçekleşiyor: Herkes tarafından erişilebilen depolama bölümünün yanı sıra USB belleklerde ayrıca kendi firmware yazılımları ve CPU denetleyicileri bulunuyor. Güvenlik uzmanları kendi kodlarını bu korunmasız firmware yazılımına eklemeyi başardılar. Yani bu şekilde manipüle edilmiş bir USB bellek bilgisayara takıldığında, bilgisayar zararlı kodu otomatik olarak çalıştırıyor. Normal antivirus yazılımları bu tarz bir saldırıya karşı herhangi bir koruma sağlayamıyor çünkü yalnızca depolama bölümüne erişimleri var. İşin en tehlikeli tarafı ise USB belleğin değiştirilmiş kod sayesinde kendisini sisteme USB ID bilgisini değiştirip herhangi bir cihaz olarak tanıtabilmesi. Yani takılı olan belleği sistem bir ağ adaptörü olarak algılayabiliyor ve ağ ayarlarını değiştirerek hacker için uygun bir hale getirebiliyor. Bu tip saldırılara karşı önlemler henüz sınırlı ve yalnızca kurumsal pazarda mevcut. Bu ürünler sistem seviyesinde çalışarak belirli USB tiplerinin bağlanmasını engelleyebiliyorlar. Örneğin bir USB cihaz kendini ağ bağdaştırıcısı olarak tanımladığında yazılım tüm süreci bloke ediyor. Ancak güvenlik firması Sophos'un uzmanlarına göre bu bloklama da her zaman tam olarak güvenli değil. Ama iyi haber, bu tür USB belleklere uzun zamandır rastlanmıyor.

Modem yazılımları FritzBox ve Linksys gibi bazı yönlendirici markaları için 3. parti geliştiriciler tarafından sunulan alternatif firmware yazılımları mevcut. Bu yazılımların avantajı, DD-WRT gibi sürümlerle uzmanlar iletim kapasitesi gibi daha detaylı ayarlar yapabiliyor ya da yeni özellikler ekleyebiliyorlar. Bunlar fabrika çıkışı yazılımlarla mümkün olmuyor. Dezavantajı ise internette bu firmware yazılımlarının arka kapılarla dolu birçok versiyonunun bulunması.

Saldırganlar, meraklıların rağbet ettiği açık kaynaklı, ücretsiz yazılımları değiştiriyor ve kendi zararlı kodlarını gerçek kaynak koduna ekliyor, böylece yönlendirici üzerinde tam denetim sağ-

BİLGİ

Virüslü cihazlar

Antivirüs programları Akıllı TV gibi cihazları tarayamıyor. Saldırganlar bu sayede zararlı yazılımlarını yayabiliyorlar.

Acil önlemler

Roter yazılımını güncelleyin ADSL yönlendiricinizin en yeni firmware yazılımına sahip olup olmadığını kontrol etmek için cihazın web arayüzünü kullanın.

► **Harici cihazları güncelleyin** VoIP telefonlar gibi şüpheli cihazlar da virüs yayabilir ve bu yüzden güncellenmeleri gereklidir. Güvenlik uzmanlarına göre Akıllı TV'ler bile gelecekte sıkça saldırıya uğrayacak. Yazılımlarının güncel olduğundan emin olun.

► **USB cihazları kullanırken tedbirli davranın** Yeni bir USB belleği öncelikle ağa dahil olmayan, önemli veri barındırmayan bir bilgisayarda deneyin.

Otomatik güncelleme

M-net gibi bazı üreticiler, cihazların yazılımlarını internet üzerinden otomatik olarak güncelliyor ve kullanıcıyı zahmete sokmuyor.

Egzotik saldırılar

► **Ekrans kartları** Jellyfish adlı zararlı yazılım, kendini GPU üzerine yerleştiriyor ve ancak yeni antivirüs yazılımları tarafından farkedilebiliyor.

► **Fare/Klavye** Virüsler kendilerini fare ve klavye gibi çevre birimlerin denetleyici yongalarına yerleştirebiliyor. Böylesi bir saldırı, Apple çevre birimlerinden birinde saptanmıştı.

► **Ağ kartları** Güvenlik uzmanları, bilgisayar açıldığında devreye giren zararlı yazılımların ağ yongalarına da yerleştirilebileceğini kanıtladılar.

lıyor, genellikle de DNS ayarlarını değiştiriyorlar. Bunun sonucu olarak tanıdığınız bir siteye (mesela bankanızın web sitesine) ikinci ziyaretinizde aslında sahte siteye yönlendiriliyorsunuz. Bunun için bilgisayarınıza virüs bulaştırılması bile gerekmiyor. Yalnızca cihazınıza yüklü olarak gelen, üretici tarafından sağlanan firmware yazılımına güvenin. Birkaç yönlendirici modeli, dahili yapılandırma seçeneği üzerinden güncellenebiliyor. Bu durumda cihaz otomatik olarak doğru sunucuya bağlanıyor. M-net gibi üreticiler otomatik yüklemelerle cihazın yazılımını güncel tutuyor ve kullanıcı yanlışlıkla da olsa zararlı kod içeren firmware yükleme riskinden kurtulmuş oluyor.

yorum@chip.com.tr

40 POSTER 64 STICKER

DERGİNİZ
ARTIK

5₺

EKİM 2015 SAYI 10 FİYATI 6.5

blue ifan

TOKIO
HOTEL

A'dan Z'ye

Demi

Miley

ZAC
EFRON

Unutulmaz müzikleri

Lana Del Rey

5SOS

YAZ BİTTİ

yeni Albüm

YAĞMURU BAŞLADI

CHRIS
HEMSWORTH

Zaman Tüneli'nde

HARDWELL

5SOS

Konsere geri sayım

DAVID
GILMOUR

İtalya'da idedik!

JAMES
FRANCIS

Porto'da

5SOS

10 KİŞİYE LITTLE MIX CD'Sİ HEDİYE

/bluejeanmagazine /bluejeandergi /bluejean.com.tr

40 POSTER
64 STICKER

EKİM
SAYISI
BAYİLERDE

Eski cihazlarınız yeni gibi olacak

Zaman geçtikçe elektronik aletler tozlanır, yavaşlar ve kararlı çalışmalarını kaybederler. Sizlere sunduğumuz ipuçlarıyla PC ve mobil aygıtlarınızın hızı artacak.

Berk ERGİN/CS

Hıçbir elektronik alet gereğinden uzun kullanım için tasarlanmamıştır. Donanım zamanla bitkin düşer, aynı zamanda her yeni yükleme sürecinde ve kullanım düzeyi arttığında yazılımın hızı ve tutarlılığı azalır. Yine de, bu eskime belirtileri ciddiye alınmak zorunda değil; doğru taktikler ve hilelerle cihazınızın ilk günkü gibi görünmesini ve işlemlerini sağlayabilirsiniz.

İlk anlatacağımız yöntem, en hızlı ve basit yol olan yazılım iyileştirmelerini içeriyor. Yanlış BIOS ayarları, fazla sayıda otomatik önyükleme ve indirilen gereksiz yazılım sorunlarını çözebilirsiniz. Tozlu ve çok kullanılmış donanımlar sisteminizi yavaşlatmaya baş-

ladığında, çeşitli temizlik araçları ve eğer gerekiyorsa soğutma sisteminin düzgün işlemlerini sağlayacak, eskimiş bataryaları düzenleyecek araçlar kullanmalısınız. En kötü durumda, pilleri değiştirmeniz gerekebilir.

Konu Android akıllı telefon ve tabletlere geldiğinde yazılımlara, hafıza alanına ve önbelleğe uygulanabilecek etkili temizlik yöntemleri var (sayfa 93). Taşınabilir aygıtlarda hareketli parça olmadığı ve içini açmak zor veya imkansız olduğu için donanım konusunda yapılabilecek tek şey bataryayı değiştirmek ve cihazı hasardan korumak için mekanik koruma yöntemleri kullanmak olabilir.

berk@chipcom.tr

FOTOĞRAF: JULIANE WEBER

Bilgisayar hatalarını bulun ve yok edin

1 BIOS/UEFI iyileştirmesi

Bilgisayarı çalıştırdığınız sırada, genelde bilgisayarlar birkaç saniyelerini BIOS/UEFI'de geçirirler. Bunu durdurmak için, bilgisayarı başlattıktan sonra [F2], [F12] ya da [Del] tuşuna basın. Hangi tuşun yazılımı etkinleştireceği anakarta bağlıdır. RAM testini devre dışı bırakın –test ettiğimiz Asus anakartta “Boot” menüsünde “Quickboot” seçeneğini etkinleştirdik. Yine “Boot” menüsünde “Boot Device Priority”ye girip oradan önceliği “C:” sürücüsüne verin. SATA ayarları yardımıyla SATA denetleyicinizin hızlı AHCI modunda çalıştığına emin olun.

2 Otomatik önyüklemeyi iptal edin

Gereksiz hizmetleri ve otomatik ön yüklemeyi iptal ederek sistem açılış prosedürünü hızlandırabilir ve bu işlemler sayesinde RAM'den daha verimli yararlanabilirsiniz. Bunun için [Win] + [R] tuşuna basın “msconfig” yazın ve [Enter]'a basıp araçtaki “Hizmetler” sekmesine geçin. Şimdi “Tüm Microsoft hizmetlerini gizle” seçeneğini etkinleştirin ve “Tümünü devre dışı bırak”a tıklayın. Bu başlıkların önemli olanlarını antivirüs yazılımınız uyarmadığı sürece bu şekilde bırakın; “Uygula” tuşuna basın. Şimdi “Başlatma” sekmesine geçin. Eğer Windows 7 kullanıyorsanız tüm önyükleme araçları karşınızda listelenecektir. Windows 8'den itibaren bu sekmeye görev yöneticisindeki bir bağlantıdan erişilebiliyor. İhtiyaç duyduğunuz yazılımlar dışındaki-leri iptal edin. “Tamam”a tıklayın ve bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda bu hizmetlerin etkin olup olmadığını denetleyin.

3 Sabit disk temizleyin

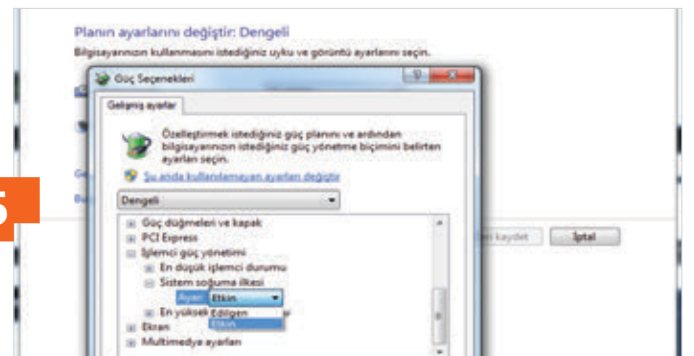
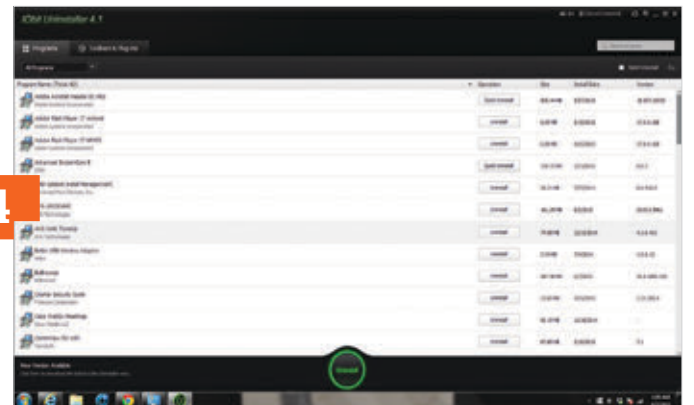
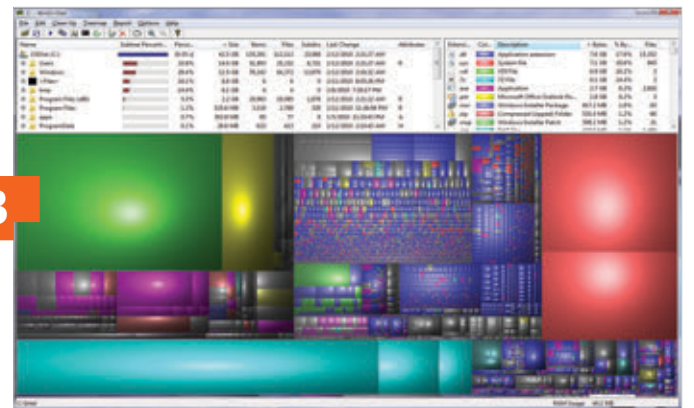
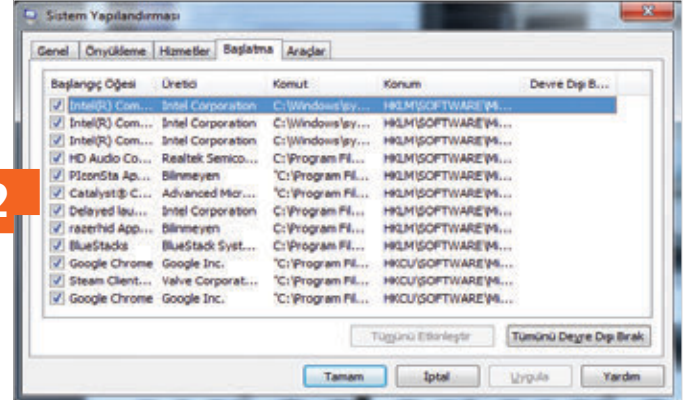
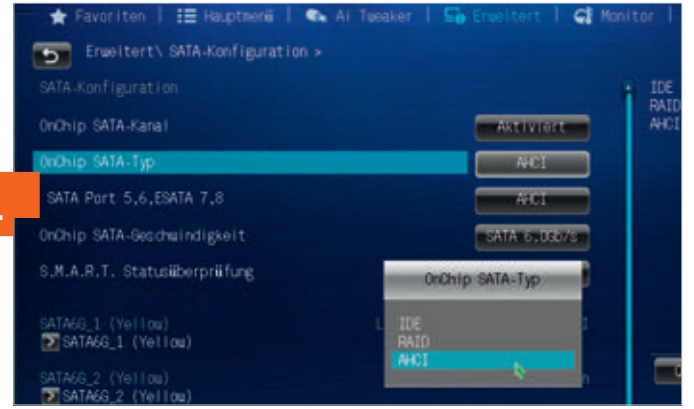
Özellikle SSD'ler dolmaya yaklaştığında performansı kötü etkilerler. CCleaner programını yükleyin ve başlatın. Bu program aklınıza bile gelmeyecek noktaları tarar ve temizlenmesi gereken dosyaları siler. Analiz tamamlandığında, varsayılan olarak kullandığınız arama motoru için tüm seçimleri kaldırmalısınız. Daha sonra, WinDirStat isimli programla büyük hafıza tüketimlerini manuel olarak bulup silebilirsiniz.

4 Birden fazla yazılımı kaldırın

Düzenli olarak yeni uygulamalar deneyen biriyse, muhtemelen bilgisayarınızda uzun süredir kullanmadığınız birçok yazılım bulunuyordur. Denetim Masası'yla bu yazılımları teker teker kaldırmak uzun ve uğraştırıcı olabilir. Bu durum Iobit Uninstall yazılımıyla bir hayli kolaylaştırılmış, bununla birden fazla program seçip bilgisayarınızdan silebilirsiniz.

5 Fan Kontrol Sistemi'ni ayarlayın

Performansı ve sesi etkileyen yazılım ayarlarından biri İşlemci Güç Yönetimi'dir. Bu ayara “Denetim Masası”nda “Güç Seçenekleri”ne girdikten sonra bir “güç planı” oluşturarak ulaşabilirsiniz. Burada, “Gelişmiş Güç Ayarlarını Değiştir”e tıkladıktan sonra açılan pencerede aradığınız ayarı göreceksiniz. Eğer batarya modunda maksimum performans elde etmek istiyorsanız, Sistem Soğutma İlkesi seçeneğini etkinleştirin. Eğer fan sesi rahatsız etmeye başlarsa, aynı pencerede En Yüksek İşlemci Durumu seçeneğinde CPU'yu yaklaşık 75 değerine getirin.

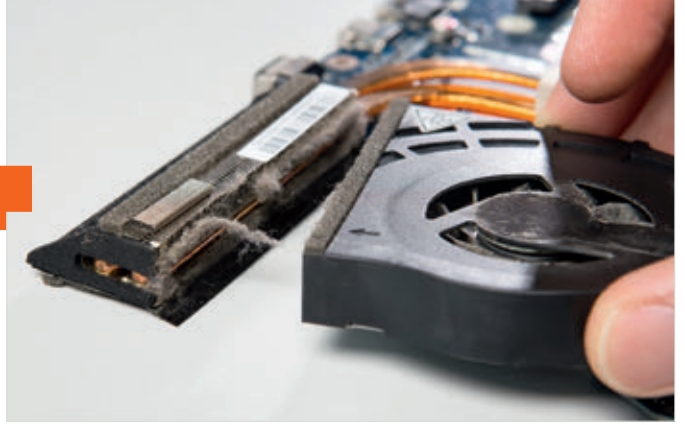

Bilgisayarları canlandırmak

1 Soğutucu kanallarını temizleyin

Eskimenin her bilgisayar üzerinde değişmeyecek bir etkisi vardır: Bütün bilgisayarlarda bir fan soğutma kanallarından hava gönderir. Er ya da geç, kanallar tozla dolar ve fanın soğutması yetersiz gelmeye başlar. Böyle bir durumda, modern CPU'lar saat frekans ayarını düşürür. Bilgisayar açıldığında bir süpürge yardımıyla tozlar çekilebilir. Ancak bu sırada soğutucu fanın yerinde sabit durduğundan emin olmak gerekir. Dizüstü bilgisayarlarda temizlik işlemini yapmak için onları tamamen parçalarına ayırmak gerekir.

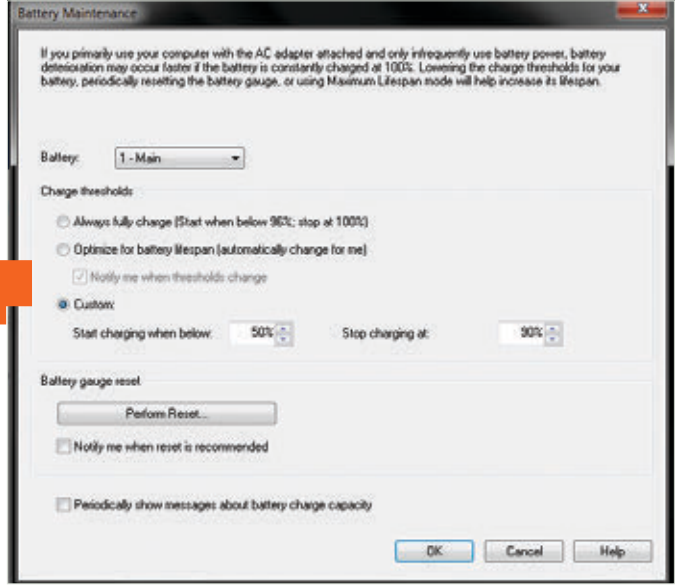
1

2 Bataryaya dikkat edin

Dizüstü bilgisayarların bataryaları her şarj sürecinden kapasitesinden biraz daha kaybeder (kısmi şarjlarda da aynı şekilde). Bu yüzden, bataryalar yılda en az bir kere tamamen şarj edilmeli, şarjı tamamen boşaltılmalı ve yeniden şarj edilmelidir. Böylelikle bilgisayarınız kapasitenin ne kadar olduğunu ölçüp ona uyum sağlayabilir. Bazı bilgisayar üreticileri kesintisiz ve tam kalibrasyon döngüsü araçları sağlar. Alternatif olarak, bilgisayarınızın BIOS/UEFI ayarlarından da bu işlemi uygulayabilirsiniz. Lenovo Energy Manager'ın batarya kullanım aracıyla şarj işleminin sadece seviye %90 azaldığında başlaması da dahil olmak üzere birçok şey yapabilirsiniz. Bu, şarj döngüsü sayısını azaltır. Dahası, şarj işlemi %97'de durdurulmalı, devamında bataryaya çok fazla yük biner. Eğer yeni bir batarya kullanmanız gerekiyorsa, orijinal yedek parça almanızı öneririz. Deneyimlerimize göre böylesi daha uzun süre ediyor.

2

Bilgisayarı hasardan koruma

Temiz Hava Bilgisayarların alt kısımlarında bulunan hava boşluklarından giren toz miktarı minimum seviyede tutulmalıdır. Bu yüzden, bilgisayarlarınızı halı (masaüstü bilgisayarlar) ya da koltuk (dizüstü bilgisayarlar) üzerinde kullanmamaya özen gösterin. Bilgisayarınızın dışını düzenli olarak temizleyin (1) (alt kısmında dikkatli olun). Böylelikle, bilgisayarınızın dışı güzel görünür ve herhangi bir tıkanıklığı da engellemiş olursunuz.

Havalandırma Yetersiz hava akımı bileşenlerin fazla ısınmasına sebep olur ve bu bileşenler, yıpranır ve aşınırlar. Bu yüzden, bilgisayarınızı dar boşluklara sıkıştırmamalı, etrafını ve üzerini eşya depolamak için kullanmamalısınız.

Şok Etkisi Ani etkiler kullandığımız sabit disklere ciddi zararlar verebilir. Bu yüzden, bilgisayarlarınızı ve taşınabilir disklerinizin yerini değiştirenken çok dikkatli olmalısınız, özellikle sert zeminlerde.

Yıldırımlar Yıldırımlar elektrik hatları, telefon hatları ve diğer hatlara aşırı voltaj yüklemesine neden olabilirler. En kötü senaryoda, bu durum aynı anda birden fazla elektronik aletin kullanılamaz duruma gelmesine neden olabilir. Bu durumdan kaçınmak istiyorsanız prizler için yüksek voltajdan korunma mekanizmalarından kullanabilirsiniz. Tüm elektronik aletler böyle bir mekanizmayla korunmalıdır.

2

Android aygıtları temizlemek

1 Güncelleme ve yazılım temizliği

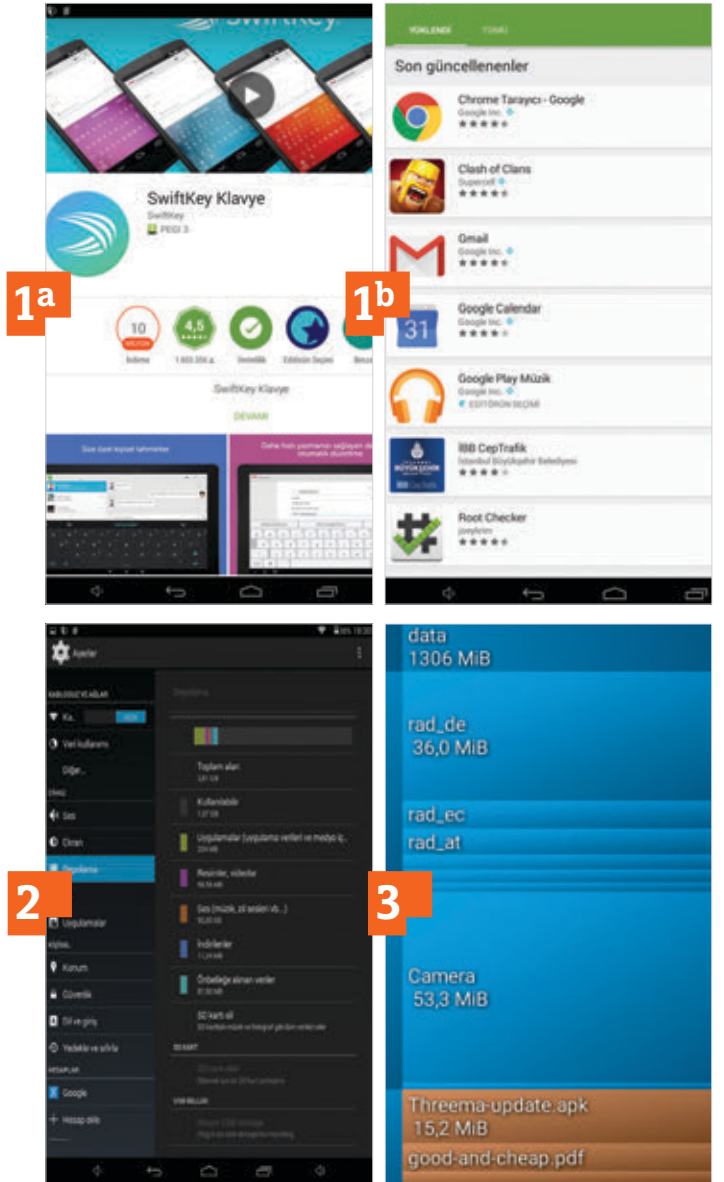
Android işletim sisteminin yeni sürümleri eskilere göre daha düzgün çalıştığından, “Ayarlar”dan “Telefon Hakkında”ya girip hangi sürümü kullandığınıza bakın ve “Yazılım Güncelleştirme”den herhangi bir güncelleme olup olmadığını kontrol edin. Eğer 4.1 ya da daha eski bir sürümü kullanmanıza rağmen güncelleme gelmiyorsa, cihazınızı daha yeni bir custom ROM’a güncellemeyi düşünebilirsiniz. Gereksiz uygulamaları silmek için Play Store’u açın, “Uygulamalarım”dan “İndirilenler”e girin ve artık ihtiyacınız olmayan bütün uygulamaları silin (1a), özellikle de sistemi yeniden başlattığınız her seferde otomatik olarak başlayanları. Hepsini Güncelle seçeneğinden de geri kalan uygulamaları güncelleyin (1b).

2 Önbelleği boşaltın

Eğer bazı uygulamalar düzenli olarak sorun yaratmaya başladıysa, “Uygulama ayarları”nda ilgili uygulamaya girin. Burada, “Önbelleği Temizle” seçeneği genelde sorunu çözer. Eğer problem devam ediyorsa bu sefer “Verileri Sil” seçeneğini deneyin. Böylece, uygulamayı ilk indirdiğiniz haline döndürmüş olursunuz. Aynı anda bütün uygulamalar için bu işlemi yapmak isterseniz, izlemeniz gereken yol: “Ayarlar”da “Önbellekteki veriyi depola” seçeneğine girin ve onaylayın.

3 Hafızayı temizleyin

Play Store’da bulabileceğiniz The DiskUsage uygulaması size Android işletim sistemine sahip aygıtınızda hafızayı en çok tüketen dosyaları ve uygulamaları bulundukları yerlerle birlikte gösterir. Bu uygulama ile bu dosyaları kolayca silebilirsiniz.

Taşınabilir cihazlarınızı koruma

Cep telefonları ve tabletler dirençli olmak için tasarlanmışlardır, sürekli hareket halinde olduklarından çok fazla basınca maruz kalırlar. Aklınızda tutmanız gereken önemli noktalar şunlardır:

Hasardan koruma Cebimizde telefonla birlikte taşıdığımız anahtarlar eninde sonunda telefonu ve ekranı çizecektir. Bu yüzden, telefonlarımızı kılıfı birlikte kullanmalıyız. Araç kullanırken telefon sabit bir yerde durmalı. Ekran koruyucular ve tampon kılıflar daha fazla koruma sağlar ve bu ürünler tabletler için de mevcuttur ve önerilir, özellikle bu cihazları yolculuk yaparken kullanıyorsanız ya da çocuklar da kullanıyorsa.

Isı/Nem Yüksek sıcaklığa maruz kalmak (örneğin sıcak havada telefonu arabada bırakmak) bataryaya zarar verir, böyle durumlarda batarya normal bir sıcaklığa dönene kadar devre dışı bırakılmalıdır. Eğer telefon düşük sıcaklıkta kullanılıyorsa, bu durumda da şarjı normalden çabuk biter. Tehlikeli olan, tekrar sıcak bir ortama girdiğinizde buharlaşan suyun yoğunlaşmasıdır. Bu durumda, ya da telefonun ıslanmasına neden olan başka durumlarda, telefonu kapatmalı, kapağını açmalı ve kurummasını beklemelisiniz. Kalan nemden kurtulmak için de telefonunuzu kuru pirincin bulunduğu bir kavanozda bir gün bekletin.

Tablet bataryanızın bir hafta dayanmasını sağlayın

Neden tablet ve telefonlarımızı her gün şarj etmek zorundayız? Aslında değiliz. Sizin için cihazlarınızın pil ömrünü nasıl ikiye katlayabileceğinizi, hatta onlarla günlerce nasıl idare edebileceğinizi açıklıyoruz.

Emre Ergün

Bilim insanları Pluto'yu yakından görüntüleyebiliyor ve hatta insandan insana kafa nakli dahi gerçekleştirebiliyorlar. Fakat bir şekilde biz, hala tabletimizi her gün şarj etmek zorundayız. Elbette, tüm uygulamaları kapatıp uçak modunu etkinleştirmek ve ardından cihazı çorap çekmecenizin derinliklerine gizlemek bir hafta boyunca şarj gereksinimi duymamanızı sağlayabilir. Eğer bunu yapıyorsanız bir tablet sahibi olmanızın doğru bir karar olup olmadığını gözden geçirmenizi salık veriyoruz. Pil ömrünü artırmanın en iyi yolları artık hemen herkes tarafından biliniyor: Onlarca uygulamayı aynı anda çalıştırmamak bunlardan biri... Yani iki sayfa boyunca bu metotları tekrarlayarak zekanıza hakaret etme niyetinde değiliz. Unutmuş olabileceğiniz 1-2 basit öneri ile başlayıp, cihaz üreticilerinin bilmenizi istemeyeceği birkaç "hack" işlemini de içeren ileri düzey hilelere geçiş yapacağız.

GÜNLÜK ÖNERİLER Ekran Parlaklığını Düşürün

Belli başlı batarya önerileri 1G (Evet bir zamanlar 1G diye bir şey vardı: <http://chip.tk/1KyVHnp>) zamanından bu yana mevcut. Çoğu da hala işe yarar vaziyette. İlki, ekran parlaklığını düşürmek.

Android cihazlarda ekran parlaklığı kaydırıcısına (Ekran görünüşünde inceleyebilirsiniz) parmağınızı ekranın en üst kısmından aşağı doğru indirerek erişebilirsiniz. iOS cihazlar için ise parmağınızı ekranın alt kısmından yukarı doğru hareket ettirmeniz gerek.

Gözleriniz ile rahat edebileceğiniz en düşük ekran parlaklığını kullanmanız yararınıza olacaktır. Bilhassa geceleri ve ışsız ortamlar için parlaklığı düşürmelisiniz. Gece karanlığında parıltıyan bir ekran, hem gözleriniz hem de pil ömrünüz için kötüdür ve rahat bir uyku uyumanızı engelleyebilir (konuyla ilgili İngilizce bir çalışmanın PDF dosyasına şu adresten ulaşabilirsiniz: <http://chip.tk/1KyVOzq>).

Uçak Modundan Korkmayın

Pil ömrünü korumak adına telefonu kapatmanın bir alternatifi de uçuş (veya uçak) modudur. Uçuş modu, batarya katilleri olarak adlandırılacak Bluetooth (Zaten ne sıklıkla kullanıyorsunuz ki?) Wi-Fi (evden uzaktaiken açık tutmanın gereği yok, zira telefonunuz devamlı olarak sinyal arıyor

olacak) ve mobil veri özelliklerini devre dışı bırakacaktır. Mobil veri (3G/4G) sürekli Facebook'unu kontrol eden tiplerdenseniz işe yarıyor. Öyle olmadığınızı farz ediyoruz.

Konumunuzu Gizleyin

GPS konum servisleri artık hemen her tablet ve telefonda bulunabiliyorlar ve son derece yararlılar. Harita uygulamaları, konum bazlı hava durumu uygulamaları ve elbette trafik uygulamaları... Tüm bu uygulamalar sizi pahalı bir araba navigasyon sistemi edinmekten kurtarabilir. Tek olumsuz yanı ise GPS hizmetinin adeta batarya açlığı çekmesi.

Ek olarak konum servislerini açık bırakmak, bulunduğunuz yer bilgisini yolladığınız her mesajın, çektiğiniz her fotoğrafın ve yaptığınız her hamlenin içerisine gömerek gizliliğinizi tehlikeye atıyor. Konum bilgisi için izninizi isteyen çoğu uygulamanın bu bilgiye ihtiyaç duyması için geçerli bir sebep yok.

Android cihazlarda konum bilgisini devre dışı bırakmak için tıpkı ekran parlaklığındaki gibi parmağınızı ekranın üst kenarına yerleştirin ve aşağıya doğru indirin. Ekran parlaklığı kaydırıcısının üzerindeki sembollerden biri GPS hizmetine ait olmalı. Şayet değil ise sağ üstteki menü genişletme butonuna basın ve açılan pencerede konum hizmetine ait sembolü bulup üzerine tıklayarak kapanmasını sağlayın. iOS cihazlarda Ayarlar>Gizlilik>Konum Servisleri yolunu izleyin ve GPS'inizi kapatın.

BATARYANIZLA İLGİLİ YENİ ÖNERİLER

Konum Hizmetini GPS Kullanmadan Alın

iOS 7 ve 8 için konum hizmetlerinin pil ömrünüzü tüketmesini önlemenin kolay bir yolu var: Hizmeti yalnızca belli uygulamaların kullanımı için kısıtlamak. Esasen çok az uygulamanın konumunuzu bilmeye ihtiyacı var: Hava durumu uygulamaları, harita uygulamaları ve benzerleri...

Android platformu size bu seçeneği vermiyor (Android'in cihazınız üzerinde iOS'a göre daha az kontrol sunduğu nadir durumlardan). Yine de Android Lollipop'un yüzümüzü gülümseten özellikleri de yok değil (bu da nadir bir durum). Bunlardan biri olan "Güç Tasarrufu" özelliği ile konum bazlı uygulamaları, GPS yerine Wi-Fi veya mobil ağ kullanımına zorlayarak pil ömrünüzden yemelerini bir nebze de olsa durdurmak mümkün. Ayrıca Android sistemlerde hangi uygulamanın ne kadar pil harcadığı da artık görülebiliyor.

Android'de konum adına güç tasarrufu modunu etkinleştirmek için "Ayarlar>Konum>Mod>Güç Tasarrufu" yolunu izleyin. Ek olarak yalnızca GPS'i kullanacak bir mod da seçebilirsiniz. Bu, Wi-Fi bağlantınızın olmadığı durumlarda işe yarayabilir. Fakat pil ömrünüzü bir hayli azaltacağını unutmayın.

Wi-Fi Kullanmak İçin Uçuş Modunu Hackleyin

Uçuş modu sırasında Wi-Fi'yi açmanız esasen mümkün. Mobil veri yine de kapalı kalacaktır. Fakat pil ömrüne minimal etki edecek şekilde Wi-Fi kullanabilirsiniz.

iOS cihazlarda bu işlemi gerçekleştirmek için parmağınızla ekranın altından yukarı doğru kaydırın ve uçuş modu simgesine basarak beyaz renge dönmesini sağlayın. Wi-Fi ikonu otomatikman griye dönecektir. Wi-Fi ikonuna tekrar basıp beyaz olmasını sağlayın. Artık çevrimiçisiniz.

Bu uygulamalara hepimiz bağılıyoruz, fakat bataryamızı yarı ölü hale getiriyorlar.

Skype: Skype uygulaması Wi-Fi veya mobil veri aracılığıyla sesli ve görüntülü görüşmeler yapabilmenize olanak sağlıyor. Fakat saatler boyu bunu yapmak pil ömrünüzü bir hayli azaltıyor.

Pushbullet: Harika bir uygulama olan Pushbullet (www.pushbullet.com/apps) pil ömrünüzü, özellikle de video ve fotoğraf paylaştığınız zamanlarda (Adil olmak gerekirse bu, tüm medya paylaşma uygulamaları için geçerli) resmen silip süpürüyor. Batarya problemlerinden kaçınmak için kullanmadığınız zamanlarda uygulamayı kapatın.

Chrome: Bazı cihazlarda Chrome uygulaması tek bir tanenin yeterli olması gereken durumlarda dahi birden fazla pencere açıyor. Bu işlemin altında ayırık pencerelerin, ekranınızda sekmeler gibi yığılmaması fikri var. Fakat sonuç olarak pil ömrünüz azalıyor.

Facebook: Facebook uygulaması "pil emici uygulamalar" listesinde en tepede bulunuyor. Bunun sebebi insanların uygulamayı çok fazla ve uzun periyotlarla kullanmaları.

Android için parmağınızla ekranın üstünden aşağı doğru kaydırma hareketi yapın. Uçuş modu simgesine basın. Ardından da Wi-Fi ikonuna basın. Testler sırasında modun açılması için bu işlemi birkaç kez yapmak zorunda kaldık. Yani uçuş modunun açılması için cihazınıza biraz zaman vermeniz iyi olur.

Unutmayın ki bu numara, arka plan verisini kısıtladığından ötürü cihazınızın performansında düşüslere sebep olacaktır. Eğer e-kitap okumak için ekstra birkaç saate (belki de birkaç güne) ihtiyaç duyuyorsanız bu düşüş sizi etkilemeyecektir.

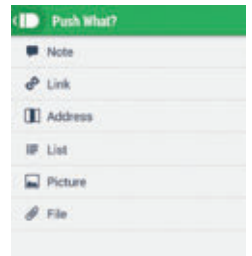
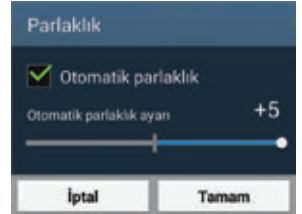
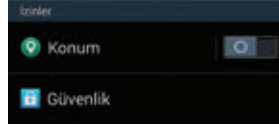
Otomatik Ekran Parlaklığına Aldanmayın

Hem Android hem de Apple otomatik ekran parlaklığı ayarını kullanmanızı öneriyor olabilir. Fakat biz önermiyoruz. Otomatik ayar, telefonunuzun sensörlerinin sürekli açık olmasına yol açacak, daimi bir arka plan veri akışına sebep olup pil ömrünüzü tüketecektir. Gözlerinizi rahatlatan ekran parlaklığını kendiniz seçin ve bunu yaparak pil ömrünüzü de arttırın.

Bildirimlerden Kaçın

Bildirimlerin yararlı olmaları gerekir. Fakat çoğunluğu pil emici şeyler olmaktan öteye gidemiyor. Daha da kötüsü gününüzü berbat edebilirler. Önemli bir meselden dolayı seyredeemediğiniz bir spor müsabakasının sonucunun, haber veya spor uygulamanız tarafından bildirim olarak karşınıza çıkarıldığını düşünün.

Almaktan hoşnut olduğunuz aile e-postaları veya Facebook beğenileri gibi bildirimler de pek gerekli değiller. Neden uygulamaları kontrol etmiyorsunuz ki? Hem pil ömrünüz artacak, hem de dakika başı ekrana bakmadığınızdan insanları sizinle vakit geçirmekten keyif alacaklar. iOS için Bildirim Merkezine gidin ve "hiçbiri" seçeneğini işaretleyin. Android için "Ayarlar>Uygulama Yöneticisi" yolunu izleyin. İsteddiğiniz uygulamaları seçerek bildirimlerini tek tek kapatabilirsiniz. Kimi cihazlar bildirim ayarlarını ilginç yerlere saklayabilmekte. Bu nedenle mobil cihazınızı iyice araştırmanız gerekebilir. yorum@chip.com.tr

Ev ağıları

Eğer daha fazla hız ve güvenilirlik istiyorsanız bu ipuçlarını denemelisiniz

Berk ERGİN

Bağlantınızın iyi bir performans göstermesini sağlamak bir sanat eseri ortaya koymak gibidir. Çalışması ve iyi çalışması aynı anlamlara gelmez, yıllarca birikmiş deneyim ve bilgi ortaya koymak gerekebilir.

Eğer bu iş için verecek yıllarınız yoksa, sizler için derlediğimiz temel ev ağı ipuçları ve önerilerini inceleyebilirsiniz. Acemi ya da uzman olmanız önemli değil, herkesin donanımına uygulayabileceği taktiklerimiz var. Umarız size uygun olan da bu listededir.

1 Yönlendiricinizi yerine koyun

Gerçek anlamıyla yerine koyun. Eğer donanımınız internet sağlayıcınızın gönderdiği biri tarafından kurulduysa, cihazınızın konumunu veri bağlantısının eve girdiği noktaya yakın bir yere yerleştirin. Telefon hattının ana test girişi ya da kablo kutusunun yakını olabilir ancak genelde zeminde ve bir dış duvarın yanındır. Bu, eğer birinin evine hızlıca girip çıkmaya çalışan bir mühendisseyiz iyi bir yer olabilir. Ancak kablosuz sinyal kullanıyorsanız, günlük kullanım için asla uygun bir yer değildir.

Kablosuz aygıtınız ve yönlendirici arasındaki mesafenin hızı ve hatta güvenliğe büyük bir etkisi vardır. Bağlantınızdan en iyi şekilde faydalanmak için bu mesafeyi minimuma indirmelisiniz. Birçok insan için router'ı mümkün olduğunca evin merkezine yerleş-

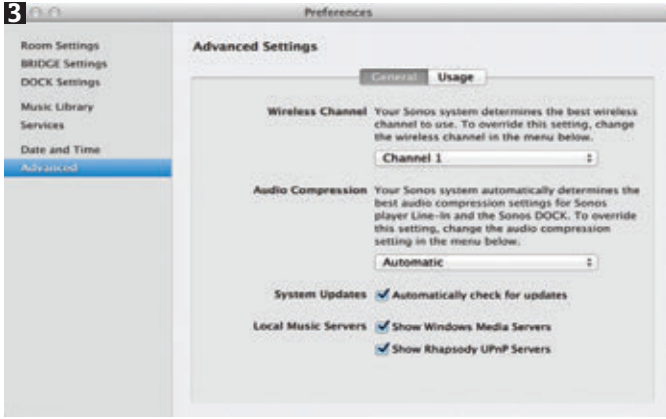
tirmek işe yarar. Deneyin ve sizin için faydalı olup olmayacağını görün.

2 Yönlendiricinin yazılımını güncelleyin

Yönlendiriciye yeni bir yazılım yüklemek istenmeyen bir durum olabilir, özellikle de uzun kullanım sonucunda istediğiniz ayarlarla her şeyi mükemmelleştirmişken. Ama yeni yazılım demek aynı zamanda birçok yeni özellik, bazı hataların ortadan kalkması ve uyumu geliştirme anlamına geliyor. Bu iyileştirmelerin hepsi ağ sinyalinin daha güçlü olmasını ve eski yönlendiricilerin yeniyi dönmesini sağlıyor.

Yazılım indirmeleri genelde üreticinin internet sayfasında bulunabilir. Güncellemek oldukça kolay bir işlem.

Eğer kendinize macera arıyorsanız, yönlendiricinizin yazılımını başka bir ücretsiz, açık kaynaklı yazılımla değiştirmeyi deneyebilirsiniz. Bahsettiğimiz alternatifin adı DD-WRT; www.dd-wrt.com adresinden bulabileceğiniz yazılımda birçok yönlendirici yazılımında olmayan özellikleri ve kontrolleri bulabilirsiniz. Bu yazılım, acemi kullanıcılar için çok uygun olmayabilir (doğru olmayan bir uygulamayla yönlendiriciniz evinizdeki dekoratif bir tuğlaya dönüşebilir). Yine de, etrafınızda gelişmiş özelliklerinden faydalanabileceğinizi düşündüğünüz bir yönlendirici varsa eğlenceli bir deney olabilir.

“Yönlendiriciye yeni bir yazılım yüklemek istenmeyen bir durum olabilir, özellikle de uzun kullanım sonucunda istediğiniz ayarlarla her şeyi mükemmelleştirmişken”

3 Wi-fi kanallarını değiştirerek paraziti azaltın

Kablosuz ağlar gittikçe popüler olduğundan, bir başkasının kablosuz ağının parazit yapma ihtimali de artmış durumda. Parazit, iki ya da daha fazla ağın aynı yayını kullanması sonucu üst üste binmesiyle olur. Herhangi bir çakışma sonucu parazit oluştuğunda ve birbirine yakın iki erişim noktasında benzer hatlar kullanılıyorsa, iki ağ için de tıkanma yaratan trafik oluşacaktır.

Kanal değiştirmek sorunu çözebilir. Kullanımdaki kanal sayısı ağ protokolü ve banda bağlıdır. Ancak unutulmaması gereken en önemli nokta 5 GHz ağların (Kablosuz N ve AC) önceden tanımlanmış çakışmasız kanallarının olduğu ve 2,4 GHz ağların (Kablosuz G ve N) sadece üç tane çakışmayan kanalı olduğudur, 1,6 ve 11. Yani, eğer bir başkasının ağından size müdahale olduğunu düşünüyorsanız, 2,4 GHz ağınızın kanalını 1,6 ya da 11 yapın ya da 5 GHz ağınızın kanalını başka uygun bir kanala çevirin. Sorun yakından bulunan bir başkasının sizinle aynı kanalı kullanması ise, bu düzenlemeler paraziti yok edecek ve bağlantınızın maksimum hızda çalışmasını sağlayacaktır.

4 Yüksek kazanımlı ya da yöneltmeli antenlerle kablosuz hızı ve dayanıklılığı artırın

Çoğu yönlendirici ve kablosuz adaptör tüm yönlü denilen, adından da anlaşıldığı gibi her yöne aşağı yukarı eşit kapsama alanı sağlayan antenle gelir. İşe yarar gibi görünse de aslında bağlantıyı ziyan ederek zayıf bir sinyal yaratır. Karşılaştırmak gerekirse, yüksek kazanımlı ya da yöneltmeli antenler daha güçlü sinyal yaratır ve bu antenleri farklı tür donanımlarla kullanabilirsiniz.

Birçok kablosuz erişim noktası ve adaptör, anteni kolayca değiştirmenize olanak sağlayan yapıya sahiptir. Altından basit bir şekilde vidaları sökerseniz, yenisini yerine takıp tekrar vidalarsınız. Yüksek kazanımlı bir anten kullanarak sinyali bir yöne odaklamış olursunuz, böylelikle kablosuz sinyalinizin gücünü yönlendiriciyi yerinden oynatmak zorunda kalmadan ciddi anlamda arttırabilirsiniz. Tüm yönlü antenlere göre daha fazla güç tüketmeden, gücü tek bir yöne kanalize ederek daha etkili bir kullanım elde edebilirsiniz. Kazanımlarınız azımsanmayacak miktarda olabilir. Ancak unutmayın ki, bu kazanımı elde edene kadar doğru yönü bulmak için birkaç deneme yapmanız gerekebilir.

5 Basit bağlantılar için çapraz kablolar kullanın

Kablosuz ağlarda, birbirinden uzakta bulunan iki bilgisayarı bağlamakla yakında bulunanları bağlamak arasında zorluk farkı yoktur. Ancak kablolu ağlar için durum farklıdır. Aygıtların aynı odada bulunsun bile yine de her aygıttan yönlendiriciye ve yönlendiriciden aygıtla kablo çekmeniz gerekir, bu durumda fiziksel kalabalık yaratır. Bu durumdan çapraz kablo kullanarak kurtulabilirsiniz. Çapraz Ethernet kablosu, sıradan ara bağlantı kablolarının yapamayacağını yaparak iki ağ adaptörünün doğrudan birbirine bağlanmasına imkan verir. Böylelikle yönlendiriciye kablo çekme ihtiyacınız ortadan kalkar. Ayrıca hızlı ve doğrudan olarak dosya aktarımı yapabilirsiniz ve eğer aygıtlardan biri bir modeme bağlıysa, bunu internet bağlantısını paylaşmak için de kullanabilirsiniz.

Çapraz kabloları router'da fazladan bir ethernet girişi yaratmak için de kullanabilirsiniz. Eğer yönlendiriciniz standart dört girişli olarak tasarlandıysa ve bağlamak istediğiniz beşinci bir bilgisayar varsa, çapraz kablo yardımıyla bilgisayarı uydu çıkış hattına bağlayabilirsiniz. Yeni bir modem almaya kıyasla oldukça hesaplı bir çözüm olur.

6 Daha hızlı bir bağlantı için Gigabit ethernet'e geçin

Çoğu modern yönlendiricide, ağ kartı ve anakart GigaBit Ethernet desteğini bünyesinde bulundurur. GigaBit Ethernet, standart Fast Ethernet'e göre 10 kat daha hızlıdır. Eğer gigabit bağlantıları destekleyen bir donanıma sahipseniz işte iyi haber: Hızlı internetin avantajlarından yararlanmak için donanımınızı güncellemek sandığınız kadar pahalı değil.

Bunu yapmadan önce, kablolarınızın uygunluğunu kontrol etmeniz gerekir. İki tür ethernet kablosu vardır: CAT 5 ve CAT 5e. İlki, standart ethernet ve Fast Ethernet bağlantıları (sırasıyla 10 ve 100 Mbps) için uygundur, Gigabit ethernet'in hızından faydalanmak için ikinci tür kablolar kullanmanız gerekir. Bu kablo sadece hız tutkunları için de değil. CAT 5e kablusunun daha stabil ve dayanıklı bağlantı sağlama gibi bir avantajı da var. Sıradan bir CAT 5 kablo-

7

sunun CAT 5e'ye evrilmesi demek parazite karşı dayanıklılığı, daha iyi PVC kaplamanın bir sonucu olan gelişmiş sağlamlığı ve cızırtı emisyonunu da beraberinde getiriyor. CAT 5e kablosu, ethernet ve Fast Ethernet ile de uyumlu. Yani, hangi hızda ağa sahip olursanız olun fark etmez, tüm Cat 5 kablolarınızı değiştirmek anlamına gelse de CAT 5e kullanmak en mantıklısı.

7 Kablosuz tekrarlayıcıyla ağınıza genişletin

Eğer daha önce zayıf televizyon sinyali için sinyal güçlendirici kullandıysanız, kablosuz tekrarlayıcının ne işe yaradığını biliyorsanız demektir. Kullanmadıysanız da isminden her şey anlaşılıyor.

Kablosuz tekrarlayıcılar, temel olarak erişim noktasının kapsamını genişletir. Yani, en uzaktaki donanımın bile hızı ve dayanıklılığı artırarak ağına menzili artırır. Tekrarlayıcının görev tanımında karışık bir şey yoktur, kısaca aldığı sinyali tekrarlayarak yayınlar, ufak bir gecikmeyle sinyalin kapsama alanını artırır. Teoride bir kez kurduğunuz ve çalıştırdığınız zaman bir daha müdahale etmenize gerek yoktur.

Eğer fazladan bir yönlendiriciniz varsa, tekrarlayıcı almanıza gerek kalmaz. Bazı yönlendiriciler birkaç yazılım ayarıyla tekrarlayıcı modunda çalışma özelliğine sahiptir. Yani, tekrarlayıcı arayışına girmeden önce eski donanımlarınızı bulun, kullanma kılavuzlarını inceleyin ve tekrarlayıcı özelliği olup olmadığına bakın.

8 Kablololu bağlantıları güçlendirmek için kablo uzunluğunu kısaltın

Eğer evinizde ya da ofisinizde ağ kablosu varsa, muhtemelen etrafında sinyali bozan ve hızı azaltan birçok elektronik aygıt bulunuyor. Hoparlörden tutun da floresan ampullere kadar güçlü bir elektromanyetik alan yaratan her şey bir sorun haline dönüşebilir.

Ağ trafiğini kontrol etmek için tasarlanan donanımlar bile sinyali yavaşlatıp onun kalitesini düşürebilir. Ev ağlarında genelde bu durum büyük bir sorun oluşturmaz. Ancak birden fazla anahtar ve yönlendirici bulunduran büyük sistemler kullanıyorsanız, elektiriksel etkileşimi azaltmak için kabloları birbirinden olabildiğince uzakta tutmayı unutmayın. Ayrıca ağı ayarlarken bağlantıların olabildiğince az hub'a gittiğinden emin olun. Gittiği hub sayısı arttıkça, bir bağlantının yerine ulaşma süresi de artar.

9 Trafiği kontrol altına almak için Qos ayarlarını kullanın

Qos'un (Quality of Service) anlamı hizmet kalitesidir. İsmi, herhangi bir müşteri geribildirim formunun havalı hali gibi gelse de aslında yönlendiricinin idare ettiği bağlantıların önceliğini belirleme ayarıdır. Bir örnekle anlatmak gerekirse, yönlendiricinizin web'de gezinme verilerinize göre oyun verilerine daha çok öncelik vermesi ya da indirme hızınızı yavaşlatarak Skype bağlantınızı

9

10

güçlendirmesi söylenebilir.

Bazı yönlendiriciler sizin seçiminize sunulan önceden tanımlanmış Qos ayarlarına sahiptir. Yani, bir uğraş gerektirmeden o anlık seçiminize göre manuel olarak etkinleştirip devre dışı bırakabilirsiniz. Diğer router'larda ise gerekli bilgiyi kendiniz bulmanız ve manuel olarak girmeniz gerekir. Ancak endişelenmeyin, bu çok da zor bir işlem değil. Normalde, yalnızca hangi girişlerin şekillendirmek istediğiniz trafiği kullandığını (örneğin HTTP trafiği için port 80) öğrenin ve bir isim atayın.

Belli durumlarda istediğiniz sistemin diğer sistemlerden daha öncelikli olduğunu garanti altına almak için o bilgisayarın, akıllı telefonun ya da ağ adaptörünün MAC adresini de eklemek gerekebilir. Dört dörtlük olmaz ama biraz ince ayarla işlek bağlantılarda performans artırımını sağlayabilirsiniz.

10 Daha fazla dayanıklılık için kablosuz kanal bant genişliğini yeniden ayarlayın

Herhangi bir parazit sorunu yaşamıyorsanız bile yine de kanal ayarlarınızda ufak düzenlemeler yaparak aygıtınızın performansını arttırabilirsiniz. Çoğu yönlendiricide her kanal için varsayılan genişlik oldukça dardır (sadece 20 MHz), böylelikle yakın kanallardaki diğer aygıtlarla çakışma minimuma indirilir. Ancak Kablosuz N ve AC bunun iki katı bant genişliğini destekler. Yönlendiricinizin bant genişliğini 40 MHz yapmayı deneyin ve bir değişiklik olup olmadığını kontrol edin.

Teoride, daha geniş bir bant genişliği kullanmak hızı ve dayanıklılığı artırır ama aynı zamanda diğer ağlarla çakışma olasılığı da artar. Yine de, denemeye değeceğini düşünüyoruz; özellikle de uzak bir yerdeyseniz. En azından bağlantınızı daha hızlı ve güçlü yapacaktır, kötü ihtimalle biraz parazite neden olur. Bu durumu da yeniden 20 MHz genişliğe dönerek düzeltebilirsiniz. İşler yolunda gitmezse çok büyük bir risk almış olmazsınız gibi görünüyor. yorum@chip.com.tr

1'den 10'a: Windows'un 30 yılı

Microsoft, inişli-çıkışlı işletim sistemini 30 yıldır PC'lere sunuyor. İşte en önemli noktalarıyla Windows'un gelişim süreci:

Takvimler 20 Kasım 2015'i gösterdiğinde Windows tam 30 yaşında olacak. Şüphesiz tüm zamanların en başarılı işletim sistemi, bu efsanevi başarıyı Bill Gates'in 1980 yılında yaptığı tek bir önemli anlaşılmaya borçlu: Bir servis sağlayıcı olarak Microsoft, IBM PC'ler için bir işletim sistemi sağlamakla görevlendirildi. Microsoft ise tek seferlik bir ödeme yerine işletim sistemini kendi adı altında satmayı tercih etti. O zamanlar bu isim MS-DOS (Microsoft Disk Operating System) idi. Ancak metin tabanlı işlemlerden oluştuğu için pek anaakım haline gelemedi. Ardından gelen versiyonun bunu değiştirmesi gerekiyordu. MS-DOS'un grafik kullanıcı arayüzü ise "Interface Manager" adı altında gizlenmişti. Interface Manager, daha sonra "Windows" adını aldı ve 1985 yılında Windows 1.0 doğdu. Microsoft, kullanıcıyı fare tabanlı işlemlere alıştırmak için "Reverse" adlı oyunun Windows sürümünü de birlikte vermişti. Windows 1.0'in temellerini DOS oluşturuyordu ve Windows ME'den sonraki sürümlere kadar bütün tüketici versiyonları eski 16bit sisteme dayanıyordu.

Microsoft'un bakış açısına göre şirketin IBM ile yaptığı ikinci işbirliği daha başarısızdı: İki şirketin birlikte geliştirdikleri OS/2 bir fiyasko oldu. Microsoft bunun yerine Windows NT (açılımı "New Technology") sürümünü geliştirmeye başladı. Birkaç yıl boyunca Windows'un DOS ve NT sürümleri paralel olarak çıktı. NT versiyonları şir-

ketlere yönelikti.

Windows 2000, yeni milenyumla girişle birlikte bu süreçlere bir açıklık getirmeyi amaçlayarak Windows 9x serisini (95, 98 ve ME) NT ile bir araya getirdi ve bu sayede daha sonraki tüm Windows sürümlerinin temelini atmış oldu. Windows XP, sonunda ticari ve tüketici sürümleri arasındaki ayrımı ortadan kaldırıp, farklı işlevlere sahip Home ve Professional sistemlerini getirdi -ki bunları 2001 yılından bu yana kullanmaktayız. Eş zamanlı olarak ilk defa işletim sisteminin 64bit sürümü de ortaya çıktı.

Windows 10, Microsoft'un en son hamlesini, aynı zamanda yeni tarz bir liderlik çabasını temsil ediyor. Microsoft'a göre Windows 10 yalnızca Windows 8'in halefi değil, aslında büyük ölçüde yeni tasarlanmış bir sistem. PC, tablet ve telefon dahil tüm cihazlarda aynı şekilde çalışan kernel buna bir örnek. Diğer bir ilk ise kullanıcıların terfi için ücret ödemeyecek olmaları. PC üreticileri de ücretsiz lisans alabilecek. Yeni sistemin yaygın olarak kullanılabilmesi için Microsoft, Windows 10'un ilk yılında satış gelirinin büyük kısmını feda etmiş oldu. Belirttiği hedef ise 2018 yılına gelindiğinde Windows 10'un dünya üzerinde bir milyarın üzerinde cihazda çalışıyor olması.

yorum@chip.com.tr

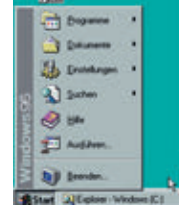
2015 Windows 10

Başarının fiyatı yok: 2018 yılına gelindiğinde Windows 10'un toplam 1 milyar cihazda çalışıyor olması bekleniyor.

2001 Windows XP

Şu ana kadarki en popüler Windows versiyonu devlet daireleri gibi kurumlarda hala yaşıyor.

1995 Windows 95

Başlat düğmesi, 32bit modu, Tak-Çalıştır özelliği

Windows as a Service

Satılan Windows lisansı yerine şirkete artık uygulamalar ve Office programları para kazandıracak.

SOYAĞACI

2014 Satya Nadella

Steve Ballmer yerini Microsoft'un yeni CEO'su Nadella'ya bıraktı. Nadella ise şirketi yeni ve radikal bir yolla idare ediyor.

2000 Windows 2000

Windows 2000, Windows NT 5.0 yerine çıkarak daha sonraki tüketici sürümlerinin temellerini attı.

1985 Windows 1.0

Yaklaşık 2 yıllık bir gecikmenin ardından Windows'un ilk versiyonu 20 Kasım tarihinde çıktı.

Bill Gates MS-DOS ile başladı

Satışların başlangıcı: 1982 yaz ayları

İlk çıkışı: PC-DOS adıyla (1981)

Halefi: QDOS (Quick & Dirty OS)

Platform: IBM PC

Android aygıtınız için en iyi Wi-Fi ayarlarını bulun

Akıllı uygulamalarla aığınızda maksimum performans alın

Ozan Kaya

WiFi Overview 360

<http://chip.tk/1KoChAx> / 10 Dakika / Android

Wi-Fi kurmak oldukça kolay bir görev, çünkü çoğu ISP ve modem üreticisi işi sadece modeminizi telefon soketine sokup, başlatarak kablosuz aygıtlarınızla bağlantı yapabilecek seviyeye getirmiş durumda. Tabi bu kullanım kolaylığı size kimi zaman Wi-Fi kalitesi noktasında zorluklar da çıkarabiliyor. Eğer zaman ayırıp, kablosuz kanal ayarlarını yapmadıysanız, modeminizden tam verim alabildiğinizi söyleyemeyiz. Eğer tüm komşularınız da sizin gibi var olan

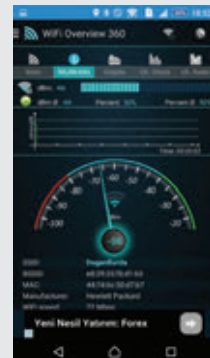
ayarları kullanıyorsa, boş kanalları kullanıp, daha kuvvetli sinyal almak yerine, herkes ile aynı frekansı kullanıp, radyo dalgalarını tıkiyorsunuz demektir. Daima en iyi sinyali edindiğinizden emin olmak için düzenli olarak test yapabilmemiz mümkün. Eğer WiFi Overview 360 adında bir Android uygulaması kullanıyorsanız, testi yapmak oldukça hızlı ve kolay bir işlem. Araç en iyi performans için ayarlarınızın optimum seviyede kurgulandığını kontrol etmek için aığınız çevresindeki radyo dalgalarını taramakta.

yorum@chip.com.tr

1 İlk olarak uygulamayı açın. İlk göreceğiniz şey uygulamanın çevrenizde bulduğu ağların güç seviyelerine göre sıralanmış listesi olacaktır. Sizin bağlı olduğunuz ağ yeşil renkte gösterilecektir. Eğer çift bandınız var ise ve diğer ağlarınız listenin daha üst sıralarında yer alıyorsa, en hızlı ağı bağlı değilsiniz demektir.

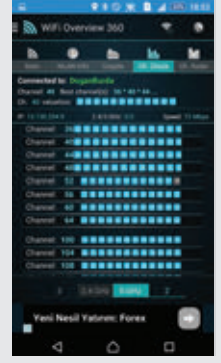
2 Bağlı olduğunuz ağı hakkında detaylı bilgileri edinmek için ağı ya da 'WLAN info'ya tıklayın. Ölçer şu anki sinyal gücünü gösterir, bu bilgi zaman içerisindeki dengeyi göstermek için grafik haline de getirilmekte. Ayrıca hız ve IP adresi gibi diğer yararlı bilgileri de görebilirsiniz.

3 iGraphs sekmesine tıklamanızla çevrenizdeki ağların da grafikselleştirilmiş bilgilerini görebilmeniz mümkün. Evin değişik noktalarında hangi ağın daha stabil olduğunu da görebilirsiniz.

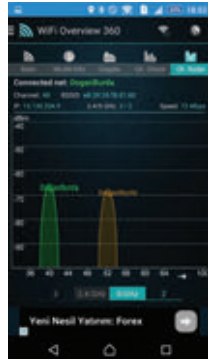
4 'Ch. Check' sekmesi size hangi kanalı kullanmanız gerektiğini söylemekte. Çubuk ne kadar büyükse, kanalın bağlantısı da o kadar güçlü olacaktır. Şu an bağlı olduğunuz kanal da en iyi mevcut kanallar ile birlikte listelenecektir. Eğer sayı birden fazlaysa, üst üste binme olacağından ortadakini seçin.

UZMAN İPUCU

Devamlı güncellenen Wi-Fi sinyalinizi ölçer üzerinde görmek istiyorsanız Wifi Signal Stability butonuna tıklayın. Aracı ayrıca evin içinde gezinerek sinyalin düşük olduğu noktaları tespit etmek için de kullanabilirsiniz. Bu noktaları kapsama alanına almak için Linksys RE67000 gibi bir Wi-Fi uzatıcısı kullanmanızı öneriyoruz.

5 Kanal tıkanıklığını daha iyi görsellerle ortaya koymak için 'Ch. Radar' sekmesine tıklayın. Buradan kanal 11'de oluşan trafiği ve kanal 6'daki görece daha temiz havayı görebilirsiniz. Dolayısıyla kanal 6 ağınıza kurmanız için daha verimli olacaktır.

6 Kanalınızı değiştirmek için modeminize giriş yapın. Bir tarayıcı penceresi açın ve 'WLAN info' sekmesinden giriş yolu adresini adres çubuğuna yazın. Giriş yapın ve kanal ayarlarını bulun. Ayarlar genellikle kablosuz ağ kısmında

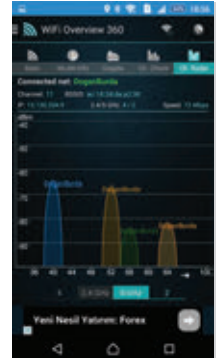

bulunmaktadır. Kanalı uygulamada bulduğunuz uygun olanı ile değiştirin.

7 'WLAN info' sekmesine dönmenizle kanal değişiminin bağlantınızı gözle görülür ölçüde arttırdığını fark edeceksiniz. Sinyal kuvveti artacak ve grafiğin stabilitesi çok daha iyi olacaktır, tabi bu da genel olarak bağlantınızı geliştirmekte.

8 Eğer çift bantla sahipseniz, 5 GHz butonuna tıklayarak 'Ch. Check' ya da 'Ch. Radar' ekranlarından analiz yapabilirsiniz. 5 GHz ağlar 2.4 GHz ağlar yaygın değil ve kapsama alanları da daha kısıtlıdır. Kanal için arzun olmadığı düşük sinyalli yerleri kontrol edin.

9 Eğer ağınıza kendi SSID'sinden yayın yapacak şekilde kurmadıysanız, bunu manuel olarak yapabilmeyiz mümkün. Menü butonuna tıklayın ve New Network'u seçin. SSID ismini girmeniz istenecek. Güvenlik türünü seçin ve parolanızı girin.

10 Açık mavi blokların yerine trafik ışığı geçişleri kullanmak isterseniz, uygulamadaki çubukların görünümünü değiştirebilmeniz mümkün 1. Menü butonuna tıklayın ve Settings'i seçin. 'Color bar' düğmesini açık duruma getirin. Eğer daha fazla detay görmek istiyorsanız, ağ şifreleme tanım ayarlarını da değiştirebilirsiniz.

En iyi Android video düzenleme uygulamaları

Eğer telefonunuzla video kaydı yapıyorsanız, onları PC'nize aktarmadan da üzerlerinde düzenleme yapabilmek işinize yarayacaktır. Bu makalemizde sizler için en iyi altı Android video düzenleme aracını test ediyoruz.

Ozan Kaya

KineMaster | <http://chip.tk/1V4HDsl> | ★★★★★

ÖZELLİKLER ★★★★★ **PERFORMANS** ★★★★★

KULLANIM KOLAYLIĞI ★★★★★

TEST BİRİNCİSİ

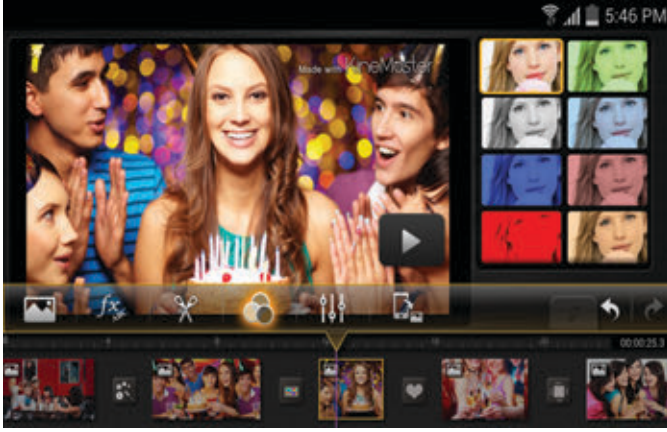
Beğendiğimiz yönleri

KineMaster test ettiğimiz video düzenleme araçları arasında açık ara en iyisi. Sunduğu araçların çoğu rakiplerinde bulunmamakta. Uygulamayı ilk açtığınızda sizi özelliklerini kısa sürede tanıtan bir 'Get Started' sihirbazı karşılamakta. Bir başlık, tema ve müzik ve ardından da kullanmak istediğiniz medya dosyalarını seçin, hepsi bu kadar. Bu tanıtımdan sonra (ki isterseniz tanıtımı atlayabiliyorsunuz) uygulamanın film şeridi arayüzü size her bir klipin uzunluğunu kırpma ve bunlar arası geçişler ekleme gibi düzenleme kısmının tüm araçlarını sunmakta. Eğer videonuzun görünümünün hazır temalar tarafından belirlenmesini istemiyorsanız, renk ayarlarıyla ya da tonlamalarla oynayabilirsiniz. Ayrıca KineMaster'ın Layer menüsü size görüntü, stiker, metin ve el yazısı ekleme olanağı da tanımakta. KineMaster'da oynatılan videonun üzerine dublaj

da ekleyebilirsiniz. 'Volume envelope' özelliği size ses kliplerindeki belirli bölümlerin ses düzeyleriyle oynayabilme olanağı tanımaktadır. Bu özellik genellikle sadece masaüstü video düzenleme araçlarında bulunuyor. Uygulama ayrıca yaptığınız her bir değişiklikten sonra projenizi de kaydediyor, böylece eğer manuel olarak kayıt yapmamışsanız, her şeyi kaybetme riskiniz de bulunmuyor. Undo butonu ile beğenmediğiniz değişiklikleri kolayca geri alabiliyorsunuz. Videoları full HD (1920 x 1080 piksel), Yüksek Çözünürlük (1280 x 720 piksel) ya da Düşük Kalite (640 x 360 piksel) modlarında kaydedebiliyorsunuz. Ayrıca direkt olarak YouTube, Facebook, Google+ ve Dropbox'a yükleme seçenekleri de bulunmakta.

Nasıl geliştirilebilir: Sunduğu birçok özellik sayesinde KineMaster'ın kullanımı, ikinci ve üçüncü sıradaki uygulamamıza nazaran biraz daha karmaşık. Ayrıca eğer Premium hizmetine abone değilseniz, videolarınıza kalıcı olarak bir filigran da eklenmekte.

Sonuç: KineMaster oldukça iyi tasarlanmış bir arayüze ve benzerlerine sadece PC için geliştirilen video düzenleme yazılımlarında karşılaşılabileceğiniz araçlara sahip. Video düzenleme alanında akla

gelebilecek tüm alanları kapsadığı için bu araca alanındaki en iyisi diyebiliriz.

WeVideo Editor | <http://chip.tk/1V4HYvr> | ★★★★★

ÖZELLİKLER ★★★★★ **PERFORMANS** ★★★★★

KULLANIM KOLAYLIĞI ★★★★★

Beğendiğimiz yönleri

WeVideo ile videoları birleştirip profesyonel görünümlü bir film yaratmak oldukça kolay. Uygulamayı açtığınızda karşınıza tema, müzik ve başlık kısa yolları çıkmakta, ayrıca artı simgesine tıklayarak aygıtınızdan ya da Google Photos'dan kullanmak istediğiniz klipleri seçebiliyorsunuz. Test birincisi uygulamamızın aksine, WeVideo'da film şeridi dikey olarak yer almakta, tabi bu da size klipleri üzerine tıklayıp işaretçilerin başlangıç ve bitiş noktalarını belirleyerek kırpmanıza olanak tanıyor. Klipleri tutup, çekme yöntemiyle sıralayabiliyorsunuz. Silmek içinse sadece sola kaydırmanız yeterli. Seçtiğiniz temanın içinde yer aldığı için her bir geçişi eklemeye uğraşmanıza gerek yok. İlk bakışta bu bize bir kısıtlama gibi gelse de, gördük ki WeVideo test ettiğimiz en iyi ve çok sayıda temalara sahip. Kinemaster'da olduğu gibi uygulama size sesli dublaj yapma olanağı da tanımakta. Ayrıca herhangi bir uygulamanızla paylaşmadan önce filminizi kendi aygıtınıza da kaydedebiliyorsunuz.

Nasıl geliştirilebilir: WeVideo'da diğer uygulamalarda bulunan bazı gelişmiş araçlar bulunmamakta, ayrıca ücretsiz sürümü videolara filigran eklemekte. Ayrıca Premium üyeliğe geçmediğiniz takdirde sadece 5 dakika uzunlukta filmler hazırlayabiliyorsunuz.

Sonuç: KineMaster kadar geniş çapta araçlar sunmasa da, WeVideo ile hızlı ve kolay bir şekilde profesyonel görünümlü videolar yaratabilirsiniz.

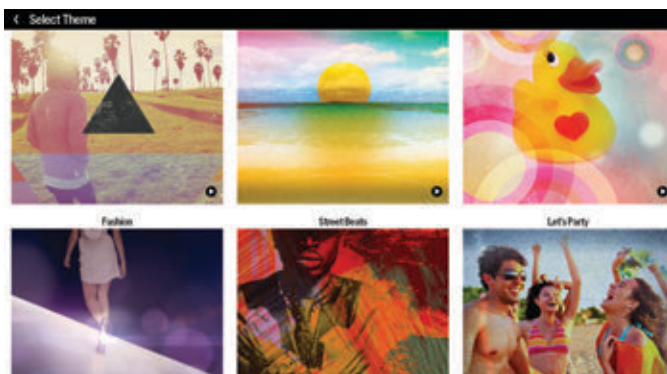
Magisto Video Editor & Maker | <http://chip.tk/1V4ldXz> | ★★★★★

ÖZELLİKLER ★★★★★ **PERFORMANS** ★★★★★

KULLANIM KOLAYLIĞI ★★★★★

Beğendiğimiz yönleri

Magisto test ettiğimiz tüm uygulamalardan farklı olarak videoları otomatik düzenleme özelliğine sahip. Kullanmak istediğiniz fo-

VideoShow

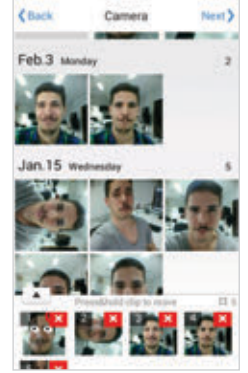
<http://chip.tk/1V4lqtH>

VideoShow film ve görüntü tabanlı slayt şovlar yaratmanıza olanak tanıyan, bağımsız araçlara sahip tam bir video düzenleyicisi. Film düzenleyicisi tema, filtre ve müzik eklemeniz için kısa yollara sahip. Ayrıca kırpma, geçiş ekleme, dublaj ve altıyazı gibi gelişmiş özellikler için ayrı bir menüye de sahip. Uygulamanın ilk üç girmemesinin tek sebebi ise Pro sürümü haricinde kalan varsayılan temaların bizi etkileyememesi ve Kinemaster ve WeVideo'da kullanılan film şeridini daha kullanışlı bulmamız.

VivaVideo

<http://chip.tk/1V4lZOk>

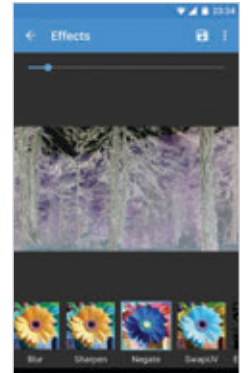
VivaVideo, video düzenleme ve slayt şovlar yaratmada ayrı araçlar kullanması ve video düzenlemede benzer bir arayüz kullanması ile VideoShow ile birçok benzerlikler taşımakta. Her ne kadar birçok araca sahip güçlü bir uygulama olsa da, düzgün açıklanmamış simgelerini oldukça kafa karıştırıcı bulduk. Ayrıca bazı göze hoş gelen efekt ve temalardan da yoksun.

VidTrim

<http://chip.tk/1V4lQQG>

VidTrim var olan videolarınızda kırpma, kod çevirimi, birleştirme ve ses çıkarma gibi düzenlemeler yapmak için harika bir uygulama. Fakat tamamen video düzenleme için tasarlandığını söyleyemeyiz. Uygulamada müzik ve geçiş ekleme özellikleri bulunmamakta. Tek seferlik bir ücret ödeyerek uygulamanın VidTrim Pro sürümünü edinebilirsiniz. Bu sürümde uygulamanın kilitli olan tüm özellikleri mevcut, ayrıca filigran ve reklamları da kaldırmakta.

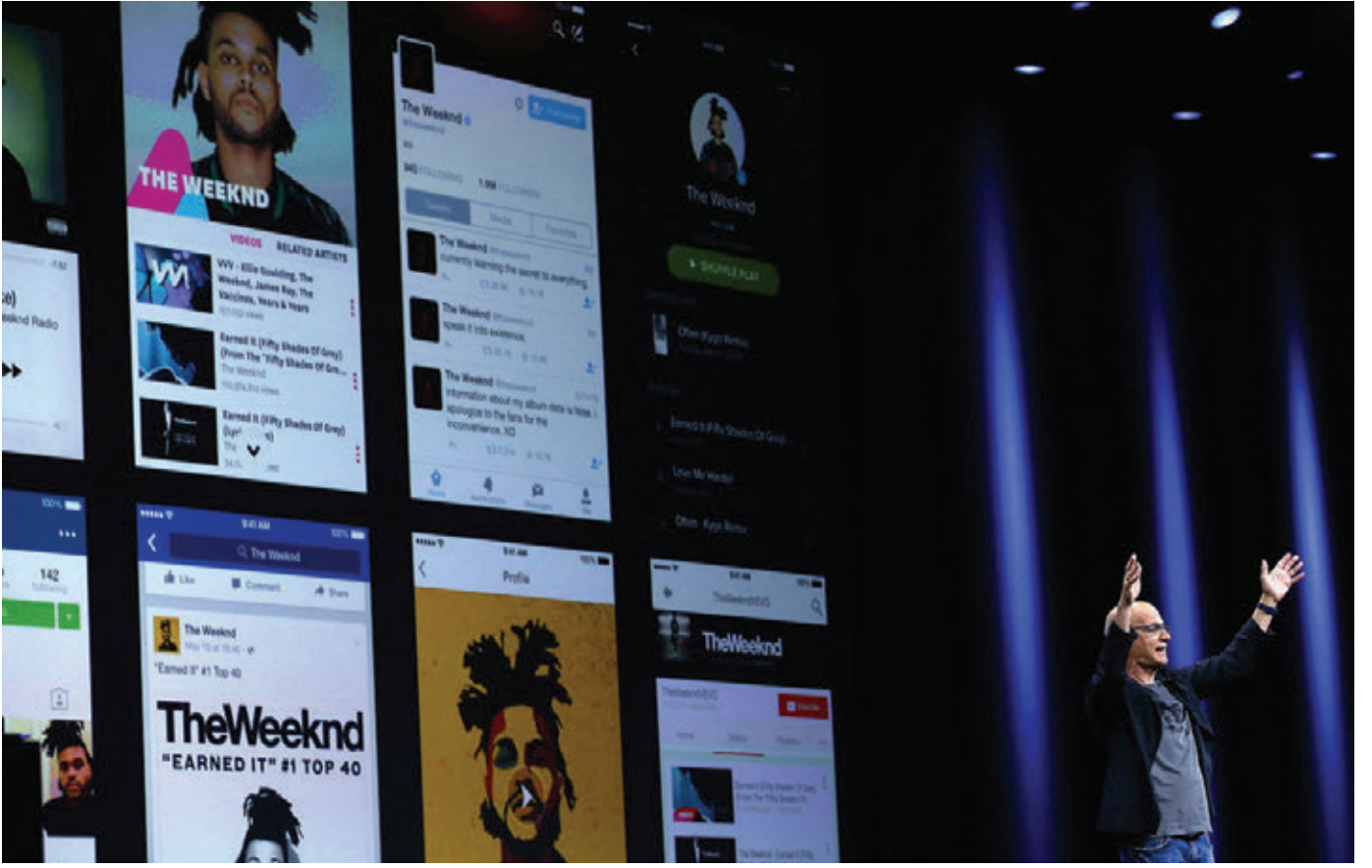

toğraf ve videoları seçin, müzik ve düzenleme sitilini belirleyin, videonuza bir başlık ekleyin ve uzunluğunu belirtin, gerisini Magisto sizin için yapacaktır. Bu özelliğe ilk bakışta biraz şüpheli yaklaştık, fakat Magisto'nun ürettiği kalite ve düzenleme bizi gerçekten etkilemeyi başardı. Uygulama tatil fotoğraflarınızı ve videolarınızı daha dinamik bir hale getirme konusunda oldukça başarılı. Uygulama ile filmlerinizi Facebook, WhatsApp ve Instagram'da paylaşabiliyorsunuz. Ayrıca uygulamanın kendi sosyal ağı da bulunuyor, dolayısıyla kendi zaman tünelinizde paylaşp, kaç kere izlendiğini de görebiliyorsunuz. Uygulamayı diğerlerinden ayıran bir başka özellik ise size yakın zamanda çektiğiniz fotoğraf ve videolardan bir video yaratan Surprise Me. Hiçbir şey yapmanıza gerek yok!

Nasıl geliştirilebilir: Magisto'nun otomatik yapısı eğer düzenleme işinde söz sahibi olmak istiyorsanız, size çok az hareket alanı bırakmakta. Ayrıca videolara filigran ekliyor ve aylık ya da yıllık üyelik almazsanız, yaratabileceğiniz video sayısı da sınırlı.

Sonuç: Hatasız yapısıyla Magisto kesinlikle ilk üçe girmeyi hak ediyor, fakat eğer düzenleme üzerinde daha fazla etkiye sahip olabileceğiniz bir uygulama arıyorsanız, test birincisi ve ikincisi uygulamalarımıza yönelmenizi öneriyoruz. 🇹🇷

yorum@chip.com.tr

Apple Music

Apple, uzun zamandır beklenen müzik yayın servisini hayata geçirdi; iOS ve MacOS X için yenilikleri duyurdu. Bu yeniliklerin öne çıkanları bu yazıda

Tan Bodur

Apple'ın bu seferki marifeti

Apple, şirket CEO'su Tim Cook'un heyecanlı izleyenler önünde sahneye fırlayıp şirketin yeni ürün ve servislerini ballandıra ballandıra anlattığı yıllık global geliştiriciler konferansında (WWDC) bu yıl uzun süredir beklenen, üzerine söylentilerin döndüğü yeni Apple Music akış servisini doğruladı.

Peki bu kadar özel olan ne?

Tim Cook'a göre Apple Music, "müziği deneyimleme şeklimizi sonsuza dek değiştirecek". Ne var ki çalışma şekli (sınırsız sayıda şarkıyı aylık abonelik ücreti karşılığında dinleyebilme), uzun süredir yayında olan Spotify (www.spotify.com) ve benzeri diğer birçok servisten pek farklı değil. Spotify CEO'su Daniel Ek, bu rekabetten pek de etkilenmiş görünmüyor. Apple'ın duyurusunun ardından Ek'in tepkisi, (bir süre sonra silmeye karar verdiği) "İyi, peki" anlamında bir tweet oldu.

Apple Music ile gelen önemli özellikler

En önemlisi, birçok şarkı olması; 30 milyon kadar parçayla Spotify ile başa baş diyebiliriz. Şarkılar ister online, ister offline olarak dinlenebiliyor ve isterseniz kendi parçalarınızı da kitaplığınıza ekleyebiliyorsunuz. CD'lerinizden kopyaladığınız veya iTunes üzerinden satın aldığınız şarkılar da otomatik olarak kitaplığınıza dahil olu-

yor. Ayrıca on binlerce reklamsız müzik videosu ve sizin zevkinize göre tavsiyeler yer alıyor. Yeni sanatçı ve albümler her hafta ekleniyor. Özel olarak düzenlenmiş çalma listeleri de mevcut.

Apple neden müzik yayını işine girdi?

Büyük ihtimalle müzik endüstrisinin gittiği yöne ayak uydurmak için. Bu yılın Mayıs ayında Warner Music şirketi, müzik akışlarından elde edilen gelirin ilk defa dijital indirmeleri geçtiğini duyurmuştu.

Bugüne kadar Apple'ın iTunes servisi hep para karşılığı şarkı indirme üzerineydi ve rakip servisler tarafından geride bırakılma riski taşıyordu. Bu yüzden geçtiğimiz Mayıs ayında şirket, hip-hop sanatçısı Dr.Dre'den 3 milyar dolar karşılığında Beat Electronics firmasını satın aldı ve kısa süre önce sunduğu yeni müzik akış servisine dahil etti.

iTunes üzerindeki bütün şarkıları dinleyebiliyor muyuz?

Hayır. Şirkete göre kullanıcılar iTunes değil, Apple Music kütüphanesindeki parçaları dinleyebiliyor. Ayrıca Beatles dahil birkaç istisna da mevcut. iTunes üzerinde 37 milyon üzerinde şarkı var; yani bunların 7 milyon kadarını Apple Music üzerinden dinlemek mümkün olmayacak.

Peki Spotify ile yetinsek?

Tabii. Her iki servisin aylık abonelik fiyatı da 9,99 dolar. Ayrıca Spotify bu pazarda 9 yıllık deneyimiyle oldukça popüler (öyle ki, Haziran başında 20 milyon abonesi olduğunu duyurdu). Spotify ayrıca özel tekliflerle Apple Music aile planı (6 kişinin aynı hesabı kullanmasına izin veriliyor) promosyonuna da ciddi bir rakip. Spotify ayrıca ücretsiz deneme süresini 60 güne çıkardı. Bu süre Apple'ın 3 aylık süresinden hayli kısa. Ayrıca Spotify, Apple'ın Beats 1 ve Connect hizmetleri ile henüz boy ölçüşmüyor.

Nedir bu Beats 1?

Beats 1, New York ve Londra'dan yayın yapan global bir radyo istasyonu. Apple Music aboneleri ve Apple ID ile giriş yapan kullanıcılara da açık. Bu istasyonun sunucuları arasında Radio 1'den DJ Zane Lowe ve Rinse FM'den Julie Adenuga yanında -en azından genç müzikseverler tarafından- tanınmış diğer isimler de bulunuyor. Bu canlı akış özelliği Apple Music servisini rakiplerinin önüne geçiriyor ve geleneksel radyo konseptini paraya çeviriyor. Zane Lowe, gayet tanınmış, renkli bir isim ve çevresi hayli geniş; ayrıca istasyon (U2'nun yeni albümü 500 milyon kullanıcıya isteseler de, istemeseler de -Bono'nun gaza getirilmesi neticesinde zorla- ulaştığında yaşanan kısa fakat ani heyecan sayesinde) Apple'a büyük övgüler kazandırmış durumda.

Connect nedir, nasıl çalışır?

Apple Music servisinin sosyal kısmı olan Connect, müzisyenlerin kendi hayranlarıyla video, fotoğraf, şarkı sözü gibi çeşitli yollarla bağlantı kurabilmelerine, hatta isterlerse şarkı göndermelerine olanak tanıyor. Kullanıcılar sanatçının profil sayfasına yorumlar bırakıp yanıt alabiliyorlar. Sözleşmesi olmayan sanatçılar da isterlerse kendi şarkılarını göndererek etkileşim kurabiliyorlar.

Apple Music ne zaman çıkıyor?

Çıktı bile. 30 Haziran tarihinden bu yana iPhone, iPad, iPod Touch, Mac ve Windows PC için versiyonları mevcut. Android kullanıcıları ise sonbaharı beklemek durumunda. Servis Apple Watch ile senkronize edilebiliyor ve Apple TV ile uyumlu. Beats Music üyeliği olan herkes isterse Apple Music üyeliğini servisine taşıyabilir.

Ücretsiz sürümü var mı?

Var, ama yalnızca Beats 1 ve Connect için. Ama Android sürümü çıktığında Apple Music uygulamasını Android cihazınızda kullanmak isterseniz herhangi bir hizmet bedava değil. Dolayısıyla Apple Music Spotify kullanıcılarını kendine çekeceği pek benzemiyor fakat herhalde koca Apple ne yaptığını biliyordur.

yorum@chip.com.tr

WWDC konferansında başka neler tanıtıldı?

Apple, iOS 9 işletim sisteminin bazı özelliklerine ait ön tanıtımlar gerçekleştirdi; yeni Apple Watch OS sürümünü tanıttı; OS X'in Mac için olan yeni versiyonuna Yosemite Doğa Parkı'ndaki dev taşın anısına "El Capitan" adı verileceğini söyledi.

iOS 9'da ne yenilikler var?

Apple, iOS 9'la birlikte iPad ve iPhone cihazlarını çok daha zevkli hale getirecek pil ömrü de dahil birçok gizli özellik bulunacağını söylüyor. Yeni özellikler arasında en önemlilerinden biri olan "App Thinning", sadece en gerekli verileri indirerek depolamada tasarruf sağlıyor.

iOS uygulamalarında gelişmeler olacak mı?

Olacak. Passbook, adını Wallet olarak değiştiriyor ve Notes da daha geniş kapsamlı bir hal alarak çizimlere destek veriyor. HealthKit daha fazla veriyi takip edecek ve Siri için hata payı azaltılacak.

Yeni iOS uygulamaları var mı?

Var. Newsstand uygulamasının yerini, en popüler web sitelerinden ve gazetelerden derlenen haberleri bir magazin şeklinde sunacak olan News uygulaması alıyor. Bazı ülkelerdeki kullanıcılar, belli başlı bankalar ve mağazalarla yapılan anlaşmalar neticesinde sonunda Apple Pay özelliklerinden faydalanabilecek. iPad Air 2 cihazında da ekranı ikiye bölerek iki uygulamayı aynı anda kullanmak mümkün olacak.

OS X El Capitan işletim sistemi

Bu kez çok belirgin bir tasarım değişikliği yok ancak Mac OS, iOS'taki değişikliği takip edecek ve masaüstünde iki uygulamanın yan yana düzenli bir şekilde bitişmiş olarak çalışmasına olanak tanıyacak. Masaüstü de, pencereleri ekrana sığmaları için hızla boyutlandırılan yeni Mission Control özelliği sayesinde daha derli-toplu bir görünüm kazanıyor. Bazı uygulamalar da yenilendi. Safari tüm sekmelerde sesi aynı anda kesebiliyor; Mail'de jestler kullanılabilir; Notes ve Maps uygulamalarında da geliştirmeler mevcut.

OS X'te oyunlar daha mı iyi olacak?

Evet. El Capitan hem Mac'inizi şimdiki Yosemite sürümüne göre 1,4 kat hızlandırıyor, hem de yeni Metal API ile işletim sisteminin grafik yeteneklerini geliştirerek oyun ve uygulamaların daha akıcı çalışmasını sağlıyor. El Capitan bu sonbaharda kullanıcılara ücretsiz olarak sunulacak.

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Cem ŞANCI

SKEYE PICO DRONE

Dünyanın en küçük Drone'u

Drone'lar dört pervaneden oluşan basit uçan aletler değiller. Aksine son derece gelişmiş elektronik devrelerle donatılmış, çok gelişmiş teknolojik cihazlar. Bu nedenle onların boyutlarını küçültmek de kolay iş değil. Ancak Skeye bu işi başarmış görünüyor. Tanıttığı mini drone, Pico Drone şu anda dünyanın en küçük drone'u. 2 x 2 santimetre boyutundaki drone'u kumandasının içindeki özel yuvasında taşıyabiliyorsunuz. Pico Drone, drone yarıştırmayı sevenlerin yeni gözdesi olacak gibi görünüyor. Ayrıca bu drone'a, cep telefonlarında da kullanılan minik kamera sensörleri de eklendiğinde fiyatı da artacaktır ama casusluk tutkunlarının da bayram edeceğini tahmin edebilirsiniz.

Bilgi için: www.trndlabs.com
Fiyat: 50 dolar.

SOUND SHINE AUDIO BULBS

Hoparlörlü ampüller

Bu yeni ampüllerin ilginç bir özelliği var. Hem ışık verirken hem de Bluetooth hoparlör olarak işlev görüyorlar. Yani odanıza müzik dinlemek için ayrıca hoparlörler yerleştirmek, kablolar döşemek, elektrik bağlantıları yapmak zorunda kalmadan, sadece mobil cihazınızdan seçtiğiniz şarkıyı gönderiyorsunuz ve odanızın içinde yankıyan müzik sesiyle keyfinize bakıyorsunuz. Akıllıca bir çözüm.

Bilgi için: Thinkgeek.com
Fiyat: 129 dolar

F O B O

Lastiklerinizin basıncı da önemli

Kış ayları yaklaşıyor ve yağmurlu veya karlı yollarda aracınızın lastik basıncı, emniyetli bir sürüş için çok önemli bir etmen. Ancak lastiklerin basıncını her an kontrol etme fırsatımız olmuyor ve elbette kaza gerçekleştikten sonra da iş işten geçmiş oluyor. Bunun önüne geçmek için, akıllı basınç ölçer cihazı FOBO, lastiklerinizin subabına takılıyor ve kablosuz iletişimle lastiklerin basınç bilgisini cep telefonunuzdaki uygulamaya gönderiyor. Eğer lastik basınçlarında tehlikeli bir düşüş yaşanır, alarm vermeyi de ihmal etmiyor. Ancak dört lastik için satılan 4 FOBO'nun fiyatının vergilerle 1000 liraya yaklaştığını da hatırlatalım, dolayısıyla bu sensörler takılıken aracınızı nereye park edeceğinizi iyi seçmelisiniz.?

Bilgi için: fobo.com

Fiyat: 230 dolar

W O V E B A N D

İşte bu bir devrim olabilir!

Akıllı saatlerin bir devrim yaratacağını sandık ama olmadı. Çünkü saatlerin tasarımı alıştığımız saat tasarımlarına çok yakındı ve yine sert bir dokunmatik ekran üzerinden çalışıyor olmaları onları aslında minik telefonlar gibi görmemize neden oldu. Oysa hepimiz "kıvrılabilir, bükülebilir," ve geniş ekranlı cihazlar bekliyorduk. Wove Band şimdi o beklentiye cevap veren bir ürün tanıttı. Kıvrılabilir ekrana sahip cihaz aynı zamanda e-ink ile çalışıyor, dolayısıyla enerjiyi de çok az tüketiyor. Kolunuza taktıktan sonra haftalarca şarj gereği duymuyorsunuz. Aynı zamanda geniş ekranında her türlü bilgiyi de rahatça okuyabiliyorsunuz ve hatta kolayca yazabiliyorsunuz. İşte beklediğimiz saat buydu.

Bilgi için: wove.com

fiyat: belli değil

S O L A R B A C K U P B A T T E R Y

Aracınızın camına yapıştırın

Yolculuklar sırasında mobil cihazlarınızı şarj etmek için enerji kaynağı bulamıyorsanız, bu küçük güneş enerjili şarj cihazı çok işinize yarayacak. Özel otomobilinizle seyahat ederken çıkmak portundan şarj mümkün ama ya 15 saat süren uçak yolculuğunda veya otobüs ya da tren yolculuğunda ne yapacaksınız. Cevap basit. Bu cihazı cama yapıştıracaksınız ve dışarıdaki güneş ışığı ile cihazınızı şarj edeceksiniz. Çok pratik.

Bilgi için: <http://www.hammacher.com/>

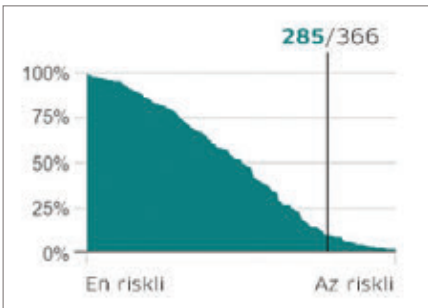
Fiyat: 70 dolar

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, teknolojinin eğlenceli yüzünü en güncel hali ile her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor. Sosyal ağlarda takip etmek için:

mkars@chip.com.tr
www.chip.com.tr/blog/mahmut
www.twitter.com/mahmutkarsliolu
www.instagram.com/mahmutkarslioglu
www.pinterest.com/mahmutkarsliolu
plus.google.com/+MahmutKarslioglu
www.linkedin.com/profile/view?id=304012332

Robotlar mesleğinizi elinizden alacak mı?

Oxford Üniversitesinin araştırmasına göre 20 yıl içinde robotların gazeteci, yazar ya da editörlerin mesleğini elinden alma olasılığı sadece %8. Peki ya sizin mesleğinizin riski ne?

www.bbc.com/news/technology-34066941 adresinden kendiniz öğrenebilirsiniz.

Facebook için yeni tuşun ismi Unlike olmamalı!

Sürekli beğenildiğiniz bir ortamın eleştirilebileceğiniz bir ortama dönüşmesini ister miydiniz? Peki ya reklam verenlerin durumu ne olacak?

Yıllardır internet üzerinde söylenti olarak dönüp duran Unlike yani "Beğenmeme" tuşu bu sefer gerçek oluyor. Dönem dönem yapılan canlı soru cevap yayınlarından birinde tekrar sorulan soru karşısında bu yönde bir çalışma olduğunu dile getiren Mark Zuckerberg, Facebook'un artık taleplere boyun eğdiğini ve bu tarzda bir tuşun ekleneceği sinyallerini de vermiş oldu. Peki Facebook'un yıllardır karşı durduğu bu tuşun eklenecek olması ne anlama geliyor?

Sorunun cevabını vermeden önce insan psikolojisi ile ilgili bir kaç şey yazmakta fayda var. İnsanlar doğası gereği övülmekten, takdir görmekten ve beğenilmekten haz duyarlar. Bu tür ortamlarda bulunmaktan mutlu oldukları kadar tenkit edildikleri, eleştirildikleri ortamlardan da uzak durmaya çalışırlar. Şu ana kadar Facebook'un başarısındaki en büyük payın bu durumdan kaynaklandığını herhalde hiç kimse inkar edemez. İnsanlar çoğu zaman Facebook üzerinde durum güncellemesinden çok gittikleri tatil, aldıkları yeni bir şey ya da ne kadar mutlu olduklarını arkadaşlarına göstermek ve hava atmak için paylaşım yaparlar ve buna aldıkları beğeni ile Facebook'ta var olma isteklerini sürdürürler. Ama acaba bu gönderileri görenlerin kaçısı gerçekten beğenir?

Var olan sistemde şu an arkadaş sayınız içinden beğenenler haricindekilerin ne düşündüğünü bilmeniz mümkün değil. Ancak Beğenmeme tuşunun varlığı bu gerçeği ortaya çıkarabilir. Bu da Facebook'u hiç de hoş olmayan bir ortama doğru sürükleyebilir ki kullanıcılar önce paylaşım yapmaktan çekinmeye daha sonra da yavaş yavaş Facebook'tan ellerini çekmeye başlarlar. Kullanıcının oluşturduğu içerikler ile ayakta duran bir yapı

için de bu sonun başlangıcı demek. İşte bu yüzden de bu zamana kadar Facebook "Beğenmeme" tuşuna karşı çıkıyordu.

Diğer taraftan Facebook sadece mutlu haberlerin paylaşıldığı bir ortam da değil. Bir vefat haberi ya da benzeri bir durum güncellemesi karşısında Beğen tuşunun fonksiyon olarak geçersiz olma sorunu için de bir çözüm bulunması gerekiyor. Yorum yapmak elbette bir çözüm ancak yine de ek bir tuşa ihtiyaç var. Bu tuşun isminin seçiminde ise "Beğenmeme" gibi negatif bir fiilden çok yine insanların egosunu yaralamayacak ve pohpohlayacak bir kelime seçimi oldukça önemli.

Tabii ki bu değişimin sadece kişisel yönü. Bunun bir de ticari boyutu bulunuyor. Beğenilmeme kaygısı olmadan sadece ne kadar beğeni aldığını göstermek için Facebook'ta olan firmaların artık pazarlama faaliyetlerini tekrar gözden geçirmesi de gerekecek. Çeşitli yöntemlerle takipçileri ve beğenileri şişirebilen firmaları bundan sonra rakiplerin negatif yönde karşı atakları karşılayacak. Tabii ki o firmanın hizmetlerinden memnun olmayan kullanıcıların gerçek tepkileri de cabası. Dolayısıyla ismi yanlış seçilecek bir tuşu sadece bireysel kullanıcılar değil ciddi anlamda reklam yatırımı yapan firmaları da Facebook'tan uzaklaştırabilir.

Mark Zuckerberg, bu detayı atlayacak bir yönetici değil elbette ve konuşmasında da zaten bu tarzda dikkatli bir seçim olacağını da sinyallerini verdi. Sevinç paylaşarak artıyorsa üzüntü de yine paylaşarak azalır. Dolayısıyla bu yönde bir seçim yapılma olasılığı yüksek. Böylece hem kullanıcıların istediği ikinci tuş eklenmiş olacak hem de bu durumdan Facebook yara almayacak. Yeni tuşun adı mı ne olacak? Onu da bekleyip göreceğiz.

Bağlantılı arabalar

Direksiyondan alkol testi yapan otomobiller

Bağlantılı otomobil temasındaki Los Angeles otomobil fuarında www.sobers-teering.com firmasının direksiyondan alkol test eden sistemi bence kazaları önlemek için bir standart olmalı.

Giyilebilir teknoloji

Qualcomm sağlığını takip etmeye hazır

Qualcomm'un sağlık bölümü Life, bağlantılı sağlık araçları üreticisi Capsule Technologie firmasını satın alarak, profesyonel ve ev bakımı arasında bir köprü oluşturmak için büyük bir adım atmış oldu.

Akıllı evler

Akıllı olmayan ev aletleri de LG ile akıllanacak

Bu yılki IFA fuarında en dikkat çeken ürünlerden biri de LG'nin, geleneksel ev aletlerine çeşitli akıllı özellikler kazandıran ve bu şekilde akıllı evlerle bağlantı kurmasını sağlayacak harici sensörleriydi.

Gears of War: Ultimate Ed.

80/100, Xbox ONE, Microsoft GOW 4'ü beklerken Xbox ONE için elden geçirilmiş ilk oyun bize eşlik etmek için ideal!

Hardcore bir oyuncu değilim ama karşıma kaçırılmayacak bir oyun çıkınca mutlaka fırsat yaratıp oynamaya çalışıyorum. İtiraf etmek gerekir ki çok fazla boş vaktim olmadığı için bitirdiğim oyun sayısı da o kadar fazla sayılmaz. Ancak Xbox 360 kullanırken efsane oyun serisi Gears of War'un ilk 3 oyununu bitirmek için kendime zaman yaratmıştım. Artık bir Xbox One sahibiyim ve GOW 4 de beklediğim oyunlar arasında. Eğer siz de benim gibiyse yeni oyunu beklerken Xbox One için elden geçirilen Gears of War: Ultimate Edition size eşlik edebilir.

Sadece grafiksel açıdan değil, içerik anlamında da gelişmiş olan oyunda zamanında sadece PC versiyonu için sunulmuş olan beş ek bölüm sayesinde 90 dakikalık ek içeriğe de sahip oluyorsunuz. 1080p60fps desteği, Xbox Live için yeni başarımlar, toplam 19 kart ve elden geçirilmiş, yeteneğe göre eşleştirmeye dayanan multiplayer maçlarını ve üç yeni oyun modunu da es geçmemek gerekiyor. Hele ki zamanında hiç oynamadığınız

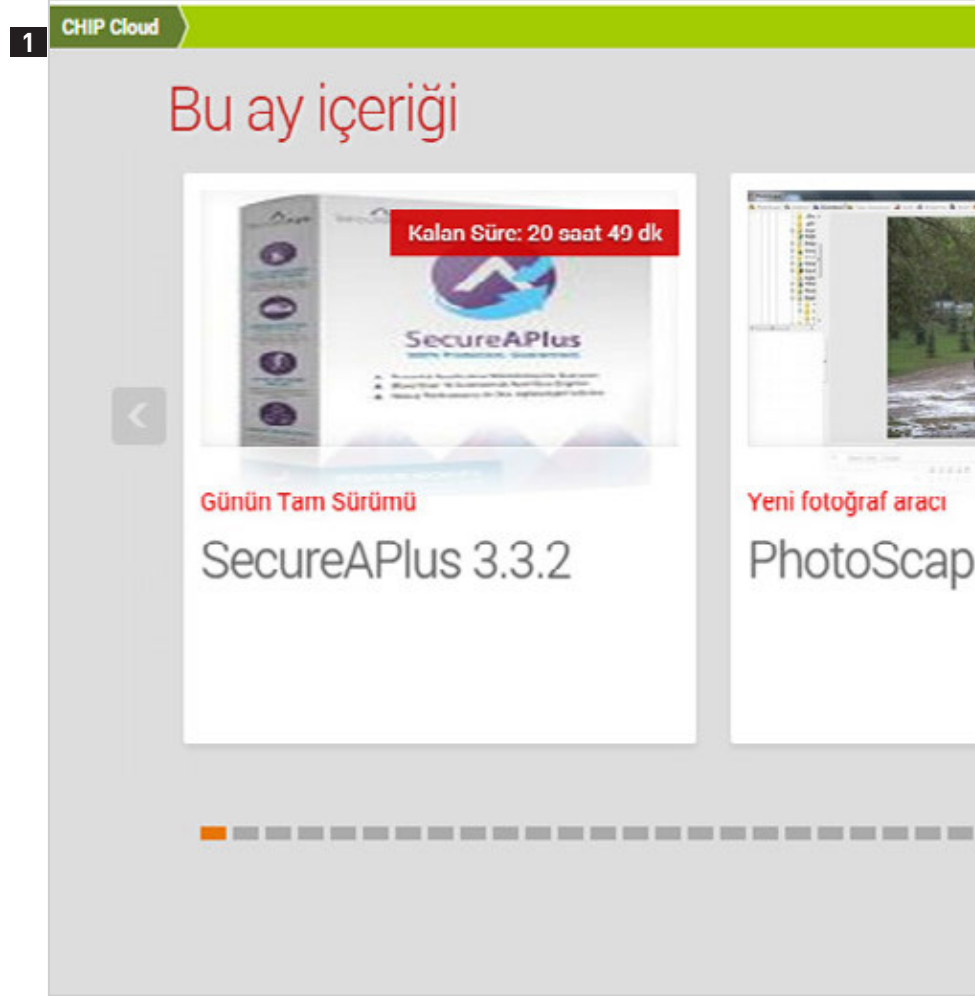
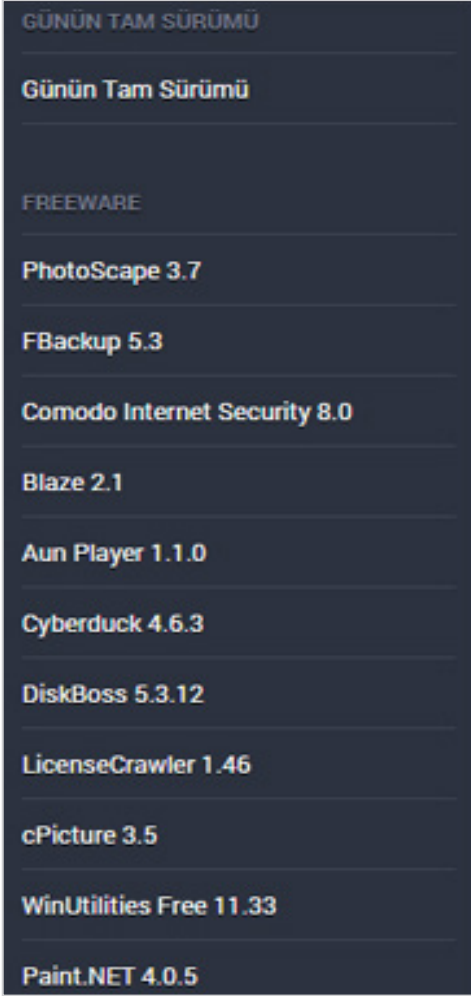
sanız, kaçırdıklarınızı telafi etmek için bundan daha iyi bir zaman olamaz. Üstelik bu oyun size Gears of War 4'ün betasına katılma hakkı da tanıyor.

Oyun, zamanına göre de muhteşem grafiklere sahipti. Şimdi ise siper mekanliğini en iyi kullanan bu oyunu Xbox One'in gücüyle mükemmel çevre grafikleri ve efektlerle tekrar görmek harika. Çevreyi incelemeye çalışırken bir çok kez öldüğümü de söylemem gerekiyor. Ancak Unreal Engine III oyun motoru kullanılmaya devam edildiği için karakter modellerinde bazı güncel alıştığımız detaylar yok. Gerçi tek parça stabil zırh giydikleri için bu eksiklik pek göz batmıyor.

Oyun, karakterimiz Marcus Fenix'in babasını kurtarmak için bölüğünü terketmesinin ardından aldığı hapis cezası sonrasında eski dostları tarafından kaçırılıp Delta Squad'a katılması ile başlıyor. Ondan sonrası malum, Sera gezegenini istila eden Locust'lara karşı o siperden bu sipere ilerleyerek gezegeni temizlemeye çalışıyorsunuz. Oyuncuyum diyen herkesin mutlaka oynaması gereken bir oyun.

Çevre grafik kalitesi ve detayları süper. UE III motorunun tek dezavantajı karakter modellerinde ortaya çıkıyor.

CHIP CLOUD İÇERİĞİ

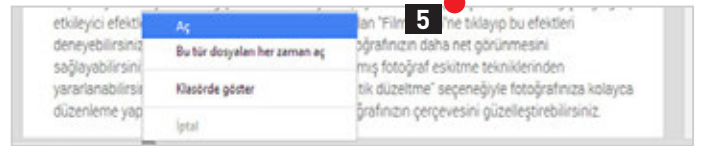
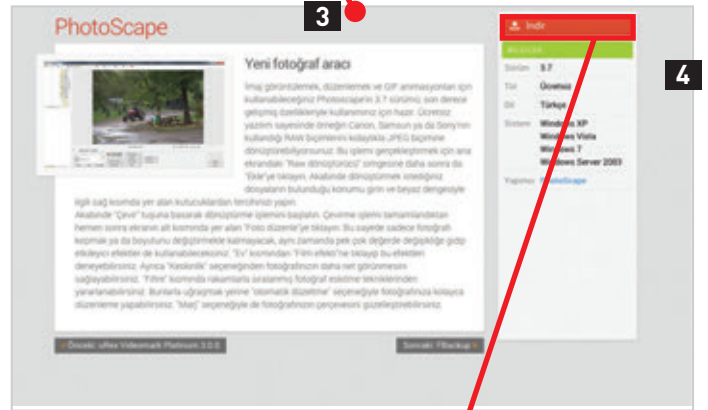
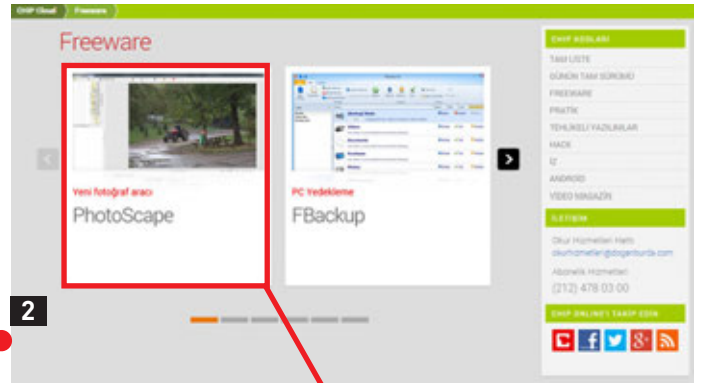
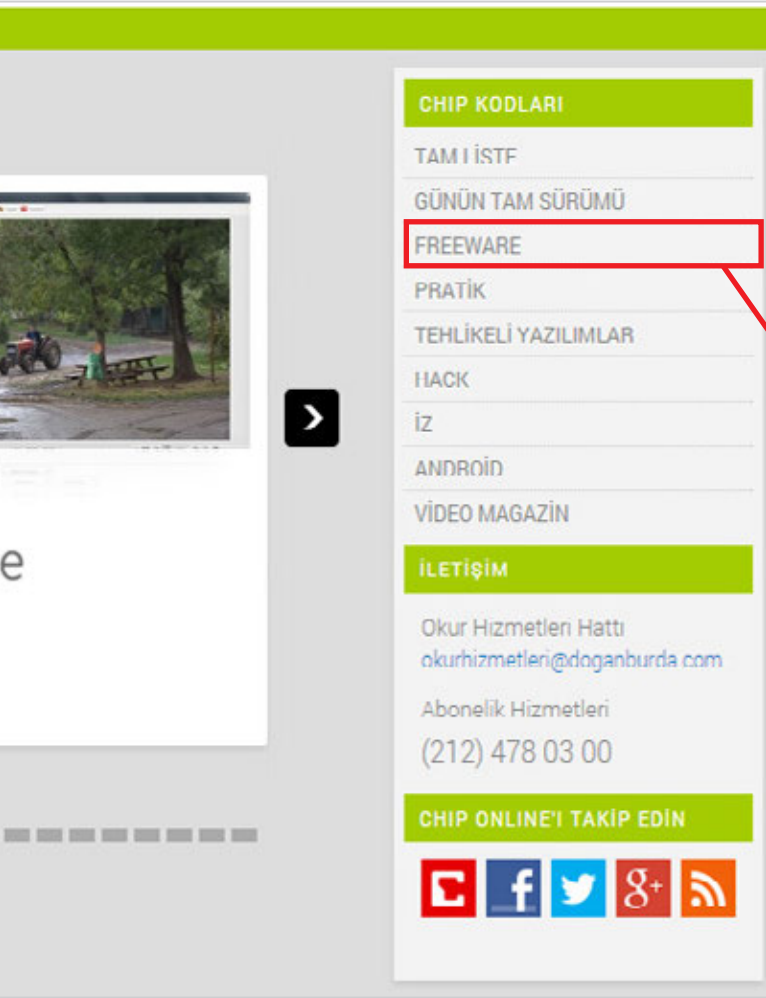
Gelişen teknolojiye ayak uydurmak ve ihtiyaçlara uyum sağlamak için CHIP DVD şekil değiştiriyor ve artık CHIP Cloud oluyor. Bundan sonra sadece PC'nizden değil yeni nesil optik sürücüsü olmayan mobil cihazlardan da tüm içeriğe ulaşabileceksiniz.

İçeriklere erişmek için,
<http://chipcloud.chip.com.tr>
adresini kullanabilirsiniz

CHIP Cloud arabirimine ulaşabilmek için artık <http://chipcloud.chip.com.tr> adresini açmanız yeterli. Bu şekilde CHIP içeriklerinin sınırı kalkıyor ve herkesin kullanımına açılıyor. CHIP Cloud arabiriminde sol üstteki ikona tıkladığınızda açılan menüyü kullanarak içeriğin sıralı tam listesine ulaşabileceğiniz gibi, aynı zamanda

"CHIP Kodları" menüsünden de tüm kategorileri bir arada görebilirsiniz. Kategoriler altında bulacağınız içeriklere erişmek içinse, ilgili kategoriye girdikten sonra ulaşmak istediğiniz içeriğe tıklayabilirsiniz. Böylece istediğiniz içerik tüm bilgileriyle birlikte ekrana gelecek. Eğer isterseniz "İndir" butonu ile içeriği bilgisayarınıza ya da

mobil cihazınıza yükleyebilirsiniz. Bunun için ekrana gelen güvenlik penceresini “Çalıştır” butonu ile onaylamanız yeterli. Böylece dosya CHIP Cloud’tan bilgisayarınıza indirildikten sonra kurulum programı başlayacaktır. Ayrıca artık CHIP Cloud’da programların sadece 32 ve 64 bit’lik sürümlerini değil, akıllı telefon sürümlerini de bulabileceksiniz. Bunun için “İndir” menüsünü kullanabileceğiniz gibi hangi mobil işletim sistemini kullanıyorsanız onun QR-Code’unu okutarak uygulamalara daha hızlı bir şekilde erişebilirsiniz.

Yenilenen içerikler artık internetten CHIP Cloud üzerinden size sunulduğu için herhangi bir fiziksel optik medyaya da ihtiyacınız olmayacak. Bu şekilde optik sürücüye sahip olmayan ya da içeriklere mobil cihazları üzerinden erişmek isteyen CHIP okurları da rahatlıkla sunulan içeriğe nereden olurlarsa olsunlar erişebilecekler. Severek takip ettiğinizi düşündüğümüz ve dergide yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemelerle ilgili videoları da artık benzer şekilde PC’nize ek olarak mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Bu videolar arabirimde Video Magazin bölümünde yer alıyor.

VIDEO MAGAZİN: CHIP Cloud ile artık mobil cihazlarınızdan da izleyebilirsiniz. Dergide üzerinde Video Magazin logosu yer alan haber, makale, dosya ve ürün incelemeler ile ilgili videolara artık Video Magazin bölümünden ulaşabilirsiniz.

Ücretsiz yazılımlar

Tümü ücretsiz: Sizlere her ay en başarılı ücretsiz yazılımları ve uygulamaları tanıtıyoruz.

Mageia 5

Kullanıcı dostu Ubuntu alternatifi

Son birkaç yılda Ubuntu, yeni başlayan kullanıcılar için önemli bir Linux sürümü haline gelmeye başladı. Son sürümü Mageia 5 Mandriva'nın yerine geçmiş ve pek çok önemli özelliklerle geliyor. Her ne kadar Ubuntu kadar geniş olmasa da, Mageia 5 bir çalışma alanından beklediğiniz hemen hemen tüm özelliklere sahip.

Bu araçla kelime işlemci olarak LibreOffice'in 4.4 sürümünü, fotoğraf düzenleme yazılımı olarak GIMP'i ve AVI, MKV ya da MP3 dosyalarınızı oynatmak için VLC Player'a sahip oluyorsunuz. Bilgisayarınıza bağlı olarak dosyaları oynatmak için farklı masaüstü temaları kullanabiliyorsunuz (Gnome, KDE ya da Mageia-Specific).

Sistemin bir özelliği de kurulum esnasında sistem yapılandırmasını tamamlaması. Böylelikle sisteminize bilinmeyen donanım bile-

şenlerini ya da egzotik aletleri bağlayabiliyorsunuz. Mageia kararlılığı, güvenliği ve kullanıcı dostu yapısıyla dikkat çekiyor. Bu sisteme tamamen geçmeden önce VirtualBox ile sanal makinede kurabilirsiniz.

İPUCU 1 Seleflerinin aksine beşinci sürüm UEFI sistemlerde herhangi bir sorun çıkartmadan kurulum sağlayabiliyor. Sonuç olarak son model PC'ler herhangi bir manuel ipucuna gerek kalmadan kurulabiliyor.

İPUCU 2 CHIP Cloud'daki 64 bit'lik sürümün yanında eski PC'ler için 32 bit'lik sürümü tavsiye ediyoruz.

İşletim sistemi: Linux
Dil: Türkçe

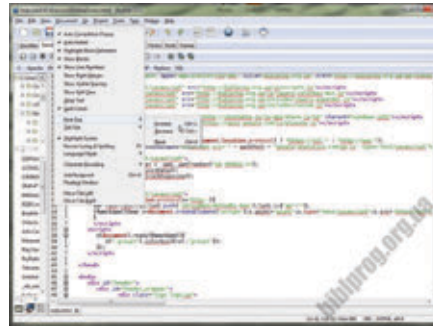
Lookeen Free 10.0.1.5892

Altın masaüstü arama

Her hangi bir zamanda belgelerinizin, fotoğraflarınızın, videolarınızın nereye kayıt edildiğini bulabiliyor musunuz? Ücretsiz yazılım Lookeen size dosyalarınızı bulmada yardımcı oluyor. Masaüstü arama motoru, Windows'un kendi arama özelliğinden çok daha hızlı çalışıyor. Ücretsiz yazılımın kurulumunu tamamladıktan sonra dizinini çalıştırmak için "Start / Index"e tıklayın ve sonuçları çabucak görüntüleyin.

İPUCU Ücretsiz yazılımın bu sürümünde USB medyalardaki dosyaları da arayabiliyorsunuz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

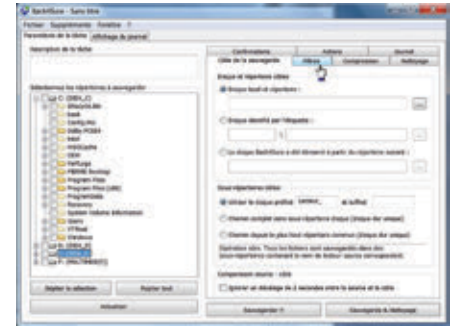
Bluefish 2.2.7

Güçlü düzenleyici

Desteklediği 30'dan fazla yazılım ya da betik dilleriyle, ki bunlar arasında C++, Google Go ve Ruby'yi sayabiliriz, Bluefish'in karşılayamayacağı hiçbir talep yok. Etiketlemeler yaparak sistemin çok daha hızlı çalışmasını sağlayabiliyorsunuz. Web sitenizdeki değişiklikler için yeni ya da yapılandırılmış dosyalar sunucuya FTP, SFTP ya da HTTP protokollerinden kolaylıkla aktarılabilir.

İPUCU Ücretsiz yazılım Python dilini yorumlayabildiğinden ilgili paketler kurulum esnasında internette indirilebilir.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

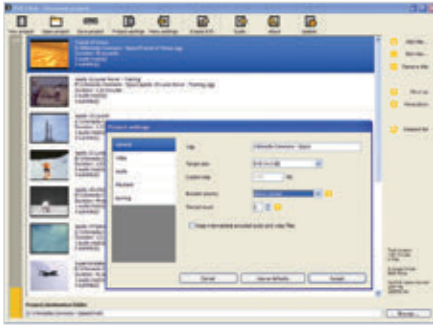
Back4Sure 3.7.1

Hızlı yedekleme

Açık kaynak kodlu bu ücretsiz yazılım önemli verilerinizi hatta sürücülerinizi hızla yedekleyebiliyor. Yazılım, anlaşılabilir ve detaylı açıklamalarıyla yeni başlayan kullanıcılara rahatlıkla sağlarken, gelişmiş kullanıcılar için gerekli tüm özellikleri de sunmayı başarıyor. Kaynak ve hedef klasörlerin yanı sıra diğer sıkıştırma yazılımlarını da tercih edebilirsiniz. Back4Sure ZIP dosyalarını da görüntülüyor.

İPUCU Yenilemez yedekler olarak işlemi hızlandırabilirsiniz. Böylelikle var olan bir dosya yeniden yedeklenmek zorunda kalmaz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

DVDFlick v2 Kendi DVD'nizi yapın

DVDFlick yazılımının ikinci sürümü güçlü bir medya yazma aracı. Son sürüm bir öncekinden daha hızlı çalışmakla kalmıyor aynı zamanda modern codec'leri de destekliyor. DVD'ye yazmak istediğiniz video kayıtlarını ekleyin ve "Create DVD" tuşuna basın. Böylelikle kendi DVD'lerinizi yapabileceksiniz. Açık kaynak kodlu araç basit kullanıcı arayüzüyle de işinizi kolaylaştırıyor.

İPUCU "Project Settings"e tıklayarak veri taşıyıcınızın büyüklüğünü ayarlayabilir, TV sistemlerinin video kalitesini belirleyebilirsiniz.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Kodu Game Lab Oyun geliştirin

Eğer PC'de oyun geliştirmeye detaylarla uğraşmadan hemen girişmek istiyorsanız, Kodu Game Lab'ı deneyebilirsiniz. Yazılımın konuya yaklaşımı oldukça basit: Uzun kod'lar yazmak yerine nesnelerle doğrudan çalışabiliyorsunuz. Bunun nasıl olacağını merak ediyorsanız, tek yapmanız gereken yazılımın başında beliren tutorial'larla bir süre yazılımın nasıl çalıştığına alışmak.

İPUCU Yazılımı bilgisayarınıza kurabilmeniz için, cihazınızda .NET ve Microsoft XNA Framework kurulu olmalı. Kurulum sihirbazı bu konuda imdadınıza yetişiyor.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

ClipboardMaster 4.0.2

Güncellenmiş sürüm 4.0.2 birçok açığı kapatmanın yanı sıra yeni özellikler de eklemiş. Bunların arasında listelerde sıra boşluklarını değiştirme ve scroll özelliğinin daha zayıf sistemler için yapılandırılması var.

Clipboardmaster.de

EaseUs Todo Backup Free 8.5

Ücretsiz yedekleme yazılımının en son sürümü artık Windows 10'la da uyumlu olarak çalışıyor. Yazılımın güvenilirliği optimize edilerek daha da artırılmış. Bu sayede kişisel dosyalarının yedeklerini yeni Windows sisteminde bile kolaylıkla oluşturabiliyorsunuz.

Easeus.com

PotPlayer 1.6.54871

Nihayet yeni güncelleme sayesinde yazılım artık hem 32 hem de 64 bit'te çalıştırılabilir. Ses CD'lerini ya da MKV, AVI dosyalarını çalıştırma esnasında yaşanan hatalar bu sürümde giderilmiş.

Potplayer.daum.net

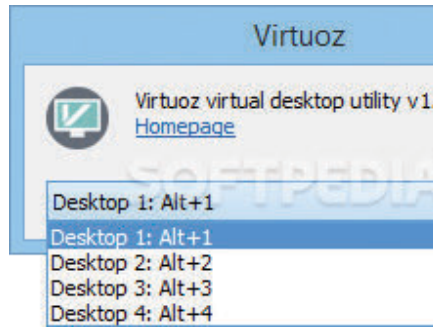

Giada Loop Machine 0.10.0 DJ asistanı

Sadece boş zamanlarınızda müzik dinlemekten mi hoşlanırsınız yoksa davul bilgisayarı, sampler arayan tutkulu bir amatör müsünüz? Öyleyse Giada Loop Machine'e bir göz atabilirsiniz. Yazılıma alışmanız için başında ciddi bir mesai harcamanız gerekiyor ancak bundan sonra kişisel müzik başarınızın önünde hiçbir engel kalmıyor.

İPUCU Yazılımın kullanımı hakkındaki bilgilere youtube.com/user/GiadaLoopMachine'den ulaşabilir, yazılıma alışmanızı hızlandırabilirsiniz.

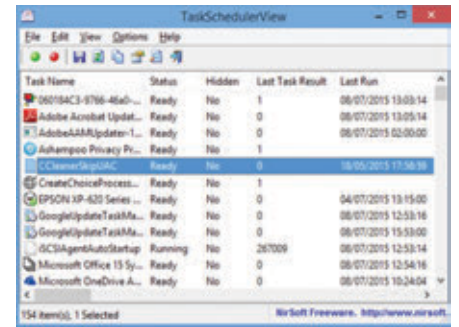
İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

Virtuoz Windows 10 şart değil

Windows 10 dahili sanal masaüstü özelliğiyle geliyor. Ancak bu özellikleri, daha önceki işletim sistemlerini Windows 10'a terfi etmeden de kullanabilirsiniz. Bunun için tek ihtiyacınız olan ücretsiz yazılım Virtuoz. Bu küçük uygulamayı bilgisayarınıza kurduktan sonra iki ila 20 sanal çalışma alanı arasında gelgitler yaşayabilirsiniz. Düşen menü sayesinde her masaüstü arasında geçiş sağlayabileceğiniz gibi bu işleve özel bir tuş da atayabilirsiniz. Virtuoz gerçekten de kullanışlı.

İşletim sistemi: Win XP / Vista / 7 / 8
Dil: İngilizce

TaskSchedulerView PC işlerine çeki düzen

Bu ufak ücretsiz yazılım PC'nizdeki tüm işlemlerin takvimini tutup, düzenleyebilir. Böylelikle işlerinizi kolaylıkla etkinleştirebilir ya da devre dışı bırakabilirsiniz. Oluşturacağınız listeyi görev adı, statüsüne göre sıralayabilirsiniz; elbette buna çalışanlar, devre dışı olanlar, frekans gibi seçenekler de dahil. Bağlam menüsüne sağ tıklayarak bu devre dışı olanları listeden kaldırabilir, sırf etkin başlıklarla çalışanınıza kaldığınız yerden devam edebilirsiniz. Çift tıklayarak tüm bilgileri ekrana taşıyabilirsiniz.

İşletim sistemi: Windows 7 / 8+ / 10
Dil: İngilizce

3D belleklerle daha iyi grafikler

Veri okuma-yazma açısından yüksek bant genişliğine sahip bellekler normal grafik belleklerden çok daha verimli. Bunu elde etmek için RAM hücreleri katmanlar halinde üst üste yerleştiriliyor.

Tan Bodur / MM

Flash bellekler ya da RAM gibi elektrik yükü depolayan PC bileşenlerinin çoğunun belirli bir teknik sınırı var. Bilgisayar endüstrisi bu sınırı aşmak amacıyla bellek modüllerini üst üste yerleştiriyor. SSD'lerde yüksek miktarda veri depolamak için kullanılan teknik de bu. Flash hücrelerini üst üste bindiren ilk SSD üreticisi Samsung oldu. Şirket şu anda tüketiciye 2 TB kapasiteli diskler sunabiliyor. 3 yıl kadar önce normal depolama yoğunluğu flash yongası başına 32 GB iken Samsung bunu 256 GB seviyesine kadar taşıdı. Şimdi ise depolama yoğunluğunu arttırmanın yanında yeni bir 3D RAM tipi de yüksek hızlar sunuyor. Bunlara High-Bandwidth Memory -yüksek bant genişliğine sahip bellek (HBM) deniyor.

AMD'nin R9 Fury X modeli, 4 bellek katmanından oluşan yeni HBM tipi RAM'leri kullanan ilk ekran kartı. Bu nedenle Fury, GDDR5 RAM'li diğer ekran kartlarından hem daha yüksek veri transfer hızına, hem de çok daha yüksek enerji verimine sahip. AMD'ye ek olarak Koreli bellek üreticisi SK Hynix de bu yeni trendin arkasında durarak gelecek yıl ikinci nesil HBM bellekleri çıkarmak üzere planlara başladı. Bu bileşenler sayesinde performans indislerinin (sağdaki tablo) daha da yükselmesi bekleniyor. Diğer taraftan GDDR5 bellekli ekran kartlarının performansı açısından ufukta henüz herhangi bir gelişme görünmüyor.

Performans duvarları yıkılıyor

RAM çipleri ekran kartı üzerinde en çok yer kaplayan bileşenler. Bunlar ayrıca güç tüketiminin üçte birinden sorumlu. Aynı zamanda daha iyi grafikler, 4K çözünürlükler ve VR gözlükleri trendlerin gelişebilmesi için bellek ihtiyaçlarının da gittikçe artması gerekiyor. AMD, üst sınıf ekran kartlarına 8 GB'a kadar GDDR5 RAM yerleştiriyor. Bu da GPU çevresinde 16 adet bellek yongası demek (sağda). Her bellek yongası, grafik işlemciye 32 hat ile bağlanıyor. 16 yonganın tüm hatları bir araya geldiğinde 512bit'lik (maksimum) bir arayüz oluşuyor. Daha yüksek sayıda RAM yongasının bir devre kartına yerleştirilmesi ise hem alan darlığından, hem de güç tüketiminin sınıra dayanması nedeniyle oldukça güç. Burada yapılabilecek tek şey, RAM hücrelerini ufaltıp böylece bellek yongası üzerine daha fazla veri depolayabilmek.

HBM bellekler, grafik işlemciler arasındaki veri yarışını tekrar alevlendirdi. Arayüz 1024 bit'ten başlıyor ki bu geleneksel GDDR5 bellekten 2 kat daha yüksek. Bunu mümkün kılan ise iki önemli yenilik: TSV (Through-Silicon Vertical Interconnect Access, yani "yonga içinden dikey bağlantılı erişim") ve interposer adı verilen yönlendirici yongalar. TSV'ler, yukarıda bahsettiğimiz yığın yonganın katmanları arasına yerleştirilmiş ufak veri hatları. Her katman, içinde gruplanmış RAM hücrelerinin bulunduğu birden fazla

bellek bankasından oluşuyor. TSV'ler için silikon içine 10 mikron çaplı delikler açılıyor. Koruyucu bir oksit kaplama uygulandıktan sonra bu delikler bakır ile dolduruluyor. Bu konsept zaten uzun zamandır mevcut ve 3D yongaların prototiplerinde de denendi; ancak ilk defa seri üretilen bir üründe kullanılıyor. Bir HBM bellek yığınının 4 katman boyunca dikine yerleşmiş 1024 TSV bulunuyor. Bunlar, her biri 128 bit genişlikte 8 kanal halinde gruplanıyor, gruplar halinde organize ediliyor. TSV'lerin ucunda ufak kontaktlar şeklinde (mikro tümsekler) bulunuyor ve bu şekilde bellek yığınlarını mantıksal sisteme aktarıyorlar, veri GPU ya da ilgili çıkışa (HDMI üzerinden monitöre ya da PCI Express üzerinden anakarta) iletiliyor.

5000 hat üzerinden veri transferi

Verilerin bu şekilde HBM bloklarından GPU'ya aktarılması normal veri hatları ile gerçekleştirmiyor çünkü her HBM'den grafik işlemciye 1024 bağlantı ulaşıyor. GPU çevresinde 4 HBM bloğu olduğu için ham veri transferinin 4000'den fazla bağlantı ile gerçekleşmesi gerekiyor. Adresleme ve denetim komutları da eklendiğinde bu rakam 5000 bağlantıya ulaşıyor. Tüm bu tekil verileri taşımakla yükümlü olan yeni bir bileşen mevcut. Interposer, HBM blokları ve GPU arasında yer alıyor ve bunlar arasında bağlantı kuruyor. Prensipde Interposer, işlem yapmayan, ancak yalnızca rehberlik eden bir yonga. Binlerce TSV bağlantısı interposer üzerinden geçiyor ve her biri (örn. GPU'ya giden) bir kontakt (mikro tümsek) haline geliyor.

Interposer kullanan HBM mimarisinde GPU ve belleklerin doğrudan iletişim kurabilmeleri için birbirinin yanına konuşlandırılmaları gerekiyor. TSV'ler ayrıca çok iyi ısı dağılımı yapıyorlar. Arayüzün HBM yığını başına 1024 bit'e genişletilmesi sayesinde saat frekansı (GDDR'e nazaran) düşüyor ve saniyede 512 GB gibi bir veri akışı elde edilebiliyor ki bu rakam RAM açısından bir rekor. Tüm bu faktörler HBM'li bir ekran kartının güç tüketimini ve aynı zamanda soğutma çabasını da azaltıyor. Diğer taraftan ilk nesil HBM'lerin bir dezavantajı var; yalnızca maksimum 4 GB RAM kullanabiliyorlar. Şu an için en yeni 4K oyunları ve içerikleri çalıştırmaya yetse de (bkz. sağ alt köşe), gelecekte bazı grafik özellikleri (yoğun anti-aliasing gibi) daha fazla belleğe ihtiyaç duyacak. Bu gereksinimi karşılayabilmek için SK Hynix, hali hazırda HBM 2.0 versiyonunu geliştirmekle meşgul. Gelecek yıl bu teknoloji büyük ihtimalle Nvidia'nın yeni ekran kartı platformu Pascal'da kullanılacak. HBM 2.0 ile HBM bloklarının kapasitesi 8 GB'a yükselecek ve GPU'ya iletilen veri hızı 1TB/sn'ye ulaşacak. Dolayısıyla HBM sınırını zorlamak henüz mümkün değil.

yorum@chip.com.tr

High Bandwidth Memory

HBM, ufak bir yonga alanında 4 katman RAM'i üst üste yığıyor. Bu yonga (örn. AMD'nin Fury X gibi ekran kartlarında) GPU ile doğrudan bağlantılı ve dolayısıyla hem RAM'in enerji tüketimini düşürüyor, hem de kartın genel performansını artırıyor.

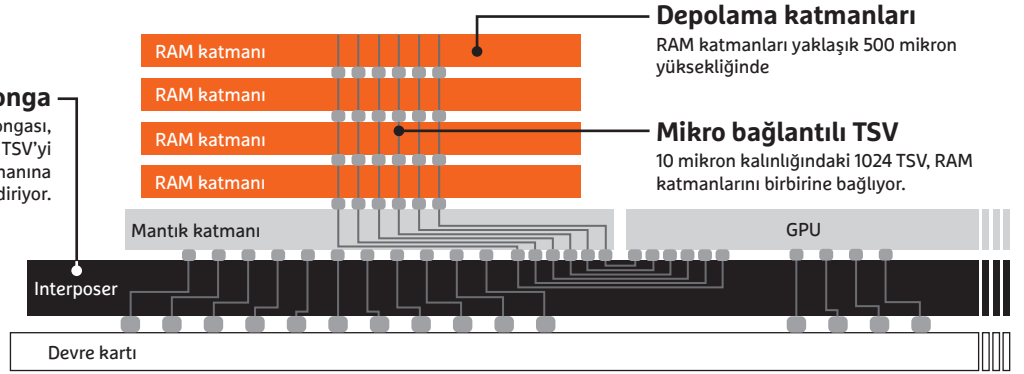

Ekran kartı üzerinde HBM

HBM bellekte RAM hücreleri içinde depolanan veri bitleri, TSV adı verilen dikey arayollar üzerinden mantık katmanına akıyor. Mantık katmanı, interposer çipi sayesinde veriyi GPU veya çevre birimlerine gönderiyor.

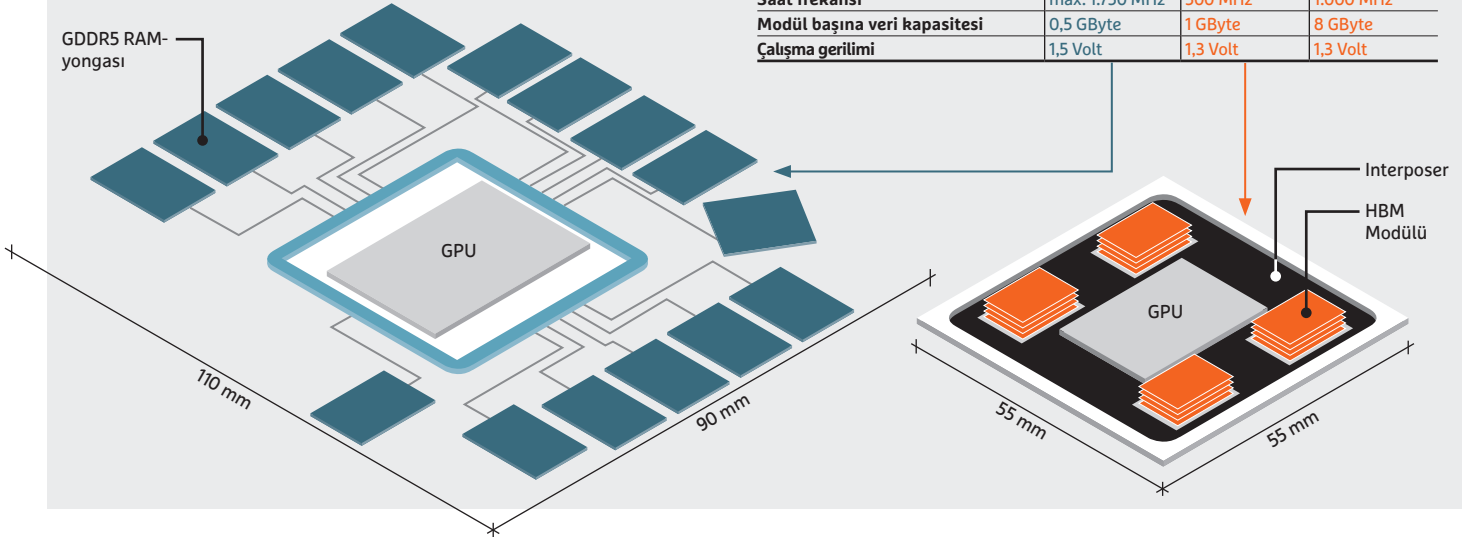
Rehber yonga

Interposer yongası, birkaç bin TSV'yi mantık katmanına yönlendiriyor.

HBM ve GDDR5-RAM

HBM bellekler ile GPU ve RAM'lerin iletişimi silikon bir katman (interposer) ile gerçekleşir. Böylece daha dar bir alanda daha yüksek performans ortaya çıkar. GDDR5 ise veriyi GPU'ya gönderen hatlar kullanır.

HBM, 4K çözünürlük için oldukça güçlü

HBM sayesinde he Radeon Fury X rakiplerini özellikle yüksek çözünürlüklerde açık ara geride bırakıyor. 8 GB DDR5 bellekli AMD Radeon R390 X modelinden %25 daha hızlı.

3DMARK: FIRE STRIKE ULTRA 4K

RADEON R9 FURY X HBM	3.851 PUAN
RADEON R9 390X GDDR5	2.729 PUAN

BIOSHOCK: INFINITE 4K

RADEON R9 FURY X HBM	20,46 FPS*
RADEON R9 390X GDDR5	14,67 FPS*

* KARE/SANİYE

3DMark Fire Strike Ultra testi, ekran kartının 4K çözünürlükte performansını test ediyor.

İPUÇLARI ve HİLELER

Bu ipuçları ile bilgisayarınızı daha hızlı ve kullanışlı bir hale getirebilirsiniz. Ayrıca: En iyi Office, Facebook, Photoshop, Mobil, Donanım ve daha fazlası için küçük hileler de cabası.

WINDOWS

1 WINDOWS 8 OneDrive Bulut'u inceleyin ve gerekirse sıfırlayın

2 WINDOWS 7 Windows açılırken sizin seçtiğiniz melodi çalsın

3 WINDOWS 8 Oluşturduğunuz çalma listelerini Başlangıç menüsüne ekleyin

4 WINDOWS Sistem geri yükleme çalışmıyorsa yapmanız gerekenler

5 WINDOWS 8 Hızlı ve kolay şekilde Başlangıç ekranını sıfırlayın

6 WINDOWS 8.1 Posta uygulamasını postaları otomatik kontrol edecek şekilde ayarlayın

7 WINDOWS Silinemeyen klasör oluşturun ve gerektiğinde silin

8 WINDOWS 7 Simgelerini değiştirerek Kitaplıkları özelleştirin

9 WINDOWS Komut İstemini kullanarak İnternet bağlantınızı hızlandırın

10 WINDOWS 7 Müzik oynatırken ses düzeyini otomatik ayarlayın

11 WINDOWS Hosts dosyasını kullanarak belirli sitelere erişimi engelleyin

12 WINDOWS TrustedInstaller'in gerçek görevi nedir?

OFFICE

13 EXCEL Su, gaz ve elektrik giderlerinizi analiz edin

14 WORD Yazım denetimini farklı diller için ayarlayın

15 POWERPOINT Birkaç adımda grafik oluşturun

DONANIM

16 DİZÜSTÜ Acaba birileri beni dizüstü bilgisayarımın kamerasından izliyor mu?

17 MONİTÖR Mat ya da parlak, hangi ekran daha iyi

18 ALICI Eğer Sky Uydu Alıcısı'nda sürekli uyarı alıyorsanız ne yapmalısınız?

19 SABİT DİSK Windows'ta sabit diskinizin performansını görüntüleyin

20 DİZÜSTÜ Aldığınız kullanılmış dizüstü bilgisayarın yaşını nasıl öğrenebilirsiniz?

21 İNTERNET Yeni splitter'sız ADSL bağlantılar zahmete değer mi?

22 SES KARTI Stereo sistemlere ses iletimi problemini çözün

23 AKILLI TELEFON Şarjınızın hızlı bitmesinin sebebinin bulun ve sorunu çözün

FOTOĞRAF

24 PROFESYONEL İPUCU Modeliniz taş kessin

25 KONU Yağmurda harika fotoğraflar çekin. Neler gerekiyor, nasıl yapılır

26 LIGHTROOM Bulutlar fotoğrafinizde daha dramatik görünsün

27 INSTAGRAM Tüm fotoğrafları akıllı telefona ya da PC'ye kaydedin

28 PHOTOSHOP Fotoğrafinıza balık göz efekti

29 KONU Su çekimleri için tüyolar

30 GIMP Fotoğraflarınızın kenarını kıvrırın

31 LENS Tozlu ve kirli lensleri temizlemek

MOBİL

32 İOS İnternet bağlantısı olmadan harita hizmeti Apple Maps ne kadar kullanılabilir?

33 ANDROID Akıllı telefon ekranınızı PC'ye yansıtın ve kontrol edin

34 WINDOWS PHONE Birçok mail hesabı için tek posta kutusu

35 WINDOWS PHONE Cep telefonunuzda güvenli SSL şifrelemesini etkinleştirin

SOSYAL AĞLAR

36 Yeni ödeme hizmeti Google Wallet'i kurun ve kullanın

37 TWITCH Kodi (XBMC) ile video oyun yayınlarını alın ve oynatın

38 ELLO Yeni sosyal ağına övünülen davetiyesini edinin

39 FACEBOOK Adam kayırmayı bırakın ve tüm arkadaşlarınızın iletilerini haber kaynağınızda görün

WINDOWS

Bu ipuçları işletim sisteminizi uçuşa geçirecek

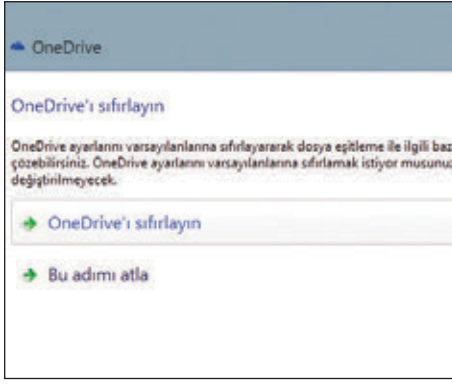
1 WINDOWS 8 OneDrive Bulut'u inceleyin ve gerekirse sıfırlayın

Microsoft'un çevrimiçi depolama servisi OneDrive, Windows 8'e gömülü şekilde geliyor. OneDrive ile ilgili bir sorun yaşadığınızda, "<http://windows.microsoft.com/tr-tr/windows-8/onedrive-troubleshooter>" adresinden Microsoft'un sunduğu sorun giderici aracı indirebilirsiniz. Hatayı otomatik olarak algılayıp gideren bu araç, isterseniz OneDrive deponuzu da sıfırlayabiliyor.

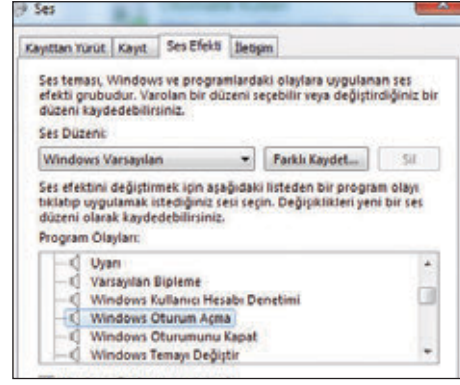
Aracı indirdikten sonra çift tıklayarak açın, "İleri" butonuna tıklayarak incelemeyi başlatın. Sonraki adımda sorun gidericinin elde ettiği verileri Microsoft'a göndermek isteyip istemediğiniz sorulacak, bunun OneDrive'ı sıfırlamaya bir etkisi yok, sadece sorun giderici servisini geliştirmek amaçlı bir adım. Son adımda OneDrive'ı sıfırlamak isterseniz "OneDrive'ı sıfırlayın" butonuna tıklayın. Eğer sorun giderme aracı işe yaramazsa, OneDrive'ı kendiniz de sıfırlayabilirsiniz. Bunun için Windows PowerShell'i kullanmanız gerekecek. [Windows] tuşuna basın ve »powershell« kelimesini aratıp çıkan ilk sonuca sağ tıklayın ve "Yönetici olarak çalıştır"ı tıklayın. OneDrive servisini kapatmak için »SkyDrive.exe /shutdown« yazıp "Enter" a tıklayın. Aynı şekilde sıfırlamak için »SkyDrive.exe /reset« yazmanız gerekecek. Daha sonra »SkyDrive.exe« yazıp "Enter" a tıklayarak OneDrive'ı açın ve bilgisayarı yeniden başlatın.

2 WINDOWS 7 Windows açılırken sizin seçtiğiniz melodi çalsın

Windows 7 açılırken çalan o meşhur sesi herkes biliyor. Bilgisayarınızı özelleştirmek isterseniz bu sesi siz belirleyebilirsiniz. İlk olarak seçtiğiniz ses dosyasını »WAV« formatına çevirmeniz gerekiyor, bunun için Super Media Converter Encoder (<http://zlexopalvim.gotdns.org/GetFile5.php?SUPERsetup.exe>) programını kullanabilirsiniz. Aracı açın ve dönüştürmek istediğiniz dosyayı sürükleyip pencereye bırakın. Sol üstteki »Select the Output Container« kısmında »WAV (Audio Only)« seçeneğini işaretleyin. Dönüştürme işlemini başlatmak için »Encode« düğmesine tıklayın.

1 Buluttaki deponuzu sıfırlayın OneDrive'ın hata vermesi durumunda Microsoft'un sunduğu sorun giderme aracını kullanabilirsiniz.

2 Açılış melodisini değiştirin Bilgisayarınızı daha özel yapmak için WAV formatına değiştirdiğiniz melodiyi açılış sesi olarak atayabilirsiniz.

İpucu: Açılış kısa sürdüğü için uzun olmayan bir ses dosyası seçmenizi tavsiye ederiz.

Dönüştürdüğünüz dosyayı başlangıç sesi olarak kullanmak için »Denetim Masası > Donanım ve Ses > Ses« yolunu izleyin ve »Sistem seslerini değiştir« düğmesine tıklayın. Açılan listede »Windows açılış« seçeneğine tıklayın, »Gözet« düğmesine tıklayın ve dönüştürdüğünüz WAV dosyasını bulun. "Tamam"a tıklayarak değişiklikleri kaydedip çıkın. Şimdi bilgisayarınızı yeniden başlattığınızda kendi seçtiğiniz sesi duyacaksınız.

3 WINDOWS 8 Oluşturduğunuz çalma listelerini Başlangıç menüsüne ekleyin

Windows 8'in Müzik uygulamasını kullanarak kendi çalma listelerinizi oluşturabilir ve bunları doğrudan başlangıç ekranına ekleyebilirsiniz. Böylece sevdiğiniz müzikler bir tık ötede olurken, parçaları arkaplanda çalmaya devam edebilirsiniz. [Windows] tuşuna basarak Başlangıç ekranını açın ve »Müzik« yazıp aratarak Müzik uygulamasını açın. Sol kısımdaki menüden »Yeni çalma listesi« düğmesine tıklayın ve bir ad girin. "Koleksiyon" düğmesine tıklayın ve istediğiniz parçaları listenize ekleyin. Listenizi oluşturduktan sonra sol kısımdaki menüden ismine tıklayarak çalma listenizi açın. Liste isminin altında yer alan "Raptiye" simgesine tıklayın. Simge boyu-

tunu ve görünecek ismi belirledikten sonra "Başlangıç ekranına sabitle" düğmesine tıklayın. Artık çalma listeniz Başlangıç ekranında gözükecek ve tıklamanızla birlikte doğrudan Müzik uygulamasını açıp şarkıları çalmaya başlayacak.

4 WINDOWS Sistem geri yükleme çalışmıyorsa yapmanız gerekenler

Windows'un Sistem Geri Yükleme özelliğinin çalışmamasının birkaç nedeni olabilir. Size göstereceğimiz adımları izleyerek bu sorunu çözebilir ve sistemi, dolayısıyla da önemli verilerinizi kurtarabilirsiniz.

Sistem geri yükleme işlemi düzgünce tamamlanmadıysa, tekrar deneyin. Çoğu zaman ikinci ya da üçüncü denemede işlem başarılı olur. Bazen belli bir sistem geri yükleme tarihi hatalı olabilir, daha önceki ya da sonraki geri yükleme noktalarını deneyin.

Antivirüs programları sisteminizi zararlardan koruyabilmek için sistemin derinlerine kadar işlerler. Genellikle de sistem geri yükleme işleminden sonra hata verir ya da çalışmayı durdururlar. Bu yüzden sistem geri yükleme işlemine başlamadan önce antivirüs programınızı mutlaka durdurmalsınız. Eğer bu da işe yaramazsa silmelisiniz.

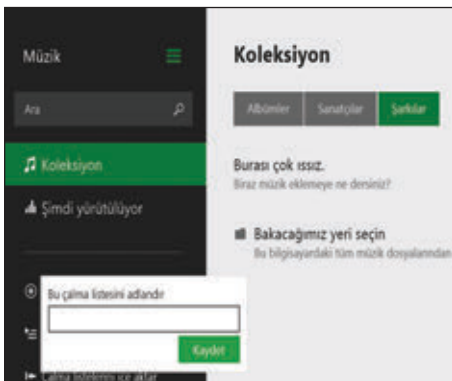
Eğer bu işlemlerin hiçbiri başarılı olmazsa, sistem geri yükleme işlemini güvenli modda gerçekleştirin. Güvenli modda sadece gerekli servis ve işlemler çalışır.

Sistem geri yükleme yenilerine yer açmak için belirli tarihten önceki geri yükleme noktalarını sildiği için, daha önceki tarihlere geri yükleme yapmak mümkün olmayacaktır.

Bu imkanı sunan alternatif programlar Paragon Backup & Recovery Free (<https://www.paragon-software.com/home/br-free/>), EaseUS Todo Backup Free (<http://www.todo-backup.com/products/home/free-backup-software.htm>) ya da Genie Timeline Free 2015 (https://www.genie9.com/Free_products/download.aspx) ile sistem geri yükleme noktası oluşturmanın yanında yedek dosyasını harici bir ortama da aktarabilirsiniz.

5 WINDOWS 8 Hızlı ve kolay şekilde Başlangıç ekranını sıfırlayın

Yüklenen her yeni uygulamanın Başlangıç ekranına eklenmesiyle bir süre sonra Başlangıç ekranı tam bir simge çöplüğüne dönüşüyor. Eğer siz de karmaşıklaşan Başlangıç ekranınızı ilk haline döndürmek istiyorsanız, iki dosyayı silerek bunu başarabilirsiniz. Bunun için, [Windows] + [R] tuş kombinasyonu ile "Çalıştır" penceresini açın ve »%LocalAppData%\Microsoft\Windows\« yazıp "Tamam"a tıklayın. Açılan pencerede en aşağıya inin, »appsFolder.itemdata-ms« ve »appsFolder.itemdata-ms.bak« dosyalarını silin. Windows'u yeniden başlattığınızda Başlangıç ekranının sıfırlandığını göreceksiniz.

3 Yeni çalma listesi oluşturun Çalma listesi oluşturup Başlangıç ekranına sabitleyerek sevdiğiniz müziklere daha hızlı erişebilirsiniz.

4 Sistem geri yükleyememe sorunu Eğer hiçbir geri yükleme noktası göremiyorsanız Windows muhtemelen hepsini silmiştir.

6 WINDOWS 8.1 Posta uygulamasını postaları otomatik kontrol edecek şekilde ayarlayın

Windows 8'in e-posta yönetim uygulaması Posta'yı kullanarak e-postalarınızı gönderip alabilir, dilerse yeni ve eski postaları ayırarak gelen kutunuzu düzenli tutabilirsiniz. İlk olarak [Windows] tuşuna basarak Başlangıç ekranını açın, »Posta« kelimesini aratın ve çıkan "Posta" sonucuna tıklayarak Posta uygulamasını açın. [Windows] + [C] tuş kombinasyonu ile Düğmeler'i açın ve "Ayarlar" a tıklayın. "Hesaplar" a tıkladıktan sonra ayarlarını değiştirmek istediğiniz hesabı seçin, buradan "Yeni e-posta indir" başlığı altından yeni postaları ne sıklıkla eşlemek istediğinizi, "E-postaları indirme aralığı" başlığı altından da gelen kutunuzda ne kadar geriye dönük postaları saklamak istediğinizi belirleyebilirsiniz.

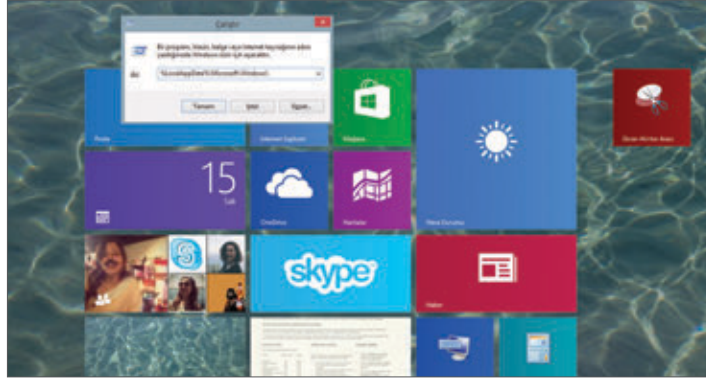
7 WINDOWS Silinemeyen klasör oluşturun ve gerektiğinde silin

Güvende tutmak istediğiniz verilerinizi silinemeyen klasörde saklayabilirsiniz. Bunun için [Windows] + [R] tuş kombinasyonu ile "Çalıştır" penceresini açın ve »cmd« yazıp "Tamam" a tıklayın. Komut İstemi penceresine »md con\« ya da »md aux\« yazıp "Enter" a basın. Şimdi Belgelerim'in içinde »con« ya da »aux« isimli bir klasör oluşturun. Normal yöntemleri kullanarak bu klasörü silemezsiniz.

Eğer bu klasörü silmek isterseniz, içindeki tüm verileri silin ya da taşıyın ve yeniden komut istemini açıp »rd con\« ya da »rd aux\« yazıp "Enter" a basın.

8 WINDOWS 7 Simgelerini değiştirerek Kitaplıkları özelleştirin

Windows 7'nin kitaplıklarını özelleştirmek isterseniz, simgelerini değiştirebilirsiniz. [Windows] + [E] tuş kombinasyonu ile Windows Gezginini açın. Adres çubuğuna »C:\

5 Yeni bir Başlangıç Sadece iki dosyayı silerek Başlangıç ekranını ilk haline döndürebilirsiniz.

Users\XXX\AppData\Roaming\Microsoft\Windows\Libraries« adresini girin. Burada ki »XXX« kısmına kendi kullanıcı adınızı girin. Karşınıza tüm kitaplıklarınız çıkacak, burada değiştirmek istediğiniz kitaplığa sağ tıklayın, "Birlikte aç" seçeneğine tıklayın ve "Not Defteri"ni seçin.

Açılan yazı dosyasında »>isLibraryPinned>« girdisini bulun ve altındaki »<IconReference>XXX</IconReference>« girdisinde »XXX« yerine simgenin bulunduğu konumu girin, örneğin »C:\Users\XXX\Desktop\simge.ico«. Yaptığınız değişiklikleri kaydedip çıkın. Kitaplığınızın simgesi istediğiniz şekilde değişecektir.

9 WINDOWS Komut İstemini kullanarak İnternet bağlantınızı hızlandırın

Piyasada İnternet bağlantı hızınızı artıracağını vaat eden onlarca program var. Eğer bu programları yüklemek istemiyorsanız, Windows'un kendi imkanlarını kullanarak da bağlantınızı hızlandırabilirsiniz. Maksimum İletişim Birimi (MTU) adı verilen değer, gönderilen veri paketlerinin maksimum boyutunu belirler, bu değerle oynamanız gerekiyor.

Komut İstemini yönetici olarak çalıştırıp »netsh interface ipv4 show interfaces« yazın ve »Idx« girdisi altında listelenen MTU değerini kontrol edin. MTU'nun ideal değeri 1492'dir. Eğer komut isteminde başka bir değer görüyorsanız, »netsh interface

ipv4 set subinterface XX mtu=1464 store=persistent« yazın, burada bulunan »XX« değeri yerine kendi Idx değerini girin ve Enter'a tıklayın. MTU değeri 1464'e ayarlanacak, paketlerin kendileri de 28 byte kullandığı için, basit bir hesaplama 1464+28=1492 değerini elde ediyoruz. Sistem değişikliğine dair bir mesaj verecek. Yine de emin olmak için ilk komutu tekrar girip, MTU değerini kontrol edin.

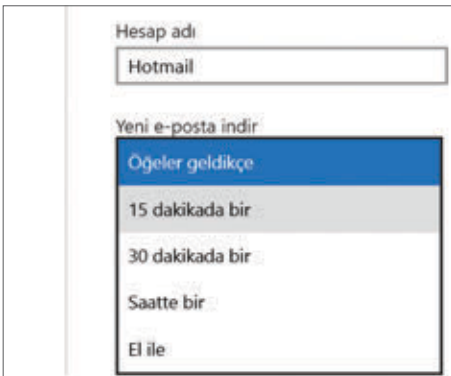
10 WINDOWS 7 Müzik oynatırken ses düzeyini otomatik ayarlayın

Her şarkının ses düzeyi farklı olduğundan, karışık listede müzik dinlemek rahatsız edici olabiliyor. Windows 7'nin sunduğu özellik sayesinde ses düzeyini otomatik olarak ayarlayabilirsiniz. Başlat menüsünü açın ve arama bölümüne »Ses aygıtlarını yönet« yazın. Açılan pencerede hoparlörü seçin ve "Özellikler" e tıklayın.

Açılan pencerede "Geliştirmeler" sekmesine tıklayın, listede "Gürültü Dengeleme" seçeneğini işaretleyin. "Tamam" a tıklayıp değişiklikleri kaydedin ve çıkın. Artık çalan şarkıların ses düzeyi otomatik olarak ayarlanacak.

11 WINDOWS Hosts dosyasını kullanarak belirli sitelere erişimi engelleyin

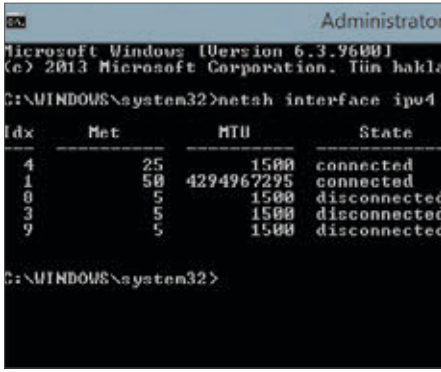
Belirli sitelere erişimi engelleyen pek çok üçüncü parti program mevcut, ancak Win-

6 E-posta denetleme sıklığı Posta uygulamasının ayarlarından ne sıklıkla yeni e-postaların indirileceğini belirleyebilirsiniz.

8 Kitaplık simgeleri Windows 7 Icon Pack içinde bulunan simgeleri kullanarak Windows'unuzu özelleştirebilirsiniz.

9
MTU değerini tespit edin
Komut istemi MTU değerini size gösterecektir.

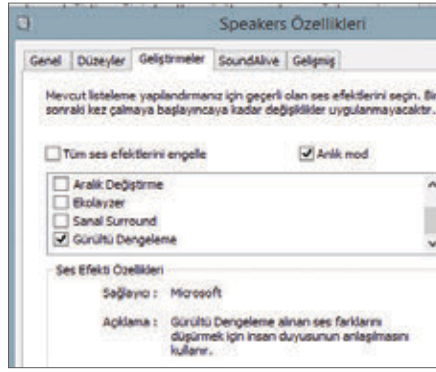
dows'un kendi imkanlarını kullanarak da bu işlemi kolayca yapabilirsiniz. Arama kutusuna »notepad.exe« yazın, çıkan sonuca sağ tıklayın ve "Yönetici olarak çalıştır" seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede >Dosya / Aç< yolunu izleyin, açılan pencerede adres bölümüne »C:\Windows\System32\drivers\etc\hosts« yazın. Şimdi düzenleyicide Hosts dosyası açılacak, burada listenin en altına engellemek istediğiniz sitenin adresini yazın, örneğin »127.0.0.1 www.yasaklisite.com«. Birden fazla site yazmak istiyorsanız, siteleri alt alta yazın. Buradaki »127.0.0.1« adresi yerel IP adresini belirtir ve sitenin bu adres üzerinden erişimini kısıtlar.

12 WINDOWS
TrustedInstaller'in gerçek görevi nedir?

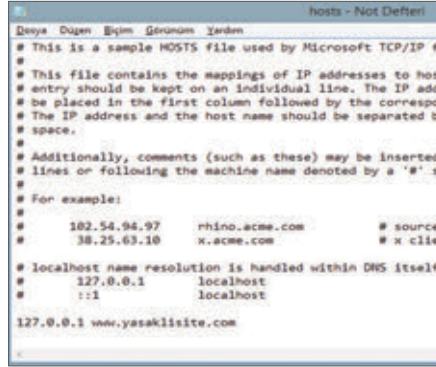
Dosya silme gibi bazı işlemlerde TrustedInstaller'in onayını almak gerekiyor. TrustedInstaller ya da "Windows Module Installer" gerektiğinde sistemin güvenliğini sağlamak için işlemi yarıda bile kesebilir.

Windows Vista / 7 / 8'de bu servis sistem dosyalarını değişime karşı koruyarak zararlıların sisteme sızmasını engelliyor. TrustedInstaller Windows'un açılışından itibaren güncelleştirmelerin yüklenme ve silinmelerini izler, ayrıca sistemin sağlığını da kontrol eder. Eğer bu servisi devre dışı bırakırsanız Windows güncelleştirmelerini yüklemek ve kaldırmak mümkün olmayacaktır, bunun yanı sıra sistem kontrolü de devre dışı kalacaktır.

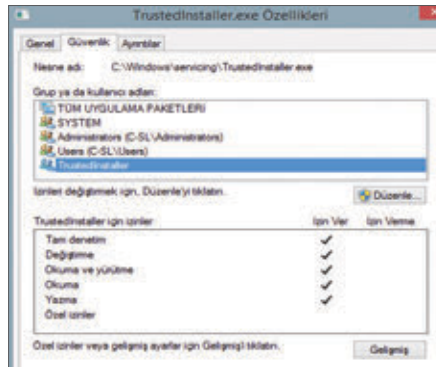
TrustedInstaller, »C:\Windows\servicing« yolunda bulunuyor. Sistemin güvenliği açısından, ne kadar kaynak tüketirse tüketin TrustedInstaller'ı devre dışı bırakmamalısınız.

10
Ses düzeyini düzenleyin
Windows farklı müziklerin ses düzeyini otomatik olarak ayarlayabiliyor.

11
Sitelere erişimi engelleyin
Hosts dosyasını düzenleyerek üçüncü parti yazılımlara ihtiyaç duymadan sitelere erişimi engelleyebilirsiniz.

12
Tüm izinlere sahip servis
TrustedInstaller sistemi zararlılardan koruyan bir servis

TÜRKİYE'NİN
EN İYİ
TEKNOLOJİ
DERGİSİ
ARTIK
HER YERDE
YANINIZDA

TEKNOLOJİ DERGİSİ
CHIP'i
iPhone/iPad ve
ANDROID
CİHAZLARINIZDA
OKUMAK İÇİN HEMEN
İNDİRİN

Apple, Apple logosu, iPhone ve iPad Apple Inc'in ABD'de ve diğer ülkelerde tescilli ticari markasıdır. App Store Apple Inc'in servis markasıdır.

OFFICE

Çalışırken verimliliğinizi artıracak ipuçları ve püf noktaları

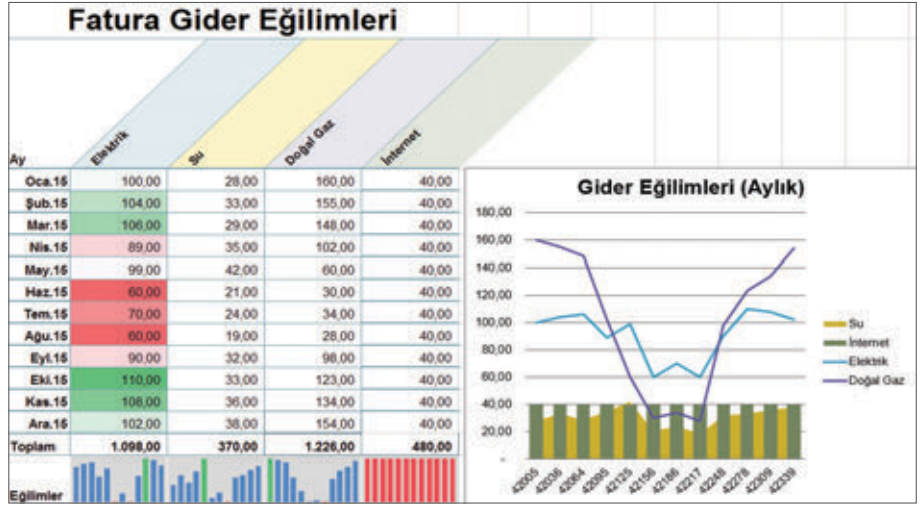
13 EXCEL Su, gaz ve elektrik giderlerinizi analiz edin

Faturalar cebimizi yakıyor. Excel'i kullanarak faturalarınızı analiz ve takip edebilirsiniz. Excel'i açın, »Ay« ve »Elektrik«, »Su«, »Doğal Gaz« gibi gider kalemlerinin başlıklarını sütunlara yan yana yazın.

İpucu: Ayları »01/2015« şeklinde yazdığınızda Excel bunu otomatikman »Ocak 15« olarak değiştirecektir. Zaten ilk hücreye ayı girdikten sonra, aşağıya çekeceğiniz hücreler otomatik olarak listelenecektir. Ardından her ayın fatura tutarlarını karşılık gelen hücrelere işleyin.

Tüm hücreleri seçin, »EKLE« menüsüne tıklayın ve »Grafikler« bölümünden beğendiğiniz bir grafik stilini seçin, örneğin »2-B Çizgi«. Excel otomatik olarak grafiği oluşturacak. Eğer grafiğin yerleşiminde bir değişiklik yapmak isterseniz »GRAFİK ARAÇLARI« sekmesinden seçeneklere erişebilirsiniz.

Grafik kullanmak istemiyorsanız hücreleri renklendirerek de analiz yapabilirsiniz. Sütunlardan birinin, örneğin »Elektrik«, tüm hücrelerini fareyle seçin. Ardından »GİRİŞ« sekmesi altında »Koşullu Biçimlendirme > Renk Ölçekleri« yolunu izleyerek

13

Fatura masraflarını izleyin

Grafikleri kullanarak yıl boyu giderlerin nasıl değiştiğini gözlemleyebilirsiniz.

sütunları renklendirebilirsiniz. Sütuna yeni veri ekledikçe renk otomatik olarak atanacaktır.

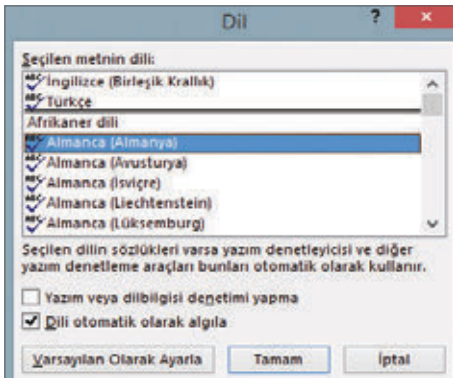
14 WORD Yazım denetimini farklı diller için ayarlayın

Yazı yazarken yazım denetimi otomatik düzeltme sayesinde işinizi oldukça kolaylaştırıyor, özellikle de yabancı dilde bir makale yazarken. Eğer yazınızda farklı dilde bölümler bulunuyorsa, her parça için yazım denetimini farklı dile ayarlayabilirsiniz. Bunun için, yazdığınız kısmı fareyle seçin »GÖZDEN GEÇİR« sekmesini açın ve »Dil« başlığı altındaki »Yazım Denetleme Dilini Ayarla« seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede kullanmak istediğiniz dili seçip »Tamam« a tıklayın. Eğer henüz yazmaya başlamadıysanız, yazıya başlayacağınız yere tıklayın ve aynı adımları tekrarlayın. Daha sonra ana-

dilimize dönmek için aynı adımları tekrarlayabilirsiniz.

15 POWERPOINT Birkaç adımda grafik oluşturun

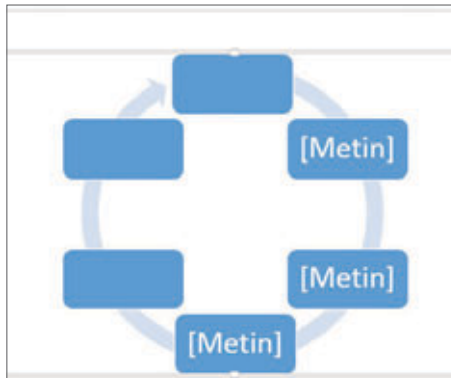
PowerPoint'te Smart Art Grafikleri'ni kullanarak hızlıca ve kolayca grafik oluşturabilirsiniz. Bunun için, PowerPoint'te yeni bir slayt gösterisi açın. »EKLE« sekmesi altında »Çizimler« başlığı altında »Smart Art« seçeneğine tıklayın. Açılan pencerede sol kısımdan ne tür grafik eklemek istediğinizi seçin, sağ kısımda o türe ait farklı stilde grafikler belirecek. Eklemek istediğiniz grafiği seçin ve »Tamam« a tıklayın. Grafik doğrudan slayta eklenecek, burada kutucukların içine tıklayarak yazı yazabilirsiniz. Eğer kaldırmak istediğiniz bir kutucuk olursa, tıklayın ve [Del] tuşuna basın.

14

Dili ayarlayın

Farklı diller için yazım denetimi yapabilirsiniz.

15

Slaytlarınızı grafiklerle güçlendirin

SmartArt Grafiklerini kullanarak slaytlarda anlatımınızı güçlendirebilirsiniz.

CHIP'E ABONE OLUN

10 SAYI FİYATINA 12 SAYIYA SAHİP OLUN

ABONE FORMU

☐ İlk defa abone oluyorum

☐ Yenileme

Firma Adı:

Adı Soyadı:

Doğum Tarihi

Mesleği (Görevi):

Adresi:

Posta Kodu:

Şehir:

Tel:

Faks:

Cep Tel:

E-Mail

Abonelik Bedelini ☐ Havale ile gönderiyorum ☐ Tek seferde kredi kartımdan çekiniz

Kredi kartımdan 3 taksitle çekiniz

☐ Advantage

☐ Axxess

☐ Bonus

☐ Maximum

☐ World

☐ Visa

☐ Master Card

Kart No:

Güvenlik No:

☐ Faturayı Adıma Kesiniz

☐ Faturayı Firma Adına Kesiniz

V.Dairesi

V.No:

Adres:

Kart Sahibinin imzası:

Dergileriniz

Yurtiçi kargo

ile imza karşılığı
teslim edilecektir.

Abonelik Seçenekleri

☐ 1 yıllık

85.00 TL

Bu form 30 EKİM 2015 tarihine kadar geçerlidir

Ödeme bilgileri

Türkiye İşbankası, İstanbul Kurumsal şubesi*

IBAN: TR13 000 64 00000 11111 00 39936 Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş.

Not: Banka dekontunu form ile birlikte aşağıdaki adrese posta veya faks yoluyla ulaştırınız.

*Banka tarafından Havale ücreti talep edilmektedir.

*Taksitli Abonelik (Sadece kredi kartıyla yapılan ödemelerde geçerlidir.)

Her ayın 20'sine kadar ulaşan abone başvuruları, çıkacak ilk sayıdan itibaren uygulanacaktır.

Doğan Burda Dergi Yayıncılık A.Ş.

Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli İSTANBUL

Tel: 0212 478 0 300

Faks: 0212 410 35 12-13

E-Posta: abone@doganburda.com

Web: www.doganburda.com

DONANIM

Donanım cihazlarına hayat verin

16 DİZÜSTÜ Acaba birileri beni dizüstü bilgisayarımın kameradan izliyor mu?

Eğer laptop kameranızdan birilerinin sizi izlediğini düşünüyorsanız yalnız değilsiniz. Bu tür casusluklardan kurtulmanın en etkili ve güvenli yolu kameranıza yapışkan kağıt ya da bant yapıştırmak. Bir alternatif de, kamerayı devre dışı bırakmak ama hacker'lar kamerayı yeniden etkinleştirebilir. Klavyenizin [Windows] ve [R] tuşlarına basın, böylelikle "Çalıştır" komutu açılacak. Daha sonra "devmgmt.msc" yazın ve onaylayın. "Aygıt Yöneticisi"nde "Görüntüleme Aygıtları" seçeneğinde kamerayı bulun, sağ tıklayıp "Devre Dışı Bırak"a tıklayın. Eğer kameranızı kullanmayı düşünmüyorsanız "Kaldır" seçeneğine tıklayın. Daha sonra tekrar kullanacak olursanız, "Etkinleştir" ya da "Yükle" seçeneklerini seçebilirsiniz.

17 MONİTOR Mat ya da parlak, hangi ekran daha iyi

Dizüstü bilgisayar ekranlarından bahsederken parlak ve mat olmak üzere iki seçeneğimiz vardır. Günümüzdeki laptopların çoğunda parlak ekran bulunmaktadır. Böyle ekranlar kullanıcıya en iyi görüntü kalitesini verir ve kullanıcı, zengin kontrast ve detaylarla memnun edilir. Mat ekranlar daha az kullanılmaktadır. Eğer bilgisayarınızı parlak ışıklı yerlerde ya da dışarıda kullanıyorsanız iyi bir görüntü sağlaması bu ekranların olumlu yanısıdır. Böyle ortamlarda parlak ekranlar fazla yansıma yapar, öyle ki, bilgisayar zor kullanılır ya da kullanılamaz hale gelir. Ayrıca tozlar ve parmak izleri

16

Hackerlar kameranıza sızar

Kötü amaçlı yazılımlar kullanarak hacker'lar sizi kendi kameranızdan gözetleyebilir

parlak ekranlarda çok belirginken mat ekranlarda tam tersidir ve mat ekranları sık sık temizlemeniz gerekmez.

18 ALICI Eğer Sky Uydu Alıcısı'nda sürekli ünlem işareti görünüyorsa ne yapmalıyız?

Ünlem işareti her zaman hata mesajı anlamına gelmez. Sky Uydu Alıcısı'nda bazen bu meşgul olduğunu gösterebilir. Bu durumda bir süre beklemek en iyisi, mesela güncelleme ararken ya da başlatma sürecinde. Daha sonra ünlem işareti kendiliğinden kaybolacaktır. Bu tür işlemler genelde birkaç dakika, en fazla bir saat sürer. Eğer bu sürenin sonunda hala ünlem işareti kaybolmadıysa bir şeyler yanlış demektir.

Her sistem gibi, Sky Uydu Alıcısı'nda da bazen sorunlar çıkabilir. Güç kaynağıyla bağlantısını kesin, bir süre bekleyin ve sonra tekrar açmayı deneyin. Sistem tekrar açılacak ve güncelleme varsa yüklenecektir. Belki de gelen sinyalde bir sorun vardır. Bunun için de uydu şifrenizi kontrol edin. Eğer sorun hala çözülmediyse daha fazla yardım için müşteri hizmetlerine başvurun ve problemin nasıl ya da ne zaman çözüleceğini sorun.

19 SABİT DİSK Windows'ta sabit diskinizin performansını görüntüleyin

Kullanışlı bir fonksiyon yardımıyla sabit diskinizin performansını görüntüleyebilirsiniz. [Ctrl]+[Alt]+[Del] yardımıyla açılan menüde "Görev Yöneticisi"ni seçin. Buradan "Performans" sekmesine girin. "Kaynak İzleyicisi" seçeneğini seçin, yeni bir pencere açılacak. Bu pencerede, "Disk" sekmesine tıklayın. Diskinizi en çok kullanan programların listesini Disk Etkinliği Olan İşlemler seçeneğinin altında bulacaksınız.

20 DİZÜSTÜ Aldığınız kullanılmış dizüstü bilgisayarın yaşını nasıl öğrenebilirsiniz?

Bilgisayarım kaç yaşında? Bu ilginç soru genelde kullanılmış bir dizüstü aldığınız zaman ortaya çıkar. Cevabını öğrenmenin en kolay yolu bilgisayarın altındaki etiketlere bakmak. Üretim tarihi genelde orada basılı bulunur. Üretici ve modele bağlı olarak etiketler farklı şekilde tasarlanmış olabilir. Genelde üretim tarihini ay ve yıl olacak şekilde model numarasının altındaki etikette bulabilirsiniz. Eğer işletim sisteminin orijinal sürümü bilgisayarınıza yüklenmişse,

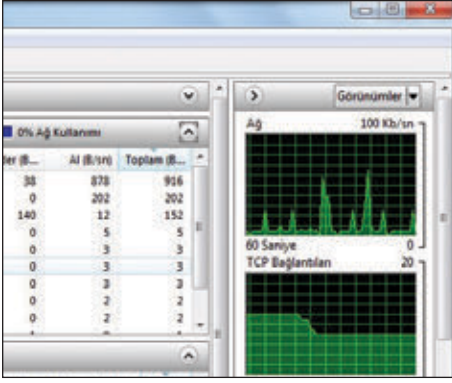
17

Gün ışığında okunaklı Mat ekranlar dış mekanlarda çalışmak için uygundur ve yansıma yapmaz

18

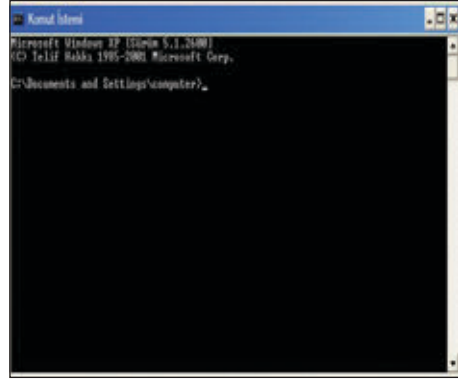
Müşteri hizmetleriyle iletişime geçin Sky internet sitesine müşteri numaranız ve şifrenizle giriş yapın

19

Sabit disk tüketimi

Kaynak İzleyicisi, diskinizin kullanımını ve diski en çok kullanan programları gösterir.

20

Bilgisayarınızın yaşını öğrenin

İlk yükleme tarihi bilgisayarınızın yaşıyla aşağı yukarı aynıdır

kullandığınız Windows sürümünün yaşından da öğrenebilirsiniz. [Win]+[R] tuşlarına basın, cmd yazıp onaylayın ve Komut İstemi'ni açın.

Burada, systeminfo yazın ve [Enter] tuşuna basın. Sisteminizle alakalı birçok bilgi ekranda çıkacak. Bütün sonuçlar görüntülendiğinde, İlk Yükleme Tarihi'ni bulun. Burada gördüğünüz tarih üretim tarihiyle aynı olmalı.

21 İNTERNET Yeni splitter'sız ADSL bağlantılar zahmete değer mi?

İnternet sağlayıcılarının birçoğu splitter'sız ADSL bağlantısı sağlıyorlar. Şimdi size bunun yararı olup olmadığını göstereceğiz. Telefon hattınızın en büyük kısmı internet bağlantısını iletmek için, sadece küçük bir kısmı telefon bağlantısı için kullanılıyor. Eğer splitter'sız ADSL bağlantınız varsa, telefon hattının bir kısmı da ADSL iletiminde kullanılıyor demektir. Yani, sadece internet aracılığıyla arama yapabiliyorsunuzdur.

Splitter'sız ADSL bağlantıları IP temelli, internette dolaşırken telefon konuşmaları da yapabilirsiniz.

Avantajı sadece kolay kablo çekme değil, ayrıca daha geniş bir bant aralığı: Eğer telefon bağlantısında bir sorun olursa, en iyi

senaryoyla fazladan 2,4 Mbit/saniye'ye kadar ek bir yükleme hızı kazanırsınız.

22 SES KARTI Stereo sistemlere ses iletimi problemini çözün

Eğer sesler bilgisayarınızdan stereo ses sistemlerine iletilmiyorsa kontrol etmeniz gereken birkaç şey var: Öncelikle kabloları bakın, sağlam ve doğru bir şekilde takılmışlar mı? Stereo sistemlerde kablo genelde bir adet beyaz ve bir adet kırmızı girişe takılmıştır. Ses kartının da girişleri vardır: Yeşil giriş ses çıkışı, turuncu ise line-in girişidir.

Ayrıca bilgisayarınızda "Denetim Masası"nda "Ses" bölümünde "line-in" seçeneğini etkinleştirdiğinize emin olun ve sesi en yükseğe ayarlayın. Ses sisteminiz için de doğru kanalı seçtiğinize ve hoparlörleri yanlışlıkla kapatmadığınıza emin olun.

Belki de ses kartınız arızalıdır. Bu nedenle, ses çıkışını başka bir ses sistemi ya da hoparlör yardımıyla test edin. Eğer çalışıyorsa sorun kablolarla ya da ses sisteminizde demektir. Eğer emin değilseniz, sistemi kendiniz açmadan bir uzmana danışın. Eğer sorun ses kartındaysa işiniz daha kolay demektir, çünkü ses kartını değiştirmek kolaydır. En azından masaüstü bilgisayarlar da.

23 AKILLI TELEFON Şarjınızın hızlı bitmesinin sebebinin bulun ve sorunu çözün

Eğer Android işletim sistemli telefonunuzun şarjı asgari kullanımınıza rağmen olması gerekenden daha hızlı bitiyorsa bunun sebebi sürekli etkin bir işlemci olabilir. CPU'nun Derin Uyku denilen moda geçiş yapmaması görülen bir durumdur. Derin Uyku'da, telefon bekleme moduna geçmez bütün etkin görevler kapatılır. Bu mekanizma düzgün çalışmadığı zaman, işlemci telefon şarjını kelimenin tam anlamıyla emer. Telefonunuzda Derin Uyku modunun etkin olup olmadığını Google Play Store'da bulabileceğiniz "CPU Spy Reborn" isimli uygulama aracılığıyla öğrenebilirsiniz.

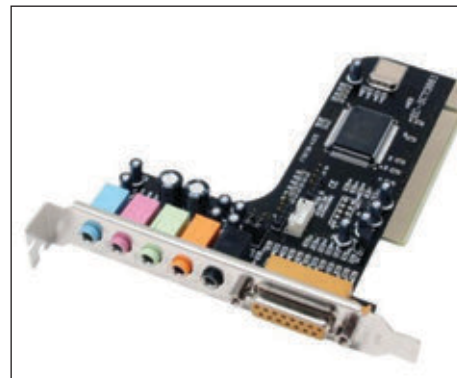
Bu uygulama size işlemcinin ne kadar çalıştığını ve ne kadar süreyi Derin Uyku'da geçirdiğini gösterir. Eğer ikincisi telefonu çok az kullanmanıza rağmen düşük bir değer gösteriyorsa, Play Store'dan "Deep Sleep Battery Saver" uygulamasını indirin ve etkinleştirin. Bu uygulama sayesinde ekran kararır kararır telefonunuzun Derin Uyku moduna geçtiği garanti altına alınmış olacak ve telefonunuzun şarjı daha çok gidecek.

21

Splitter'a gerek yok

İnternet ve telefon verileri IP temelli ADSL bağlantılarında ayrılmamıştır

22

Hoparlörünüzü test edin

Sorunu belirlemek için başka bir hoparlörle ses çıkışını kontrol edin

Modeliniz taş kessin

İnsanları taşa çevirebilen sadece Medusa değil. Beraberinde gelen rötuş özellikleriyle Photoshop da bunu yapabiliyor

Berk ERGİN/MH

Bir heykel görünümü kazanmak isteyen modelinizin görünümü için, fotoğrafa uygulamanız gereken pek çok makyaj ve fotoğraf düzenleme yazılımında çok sayıda işlem yapmanız gerekiyor. Özellikle bu tarz çekimlerde makyaj çok pahalı olabildiğinden, bu iş genellikle Photoshop'ta hallediliyor. Modelinizin çekim sırasında gözlerinin ya tam açık ya da tam kapalı olması gerekiyor. Ayrıca eski bir duvar fotoğrafına ihtiyacınız olacak. Eğer heykelin gerçekten de çok yaşlı görünmesini istiyorsanız küflü ve kırık bir duvar seçmelisiniz.

Opacity çubuğundaki gizem

Böyle bir fotoğrafın görünümünü etkileyici kılmak için her hareketinizde kullanabileceğiniz bir çubuğa ihtiyaç var. Opacity çubuğu ile Photoshop'taki katmanlarda bu işi görebilirsiniz. Size bu çubukla, örneğin fırça darbelerinde nasıl iş göreceğinizi örneklendireceğiz.

Gözsüz heykeller

Modelin fotoğrafını çekerken gözlerle odaklanmalısınız. Bu gözleri örneğin airbrush ile sildiğinizde 15 dakika içinde modelinize heykel görünümü sağlayabileceksiniz.

NASIL YAPILIR?

1 Portrenin doygunluğunu azaltın

Portre fotoğrafınızı Photoshop'ta açın ve "Image Adjustments/Hue Saturation"dan, "Saturation"a tıklayıp kayar çubuk ile değeri düşürün.

2 Dokuyu taşıyın

Şimdi duvar fotoğrafını açın ve "Select / Select all" ile dokuyu clipboard'a yükleyin. Modelinizin portresinde yeni bir katmanda açın. Daha sonra "Dissolve" mod'unu "Multiply" ile değiştirin. Akabinde oynamalarla ideal tonu yakalayın.

3 Gözleri oyun

Portreye zumlayın ve kalem seçin. Sol göz üzerinde bir "path" oluşturun. Tamamlandığında menüden "Select"i işaretleyin ve "Ok" ile onaylayın. Şimdi kopyalama aracını seçin ve "Alt" tuşuna basılı tutarak göze doku taşıyın. Aynı şeyi sağ göze de yapın.

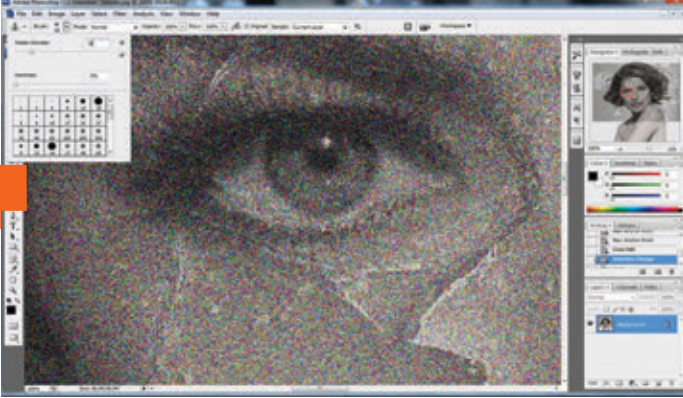
4 Göz rengini ayarlayın

Gri tonları tutturmak için "Burn" aracını açın ve buradan

2

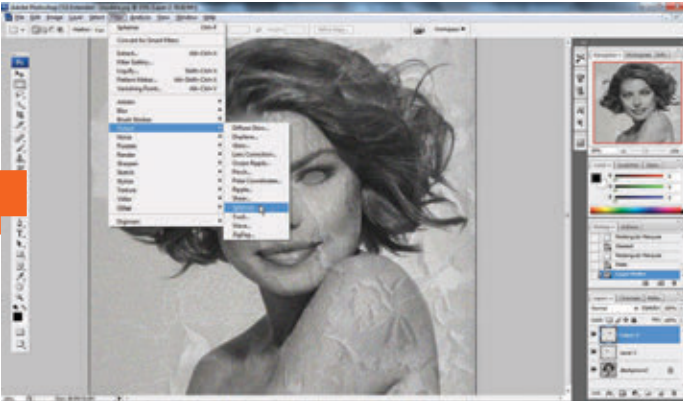
3

4

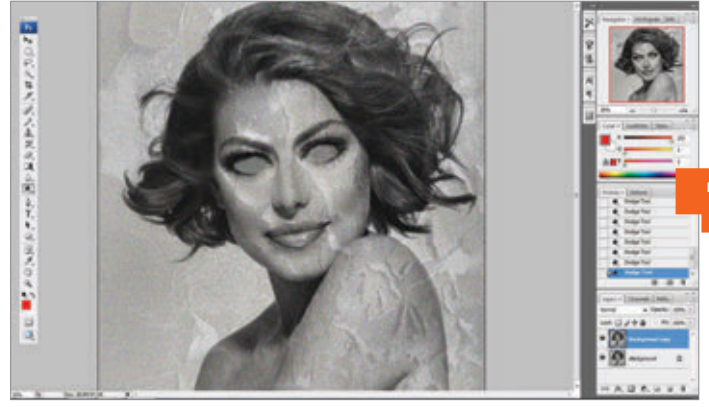
5

6

7

8

“Strength” %50 ayarlayıp fırça boyunu belirleyerek gözlerden açık olanı koyultun. Daha sonra “Blur tool” ile üzerinden geçin

5 Gözleri yuvarlaklaştırın

Daha sonra gözlelere biraz daha yuvarlak bir görünüm vermek için “Filter / Distort”tan “Spherize”ı seçin ve yaklaşık %20’lik bir değer atayın. Katmanın “Opacity” değerlerini %30’a düşürün ve fazla gelen yerleri maskeyle silin.

6 Işık koşullarıyla oynayın

Görselinize iki adet katman oluşturun. İlk katmanı “Soft light” olarak değiştirin ve ikinci katmanı da “Linear Burn” olarak seçin. Daha sonra “Linear Burn”ün opacity oranını %25 olarak düşürün.

7 Parlak alanları koyulaştırın

Eğer bir önceki adım nedeniyle detaylarda kayıplar yaşadığınız, “dodge” aracı ile bunları kurtarmanız mümkün. “Burn” aracının aksine bu seçenikle fazla koyu bölgeleri açabiliyorsunuz.

8 Sıkıcı bölümleri silin

Şimdi tüm katmanları birleştirin ve sıkıcı kısımları siyah ya da beyaz fırça kullanarak temizlemeye başlayın. Ayrıca “spot healing brush” ile bir parça daha temizlik yapabilirsiniz. Sonuçlardan memnun kalana kadar oynamaya devam edin.

FOTOĞRAF

Fotoğrafçılık için en uygun ipuçları, basit çözümler

25 KONU Yağmurda harika fotoğraflar çekin. Neler gerekiyor, nasıl yapılır?

Yağmurlu havalarda fotoğraf çekmek gerçekten de eğlenceli olabiliyor. Farklı ışık koşullarında popüler nesneleri çekmek ilginç bir hal alabiliyor. Fotoğraf çekimi sırasında üstünüze bir yağmurluk giyin. Fotoğraf makineniz için yağmura dayanıklı bir çanta edinin ve çekim sırasında ceketinizin altına sallayarak ellerinizin serbest kalmasını sağlayın. Her zaman yanınızda bir mikrofiber bez olsun ki kimi durumlarda suyla temas etmemesi için lensinizin üstünü kapatabilesiniz. Lensleri değiştirirken sırtınızı rüzgara verin.

Arka planını iyi kullanabildiğinizde, yağmurlu havalarda en çok damlalı camlar revaçtadır. Ev camları gibi araç camları da bu tarz fotoğraflar için idealdir. Yaprakların üzerindeki damlalar ve böcekler de iyi birer model oluşturur. Küçük su birikintilerindeki yansımalar da dikkat edebilirsiniz: Yansımaları küçük yağmur damlacıklarının nasıl deforme ettikleri bazen harika sonuçlar doğurur.

ISO'nuzu kısip diyafram değerini düşürerek açarsanız dijital fotoğraf makinenizle daha iyi yağmur fotoğrafları elde edebilirsiniz. Elbette bu değerler ışık koşullarının ve yağmur şiddetinin izin verdiği ölçü-

25

Yağmur tanelerini yakalayın

Açık diyafram kısa pozlama süresi ve düşük ISO ile harika yağmur damlaları elde edebilirsiniz

de belirlenebiliyor. Düşük ISO ve açık diyaframla yüksek pozlama resminizi yakabilir. Bunu engellemek için ND filtreler kullanabilirsiniz.

26 LIGHTROOM Bulutlar fotoğrafınızda daha dramatik görünsün

Eğer çekiminiz esnasında gereken filtreleri yanınıza almadıysanız bu efektleri daha sonra Lightroom kullanarak elde edebilirsiniz. Bunun nasıl yapıldığını fırtına bulutlarıyla size göstereceğiz. Fotoğrafınızı RAW biçiminde çekin ve bu Lightroom'da rahat çalışabilmek için bilgisayarınızda yeterli disk alanının olduğundan emin olun. Dramatik bir gökyüzü yakaladığınızda çekiminizi yapın. Genellikle en iyi bulut çekimleri fırtına yaklaştığında ya da yağmur yağarken çekilir. Fotoğrafınızı mümkün olan en az odak aralığıyla çekin. Böylelikle gökyüzünün büyük bir alanını fotoğrafınızda görüntüleyebilecek ve efekt daha etkin rol oynayabilecek.

Artık fotoğrafınızı Lightroom'da açabilirsiniz. "Graduated filter" aracına [M] tuşuna basarak ulaşın. Fotoğrafın tepesinden aşağı doğru bir gradyan çizin. Orta çizginin ufuk çizgisinde belirmesine izin verin. "Contrast" ve "Clarity" değerlerini yüksel-

tin. "Exposure" kayar çubuğunu biraz aşağı çekebilirsiniz. Sonuçlardan memnun oluncaya değin bu değerlerle çalışın. Ancak "Exposure"u çok fazla dibe çekmeyin. Aksi takdirde fotoğrafınız gerçekçi görünümünü kaybedebilir.

27 INSTAGRAM Tüm fotoğrafları akıllı telefona ya da PC'ye kaydedin

Eğer Instagram'da yayınlanan fotoğrafları yedeklemek istiyorsanız bunun için farklı yöntemler bulabilirsiniz. Örneğin Android ve iOS'ta çalışan InstaSave adlı uygulamayı indirebilirsiniz. Uygulamayı çalıştırıp Instagram hesabınızla giriş yaptıktan sonra beğendiğiniz ve size ait olan tüm fotoğrafları indirebilirsiniz. Yedekleme yapacağınız klasörleri seçebilirsiniz. Eğer videoları da indirmek istiyorsanız bir eklenti yazılımı birlikte kullanmalısınız.

Instagram fotoğraflarınızı bilgisayarınıza indirmek için de değişik yazılımlar bulunuyor. Bunlardan biri SocialSafe; uygulamayı www.socialsafe.net adresinden edinebilirsiniz. Bu uygulama sayesinde sadece Instagram'dan değil diğer sosyal ağlardan da fotoğraf indirebiliyorsunuz.

Bir başka yazılım da Instagram Downlo-

26

Havayı değiştirin
Uygun bir filtre ve daha fazla kontrastla Lightroom harika bulutlar elde etmenizi sağlıyor

27

Tüm fotoğrafları indirin
InstaSave Instagram'daki tüm fotoğrafları akıllı telefonunuza indiriyor

28

Balık göz efekti

Nedense gizlenmiş bu efekt sayesinde fotoğrafınız dışbükey bir görünüm kazanıyor

29

Yüksek ISO oranı şart

Kısa enstantane sürelerini elde etmek için ISO değerlerini arttırmanız ve dışyafıramda mümkün olduğunca küçük değerler tercih etmelisiniz

ader. Bu uygulamayla favori fotoğraflar ve galeriler için indirme bağlantıları edinebiliyorsunuz. Tek yapmanız gereken Instagram fotoğrafçısının adını aratmak. jDownloader gibi bir başka araçla fotoğrafları edinebilirsiniz.

28 PHOTOSHOP Fotoğrafınıza balık göz efekti

Herkes balık göz lens alamaz. Oysa Photoshop sayesinde bu lense çok da ihtiyacınız kalmıyor. Fotoğrafınızı Photoshop'ta açın. "Duplicate" ile bir background kopyası yapın. Daha sonra "Edit / Transform / Distort" a tıklayın. Araç ayarlarından "Fisheye" seçeneğine tıklayın. Burada balık göz efektine ufak tefek müdahaleler de yapabilirsiniz. Efekt etkin kılmak için seçeneği işaretleyin.

29 KONU Su çekimleri için tüyolar

Doğru fotoğraf makinesi ayarları ve birkaç düzenlemeyle harika su fotoğrafları elde edebilirsiniz. Bu çekimlerde pozlama süresi kritik bir rol oynuyor. Örneğin bir havuzdaki su oyunlarını çekecekseniz en az 1/1000'lik bir enstantane değeri şart. Bunun için en düşük f değerini atayın ve ISO'yu mümkün olduğunca yükseltmeye

çalışın. Yalnız ISO değeri yükseldikçe fotoğrafınızda kumlanmanın artacağını unutmayın. Eğer cihazınız izin veriyorsa fotoğrafı RAW biçiminde çekin.

Photoshop ya da Lightroom'da suyun etrafındaki alanları karaltın böylelikle izleyiciler doğrudan suya odaklanacaktır. Vignetting ya da graduated aracıyla bunu yapabilirsiniz. RAW biçiminde pozlamayı azaltabilirsiniz. "Clarity" ve "Sharpness" değerleriyle oynamak, fotoğrafınızın görünümünde çarpıcı farklılıklara neden olacak, böylelikle su yapıları çok daha keskin görünecektir. Bu alanlarda kontrastı da arttırabilirsiniz.

Eğer mavi alanlarda beyaz dengesiyle oynarsanız, bu fotoğrafınıza serin ve taze bir görünüm sağlayacaktır. Fotoğrafınızda "desaturate" değerlerine de müdahale edebilirsiniz. Su ile ilgili fotoğraflarda bunlar olmazsa olmaz müdahaleler. Bu sayede su yapılarına beyaz bir görünüm kazandırabilirsiniz.

30 GIMP Fotoğraflarınızın kenarını kıvrırın

Ücretsiz fotoğraf düzenleme aracı GIMP'i kullanarak fotoğraflarınızın kenarlarını kolaylıkla kıvrabilirsiniz. Fotoğrafınızı düzenlemek üzere GIMP'te açın ve köşeler

den birini seçin. Eğer herhangi bir köşeyi seçmezseniz, efekt tüm fotoğrafa uygulanıyor. "Filter / Distort / Curl" e gidin. Diyalog penceresinde hangi köşenin kıvrılacağını belirleyin. Daha başka köşeleri de yuvarlamak istiyorsanız, süreci diğerlerine de aynen uygulayın. Ayrıca kıvrımın uygulanacağı köşenin rengini de belirleyebilirsiniz. Ön ve arka plan renklerini belirleyebilirsiniz. Akabinde yaptığınız işlemi onaylayarak tamamlayın.

31 LENS Tozlu ve kirli lensleri temizlemek

Dijital fotoğraf makine lenslerini temizlemek için şu araçları kullanabilirsiniz: Eğer lensiniz çok tozluysa ilkin bir lens fırçası edinmeli ve dikkatli bir biçimde iz bırakmadan lensinizden temizlemelisiniz. Alternatif olarak aşağıdaki yöntemleri kullanabilirsiniz.

İlk olarak dokusuz havluları bu iş için kullanabilirsiniz. Mikrofiber bezlerden uzak durun. Yumuşak deriler kolaylıkla bir gözlükçüden temin edilebilir. Lenspen olarak adlandırılan cihaz sayesinde lensinizin daha az tozlanmasını sağlayabilirsiniz. Genellikle küçük bir fırçadan üretiliyorlar ve lens temizliğinde çok pratikler.

30

Filtre efektiyle yuvarlayın

Fotoğrafınızın köşelerini Gimp yazılımı kullanarak kıvrabilir ve bir poster görünümünü kazandırabilirsiniz

31

Lens temizliği

Doğru araçlarla lensinizdeki toz ve kirden kolaylıkla kurtulabilirsiniz

MOBİL

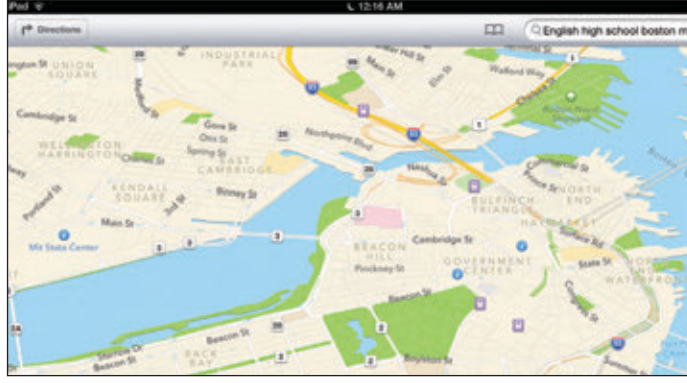
Hizmet ve aygıt optimizasyonu”

32 IOS İnternet bağlantısı olmadan harita hizmeti Apple Maps ne kadar kullanılabilir?

Eğer Apple Maps'ı çevrimdışıyken kullanmak istiyorsanız, bunu belirli bir zaman sınırlaması ile yapabilirsiniz. Navigasyon uygulamasının çevrimiçi kullanım için tasarlandığı aşikâr, fakat size uygulamayı gideceğiniz yere kadar nasıl internet olmadan da kullanabileceğinizi göstereceğiz. iOS aygıtınızdan harita uygulamasını başlatın ve istediğiniz bölgeye ya da şehre gidin. Bunu yaparken her sokağa tek tek gitmenize gerek yok. Görüntülenen bölgeler kısa bir süre için kaydedilecektir. Kaydedilen alan uygulamayı tekrar başlattığınızda da gösterilecek. Ayrıca iOS güncellemeleri de bu kaydı etkilememekte. Dolayısıyla çevrimiçi seyahat ederken bu alanın haritasını halen kullanabilirsiniz. Ne yazık ki çevrimdışıyken navigasyon ve arama özellikleri çalışmamakta. GPS özelliği de çalışmayan fonksiyonlar arasında. Her ne kadar lokasyon için internet bağlantısına gerek duymasanız da, testlerimizde bazı hata ve kopukluklarla karşılaştık.

33 ANDROID Akıllı telefon ekranınızı PC'ye yansıtın ve kontrol edin

Akıllı telefonunuzun ekranını PC'nize yansıtabilir ve içerikleri ekrandaki projeksiyon ile transfer edebilirsiniz. MyPhoneExplorer Client uygulamasını yükleyin. Akıllı telefonunuzdan »USB-Debugging« özelliğini etkinleştirin ve ardından uygulamayı baş-

32 Haritaları çevrimdışı görüntüleyin iOS haritaları uygulamasında bir süre için kaydetmekte ve bunu internet olmadan da görüntüleyebilirsiniz.

latın. Şimdi MyPhoneExplorer programını bilgisayarınıza kurun (CHIP Cloud'da mevcut). Kurulum sırasında adware'i seçmek zorunda olduğunuz da aklınızda bulunsun. Akıllı telefonunuzu bir USB kabloyla bilgisayarınıza bağlayın ve aracı başlatın. »Extras« sekmesinde »Control cellphone/Load screenshot« seçeneğini seçin. Akıllı telefonunuzun ekranı artık PC'nizde görüntülenecektir.

Buradan akıllı telefonunuz üzerinde çalışma yapabilir, aygıtı bilgisayarınızdan da kontrol edebilirsiniz. Eğer MyPhoneExplorer bağlantı kuramaz ya da transfer oldukça yavaş olursa, donanım çözümlerine yönelmelisiniz. Pearl'ün Callstel Adapter'ının fiyatı yaklaşık 30 Euro ve Android 4.1 ve üzerin sürümleri desteklemekte. Geliştiricinin yazılımını kurun ve adaptörü PC'ye bağlayın. Ardından akıllı telefonunuzu da adaptöre bağlayın. Yazılım yeni aygıtlar için tarama yapacaktır. Akıllı telefonunuz bulunduktan sonra ekran içerikleriniz PC'nizde gösterilecek.

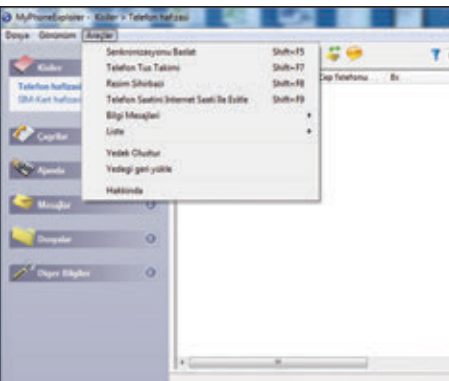
34 WINDOWS PHONE Birçok mail hesabı için tek posta kutusu

Windows Phone 8 her bir mail hesabı için yeni bir seramik yaratmakta, tabi bu da zaman içinde karmaşık bir görüntü oluşturabiliyor. Eğer birden fazla mail hesabı kulla-

nıyorsanız, hepsini tek bir mail hesabına bağlamak isteyebilirsiniz. Diğer hesaplarınızı altında birleştirmek istediğiniz mail hesabını açın. Sağ alt köşedeki üç nokta sembolüne tıklayın ve »Link mailbox« seçeneğini seçin. Burada diğer mail hesaplarınızı ilişkilendirebileceğiniz ana bir hesap göreceksiniz. Bu hesaplara gönderilen mesajlar ana hesabın posta kutusuna aktarılacaktır. İş ve özel e-posta hesapları Link fonksiyonu ile özetlenebilir. Eğer sadece kişisel bir e-mail hesabı kuruyorsanız, bunları öncelikli ve spam hesapları olarak tanımlamanız kullanışlı olacaktır.

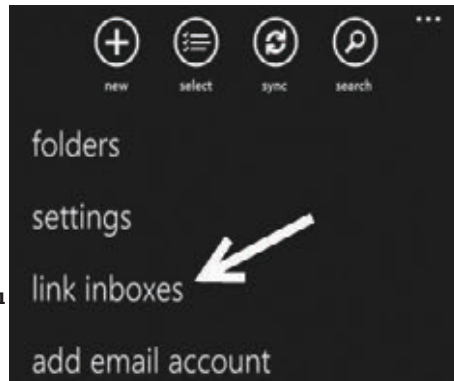
35 WINDOWS PHONE Cep telefonunuzda güvenli SSL şifrelemesini etkinleştirin

Windows Phone 8 altında SSL şifrelemesini etkinleştirdiğinizde, mail trafiğinizi de daha güvenli bir hale getirmiş oluyorsunuz. SSL şifrelemesini etkinleştirmek için veri transferini korumak istediğiniz Mail uygulamasını açın. Gelişmiş ayarları açmak için üç nokta sembolüne tıklayın ve »Settings«'i seçin. Ardından »Synchronisation settings«'e tıklayın. İki yeni seçenek açılacak. Her iki kutucuğa da onay işareti eklediğinizden emin olun. E-mailleriniz senkronize edilirken, SSL şifrelemesi de etkinleştirilecek. Avantajı ise mail casusluğunun önüne geçmesi.

33 Akıllı telefonunuzu uzaktan kontrol edin

Bu seçenekle akıllı telefonunuzun ekranını PC'nize yansıtabilir ve telefonunuzdaki gibi kontrol edebilirsiniz.

34 Mail hesaplarını bağlayın

Mail seçeneklerini kullanarak birçok hesap birleştirilebilir

SOSYAL AĞLAR

Dünya ile bağlantıda kalın – gizliliğinizden ödün vermeden

36 GOOGLE Yeni ödeme hizmeti Google Wallet'ı kurun ve kullanın

Google Wallet'a Google hesabınızla giriş yaparak ödemelerinizi çok kolay bir hale getirebilirsiniz. Çalışma prensibi PayPal ile benzerlik taşımakta. Kullanım için bir Google hesabınızın olması şart. Hesabınızla Google Wallet'a giriş yapın ve kredi ya da banka kartınızı ödeme metodu olarak ekleyin. Bu hesabı kullanarak örneğin Google Play'den yaptığınız uygulama, kitap ya da film harcamalarınızı ödeyebilirsiniz.

Google Wallet'ın akıllı telefon uygulama ile teoride yerel marketlere de ödeme yapabilmeniz mümkün. Bunun için Near-Field-Communication-Chip (NFC) özelliğine sahip bir akıllı telefona sahip olmanız gerekmekte. Bu özellik şu an için Türkiye'de mevcut değil ve ne zaman geleceği de henüz belirtilmemiş.

37 TWITCH Kodi (XBMC) ile video oyun yayınlarını alın ve oynatın

Twitch.tv interneti olan cihazlara video oyun yayını yapan bir hizmet. Eğer Kodi'nin Media Center'ini ya da XBMC halefini yüklediyseniz, bir eklenti yardımıyla Twitch içeriğinin keyfini çıkarabilirsiniz mümkün. www.github.com/StateOfTheArt89/Twitch.tv-on-XBMC adresine gidin ve sağ kısımda bulunan »Download ZIP«

36 Google Wallet'ı kurun Elektronik cüzdanı kullanmak için Wallet sayfasına adresinizi girin

butonuna tıklayın. Bunun ardından Kodi ya da XBMC'yi başlatın, »Add-ons« altında »Install from ZIP-Archive« özelliğini seçin ve indirilen arşivi bulun. Aramayı açın ve ekrana »Twitch« komutunu girin. Twitch'i yüklemek için liste ögesine tıklayın. Yükleme işleminin tamamlanmasını bekleyin. Artık hizmetin ayarlarını değiştirebilirsiniz. Son olarak Adobe Flash Player kullanımına izin vermeniz gerekmekte. Bu işlemin ardından favori yayınlarınızı Kodi/XBMC üzerinden bile görüntüleyebileceksiniz.

38 ELLO Yeni sosyal ağın övünülen davetiyesini edinin

Google Plus ölü bir yatırım diyebiliriz. Facebook ise her geçen gün daha da hırslı ve veri toplayan bir hizmet haline gelmekte. İnternet hipster'ları ise çoktan yeni bir sosyal ağ arayışına girdiler. Ello ise giriş için davetiye gerektiren bir diğer özel sosyal ağ. Davetiye edinmek için üye olan birinin sizin isminizi önermesi gerekmektedir. Bu olduğunda bir kayıt maili size gönderiliyor. Fakat isterseniz bir aktivasyon kodu da talep edebiliyorsunuz: ello.co adresine gidin ve metin kısmına e-mail adresinizi girin ve ardından »Request Invitation« butonuna tıklayın. Yapacağınız tüm işlemler şimdilik sadece İngilizce. Davetiye kodunuz geldiğinde Ello'ya giriş yapabilirsiniz. Bunun için www.ello.co/join ad-

resine gidin. Kayıt kodunuzu, e-mail adresinizi, kullanıcı adınızı ve parolanızı girin ve ardından »Create Account«'a tıklayın.

39 FACEBOOK Adam kayırmayı bırakın ve tüm arkadaşlarınızın iletilerini haber kaynağınızda görün

Hangi iletileri haber kaynağında görebileceğinize Facebook karar verir, siz değil. İletiler bir çeşit ilgi algoritmasına göre kontrol edilmekte, dolayısıyla size sadece önemli olarak belirtilmiş olanları gösteriyor. Bu kayırmacılık birçok bilginin kaybolmasına neden olabiliyor. Tüm önemli arkadaşlarınızı »Yakın arkadaş« olarak ekleyin. Yakın arkadaşlara Facebook tarafından öncelik verilir, dolayısıyla bu hesabın paylaştığı iletiler daima haber kaynağınızda yer alacaktır.

Facebook' çözüm »Missed Stories« altında yer alıyordu, fakat artık bu özellik çalışmamakta. Facebook bu konuda kontrolü tam anlamıyla kendi elinde bulundurmaya kararlı, dolayısıyla özellik son güncelleme ile kaldırıldı. Eğer fan ya da beğendiğiniz sayfalardan da daha fazla içerik görüntülemek istiyorsanız, bunun tek çözümü bulunmakta: Temizlik. Yıllar içinde beğendiğiniz, fakat takip etmediğiniz sayfaları beğenmekten vazgeçin. Böylelikle önemli sayfaların içerikleri daha sık haber kaynağınızda yer alacaktır.

37 Kodi için Twitch eklentisi GitHub depolarında ücretsiz uzantıyı ZIP dosyası olarak bulabilirsiniz. Aynısını Kodi'de de arşivden çıkartın

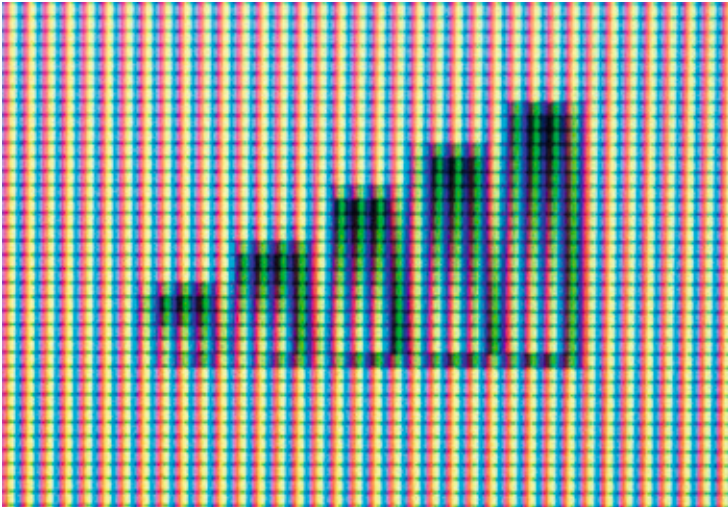

38 Basit ve reklamsız Ello, darmadağın Facebook'u alt etmenin peşinde

Broadwell dizüstüler testte

Daha ince, daha hafif, daha güçlü: Intel'in yeni işlemci jenerasyonu Broadwell, küçültülmüş mimarisi ve optimize edilmiş güç tüketimiyle dizüstülerde yeni bir dönem başlatıyor. Yeni dizüstüler artık daha hafif olacak ve pilleri daha uzun süre dayanacak. 20 yeni modeli test ediyoruz.

Evrensel ev ağı

CHIP, WLAN destekli çevrebirimleri, mesela internet radyosu, yazıcı, tarayıcı, TV, medya oynatıcı ve ses sistemi, ev ağına çabucak nasıl entegre edebileceğinizi ve bu esnada yapmanız gereken ince ayarları ve nerelerde sorun çıkabileceğini pratik ipuçlarıyla birlikte gösteriyor.

Mini PC'ler mercek altında

Mini PC'ler hesaplı, fazla yer kaplamıyorlar çok yönlü olarak kullanılabilirler. Hangi mini PC'nin neler sunduğunu ve nasıl bir performansa sahip olduğunu karşılaştırmalı testimizde öğrenebilirsiniz.

DİĞER KONULAR

IAA OTOMOBİL FUARI

CHIP otomobil dünyasındaki en sıcak gelişmeleri yerinden bildiriyor.

EN İYİ PC BİLEŞENLERİ

Yazı dizimizin üçüncü bölümünde RAM bellek ve grafik seçiminde doğru kararı vermenizi sağlıyoruz.

2016 HACKER RAPORU

Güvenlik uzmanları hacker konferanslarında siber gangsterlerin yeni yöntemlerini tanıtıyorlar.

Uyarı: Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

İcra Kurulu Başkanı Mehmet Y. Yılmaz

Yayın Direktörü Gökhan Sungurtekin

Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr

Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr

CHIP Test Merkezi Ercan Uğurlu, eugurlu@chip.com.tr

Katkıda Bulunanlar Berk Ergin, Cem Şancı, Ertuğ Aydın, Hüseyin Cem Köylü, Ozan Kaya, İrmak Özkaşıkçı, Selçuk İslamoğlu, Tan Bodur, Natalia Karbasova (NK), Markus Hermannsdorfer (MH), Felix Knoke (FK), Christoph Schmidt (CS), Thomas Littschwager (TL), Martin Jäger (MJ), Fabian von Keudell (FvK), Benjamin Hartlmaier (BH), Christoph Sackman (CSa), Claudio Müller (CM), Markus Grimm (MG), Peter Posse (PP), Julian Peters (JP), Manuel Schreiber (MS), Peter Seiffert (PS), Robert Kraft, Peter Krajewski, Daniel Wolff (DW)

Marka Müdürü Seren Urun, surun@doganburda.com

Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95

Web www.chip.com.tr

YÖNETİM

Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel

Projeler Direktörü (Tüzel Kişi Temsilcisi) Ferit Özkaşıkçı

Satış Direktörü Orhan Taşkın

Finans Direktörü Didem Kurucu

Üretim Direktörü Servet Kavasoglu

REKLAM

Grup Başkanı Viki Habif

Grup Başkan Yardımcısı Koray Bilici

CHIP Reklam Satış Müdürleri Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com

Hatice Tarhan, htaran@doganburda.com

Ebru Elçi, eelci@doganburda.com

Tel: 0 212 336 53 37, Faks: 0 212 336 53 93

Reklam Teknik Müdürlüğü

Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90

Kurumsal İletişim Müdürlüğü Seren Urun

REZERVASYON

Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59

Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93

Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73

Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336 53 91

Uluslararası Reklam Satış Temsilcilerimiz

Burda International

Italy

Mariolina Siclari, International Advertising Sales Director

T. +39 02 91 32 34 66

mariolina.siclari@burda.com

Burda Community Network

Almanya/Merkez: Vanessa Noetzel

T. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com

Michael Neuwirth

T. +49 89 9250 3629, michael.neuwirth@burda.com

Avusturya/İsviçre: Goran Vukota

T. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com

Fransa/Lüksemburg: Marion Badolle-Feick

T. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com

İtalya: Mariolina Siclari

T. +39 02 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com

İngiltere/İrlanda: Jeannine Soeldner

T. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com

ABD+Kanada+Meksika: Salvatore Zammuto

T. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com

Yönetim Yeri

Trump Towers, Kule 2, Kat 21-24, 34387 Şişli-İstanbul

Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16

Baskı

Vatan Ofset Yayıncılık ve Matbaacılık A.Ş.

Sanayi Mahallesi 1650.Sokak No:2

Doğan Medya Tesisleri

34850 Esenyurt / İSTANBUL

Tel: 0 212 622 19 00

Dağıtım

Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22

Yayın Türü

Yerel, süreli, aylık

FİPP üyesidir

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansı ile T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com

DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 22.00 arasında hizmet verilmektedir.

LEVEL

Türkiye'nin en çok satan oyun dergisi

2 Dev Poster Assassin's Creed: Syndicate, StarCraft II: Legacy of the Void
Dosya Konusu Tom Clancy's The Division, Heroes of Might & Magic
İnceleme Metal Gear Solid V The Phantom Pain, FIFA 16, Mad Max
İlk Bakış DiRT Rally, Interstellar Rift

Ekim Sayısı Bayilerde ve Süpermarketlerde.

Dijital Dergi Aboneliği için;
www.eMecmua.com

Tablet versiyonu için
LEVEL Türkiye App Store'da!

POPULAR SCIENCE EKİM SAYISINDA

GIDANIN GELECEĞİ NASIL OLACAK?

- FBI bombalardaki izleri nasıl arıyor?
- Geleceği şekillendiren en parlak 10 beyin
- Çekimleri süren Marslı hakkında Ridley Scott'la konuştuk
- Rüyalar hakkında merak ettiğiniz her şey
- Yoksa her şeyin teorisi bu mu: E8
- James Bond'un en son otomobili

Ayrıca yeni icatlar, ilginç makaleler, birbirinden ilginç görseller ve Artırılmış Gerçeklik videoları, Popular Science dergisinde sizi bekliyor.

EKİM SAYISINI
KAÇIRMAYIN!

